

STATISTIKAAMET
STATISTICS ESTONIA

2002-2006

MAAKONNAD ARVUDES
COUNTIES IN FIGURES

TALLINN 2007

Koostanud töörühm koosseisus Mihkel Servinski (töörühma juht), Marika Kivilaid, Kristi Lehto ja Greta Tischler
Toimetanud Liis Haugas
Inglise keele toimetanud Ene Joon
Kaardid kujundanud Diana Makarenko-Piirsalu
Küljendus: Indrek Tammeste
CD disain: Andrus Aru

Compiled by a working group composed of Mihkel Servinski (head of the working group), Marika Kivilaid, Kristi Lehto and Greta Tischler
Edited by Liis Haugas
English edited by Ene Joon
Maps by Diana Makarenko-Piirsalu
Layout by Indrek Tammeste
CD design by Andrus Aru

MÄRKIDE SELETUS EXPLANATION OF SYMBOLS

- ... andmeid ei ole saadud või need on avaldamiseks ebakindlad
data not available or too uncertain for publication
- .. mõiste pole rakendatav
category not applicable
- nähtust ei esinenud
magnitude nil
- x andmete avaldamist ei võimalda konfidentsiaalsuse põhimõte
data are confidential
- 0 näitaja väärtus väiksem kui pool kasutatud mõõtühikust
magnitude less than half of the unit employed

ISSN 1406-2828
ISBN 978-9985-74-402-4

Autoriõigus/copyright: Statistikaamet, 2007
Kaanefoto/Cover photo: Arne Ader

Väljaande andmete kasutamisel või tsiteerimisel palume viidata allikale
When using or quoting the data included in this issue, please indicate the source

Kirjastanud Statistikaamet, Endla 15, 15174 Tallinn
Trükkinud Ofset OÜ, Paldiski mnt 25, 10612 Tallinn
August 2007

Published by Statistics Estonia, 15 Endla St, 15174 Tallinn
Printed by Ofset Ltd, 25 Paldiski Rd, 10612 Tallinn
August 2007

SISUKORD

Saateks	4
Eesti regionaalareng. Kristi Lehto.....	6
Ürgses rütmis. Mihkel Servinski.....	16
Ehitusturu areng alanud sajandil. Merike Sinisaar.....	35
Piirkonna sotsiaal-majandusliku arengu hinnang Leedu maakondade koondnäitajate põhjal. Ona Moliénė, Jonas Martinavičius.....	45
Harju maakond.....	73
Hiiu maakond.....	81
Ida-Viru maakond.....	89
Jõgeva maakond.....	97
Järva maakond.....	105
Lääne maakond.....	113
Lääne-Viru maakond.....	121
Põlva maakond.....	129
Pärnu maakond.....	137
Rapla maakond.....	145
Saare maakond.....	153
Tartu maakond.....	161
Valga maakond.....	169
Viljandi maakond.....	177
Võru maakond.....	185
Tallinn.....	193
Eesti.....	200
Selgitusi esitatud andmete kohta.....	208

CONTENTS

<i>Foreword.....</i>	<i>5</i>
<i>Regional development of Estonia. Kristi Lehto</i>	<i>13</i>
<i>In an ancient rhythm. Mihkel Servinski.....</i>	<i>28</i>
<i>Development of construction market at the beginning of the present century. Merike Sinisaar</i>	<i>43</i>
<i>Regional socio-economic development assessment on the basis of the aggregated indicators the Lithuanian counties. Ona Moliénė, Jonas Martinavičius</i>	<i>62</i>
<i>Harju County.....</i>	<i>73</i>
<i>Hiiu County.....</i>	<i>81</i>
<i>Ida-Viru County.....</i>	<i>89</i>
<i>Jõgeva County.....</i>	<i>97</i>
<i>Järva County.....</i>	<i>105</i>
<i>Lääne County</i>	<i>113</i>
<i>Lääne-Viru County.....</i>	<i>121</i>
<i>Põlva County</i>	<i>129</i>
<i>Pärnu County</i>	<i>137</i>
<i>Rapla County.....</i>	<i>145</i>
<i>Saare County.....</i>	<i>153</i>
<i>Tartu County.....</i>	<i>161</i>
<i>Valga County</i>	<i>169</i>
<i>Viljandi County.....</i>	<i>177</i>
<i>Võru County.....</i>	<i>185</i>
<i>Tallinn</i>	<i>193</i>
<i>Estonia.....</i>	<i>200</i>
<i>Comments on presented data.....</i>	<i>212</i>

SAATEKS

Kogumik „Maakonnad arvudes. *Counties in figures*” ilmub üheteistkümnendat korda. Kogumiku eesmärk — anda teavet Eesti maakondade arengute kohta — ei ole aastatega muutunud, kuid teabe esitamise vorm on veidi teisenenud. Esimestes kogumikes avaldati eelkõige statistilisi tabeleid. Praegustes kogumikes oleme seadnud esiplaanile andmete analüüsi. See ei tähenda, et avaldatavate andmete maht oleks vähenenud, vastupidi. Kasutades uusi tehnoloogilisi võimalusi — teist aastat on raamatuga kaasas CD —, on avaldatavate andmete maht suurenenud ning nende kasutamine muutunud mugavamaks.

Kogumiku analüütiliste artiklitega on koostajad realiseerinud mitu aastat kavas olnud plaanid. Oleme aastaid kavandanud kogumikku artiklit, mis vaatlaks üht maakonda põhjalikumalt. Selles kogumikus ilmubki artikkel Viljandi maakonna majandusarengu teemal. Usume, et Viljandi maakonnas toimunud on ka teistel maakondadel õppida. Teisalt oleme selles kogumikus ilmuva Leedu piirkondlikku arengut käsitleva artikliga läinud üle Eesti piiride. Ka CD-l on osa, kus on andmed Balti riikide piirkondade kohta. Oleme veendunud, et naabrite juures toimuv annab võimaluse paremini mõista Eesti piirkondlikku arengut.

Traditsiooniliselt ilmub kogumikus artikkel Eesti piirkondliku arengu kohta, see keskendub regionaalarengu strateegia mõõdikute vaatlamisele. Edaspidi (järgmise aasta kogumikus) on kavas hakata vaatlama ka teiste riiklike strateegiate piirkondlikku arengut puudutavate eesmärkide täitmist. Traditsiooniline on ühest valdkonnast põhjalikuma ülevaate andmine — selles kogumikus ehitusest.

Raamatus ilmuvate andmete avaldamise loogika on sarnane varasematele kogumikele. Kindlasti tuleb rõhutada maakondliku sisemajanduse koguprodukti avaldamist. Nõudlus selle näitaja järele on olnud suur, kuid eelmistel aastatel ei ole Statistikaamet sisemajanduse koguprodukti maakondlikul tasandil avaldanud. Selle näitaja kasutajad peavad aga arvestama, et näitaja väärtusi korrigeeritakse igal aastal tagasiulatuvalt kahe aasta kohta. See on lõplike andmete tootmisprotsessi lahutamatu osa. Tarbijale tähendab see, et enne kogumikus avaldatud andmete kasutamist on soovitatav kontrollida, kas korriline andmete korrigeerimine on juba tehtud või mitte.

Et andmetest õigesti aru saada, on oluline lugeda raamatu selgituste osa, mis sel aastal on eelmistest mahukam.

Kogumiku koostajad tänavad oma Leedu kolleege Jolita Lisauskaitet ja Vidmantas Gražulevičiust, kes vahendasid meile kontaktid Vilniuse Ülikooli teadlastega — Leedu teemat käsitleva artikli autoritega.

Mihkel Servinski
Statistikaameti peaanalüütik

FOREWORD

The publication „Maakonnad arvudes. Counties in figures” is issued for the 11th time. The purpose of the publication — to provide information about the development of the Estonian counties — has not changed but the format of the presentation is a little different. In the first publications primarily technical tables were published. In the present publication we have focused on analysis. This does not mean that the volume of the published data has decreased. On the contrary, applying new technological solutions — a CD is added to the book — the volume of the published data has increased and using the data has become more convenient.

The compilers of the publication have realised their several year plans with analytical articles. For years we had been designing an article into the publication on viewing one county more in-depth. The present publication involves an article on the economic development of Viljandi County. We believe that for other counties there is something to learn from the development of Viljandi County. On the other hand, we believe that the situation of our neighbours offers an opportunity to understand better the regional development in Estonia.

Traditionally the publication involves an article about the regional development in Estonia, with a focus on viewing the indicators of the regional development strategy. Henceforth (in the publication of the next year), it is planned to view fulfilment of other objectives of the national strategies of regional development as well. Including a more in-depth overview of one field of activity has already become a tradition — construction is under focus in the present publication.

The logic of presenting the data in the book is similar to the earlier publications. The disclosure of the Gross Domestic Product is certainly worth stressing. The demand for the indicator has been high but in the previous years Statistics Estonia has not published the data on the Gross Domestic Product at the regional level. The users of the indicator must consider that the indicators are revised every year in the two-year retrospective, which forms an integral part of the production process of final data. This means that before using the data disclosed in the publication it is recommendable for the users to check whether the regular adjustment has already been made or not.

In order to understand the data correctly it is essential to read the explanatory part of the publication, which is even more voluminous this year.

The compilers of the publication wish to express gratitude to their Vilnius colleagues Jolita LISAUSKAITE and VIDMANTAS GRAŽULEVIČIUS, who acted as intermediaries between us and the researchers from Vilnius University — the authors of the article dealing with the Lithuanian topic.

Mihkel Servinski
Statistics Estonia, Principal Analyst

EESTI REGIONAALARENG

Kristi Lehto
Statistikaamet

Vaatamata oma väikesele territooriumile on piirkondlikud erinevused Eestis rahvusvahelise mastaabiga võrreldes märkimisväärsed. Iseloomulik on elatustaseme ja konkurentsivõime suur erinevus Tallinna linnapiirkonna (mingil määral ka Tartu linnapiirkonna) ja teiste Eesti regioonide vahel. Vabariigi Valitsus seab eesmärgiks, et kõik Eesti regioonid oleksid atraktiivsed paigad nii elamiseks kui äritegevuseks. Nimetatud eesmärgi saavutamine on võimalik ainult koostöös Eesti riigi arengut mõjutavate tingimuste parandamisega.

Riigi regionaalpoliitika on suunatud kõigi regioonide (ning mitte ainult probleempiirkondade) arengu toetamisele, et kõik Eesti regioonid oleksid atraktiivsed paigad nii elamiseks kui töötamiseks (Eesti ... 2005).

Strateegias on märgitud, et riigi regionaalpoliitika meetmestiku üldeesmärk aastani 2015 on kõigi piirkondade jätkusuutliku arengu tagamine, tuginedes piirkonnasisestele arengueeldustele ja eripäradele ning pealinnaregiooni ja teiste linnapiirkondade konkurentsivõime kvalitatiivsele arendamisele.

Riigi regionaalpoliitika meetmestiku üldeesmärgi poole liikumise jälgimiseks kasutatakse nelja mõõdikut:

- Harju maakonna rahvastiku osatähtsus püsib alla 41% Eesti elanikkonnast;
- Põhja-Eesti sisemajanduse koguprodukti osatähtsuse kasv pidurdub ja püsib alla 70% Eesti sisemajanduse koguproduktist (Põhja-Eesti = Harju maakond);
- ühegi maakonna aastakeskmine tööhõive (mõõdetuna tööhõive määrana vastavalt Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni metoodikale) ei ole madalam kui 45%;
- ühegi maakonna keskmine elatustase (mõõdetuna leibkonnaliikme keskmise sissetulekuna) ei ole madalam kui 61% kõrgeimast maakondlikust näitajast.

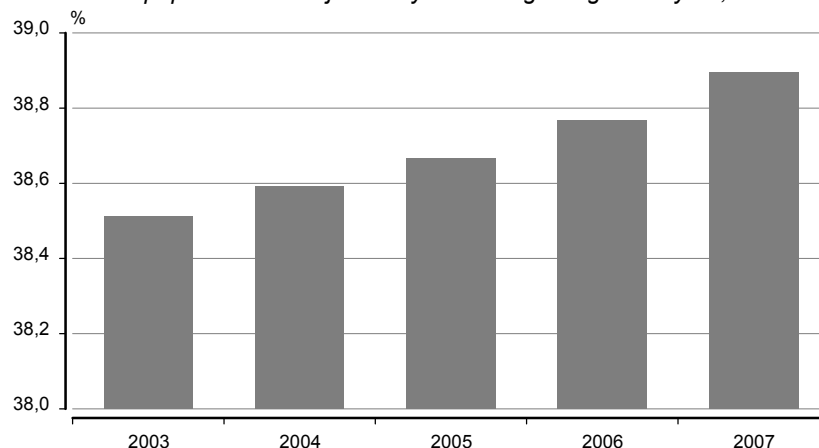
Komplekssemalt saab maakondade erisusi mõõta arenguindeksiga. Arenguindeks on ettevõtete netokäibe, leibkonnaliikme kuusissetuleku ja tööhõive määra pingeridade kohapunktide summa. Mida väiksem on arenguindeksi väärtus, seda parem on maakonna sotsiaal-majanduslik olukord.

Esmalt vaatame lähemalt regionaalarengu strateegia mõõdikuid ja seejärel arenguindeksit. Analüüsis kasutatakse aastate 2002–2006 andmeid. Sisemajanduse koguprodukti ja reaalseerimise netokäibe andmed on vastavalt aastate 2000–2004 ja 2001–2005 kohta.

Rahvastik

2003. aastal moodustas Harju maakonna rahvastik 38,5% Eesti rahvastikust (joonis 1). Harju maakonna rahvastiku osatähtsus suurenes igal aastal ligikaudu 0,1 protsendipunkti ja oli 2007. aasta algul 38,9%. Eesti regionaalarengu strateegias märgitud kriitilise piirini — 41% — on veel ruumi.

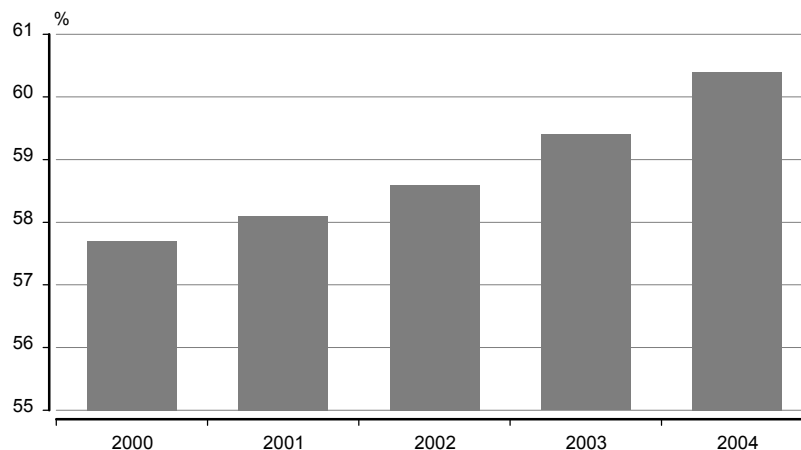
Joonis 1 **Harju maakonna rahvastiku osatähtsus aasta algul, 2003–2007**
Figure 1 *Share of the population of Harju county at the beginning of the year, 2003–2007*

Sisemajanduse koguprodukt

2000. aastal oli Harju maakonna sisemajanduse koguprodukti osatähtsus Eesti sisemajanduse koguproduktis 57,7% (joonis 2). Harju maakonna sisemajanduse koguprodukti osatähtsus suurenes igal aastal ja oli 2004. aastal 60,4%. Eesti regionaalarengu strateegias on sisemajanduse koguprodukti kohta seatud eesmärgist pool täidetud — Harju maakonna sisemajanduse koguprodukti osatähtsus püsib alla 70% Eesti sisemajanduse koguproduktist. Eesmärgi teine pool — Harju maakonna sisemajanduse koguprodukti osatähtsuse kasv pidurdub — pole täitunud. Võrreldes eelmise aastaga kasvas Harju maakonna osatähtsus igal aastal järjest enam: 2001. aastal 0,4, 2002. aastal 0,5, 2003. aastal 0,8 ja 2004. aastal 1,0 protsendipunkti.

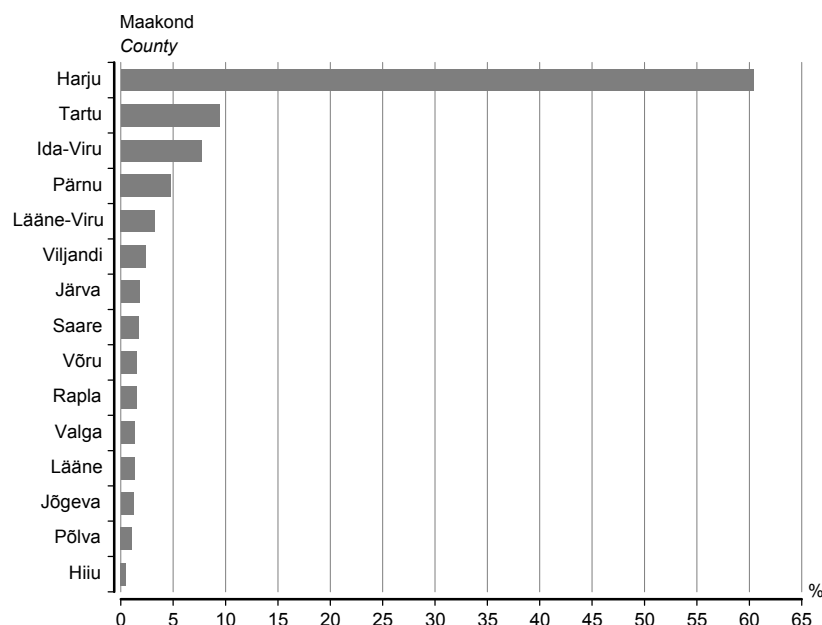
Joonis 2 **Harju maakonna osatähtsus sisemajanduse koguproduktis, 2000–2004**
Figure 2 *Share of Harju county in gross domestic product, 2000–2004*

Aastal 2004 andsid Harju maakonna järel suurima panuse Eesti sisemajanduse koguprodukti Tartu ja Ida-Viru maakond (joonis 3). Pärnu, Lääne-Viru ja Viljandi maakonna osatähtsus on Eesti sisemajanduse koguproduktis kahe ja viie protsendi vahel. Teiste maakondade osatähtsus jääb alla kahe protsendi. Eesti sisemajanduse koguproduktis oli väiksem osatähtsus Hiiu maakonnal. Hiiu maakond on Eesti väiksem maakond nii pindalalt kui rahvaarvult.

Maakonna osatähtsust sisemajanduse koguproduktis mõjutab maakonna suurus. Maakonnad on võrreldavad, kui vaadata sisemajanduse koguprodukti elaniku kohta.

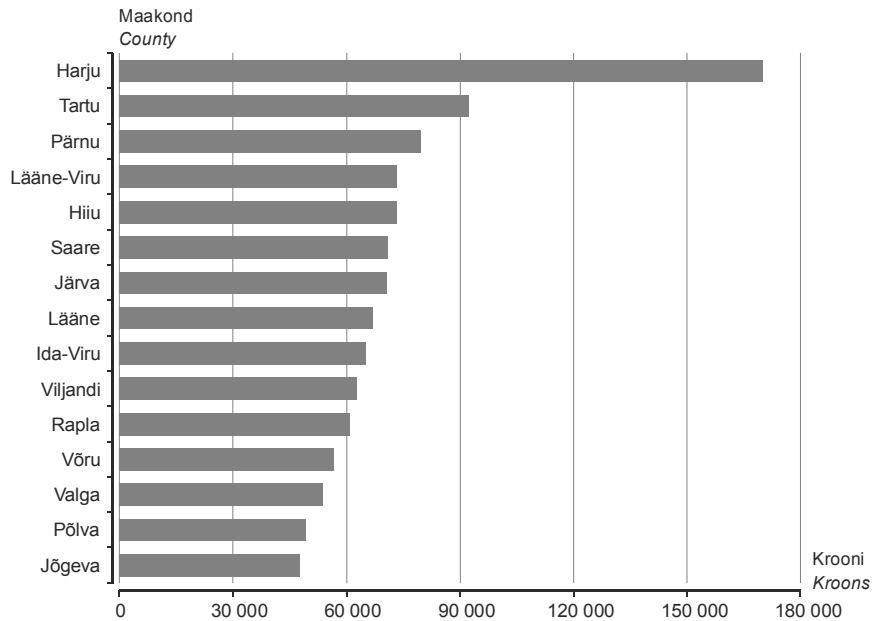
Joonis 3 **Maakonna osatähtsus sisemajanduse koguproduktis, 2004**
Figure 3 *Share of counties in gross domestic product, 2004*

Aastatel 2000–2004 oli sisemajanduse koguprodukt elaniku kohta suurim Harju maakonnas ja väikseim Jõgeva maakonnas. Suurima ja väikseima SKP-ga maakonna vaheline erinevus kasvas igal aastal — 2000. aastal oli see kolmekordne ja 2004. aastal 3,6 kordne.

Aastal 2004 oli sisemajanduse koguprodukt elaniku kohta suurim Harju maakonnas, talle järgnesid Tartu ja Pärnu maakond (joonis 4). Hiiu maakond oli Eesti sisemajanduse koguprodukti osatähtsuse pingereas viimasel kohal (joonis 3), kuid näitaja — sisemajanduse koguprodukt elaniku kohta — pingereas viies.

Joonis 4 Sisemajanduse koguprodukt elaniku kohta, 2004
Figure 4 Gross domestic product per capita, 2004

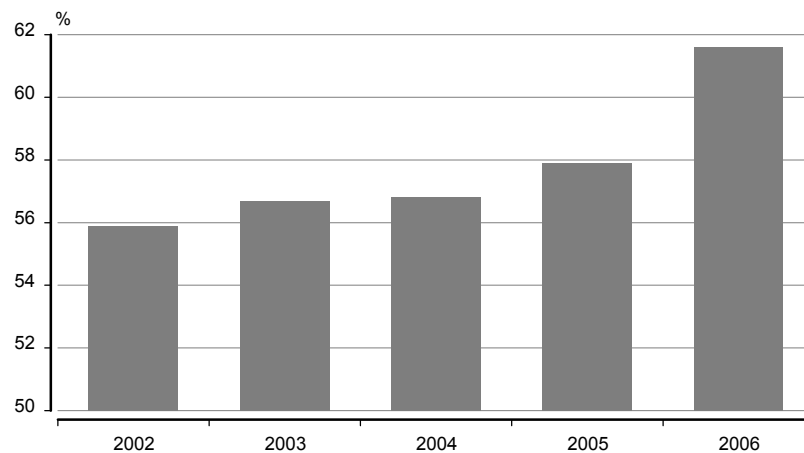

Tööhõive

Tööhõivet mõõdetakse tööhõive määraga. Tööhõive määr on hõivatute osatähtsus 15–74-aastaste hulgas.

Aastatel 2002–2006 kasvas Eesti tööhõive määr 55,9%-st 61,6%-ni (joonis 5). Võrreldes eelmise aastaga kasvas Eesti tööhõive määr igal aastal. Kõige suurem kasv oli 2006. aastal (3,7 protsendipunkti).

Joonis 5 Tööhõive määr, 2002–2006
Figure 5 Employment rate, 2002–2006

Aastail 2002–2006 vähenes tööhõive määr ainult Saare maakonnas, ülejäänud maakondades tööhõive määr suurenes. Tööhõive määr kasvas enam kui seitse protsendipunkti viies maakonnas: Hiiu, Ida-Viru, Rapla, Tartu ja Võru maakonnas.

Eelmise aastaga võrreldes kasvas tööhõive määr rohkem kui viis protsendipunkti 2003. aastal Hiiu maakonnas, 2004. aastal Järva ja Lääne maakonnas ning 2006. aastal Ida-Viru, Jõgeva, Rapla, Valga ja Viljandi maakonnas.

Maakonniti oli tööhõive määr väga erinev. 2002. aastal oli Harju ja Põlva maakonna tööhõive määr vahe 19,6 ja 2006. aastal 21,2 protsendipunkti (tabel 1). Suurima ja väikseima tööhõive määraga maakonna erinevus oli kõige väiksem 2004. aastal (16,6 protsendipunkti).

Tööhõive määr oli üle 60% 2002. aastal Harju maakonnas, 2003. aastal Harju ja Hiiu maakonnas, 2004. aastal Harju, Hiiu ja Tartu maakonnas, 2005. aastal Harju ja Hiiu maakonnas ning 2006. aastal Harju, Hiiu, Rapla, Tartu ja Viljandi maakonnas.

Eesti keskmisest tööhõive määrast suurem oli tööhõive määr 2004. aastal kuues maakonnas, 2003. ja 2006. aastal neljas maakonnas, 2005. aastal kolmes maakonnas ja 2002. aastal ainult ühes maakonnas (tabel 1).

Regionaalarengu strateegias on tööhõive määr kriitiliseks piiriks 45%. Probleemsete maakondade arv on aastatega vähenenud. 2002. ja 2003. aastal oli kolm probleemset maakonda: Jõgeva, Põlva ja Võru maakond. 2005. aastal oli tööhõive määr alla kriitilise piiri ainult Jõgeva maakonnas. Aastatel 2004 ja 2006 oli kõigi maakondade tööhõive määr suurem kui 45%.

Tabel 1 **Tööhõive määr, 2002–2006**
Table 1 *Employment rate, 2002–2006*
(protsenti — percentages)

2002	2003	2004	2005	2006					
Harju	62,0	Harju	62,5	Harju	61,8	Harju	64,2	Harju	67,6
		Hiiu	61,7	Hiiu	61,0	Hiiu	64,2	Hiiu	67,6
		Tartu	59,2	Tartu	60,0	Järva	59,6	Rapla	62,5
		Pärnu	57,9	Järva	59,7			Tartu	62,5
				Lääne	58,1				
				Rapla	57,0				
Viljandi	55,8	Viljandi	56,1	Saare	55,7	Lääne	57,6	Viljandi	60,6
Lääne-Viru	55,7	Saare	55,9	Viljandi	55,5	Tartu	57,5	Lääne-Viru	59,3
Saare	55,1	Rapla	55,8	Pärnu	55,4	Lääne-Viru	57,2	Järva	58,3
Hiiu	55,0	Lääne-Viru	54,8	Lääne-Viru	52,7	Rapla	56,0	Ida-Viru	56,7
Järva	54,7	Valga	53,8	Valga	52,2	Viljandi	55,3	Valga	56,7
Tartu	54,7	Järva	52,2	Ida-Viru	48,2	Pärnu	53,2	Pärnu	56,5
Pärnu	54,5	Lääne	51,9	Võru	47,7	Saare	52,6	Saare	54,6
Lääne	53,1	Ida-Viru	47,6	Jõgeva	45,6	Valga	51,5	Võru	54,2
Rapla	53,0			Põlva	45,2	Võru	51,1	Lääne	53,5
Valga	50,4					Ida-Viru	50,9	Jõgeva	50,8
Ida-Viru	49,2					Põlva	46,6	Põlva	46,4
Võru	44,9	Jõgeva	44,7			Jõgeva	44,5		
Jõgeva	44,0	Põlva	43,8						
Põlva	42,4	Võru	43,4						

----- Eesti keskmine = Kriitiline piir — 45%
Average of Estonia Critical line — 45%

Keskmine elatustase

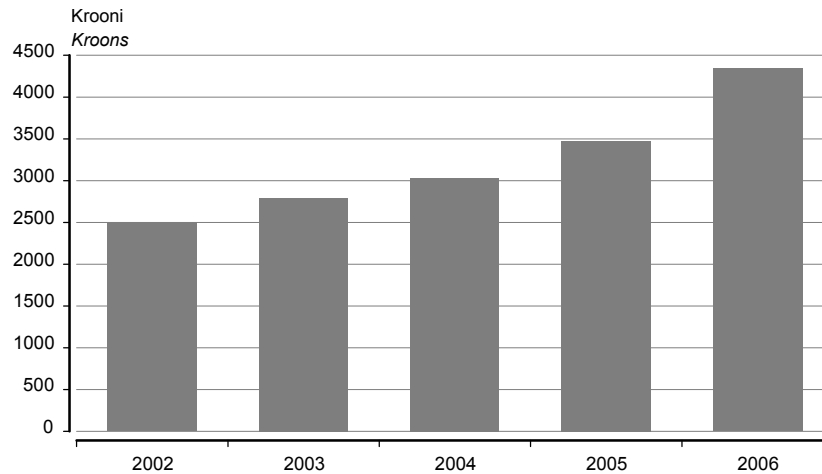
Keskmi elatustaset mõõdetakse leibkonnaliikme keskmise kuusissetulekuna.

Aastatel 2002–2006 kasvas Eesti leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek 2500 kroonist 4343 kroonini (joonis 6). Eelmise aastaga võrreldes kasvas leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek 2003. aastal 289 krooni, 2004. aastal 240 krooni, 2005. aastal 447 krooni ning 2006. aastal 867 krooni.

Aastail 2002–2006 suurenes leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek kõigis maakondades rohkem kui 1000 krooni. Lääne, Jõgeva ja Harju maakonnas kasvas leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek viie aastaga rohkem kui 2000 krooni. Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek suurenes kroonides kõige enam Lääne maakonnas (2157 krooni) ja protsentuaalselt Jõgeva maakonnas (126,6%).

Eesti leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek kasvas eelmise aastaga võrreldes igal aastal. Kõigis maakondades polnud kasv pidev, neljas maakonnas esines ka üks langusaasta: 2004. aastal Saare ja Valga maakonnas ning 2005. aastal Lääne ja Lääne-Viru maakonnas. Võru maakonnas kasvas leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek igal aastal, kuid viie aasta kasv oli kokkuvõttes väikseim. Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek kasvas igal aastal rohkem kui 200 krooni Tartu, Pärnu, Järva ja Jõgeva maakonnas.

Joonis 6 **Leibkonnaliikme kuukeskmise netosissetulek, 2002–2006**
 Figure 6 *Average monthly disposable income per household member, 2002–2006*

2002. ja 2003. aastal oli leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek üle 3000 krooni ainult ühes maakonnas, 2004. aastal kolmes, 2005. aastal seitsmes ja 2006. aastal kõigis maakondades. Rohkem kui 4000 krooni oli leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek 2005. aastal ühes ja 2006. aastal kuues maakonnas.

Harju maakonna leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek oli igal aastal Eesti keskmisest kõrgem (tabel 2). 2004. aastal oli Eesti keskmisest suurem leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek peale Harju maakonna ka Lääne-Viru ja Tartu maakonnas. 2005. ja 2006. aastal oli Eesti keskmisest kõrgem leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek Harju ja Tartu maakonnas.

Eesti regionaalarengu strateegia 2005–2015 seab kriitiliseks piiriks, et ühegi maakonna keskmine elatustase ei oleks madalam kui 61% kõrgeimast maakondlikust näitajast.

2002. aastal jäi alla kriitilise piiri kolm maakonda, 2003. aastal kaks ja 2004. aastal üks maakond (tabel 2). 2005. ja 2006. aastal ei olnud ühegi maakonna keskmine elatustase kriitilisest piirist madalam. 2006. aastal moodustas Võru maakond 62% Harju maakonna leibkonnaliikme keskmisest kuusissetulekust.

Tabel 2 **Leibkonnaliikme kuukeskmise netosissetulek, 2002–2006**
 Table 2 *Average monthly disposable income per household member, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

2002		2003		2004		2005		2006	
Harju	3 085	Harju	3 429	Harju	3 558	Harju	4 098	Harju	5 127
				Lääne-Viru	3 158	Tartu	3 796	Tartu	4 462
				Tartu	3 129				
Tartu	2 466	Tartu	2 703	Pärnu	2 959	Järva	3 356	Lääne	4 199
Pärnu	2 360	Pärnu	2 652	Rapla	2 813	Rapla	3 347	Lääne-Viru	4 185
Rapla	2 353	Saare	2 610	Lääne	2 735	Pärnu	3 302	Pärnu	4 104
Lääne-Viru	2 302	Lääne	2 534	Järva	2 727	Lääne-Viru	3 143	Järva	4 027
Järva	2 231	Järva	2 522	Viljandi	2 661	Jõgeva	3 044	Viljandi	3 882
Viljandi	2 192	Lääne-Viru	2 461	Saare	2 600	Saare	2 856	Rapla	3 853
Saare	2 179	Rapla	2 455	Hiiu	2 527	Viljandi	2 831	Hiiu	3 733
Hiiu	2 170	Viljandi	2 388	Ida-Viru	2 370	Võru	2 808	Jõgeva	3 708
Lääne	2 042	Hiiu	2 303	Põlva	2 325	Põlva	2 779	Saare	3 572
Võru	2 011	Põlva	2 252	Võru	2 315	Ida-Viru	2 656	Valga	3 546
Valga	1 887	Võru	2 216	Jõgeva	2 269	Valga	2 653	Ida-Viru	3 332
		Valga	2 214			Lääne	2 612	Põlva	3 301
						Hiiu	2 576	Võru	3 177
Ida-Viru	1 839	Jõgeva	2 040	Valga	2 129				
Põlva	1 792	Ida-Viru	2 025						
Jõgeva	1 636								

----- Eesti keskmine ===== Kriitiline piir — 61% kõrgeimast maakondlikust väärtusest
Average of Estonia *Critical line — 61% of the highest value of counties*

Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek oli maakonniti väga erinev. Aastatel 2002–2004 oli kõrgeima ja madalaima leibkonnaliikme keskmise kuusissetulekuga maakonna vaheline erinevus 1400–1450 krooni, 2005. aastal 1522 krooni ja 2006. aastal 1950 krooni.

Arenguindeks

Arenguindeks on kolme näitaja — ettevõtete realiseerimise netokäibe elaniku kohta, leibkonnaliikme kuusissetulek ja tööhõive määr — pingerea kohapunktide summa. Mida väiksem on arenguindeksi väärtus, seda soodsam on maakonna sotsiaal-majanduslik olukord.

Varasemates „Maakonnad arvudes. *Counties in figures*” kogumikes oli arenguindeksi arvutamisel kasutusel tööturu näitaja töötuse määr, mis on selles väljaandes asendatud sama valdkonna näitaja — tööhõive määraga.

Ettevõtete realiseerimise netokäibe viimased andmed on 2005. aasta kohta, seetõttu on arenguindeks arvutatud aastate 2001–2005 kohta.

Parim sotsiaal-majanduslik olukord oli aastatel 2001–2005 Harju maakonnas (tabel 3). Harju maakond oli aastail 2002–2004 kõigi kolme näitaja poolest esimesel kohal. Viie parema maakonna hulgas oli igal aastal lisaks Harju maakonnale Tartu ja Järva maakond.

Aastatel 2001–2005 olid arenguindeksi pingerea viis viimast Ida-Viru, Võru, Põlva, Valga ja Jõgeva maakond, omavahel vahetati vaid kohti.

Tabel 3 **Arenguindeks, 2001–2005**
Table 3 *Development index, 2001–2005*

2001	2002	2003	2004	2005
Harju	4	Harju	3	Harju
Lääne-Viru	11	Lääne-Viru	11	Tartu
Järva	13	Tartu	13	Pärnu
Tartu	14	Järva	15	Saare
Pärnu	18	Pärnu	16	Järva
Saare	19	Viljandi	17	Lääne-Viru
Rapla	20	Saare	18	Viljandi
Hiiu	21	Rapla	25	Rapla
Viljandi	25	Hiiu	27	Hiiu
Lääne	28	Lääne	28	Lääne
Ida-Viru	29	Ida-Viru	32	Ida-Viru
Võru	35	Võru	34	Valga
Põlva	40	Valga	37	Võru
Valga	40	Põlva	41	Põlva
Jõgeva	43	Jõgeva	44	Jõgeva

Kokkuvõte

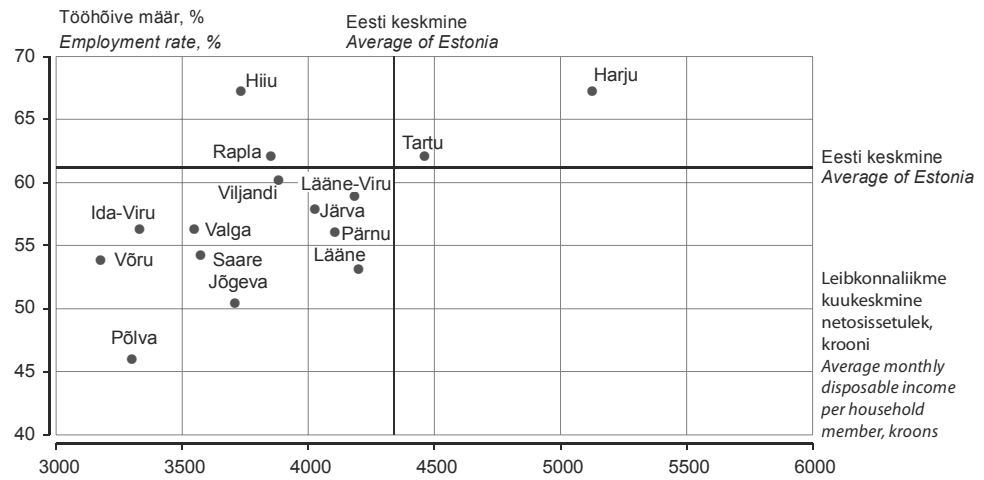
Regionaalarengu strateegia maakondlikud näitajad — tööhõive määr ja keskmine elatustase — on omavahel positiivselt seotud. Kõrgema tööhõive määraga maakondades on ka leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek suurem ja vastupidi.

2006. aastal oli Harju ja Tartu maakonna tööhõive määr ja leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek üle Eesti keskmise (joonis 7). Rapla ja Hiiu maakonna tööhõive määr oli üle, kuid leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek alla Eesti keskmise. Ülejäänud maakonnad olid mõlema näitaja poolest alla Eesti keskmise.

Eesti regionaalarengu strateegia mõõdikute järgi pole 2006. aastal Eestis ühtegi probleemset maakonda. Harju maakonna rahvastiku ja sisemajanduse koguprodukti osatähtsus püsib etteantud piirides.

Aastatel 2001–2005 oli parim sotsiaal-majanduslik olukord Harju maakonnas.

Joonis 7 **Leibkonnaliikme kuukeskmise netosissetulek ja tööhõive määr, 2006**
 Figure 7 *Average monthly disposable income per household member and employment rate, 2006*

Kirjandus

Maakonnad arvudes. 2001–2005. *Counties in Figures*. (2006). Tallinn.

Eesti regionaalarengu strateegia 2005–2015. (2005).

http://www.sisemin.gov.ee/atp/failid/EESTI_REGIONAALARENGU_STRATEEGIA_2005_2015.doc

REGIONAL DEVELOPMENT OF ESTONIA

Kristi Lehto
Statistics Estonia

Despite the small territory of the country regional differences are quite significant in Estonia even on an international scale. It is characteristic that there are large differences in the standard of living and the competitive ability between the urban region of Tallinn (to some extent also the urban region of Tartu) and other regions in Estonia. The Estonian Government establishes a goal that all the regions of Estonia should be attractive places for living and conducting business. It is only possible to achieve the goal through simultaneous improvement in the conditions affecting the development of Estonia as a whole.

The national regional policy is directed towards supporting the development of all regions (not only problematic regions) to make all the Estonian regions attractive as places of residence and work.

In the strategy it is noted that the main objective of the regional policy of the government up to the year 2015 is guaranteeing sustainable development for each region, based on the development preconditions inside the region and the peculiarities and the development of the qualitative competitive ability in the capital city and other urban regions.

To monitor progress towards the main objective of the regional policy of the government four indicators are used:

- the proportion of the population in Harju County remains lower than 41% of the total population in Estonia;
- the increase in the contribution of Northern Estonia in the national GDP is decelerating and remains at less than 70% from the national GDP (Northern Estonia = Harju County);
- the average employment (measured as the employment rate by the methodology of the ILO) will not be lower than 45% in any of the counties;
- the average living standard (measured as the average income of a household per household member) will not be lower than 61% of the highest county value in any of the counties.

The development index can be used to measure the regional differences in Estonia more comprehensively. The development index was elaborated by adding up the ranking positions of the net sales revenues of enterprises per capita, the monthly income of a household member and the employment rate. The smaller the value of the development index, the better the socio-economic situation in the respective county.

At first we are observing the indicators of the Regional Development Strategy of Estonia and then the development index. The years 2002–2006 are under observation in this analysis. The data on the GDP and net sales revenues of enterprises are available for 2000–2004 and 2001–2005, respectively.

Population

In 2003 the share of the population of Harju County was 38.5% of the Estonian population (Figure 1). The share of the population in Harju County increased by circa 0.1 percentage points each year and was 38.9% at the beginning of the year 2007. There is more space up to the critical line — 41% — mentioned in the Regional Development Strategy of Estonia.

Gross domestic product

In 2000 the contribution of Harju County in the national GDP was 57.7% (Figure 2). The contribution of Harju County to the national GDP increased each year and was 60.4% in 2004. A half of the goal of the Regional Development Strategy of Estonia is fulfilled — the contribution of Harju County is less than 70% from the national GDP. The other half — deceleration of the increase in the contribution of Harju County to the national GDP — has not been fulfilled. Compared to the previous year the contribution of Harju County increasingly rose each year: in 2001 0.4, in 2002 0.5, in 2003 0.8 and in 2004 1.0 percentage points.

Following Harju County Tartu and Ida-Viru Counties gave the biggest contribution to the national GDP in 2004 (Figure 3). The contribution of Pärnu, Lääne-Viru and Viljandi Counties to the national GDP was 2–5%. The contribution of other counties to the national GDP

remained below two per cent. Hiiu County, which has the smallest area and population in Estonia, accounted for the lowest proportion in the national GDP.

The contribution of a county to the national GDP depends on the size of the county. Counties are comparable if we use an indicator — GDP per capita.

In 2000–2004 the GDP per capita was highest in Harju County and lowest in Jõgeva County. The difference between the counties with the highest and lowest GDP increased each year — it was 3.0 times in 2000 and 3.6 times in 2004.

In 2004 the GDP per capita was highest in Harju County, followed by Tartu and Pärnu Counties (Figure 4). Hiiu County ranked fifth by the GDP per capita and last by the share of county in gross domestic product (Figure 3).

Employment

Employment is measured by the employment rate. The employment rate is the share of employed persons in the population aged 15–74.

In 2002–2006 the employment rate of Estonia increased from 55.9% to 61.6% (Figure 5). Compared to the previous year the employment rate increased in Estonia each year. The biggest increase was in 2006 (3.7 percentage points).

In the years 2002–2006 the employment rate decreased only in Saare County and increased in other counties. The employment rate increased more than 7 percentage points in five counties: Hiiu, Ida-Viru, Rapla, Tartu and Võru Counties.

Compared to the previous year the employment rate increased more than 5 percentage points in Hiiu County in 2003, in Järva and Lääne Counties in 2004 and Ida-Viru, Jõgeva, Rapla, Valga and Viljandi Counties in 2006.

The employment rates of the counties were very different. In 2002 the difference between the employment rates of Harju and Põlva Counties was 21.2 percentage points (Table 1). The difference between the counties with the highest and lowest employment rates was the smallest in 2004 (16.6 percentage points).

The employment rate was more than 60% in Harju County in 2002, in Harju and Hiiu Counties in 2003, in Harju, Hiiu and Tartu Counties in 2004, in Harju and Hiiu Counties in 2005 and in Harju, Hiiu, Rapla, Tartu and Viljandi Counties in 2006.

In 2004 the employment rate was higher than the average employment rate of Estonia in six counties, in 2003 and 2006 in four counties, in 2005 in three counties and in 2002 only in one county (Table 1).

In the regional development strategy the critical line of the employment rate is 45%. The number of problematic counties has decreased year by year. There were three problematic counties in 2002 and 2003: Võru, Jõgeva and Põlva Counties. In 2005 the employment rate was lower than the critical level only in Jõgeva County. In 2004 and 2006 the employment rate was larger than 45% in all the counties.

Average living standard

The average living standard is measured as the average monthly disposable income of a household per household member.

In 2002–2006 the average monthly disposable income per household member increased from 2,500 kroons to 4,343 kroons in Estonia (Figure 6). Compared to the previous year, the average monthly disposable income per household member increased 289 kroons in 2003, 240 kroons in 2004, 447 kroons in 2005 and 867 kroons in 2006.

In 2002–2006 the average monthly disposable income per household member grew more than 1,000 kroons in all the counties. During five years, the average monthly disposable income per household member increased by more than 2,000 kroons in Lääne, Jõgeva and Harju Counties. The average monthly disposable income per household member increased most in Lääne County in kroons (2,157 kroons) and in Jõgeva County in percentages (126.6%).

Compared to the previous year the average monthly disposable income per household member grew in Estonia every year. The increase was not steady in all the counties and there was one year of decline in four counties: in Saare and Valga Counties in 2004 and in Lääne and Lääne-Viru Counties in 2005. The average monthly disposable income per household member grew in Võru County every year, but the total increase of five years was

the smallest. The average monthly disposable income per household member increased more than 200 kroons in Tartu, Pärnu, Järva and Jõgeva Counties each year.

In 2002 and 2003 the average monthly disposable income per household member was more than 3,000 kroons only in one county, in 2004 in three counties, in 2005 in seven counties and in 2006 in all the counties. The average monthly disposable income per household member was more than 4,000 kroons in one county in 2005 and in six counties in 2006.

In Harju County the average monthly disposable income per household member was higher than the average of Estonia each year (Table 2). In 2004 beside Harju County the average monthly disposable income per household member was higher than the average of Estonia in Lääne-Viru and Tartu Counties. In 2005 and 2006 the average monthly disposable income per household member was higher than the average of Estonia in Harju and Tartu Counties.

The Regional Development Strategy of Estonia 2005–2015 established the critical line that the average living standard would not be lower than 61% of the highest county value in any of the counties.

In 2002 three counties remained below the critical level, in 2003 two and in 2004 one county (Table 2). There were no counties remaining below the critical level in 2005 and 2006. Võru County with the lowest average monthly income per household member accounted for 62% of Harju County in 2006.

The differences in the average monthly disposable income per household member were very large by counties. In 2002–2004 there was a difference of 1,400–1,450 kroons between counties with the highest and lowest average monthly disposable income per household member, in 2005 1,522 kroons and in 2006 1,950 kroons.

Index of development

The development index was elaborated by adding up the ranking positions of three indicators — the net sales revenues of enterprises per capita, the monthly income of a household member and the employment rate. The smaller is the value of the development index, the better is the socio-economic situation in the respective county.

In the earlier publications of “Maakonnad arvudes. Counties in Figures“ the unemployment rate was used for calculating the development index, in this publication the employment rate is used.

The latest data on the net sales revenues of enterprises are available for 2005, therefore the development index is calculated for 2001–2005.

In 2001–2005 the best socio-economic situation was in Harju County (Table 3). Harju County was the first in respect of all three indicators in 2002–2004. Besides Harju County Tartu and Järva Counties were among top five counties during all five years.

Ida-Viru, Võru, Põlva, Valga and Jõgeva Counties were among the last five counties in 2001–2005, just exchanging positions with one another.

Summary

The indicators of the Regional Development Strategy of Estonia — the employment rate and the average living standard — are positively correlated. High employment indicates the high average living standard and on the contrary.

In 2006 the employment rate and the average disposable income of a household per household member in Harju and Tartu Counties were higher than the average of Estonia (Figure 7). In Rapla and Hiiu Counties the employment rate was higher and the average disposable income of a household per household member was lower than the average of Estonia. In other counties both indicators were lower than the average of Estonia.

In 2006 there were no problematic counties in Estonia according to the indicators of the Regional Development Strategy of Estonia. The share of the population in Harju County and the contribution of Harju County to the national GDP remain within given limits.

In 2001–2005 the best socio-economic situation was in Harju County.

Bibliography

Regional Development Strategy of Estonia 2005–2015 (2005).
<http://www.siseministeerium.ee/5370>

Maakonnad arvudes. 2001–2005. Counties in Figures. (2006). Tallinn.

ÜRGSES RÜTMIS

Mihkel Servinski
Statistikaamet

Saateks

Kogumiku esimene artikkel käsitleb Eesti piirkondlikku arengut. Majanduse arengut vaadeldakse seal Eesti regionaalarengu strateegia kontekstis, iseloomustades seda selliste üldiste näitajate abil nagu maakonna sisemajanduse koguprodukt, tööhõive ja leibkonnaliikme sissetulek. See artikkel vaatleb aga ühte piirkonda — Viljandi maakonda. Autor usub, et ühe piirkonna täpsem vaatlus annab võimaluse paremini mõista kogu Eesti piirkondlikku arengut. Kogumiku avaartiklis käsitletud näitajaid siin enam ei vaadelda — et saada teada Viljandi maakonna positsiooni Eestis viidatud näitajate põhjal, tuleb tutvuda Kristi Lehto artikliga (lk 6).

Kogu maakonna arengu temaatika ei mahu ühte artiklisse, seepärast on teemaderingi piiratud, võttes vaatluse alla majanduse. Artikkel käsitleb Viljandi maakonna majandusarengut eelkõige maakonnaplaneeringu kontekstis. Maakonnaplaneering on dokument, kus on sõnastatud arengu olulisemad eesmärgid, mille täitmise mõõdikute jälgimisel saab hinnata ettevõetud sammude tõhusust.

Viljandimaa maakonnaplaneering on koostatud aastateks 2005–2010. 2007. aasta keskel on mõistlik küsida, kuidas planeeringus püstitatud eesmärkide täitmine edeneb, sest möödas on kolmandik ajast, milleks planeering koostati. Artiklis vaadeldakse Viljandi maakonna majandusarengut nende maakonnaplaneeringu mõõdikute abil, mille väärtused on leitavad riiklikust statistikast.

Maakonnaplaneering on tulevikku vaatav dokument nagu vaatas tulevikku ka 19. aprillil 2007 peetud visioonikonverents “Viljandimaa 10 aastat hiljem”. Artiklis on kasutatud sellel konverentsil Viljandi maakonna majandusarengu kohta välja öeldud mõtteid. Midagi väga revolutsioonilist konverentsil kõlama ei jäänud ja ilmselt oleks seda sellisel üritusel ka palju oodata. Samas on mõne üldteada mõtte taas väljaütlemine oluline — kiputakse ju sageli unustama lihtsaid tõdesid.

Viljandimaa 10 aastat hiljem

19. aprillil 2007 toimunud visioonikonverentsil otsiti vastuseid paljudele korraldajate esitatud küsimustele. Otseselt majandusega seotud küsimused olid näiteks sellised: kui palju elab Viljandimaal inimesi? mida nad teevad? mis on alles? mis on kadunud? mis on juurde tulnud? kuidas välja paistab? millised praegu töötavad firmad tegutsevad kümne aasta pärast? millised uued tootmisvaldkonnad on Viljandisse tekkinud? kuidas on läinud põllumajandusel? Vastuseid olid kutsutud andma eksperdid nii Viljandimaalt kui ka mujalt Eestist. Nagu juba öeldud, ei oodanud (muidugi lootsid) korraldajad revolutsioonilisi avastusi, küll aga detailide täpsustamist, nüansse ja tähelepanekuid, mis seni kahe silma vahele jäänud.

Konverentsi peamiseks märksõnaks kujunes inimene. Majanduse kontekstis inimene kui tööjõud — eelkõige selle olemasolu, kuid samuti kvaliteet. Mart Laar (XI riigikogu liige) tõi oma ettekandes esile kolm reaalsust:

- Eestis on 10 aasta pärast vähem inimesi,
- Eesti elanikkond on vananenud,
- Eesti ei ole enam odava tööjõuga maa.

Sellest järeldas Mart Laar, et täiesti mõõdapääsamatult tugevneb lähiajal piirkondadevaheline konkurents ressursi pärast ja ressursid, mille pärast võideldakse, on ajud ehk inimesed ning et “see maa Euroopas, mis on koht, kus andekad, ettevõtlikud inimesed tahavad elada, sellel maal läheb hästi. See piirkond sellel maal, kus tahavad elada andekad, ettevõtlikud inimesed, sellel piirkonnal läheb hästi”. Jaak Saarniit (Riigi Kinnisvara AS-i juhatuse esimees) ütles sama mõtte Viljandimaa tarbeks välja järgmiselt: “Ei ole tähtsamat kui see, et Viljandimaal oleks investoreid, et inimesed tuleksid ja elaksid siin”.

Konverentsi esinejatest ei olnud keegi nii optimistlik, et oleks prognoosinud Viljandi maakonna elanike arvu kasvu. Ekspertide hinnangul elab kümne aasta pärast Viljandi maakonnas veidi üle 50 000 inimese. Demograafilised protsessid ja nende mõjud on pikaajalised ning nende suuna muutmine keeruline. Seepärast tuleb rõhutada, et

demograafiline olukord on reaalsus ja rumalus oleks sellega mitte arvestada. Investor arvestab sellega nagunii, küsimus on ainult selles, kui põhjalikult. Jaak Saarniit ütles: “Kui 1000 hektari peale on leida kuus töötavat inimest, siis pole põhjust sinna (investeerima) minna”. Aga kui ka kõrval oleval 1000 hektaril on töötajatega sama seis ja selle tüki kõrval samuti. Mida siis teha? See küsimus jääb siinkohal vastusetä.

Inimesega seoses tahaks rõhutada Jaak Saarniitu välja öeldud mõtet, et investorile on oluline tegusa vallavalitsuse olemasolu, ja tema juttu Jaapani äriimeeste delegatsioonist, kes Eestit külastades ütlesid: “Me teeme investeeringu sinna, kus ei räägita sellest, et omandi- või maareform läheb aeglaselt, kus räägitakse, et on olemas toredad plaanid infrastruktuuri loomiseks. Investeeringu teeme sinna, kus omandi- ja maareformiga seotud probleemid on lahendatud, kus on olemas infrastruktuur.”

Konverentsi teine märksõna oligi infrastruktuur — nii tehniline kui ka sotsiaalne. Tehnilisest räägiti vähem. Võib-olla sellepärast, et Viljandimaalt pärit eksperdid on olukorraga leppinud ja kaugemalt tulijad saabusid mööda põhimagistraale, kus olukord väga hull ei ole, ning jäid liiga lühikeseks ajaks, et tajuda andmeside aeglust. Tegelikult peatus tehnilise infrastruktuuri tähtsusel vaid Jaak Saarniit, kes tõi Kõo valda tulnud suure investeeringu ühe olulise põhjusena esile just korraliku teedevõrgu ja ütles, et põllumajanduse arendamiseks peavad olemas olema kõik nüüdisaegse infrastruktuuri võimalused. Muidugi võib püstitada hüpoteesi, et tehnilise infrastruktuuri on Viljandi maakonnas kõik korras ja seetõttu teema konverentsil teravalt ei tõstatunudki. Autorile tundub siiski, et teema väärleb Viljandi maakonnas olulisemat tähelepanu (vt artikli seda osa, kus räägitakse riigiteede olemist Viljandi maakonnas).

Sotsiaalsest infrastruktuurist ja selle tähtsusest majandusele räägiti oluliselt rohkem. Eelkõige räägiti haridusest. Ettevõtluse poole eksperdid kordasid üsnagi lihtsaid tõdesid: ülioluline on elujõus koolide olemasolu, kutseharidus peab olema tasemel. Otseselt küll ei öeldud, et üldhariduse ja kutsehariduse olukord oleks Viljandi maakonnas väga problemaatiline, kuid kui sellistele lihtsatele asjadele tähelepanu juhitakse, on tavaliselt midagi siiski korrast ära.

Konverentsi läbivaks teemaks kujunes kultuuri ja majanduse tasakaal. Küsimus ei olnud vastandamises, vaid tasakaalu leidmises. Viljandis, kus suurt rõhku pannakse loomemajanduse arendamisele — see on visionääride arvates Viljandi võimalus —, on selle tasakaalu leidmine ülimalt vajalik. Mitte konkurents loomeinimeste ja majanduse vahel, vaid tasakaal. Tegelikult otsisid tasakaalu eelkõige majanduse inimesed (Saarniit, Sulg), kes lähtepositsioonina vaatasid siiski majandust: “Lähtugem eelkõige majandusest ja siis mõelgem, kuidas leida see tasakaal” (Saarniit). Teises pooles nähti majandusarengut toetavat tegurit: “Aktiivne kultuuri- ja sporditegevus, ajaloo ja traditsioonide hoidmine, tugev kodutunne. Kui need on olemas, siis on ka väiksem soov lahkuda” (Saarniit). Kultuuri poole esindajad tegelikult probleemi ei näinud — näiteks Ando Kiviberg (Viljandi Pärimusmuusika Festivali pealik) ei ole märganud mingeid märke sellest, et see tasakaal (majanduse ja kultuuri vahel) kuidagi rikutud oleks. Vaatamata lahtiseks jäänud küsimusele, kas kultuuri ja majanduse vaheline suhe on Viljandi maakonnas tasakaalust väljas või mitte, oldi üldiselt üksmeelel selles, et nii kultuuri kui ka majanduse areng on Viljandi maakonnas üliolulised. Professor Anu Raud (rahvakultuuri arendaja ja õpetaja) rääkis oma ettekandes mõnusa loo majanduse vajalikkusest kultuuriinimestele, millega ütles, et terviklikkus on väga oluline ja mõlemaid pooli (majandust ja kultuuri) on Viljandile kindlasti vaja.

Tasakaalu, täpsemalt proportsioonide küsimus jääb Viljandi maakonnas kindlasti üles, sest “kas ei ole nii, et tasakaal ühes väikeses piirkonnas, nagu Viljandi viib selleni, et kõik on hall, et me ei eristu millegagi teistest. Kas me ikka väga peame rõhuma sellele tasakaalule” (Andres Soosaar — ettevõtja).

Andres Soosaar ei jäänud oma mõttega üksi — erisuse puudumisele kui arengut takistavale tegurile juhtisid tähelepanu ka Mart Laar ja Linnar Priimägi (TLÜ reklaami ja imagoloogia osakonna dotsent). Laari sõnul tundub, et praegusel Viljandil ja Viljandimaal ei ole selget identiteeti.

Huvitavaid majandust puudutavaid teemasid kerkis konverentsil üles teisigi, näiteks kas Viljandi peaks orienteeruma Lätile või maailmale, konkurentsi ja koostöö teema. Et see artikkel ilmub statistikakogumikus, siis õigete proportsioonide säilitamiseks hakkab üldkirjeldav osa nüüd lõppema.

Siinkohal mõned üldistavad hinnangud Viljandi maakonna majandusele. Need ei ole ekspertide ühisarvamused, kuid on siiski tõsiseltvõetavad väljaütlemised:

- võrreldes ülejäänud Eestiga on majanduse restruktureerimine teenusmajanduse ja nüüdisaegsete tegevusalade suunas olnud Viljandimaal suhteliselt aeglane;

- investeringute mõttes asub Viljandi maakond transpordimagistraalidest natuke kõrval, puudub hea väljapääs Lätti;
- Viljandi on jäänud Eesti majanduse ja ühiskonna närvilisest muutumisest kõrvale. Kas see on hea või halb, on valikute küsimus;
- Viljandimaa on Eesti rahvustraditsioonide hoidmise süda ja keskne koht;
- erinevalt möödunud aegadest tundub praegu, et Viljandil ja Viljandimaal puudub selge identiteet;
- Viljandimaa probleemiks on teatav suletus, mis ei ole varem maakonnale omane olnud;
- probleem on uuendusmeelsuse puudumine;
- kõik töötajad ei ole head töötajad.

Majanduse tulevikku kirjeldasid eksperdid kokkuvõtvalt järgmiselt:

- pole põhjust arvata, et kümne aasta pärast puudub Viljandimaal põllumajandus, metsa-, puidu-, turba-, metalli- ja kergetööstus, ehitus, toiduainetetööstus. Põllumajandus laieneb, suureneb turismi ja puhkemajanduse osatähtsus. Ettevõtlus koondub (Jaak Saarniit);
- ehitussektoris tekib tööjõu ülejääk, sest ehitusboom raugub lähema 3–4 aasta jooksul. Tööjõu ülejääk tekib ilmselt ka kergetööstussektoris. Surve palkadele viib selleni, et odav ja töötajatelt lihtsamaid oskusi nõudev õmblustööstuse osa peab end ümber korraldama või hoopis mujale suunduma. Teenindussektor on Viljandis praegu suhteliselt tagaplaanil, kuid see areneb kindlasti. Üksikkauplused taanduvad kaubanduskettide ees peaaegu nullilähedaseks. Puidutööstus on häibunud või häabumas. Masinaehitussektoris toimub mõõdukas tootmismahtude vähenemine — liigutakse keerukamate toodete ja tehnoloogiate suunas, aga probleeme võib tekkida seda tööd teha suutvate inimeste leidmisega. Kultuur ja sport liiguvad ettevõtluse valdkonda — tasuta kultuuri ja spordi osatähtsus väheneb (Jaak Sulg — Viljandi Metall AS-i juhatuse esimees);
- majandus tertsiariseerub, st teenindussfäär kasvab. Hästi läheb turismimajandusel: 2017. aastal külastab 40% Eesti elanikest Viljandi maakonda vähemalt kord aastas (praegu 26%). Ellu on jäänud ettevõtted, kes loovad, investeerivad tootlikusse ja inimestesse. Ehitusboom pole 3–4 aastaga raugenud. Puidutööstus ei ole madal-seisus. Kadunud ei ole liimpuittooted, mööblitootmine, mööblidetailide tootmine. Põllumajandus on alles — seal töötab küll vähe inimesi, kuid harus on juurutatud tööstuslikud tehnoloogiad. Hästi läheb loomemajandusel, halvemini tekstiilisektoril. Kõik see toimub eeldusel, et maailm on suhteliselt stabiilne (Peep Aru — XI riigikogu liige);
- rongiliiklus on võrreldes maanteeõiduga konkurentsivõimelisemaks muutunud (Mart Laar).

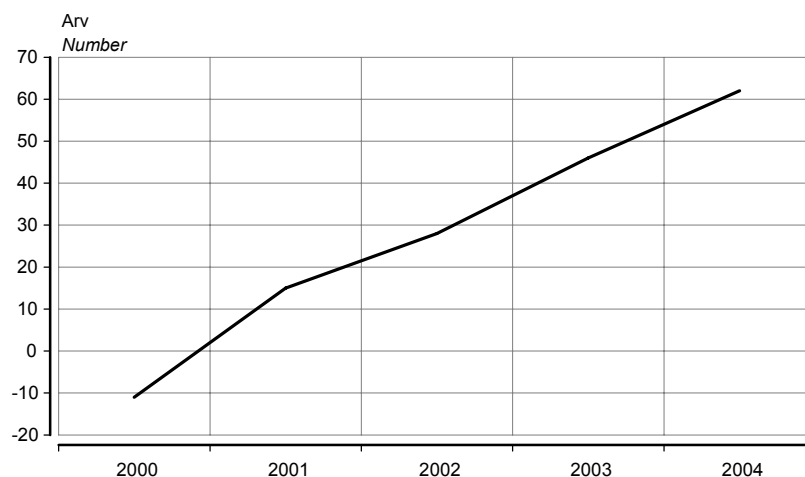
Viljandi maakonna majandusareng maakonnaplaneeringu mõõdikute vahendusel

Loodud ettevõtete arv on suurem kui likvideeritute arv

Eduka majanduse üks eeldus on konkurentsivõimelised ettevõtted. Maakonnaplaneering iseloomustab olukorda järgmiselt: “Ettevõtete arv Viljandi maakonnas on märkimisväärne — 3375 (Eestis kokku 104 725), kuid ettevõtluse aktiivsus jääb siiski riigi keskmisele alla: „Viljandi maakonnas on tuhande elaniku kohta 59 ettevõtet, Eesti keskmine on 77”.

Ettevõtete demograafia andmete valmimise aeg on pikk. Praegu pole veel võimalik mõõta Viljandi maakonnas planeeringuperioodi algaastatel toimunut. Planeerimisperioodile eelnenud neljal aastal (joonis 1) oli ettevõtete iive Viljandi maakonnas positiivne ning see on kasvava trendiga. 2004. aastal ei olnud ettevõtete iive Viljandi maakonnas negatiivne üheski majandusharus, kuid valdava osa (62-st 37) ettevõtete positiivsest iibest andis hulgi- ja jaekaubandus ning mootorsõidukite ja kodumasinat remont. Selles harus sündis (115-st 57) ja suri kõige rohkem ettevõtteid (53-st 20). Ehituses oli ettevõtete iive +8 — see majandusharu oli iibe poolest maakonnas teisel kohal.

Joonis 1 **Ettevõtete iive Viljandi maakonnas, 2000–2004**
 Figure 1 *Enterprise increase in Viljandi County, 2000–2004*

Hulgi- ja jaekaubanduse ning mootorsõidukite ja kodumasinate remondi ettevõtete demograafia teistest harudest suuremad arvud on tingitud sellest, et mainitud grupis on Viljandi maakonnas kõige rohkem ettevõtteid (tabel 1). Ettevõtete arvu muutusest Viljandi maakonna majandusharudes annab ülevaate joonis 2, kus on majandusharude kaupa võrreldud maakonnas registreeritud ja raamatupidamise aastaaruande esitanud ettevõtete arvu aastal 2005 ja 1994. Tabeli 1 ja joonise 2 allikaks ei ole riiklik statistika ning ettevõtete demograafia mõisted ei ole nende andmetega üksüheselt võrreldavad, kuid siiski peegeldab kasutatud allikas muutusi üsna täpselt.

Tabel 1 **Viljandi maakonnas registreeritud ja raamatupidamise aastaaruande esitanud äriühingud majandusharu järgi, 1994, 2005**

Table 1 *Enterprises registered in Viljandi County and submitted the annual accounting report, by economic activity, 1994, 2005*

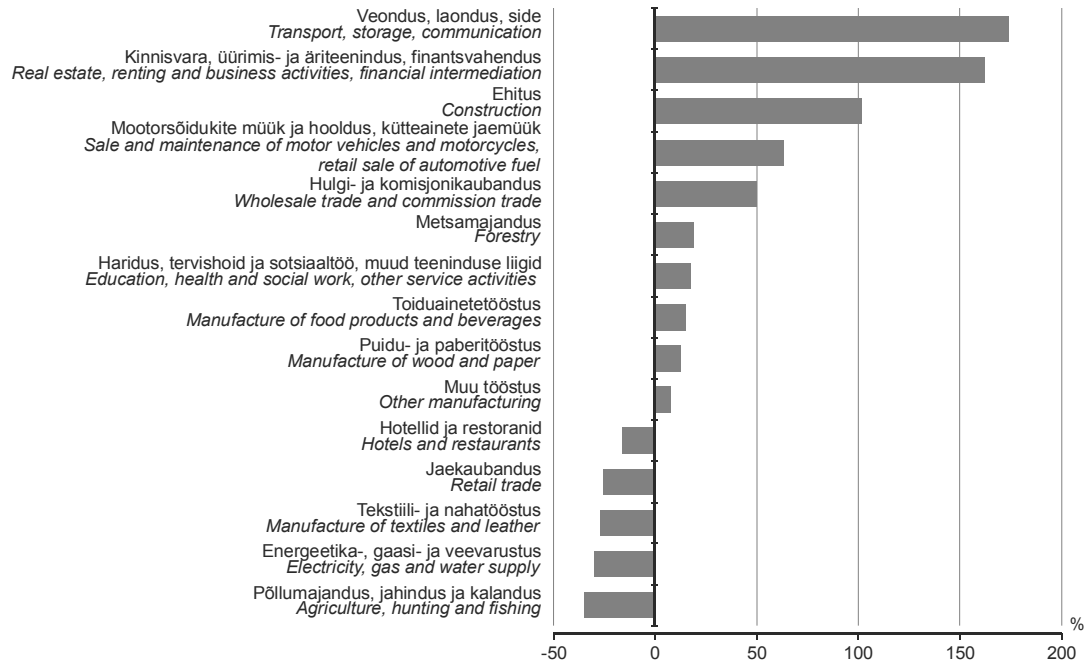
Majandusharu	EMTAK-i kood EMTAK code	Arv Number		Osatähtsus, % Proportion, %		Muutus, Change, 1994, 2005, %	Economic activity
		2005	1994	2005	1994		
Põllumajandus, jahindus ja kalandus	01	74	114	7,2	13,8	-35,1	Agriculture, hunting and fishing
Metsamajandus	02	44	37	4,3	4,5	18,9	Forestry
Toiduainetetööstus	15	23	20	2,2	2,4	15,0	Manufacture of food products and beverages
Tekstiili- ja nahatööstus	17–19	16	22	1,6	2,7	-27,3	Manufacture of textiles and leather
Puidu- ja paberitööstus	20–21	45	40	4,4	4,8	12,5	Manufacture of wood and paper
Muu tööstus	10, 14, 22–37	73	68	7,1	8,2	7,4	Other manufacturing
Energeetika, gaasi- ja veevarustus	40–41	14	20	1,4	2,4	-30,0	Electricity, gas and water supply
Ehitus	45	117	58	11,4	7,0	101,7	Construction
Mootorsõidukite müük ja hooldus, kütteenite jaemüük	50	62	38	6,0	4,6	63,2	Sale and maintenance of motor vehicles and motorcycles, retail sale of automotive fuel
Hulgi- ja komisjonikaubandus	51	111	74	10,8	9,0	50,0	Wholesale trade and commission trade
Jaekaubandus	52	115	155	11,2	18,8	-25,8	Retail trade
Hotellid ja restoranid	55	36	43	3,5	5,2	-16,3	Hotels and restaurants
Veondus, laondus, side	60–64	63	23	6,1	2,8	173,9	Transport, storage and communication
Kinnisvara, üürimis- ja äriteenindus, finantsvahendus	65–67, 70–74	178	68	17,4	8,2	161,8	Real estate, renting and business activities, financial intermediation
Haridus, tervishoid ja sotsiaaltöö, muud teeninduse liigid	75, 80, 90–95	54	46	5,3	5,6	17,4	Education, health and social work, other service activities
Kokku		1 025	826	100,0	100,0	24,1	Total

Allikas: Kesk-Eesti Statistikabüroo, Viljandi Maavalitsus.

Source: Regional Bureau of Statistics of Central Estonia, Viljandi County Government.

Joonis 2 **Viljandi maakonnas registreeritud ja raamatupidamise aastaaruande esitanud äriühingute arvu muutus, 1994, 2005**

Figure 2 **Change in the number of enterprises registered in Viljandi County and submitted the annual accounting report, 1994, 2005**

Allikas: Kesk-Eesti Statistikabüroo, Viljandi maavalitsus.

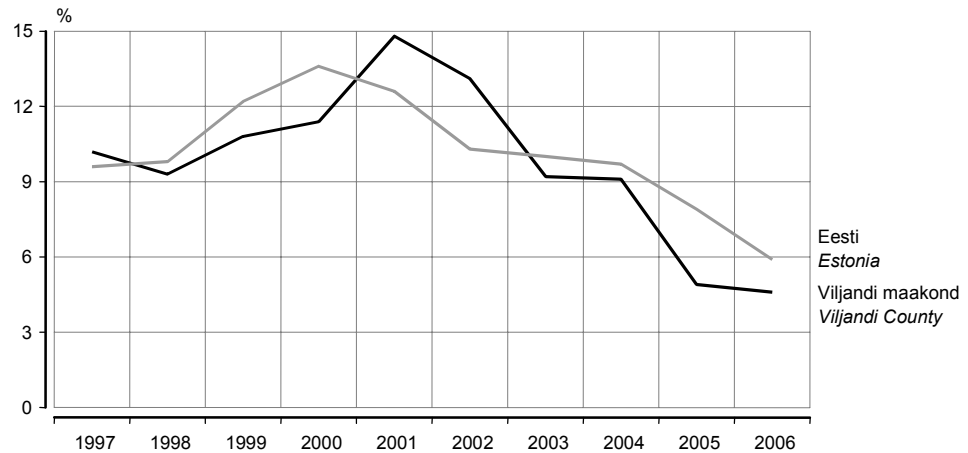
Source: Regional Bureau of Statistics of Central Estonia, Viljandi County Government.

Viljandi maakonna töötute osatähtsus on väiksem kui Eesti keskmine

Praeguses majandussituatsioonis ei ole töötuse probleem enam esiplaanil, pigem on probleemiks tööjõu puudus. Samal ajal on töötus ikkagi tõsine küsimus ning tööturu olukorra jälgimine töötute osatähtsuse kaudu igati põhjendatav. Kas mõõdikuks peaks olema võrdlus Eesti keskmisega, on vaieldav. Täiesti reaalne on olukord, kus maakonna töötuse tase on vabariigi keskmisest kõrgem, kuid maakonna tööturul on olukord tööpuuduse aspektist hea (töötuse määr Eestis 2%, maakonnas 2,5%). Võimalik on ka vastupidine olukord: maakonna töötus on vabariigi keskmisest madalam, kuid töötuid on maakonnas kriitiliselt palju (töötuse määr Eestis 30%, maakonnas 28%).

Joonisel 3 on esitatud töötuse määr Viljandi maakonnas ja Eestis aastatel 1997–2006. Näeme, et maakonna planeeringus püstitatud eesmärk — maakonnas on töötute osatähtsus väiksem kui Eestis — on aastatel 2005 ja 2006 Viljandi maakonnas täidetud. Samas ületas töötuse määr aastatel 2001 ja 2002 Viljandi maakonnas vabariigi keskmise taseme, see näitab, et tegemist ei ole igal juhul täidetava eesmärgiga. Alla 5% töötuse määr Viljandi maakonnas ja alla 6% töötuse määr Eestis näitab sedagi, et töötus ei olnud 2006. aastal kriitiline küsimus.

Joonis 3 Töötuse määr Eestis ja Viljandi maakonnas, 1997–2006
 Figure 3 Unemployment rate in Estonia and Viljandi County, 1997–2006

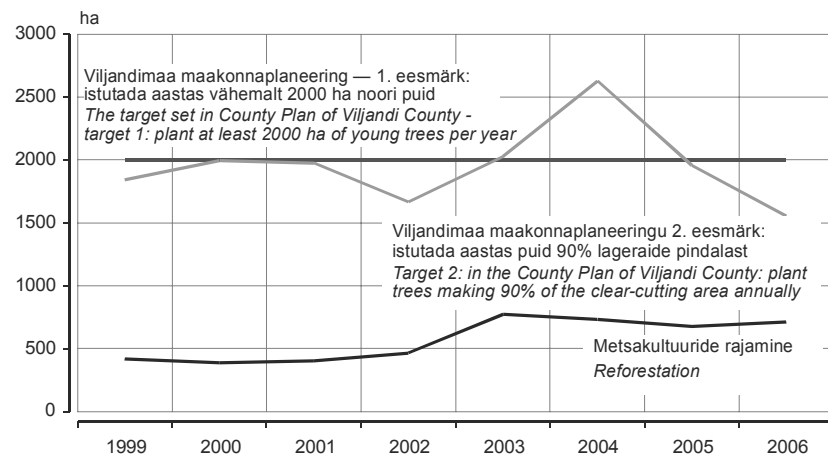

Raielankidele ja söötis maadele istutakse igal aastal vähemalt 2000 hektarit noori puid või siis istutatakse neid 90% lageraide pindalast

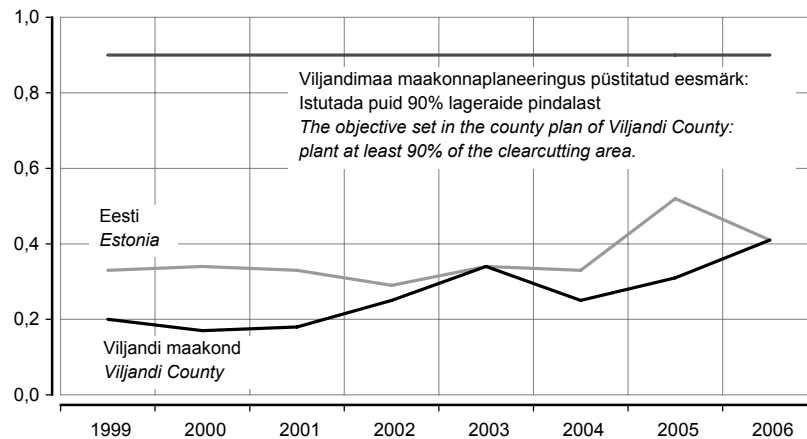
Metsal on Viljandi maakonna arengus tähtis koht — mets on Viljandi maakonna olulisemaid taastuvaid loodusvarasid. Viljandi maakonna metsade pindala oli 2003. aasta statistilise metsainventeerimise andmetel 178 200 hektarit. Viljandimaa metsasus on 49,6% ja maakonna metsade üldtagavara 37,4 miljonit tihumeetrit. Puit ja puidutooted on märkimisväärt tööstusharu. Mets on oluline rekreatsiooni ressurss. Maakonna arenguvision näeb ette kohapealse taastuva ressursi säästlikku kasutamist — seega on mõeldik igati otstarbekas ja vajalik. Püstitatud eesmärgi mõõtmistulemused on toodud joonisel 4, kust selgub, et eesmärgi täitmisest ollakse väga kaugel. Eesmärgini jõudmiseks peaks metsakultuuride rajamise maht Viljandi maakonnas kasvama rohkem kui kaks korda. Praeguse metsakultuuride rajamise mahu dünaamika alusel sellist kasvu prognoosida ei saa. Kui lageraide maht jätkab langemist viimase kahe aasta tempos ja metsakultuuride rajamine püsib viimaste aastate tasemel, siis saab püstitatud eesmärgi teise rajajoone täitmine teoks, kuid 2000 hektariline metsakultuuride rajamine aastas jääb praeguse statistika kohaselt kindlasti püüdmatuks. Muidugi ei tähenda see veel, et metsa pindala maakonnas vähenema peaks, sest kasvama on jäetud ka palju seemnepuid. Kas see aga metsa kui ressursi efektiivne majandamine on, jäägu erialaspetsialistide otsustada.

Viljandi maakond on vaadeldava mõõdiku kontekstis Eesti keskmisest veidi halvemal positsioonil (joonis 5) ja tundub, et seatud eesmärk propageerib pigem rohelist mõtteviisi, kui on realselt täidetav.

Joonis 4 Metsakultuuride rajamine Viljandi maakonnas, 1999–2006
 Figure 4 Reforestation in Viljandi County, 1999–2006

Joonis 5 **Metsakultuuride rajamise ja lageraide suhe Eestis ja Viljandi maakonnas, 1999–2006**
 Figure 5 *Relationship between reforestation and clear-cutting in Estonia and Viljandi County, 1999–2006*

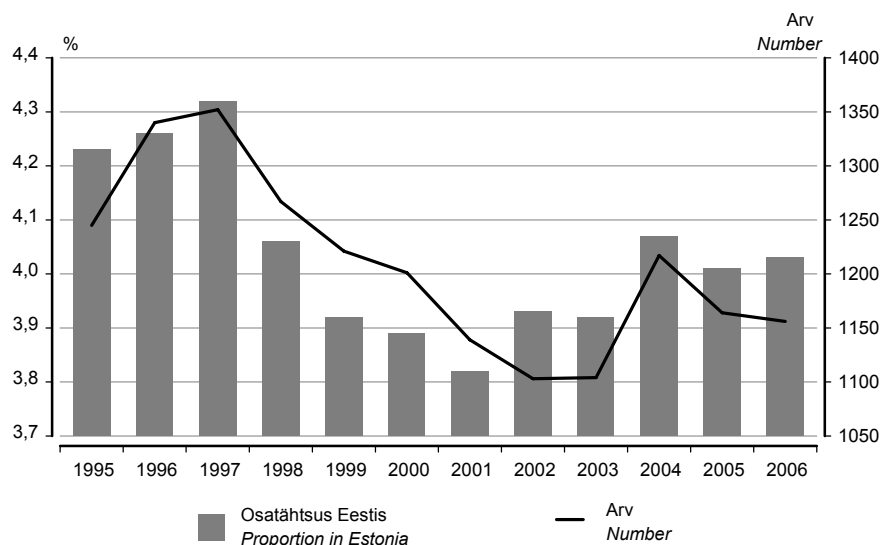

Kutsekooli lõpetanute arv on stabiilne ja väljakukkunuid on vähem kui 5%

Alates aastast 2000 võime rääkida Viljandi maakonna kutsehariduskoolides õppivate inimeste arvu stabiliseerumisest 1100–1200 õpilase tasemele. Ka maakonnaplaneeringu esimestel aastatel oli kutsehariduskoolide õpilaste arv selles vahemikus ning maakond on püstitatud eesmärgi täitmise graafikus. Ollakse küll maas eelmise sajandi lõpu tasemest (1250–1350 õpilast), kuid seal olemist ei näe ette ka püstitatud eesmärk. Rahuloluks annab põhjust Viljandi maakonna kutsehariduskoolides õppivate inimeste osatähtsuse püsimine 4% lähedal vastavast arvust Eestis (joonis 6). Küsimus on selles, et kas lähiaastatel suudetakse ülikeeruliseks muutunud demograafilises olukorras taset säilitada. Potentsiaalsete õpilaste arvu vähenemise tingimustes ja olukorras, kus ei ole märke kutsehariduskoolide populaarsuse kasvust noorte hulgas, nõuab õpilaste arvu praeguse taseme säilitamine tõsist tööd, sh uute õppevormide kasutuselevõttu, õppimistingimuste parandamist, õppekvaliteedi tõstmist jne. Uuendused on kindlasti vajalikud. Võib arvata, et kui suudetakse säilitada praegune õpilaste arv, siis suureneb Viljandi maakonna kutsehariduskoolides õppivate inimeste osatähtsus Eesti kutsehariduskoolides õppivate arvus.

Joonis 6 **Viljandi maakonna kutsehariduskoolides õppinute arv ja osatähtsus Eestis õppeaasta alguses, 1995–2006**

Figure 6 *Number of students in vocational schools in Viljandi County and its proportion in the Estonia at the beginning of the academic year, 1995–2006*

Samas ei ole ettevõtete arengu seisukohalt oluline protsess, vaid tulemus — kui palju inimesi lõpetab kutsehariduskooli ja paljud neist on tegelikult valmis tööle asumata. Tabelis 2 on andmed Viljandi maakonna kutsehariduskoolidesse vastuvõetute ja lõpetanute kohta. Probleem on nendest numbritest selgelt näha — liiga paljud kooliastunud ei lõpeta seda.

Tabel 2 **Vastuvõtt kutsehariduskoolidesse ja õppeaasta jooksul kutsehariduskooli lõpetanud Viljandi maakonnas, 2003–2006**
 Table 2 *Admission to vocational schools and graduation from vocational schools during an academic year in Viljandi County, 2003–2006*

Haridustase	Haridustaseme kood Code of the educational level	2003	2004	2005	2006	Educational level
Vastuvõtt (õppeaasta algusaasta)						Admission (the starting year of the academic year)
kutseharidus erivajadustega või põhihariduseta inimestele	233 (varem/earlier 3–9)	5	20	28	19	vocational education for people with special needs or people without basic education
kutsekeskharidus põhihariduse baasil	323	320	345	315	376	vocational secondary education on the basis of basic education
kutsekeskharidus keskhariduse baasil	413	193	149	95	56	vocational secondary education on the basis of secondary education
Kokku		518	514	438	451	Total
Lõpetamine (õppeaasta lõpuaasta)						Graduation (end-year of the academic year)
kutseharidus erivajadustega või põhihariduseta inimestele	233 (varem/earlier 3–9)	24	5	9	8	vocational education for people with special needs or people without basic education
kutsekeskharidus põhihariduse baasil	323	135	96	150	178	vocational education on the basis of basic education
kutsekeskharidus keskhariduse baasil	413	113	130	121	99	vocational education on the basis of secondary education
kutseõpe põhihariduse baasil (vastuvõtt alates 1. jaanuar 2006)	410				2	vocational education on the basis of basic education (admission since 1 January 2006)
Kokku		272	231	280	287	Total

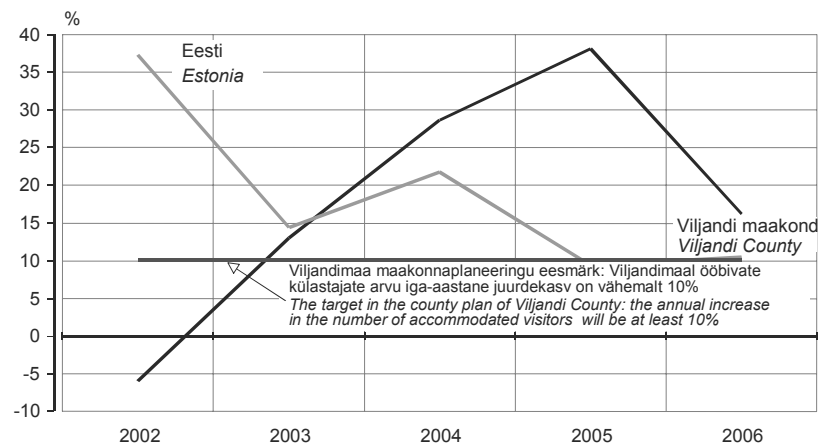
**Viljandimaal ööbivate külastajate arvu igaaastane juurdekasv on vähemalt 10%.
 Majutusasutuste voodikohtade arv kasvab aastas vähemalt 5%.**

Majutuseasutuste arengu mõõdikud ei sõltu ainult puhkemajanduse sektori arengust, kuid see mõjutab neid siiski tugevalt. Viljandimaa maakonnaplaneering käsitleb majutusasutuste arengu mõõdikuid kui puhkemajanduse arengu näitajaid.

Mõõdikud näitavad, et aastatel 2005 ja 2006 on Viljandi maakonnas puhkemajanduse valdkonnas läinud väga hästi — seatud eesmärgid on mitu korda ületatud (joonis 7 ja 8). Puhkemajanduses on läinud nii hästi, et tekib küsimus, miks on püstitatud nii madalad eesmärgid. Samas pole ju 10% ja 5% kasv sugugi väikesed. Vaadates Eesti viimaste aastate arenguid — ööbivate külastajate arvu kasv on olnud 10% lähedal ja voodikohtade arvu kasvutempo langeb pidevalt — tundub, et seatud eesmärgid ei ole väikesed. Küsimusele saame vastuse tabelist 3, kus on toodud Viljandi ja tema naabermaakonna Valga osatähtsused Eestis nii voodikohtade arvu kui ööbimiste poolest: Valga maakonna osatähtsus on Eestis oluliselt suurem kui Viljandi maakonnal. Muidugi on raske mõõta kahe maakonna potentsiaali puhkemajanduse valdkonnas, kuid objektiivselt asjale lähenedes peab siiski tunnistama, et puhkemajanduse valdkonnas on Viljandi maakonnas arengu stardipauk lihtsalt maha magatud. Kesise baasi pealt (Viljandi maakonnas oli 2001. aastal majutusasutustes 335 voodit, Valga maakonnas 1144 voodit) on kasvutempot lihtsam saavutada. Viljandi maakonnas on puhkemajanduse potentsiaali hästi hinnata osatud, kuid selle kasutamiseks on häta jäädud. Mahajäämust on asutus tasa tegema. Kui Viljandi maakond jõuab puhkemajanduse valdkonnas teiste maakondadega võrdsele tasemele, siis on seatud kasvutempo säilitamine tõsine ülesanne.

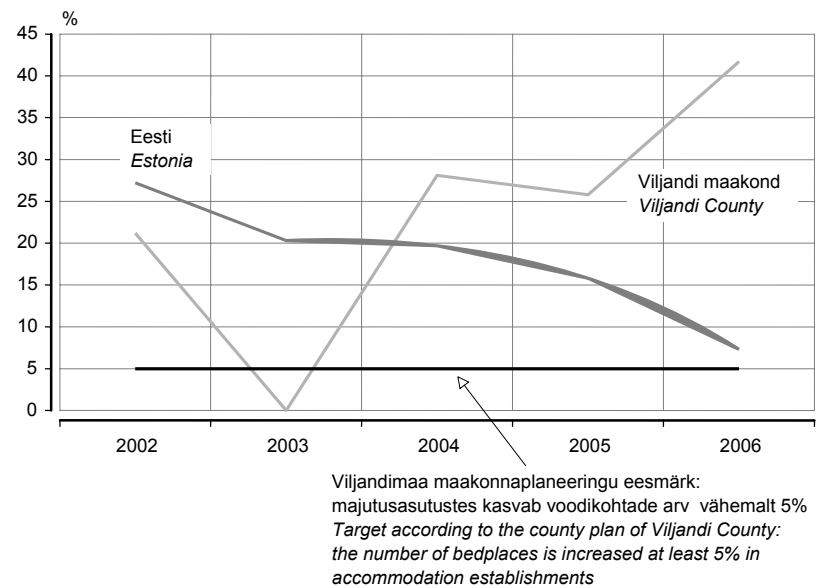
Joonis 7 **Ööbivate külastajate arv võrreldes eelmise aastaga Viljandi maakonnas ja Eestis, 2002–2006**

Figure 7 *Accommodated visitors compared to the previous year in Viljandi County and Estonia, 2002–2006*

Joonis 8 **Majutusasutuste voodikohtade muutus võrreldes eelmise aastaga Viljandi maakonnas ja Eestis, 2002–2006**

Figure 8 *Change in the number of bed places in accommodation establishments compared to the previous year in Viljandi County and Estonia, 2002–2006*

Tabel 3 **Viljandi ja Valga maakonna osatähtsus Eesti majutusasutustes, 2001–2006**

Table 3 *Proportion of Viljandi and Valga Counties in the accommodation establishments of Estonia, 2001–2006*

(protsenti — percentages)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
Voodid							Bed places
Viljandi	1,87	1,78	1,48	1,58	1,72	2,27	Viljandi
Valga	6,37	5,90	6,30	5,66	5,55	5,45	Valga
Ööbivad külastajad							Accommodated visitors
Viljandi	1,13	0,77	0,76	0,81	1,02	1,07	Viljandi
Valga	5,24	3,81	3,66	3,76	3,71	4,37	Valga

Kattega teede osatähtsuse suurendamine keskmisest tihedama liiklusega teelõikudel

See eesmärk kuulub Viljandi maakonna maakonnaplaneeringus peatüki „Tehnilised infrastruktuurid” alla ning ei kuulu artiklile püstitatud eemärkide järgi vaatluse alla. Visioonikonverentsil toodi eriti esile infrastruktuuri ja teede oluline roll majanduse arengus ning seepärast vaatleme, kuidas on Viljandi maakonnal teolude parandamise eesmärgi täitmiseks läinud.

Andmed Viljandi maakonna riigiteede olemi kohta on toodud tabelis 4. Kattega teede osatähtsus kasvas riigimaanteel nii 2005. kui ka 2006. aastal. Maakonnaplaneeringus püstitatud eesmärk on täidetud. Kas on põhjust rahuloluks? Kindlasti mitte. Kattega teede osatähtsus Viljandi maakonna riigimaanteedel on vabariigi keskmisest tunduvalt madalam. Viljandi maakonnast on see näitaja väiksem vaid Valga ja Põlva maakonnas (joonis 9). Kattega teede osatähtsus on viimasel kahel aastal Eestis keskmiselt suurenenud kiiremini kui Viljandi maakonnas (joonis 10). Linnatänavate poolest jääb Viljandi maakond samuti Eesti keskmisest tasemest kaugele maha: Eestis on üle 87% linnatänavate kogupikkusest kõvakattega, Viljandi maakonnas on see number veidi üle 67%. Teede ehitus on väga kallis valdkond — kui raha ei ole, siis olukord ei muutu. Viljandi maakonna riigimaanteed arendamine ei ole Eestis prioriteet, sest mille muuga seletada, et aastatel 2005–2006 eraldati riigimaanteedehituseks ja katte pealepanemiseks Viljandi maakonnast vähem raha vaid Hiiumaa ja Lääne maakonnale.

Tabel 4 **Teede olem Viljandi maakonnas, 1. jaanuar 2002–2004**
 Table 4 *Roads in Viljandi County, 1st January 2002–2004*
 (kilomeetrit — kilometres)

	Kokku	sh asfalt- betoon	mustkate	tuhkbetoon ja stabiliseerimine	pinnatud kruus	kruusa- teed	pinnas- teed	Kattega teid ^a		
								kokku	osatähtsus %	
Total		incl. asphalt concrete	bitumen gravel	ash concrete and stabilisation	coated gravel	gravel roads	soil roads	Paved roads ^a		
								total	proportion, %	
Riigimaanteed										
										State roads
2007	1 223,278	164,283	300,883	13,842	49,842	694,428	0,000	528,850	43,2	2007
2006	1 223,200	146,912	313,773	13,902	37,532	711,081	0,000	512,119	41,9	2006
2005	1 223,200	140,269	318,399	13,902	24,856	725,774	0,000	497,426	40,7	2005
2004	1 223,435	136,441	322,106	13,902	18,885	732,101	0,000	491,334	40,2	2004
Põhimaanteed										
										Main roads
2007	96,396	67,226	29,170	0,000	0,000	0,000	0,000	96,396	100,0	2007
2006	96,347	51,779	44,568	0,000	0,000	0,000	0,000	96,347	100,0	2006
2005	96,347	45,122	51,225	0,000	0,000	0,000	0,000	96,347	100,0	2005
2004	96,347	41,429	54,918	0,000	0,000	0,000	0,000	96,347	100,0	2004
Tugimaanteed										
										Basic roads
2007	207,193	32,515	151,737	0,000	0,434	22,507	0,000	184,686	89,1	2007
2006	207,229	32,343	151,945	0,000	0,434	22,507	0,000	184,722	89,1	2006
2005	207,229	32,343	151,945	0,000	0,434	22,507	0,000	184,722	89,1	2005
2004	207,229	32,344	151,944	0,000	0,000	22,941	0,000	184,288	88,9	2004
Kõrvalmaanteed										
										Secondary roads
2007	917,506	63,225	119,110	13,842	49,408	671,921	0,000	245,585	26,8	2007
2006	917,477	61,606	116,297	13,902	37,098	688,574	0,000	228,903	24,9	2006
2005	917,477	61,620	114,266	13,902	24,422	703,267	0,000	214,210	23,3	2005
2004	917,712	61,484	114,281	13,902	18,885	709,160	0,000	208,552	22,7	2004

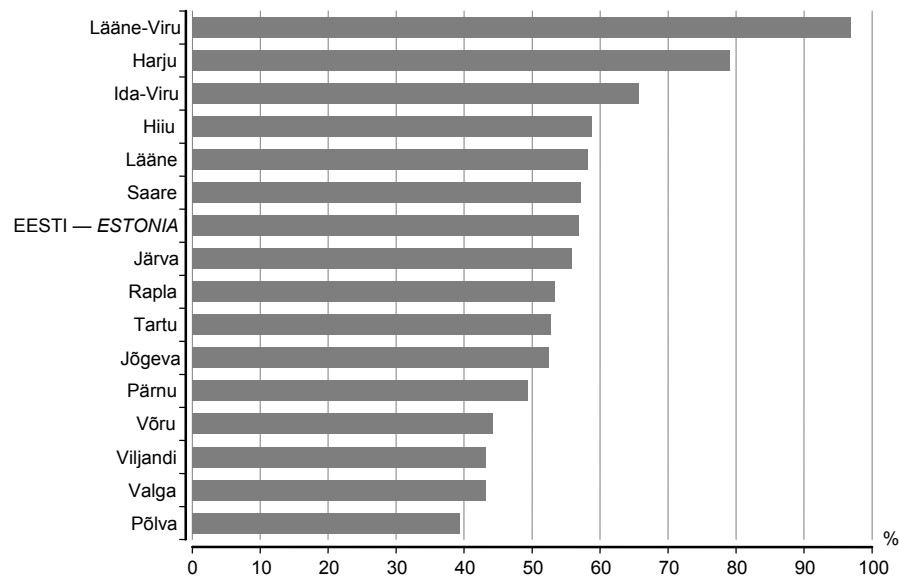
^a Kattega teed = tsementbetoon + asfaltbetoon + mustkate + tuhkbetoon ja stabiliseerimine + pinnatud kruus (tsementbetoonkattega teid Viljandi maakonnas ei ole).

^a Paved roads = cement concrete + asphalt concrete + bitumen gravel + ash concrete and stabilisation + coated gravel (there are no cement concrete roads in Viljandi County).

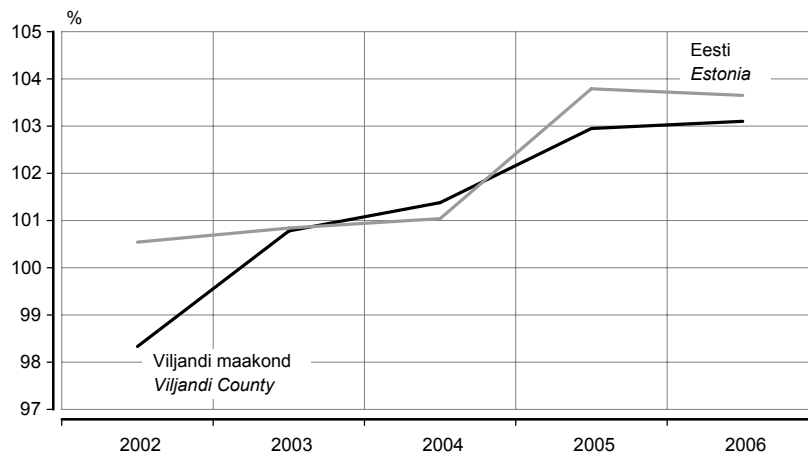
Allikas: Maanteeamet.

Source: Estonian Road Administration.

Joonis 9 **Kattega teede osatähtsus riigimaanteedel, 1. jaanuar 2007**
 Figure 9 *Proportion of paved roads among state roads, 1st January 2007*

Joonis 10 **Kattega teede osatähtsus võrreldes eelmise aastaga Eestis ja Viljandi maakonnas, 2002–2006**
 Figure 10 *Proportion of paved roads compared with the previous year in Estonia and Viljandi County, 2002–2006*

KOKKUVÕTE

On aeg tulla artikli pealkirja juurde. „Ürgses rütmis” on Viljandi maakonna tunnuslause. See on veidi vastuoluline lause. Praeguses kiiresti muutavas maailmas võib see tähendada ajast mahajäämist, ajale jalgujäämist. Viljandi maakonna tunnuslause rõhutab muud — püsiväärtuste olemasolu. Viljandi on maailma tuultele avatud, aga ei ole tuulelipp. Viljandi tahab ehitada oma edu tugevale vundamendile, kestvatele väärtustele, oma kultuuri-traditsioonidele. Viljandi ei ole nõus püsiväärtusi peenrahaks vahetama. „Ürgses rütmis” tähendab kestmajäämist, püsimist.

Säilitamise ja uuendamise vaheline tasakaal vajab pidevat taastootmist. Tasakaalu mittesäilitamine ükskõik kummas suunas on kurbade tagajärgedega. Selle säilitamine on Viljandi maakonna arengu võtmeküsimus.

Tasakaal peab valitsema ka kultuuri ja majandusarengu vahel. Jaak Saarnit on öelnud, et kultuur, majandus, ürgne, nüüdisaegne, reaalne peavad suutma koos eksisteerida — siis

tuleb edu. Praegu on veel lõpuni selgeks rääkimata, kus asub kultuuri ja majandusarengu tasakaalupunkt.

Viljandi maakond areneb — mitte alati soovitava kiirusega ja ilma probleemideta, aga siiski. Enamik maakonna majandusarengule seatud riikliku statistika abil mõõdetavatest eesmärkidest on täidetud. Viljandi maakonnas on töötute osatähtsus Eesti keskmisest väiksem, kutsekoolis õppivate ja lõpetanute arv on stabiilne, voodikohtade arv Viljandi maakonna majutusasutustes on kasvanud, samuti maakonnas ööbivate külastajate arv. Katteta teede osatähtsus on riigimaanteedel suurenenud. On põhjust rahuloluks, kuid mitte väga suureks. Katteta teede osatähtsus on Eestis keskmisena vähenenud kiiremini kui Viljandi maakonnas, ööbimiste arv Viljandi maakonnas moodustab vaid 1,07% vastavast arvust Eestis. Kriitilisest demograafilisest olukorrast tulenevad probleemid ei ole veel kutsekoolidesse jõudnud, väljalangevus nendest on suur. Metsauuendamise mahule püstitatud eesmärk on täitmata.

Lõpetuseks mõned visioonikonverentsil kõlanud mõtted:

- kõikide Eesti valdade tulevik, asugu vald Pärnu-, Viljandi- või Võrumaal, on seotud sellega, milline on infrastruktuur;
- investorid lähevad eelkõige korraliku infrastruktuuri ja juhtimisega paika, kus usutakse tulevikku ja kus asju tegelikult ka lahendatakse;
- tiheneb konkurents, kuid edu aluseks on koostöövõime. Pidev omavaheline konkureerimine on kahjulik kõigile osapooltele. Keskenduda tuleb koostööle ja prioriteetide seadmisele. Koostöövõrgustike kaudu on võimalik absoluutselt kõike lahendada;
- edu võti on inimene.

Kirjandus Bibliography

Raamatupidamise aastaaruannete töötlusi. Viljandi maakond. (1995). Kesk-Eesti Statistikabüroo, Viljandi.

Raamatupidamise aastaaruannete töötlusi. Viljandi maakond. Viljandi Maavalitsus. (2007). Viljandi.

Viljandimaa maakonnaplaneering 2005–2010. (2006). Viljandi Maavalitsus. Viljandi.

Maanteeameti aastakogumik 2006. (2007). Maanteeamet. Tallinn.

Maanteeameti aastakogumik 2005. (2006). Maanteeamet. Tallinn.

Viljandimaa 10 aastat hiljem. (2007). Viljandi maakonna visioonikonverentsi ettekannete stenogramm. Viljandi Maavalitsus.

IN AN ANCIENT RHYTHM

Mihkel Servinski
Statistics Estonia

Foreword

The first article of the publication deals with the regional development of the whole Estonia. In the article the development of the economy is viewed in the context of the Estonian regional development strategy, characterising it by means of such general indicators as a region's gross domestic product, the employment rate and the earnings of a household member. The present article surveys one region — Viljandi County. The author believes that more accurate observation of one region enables to better understand the regional development of Estonia as a whole. The indicators dealt with in the opening article of the present publication will not be addressed herein — in order to learn about the position of Viljandi County according to the indicators referred to in Estonia, the article by Kristi Lehto must be read (p 13).

The subject matter of the development of the whole county is too substantial for one article; therefore the scope of the topics is limited to the economy. The article deals with the economic development of Viljandi County primarily in the context of county planning. The County Plan is a document, in which the more essential objectives of the development are formulated, which enables to evaluate the efficiency of the steps taken by observing the measurers of fulfilment.

The County Plan for Viljandi County has been designed for the years 2005–2010. In the middle of the year 2007 it is reasonable to ask about which has been the progress in fulfilling the targets set in the plan, since a third of the planning period has passed. The article views the economic development of Viljandi County by means of the county planning measurers, the values of which are available in official statistics.

A County Plan is a document looking to the future, like it was also done at the vision conference “Viljandi County 10 years later” held on 19 April 2007. The present article uses the ideas expressed at the conference about the economic development of Viljandi County. There were no revolutionary ideas expressed at the conference and it would be too much to expect from such an event. At the same time it is essential to pronounce some generally known ideas — simple truths often tend to be forgotten.

Viljandi County 10 years later

At the vision conference on 19 April 2007 answers were sought to a lot of questions asked by the organisers. The questions directly related to the economy were, for example, such as: How many people live in Viljandi County? What do they do? What has been kept? What has disappeared? What has added? What does it look like? Which companies operating now will be operating in 10 years? Which new fields of manufacture have appeared in Viljandi? How has agriculture been doing? Experts from Viljandi County, as well as from elsewhere in Estonia were invited to give the answers. As it was said above, the organisers did not expect (but hoped for) revolutionary discoveries but specification of details, nuances and observations about what has been neglected up to now.

The keyword of the conference was “individual”. In the context of the economy a man was dealt with as a work force — primarily its existence, but also the quality. In his presentation Mart Laar (Member of the 11th Riigikogu, the Parliament of Estonia) brought forward 3 realities:

- *there will be fewer people in Estonia in 10 years,*
- *the population of Estonia is ageing,*
- *Estonia is not a country with cheap labour any more.*

Based on the realities mentioned above Mart Laar concluded that the competition for resources is inevitably tightening between regions and the resource competed for is brains or people and “a country in Europe which is the spot where talented enterprising people

want to live will succeed". Jaak Saarniit (Riigi Kinnisvara AS, Chairman of the Board) expressed the same idea for Viljandi County as follows: "There is nothing more important than have investors in Viljandi County, so that people would come and live here".

The presenters at the conference were not as optimistic as to predict the growth in the number of the population in Viljandi County. According to the evaluations of experts a little more than 50,000 people will be living in Viljandi County in ten years. The demographic processes and their impact are long-term and changing their direction is complicated. Therefore it should be stressed that the demographic situation is a reality and it would be unreasonable not to take account of. Investors will consider it anyway; the question is only how thoroughly. Jaak Saarniit said: "If one can find six persons working per 1000 hectares, there is no reason to go there (invest)". But if the situation is the same with 1000 hectares next to it, and with the next one as well, what to do then? This question remains unanswered here.

Related to an individual it is worth stressing the idea expressed by Jaak Saarniit that the existence of an energetic commune administration is essential for an investor, and remembering his talk about the delegation of the Japanese businessmen who said while visiting Estonia: "We are investing in the place where they do not speak about whether the proprietary or land reform is slow but in the place where they speak that they have splendid plans for developing the infrastructure. We are investing in the place where the problems related to the proprietary or land reform have been solved and where they have the infrastructure."

The second keyword of the conference was infrastructure — both technical and social. The technical side was dealt with to a lesser degree. This may have been caused by the fact that experts from Viljandi County have already put up with the situation and those arriving from a longer distance arrived by northern highroads where the situation is not very bad, and stayed for a period which was too short to perceive the slowness of data communication. Actually only Jaak Saarniit addressed the essentiality of the technical infrastructure, bringing out the decent road network as an essential reason for large investments in Kõo Rural Municipality and said that in order to develop agriculture there should be all the up-to-date infrastructure facilities. Naturally we could put forward a hypothesis that everything is fine with the technical infrastructure in Viljandi County and therefore this topic was not dealt with very thoroughly at the conference. The author still thinks that the topic requires more attention in Viljandi County (see the part of the article where the state roads in Viljandi County were treated).

The social infrastructure and its importance to the economy were dealt with to a greater extent. Primarily education was addressed. The experts in enterprise repeated quite simple truths: the existence of sound schools is of utmost importance, and vocational education must be at a high level. It was not said directly whether the situation in general and vocational education in Viljandi County was very problematic but if attention is paid to so simple matters, there is usually something to put in order.

The prevailing topic at the conference was the balance between culture and the economy. The problem was not in contrasting but finding the balance. In Viljandi where the development of the creative economy is stressed — it is an opportunity for Viljandi in the visionaries' opinion — finding the balance is extremely necessary. There should not be competition between creative people and the economy but the balance. In fact, first and foremost, the people operating in the economy were looking for balance (Saarniit, Sulg), but still, they viewed the economy as a starting point: "Let's primarily proceed from the economy and then think how to find the balance" (Saarniit). The other part was looked upon as a factor supporting the economic development: "Active cultural and sports activities, the preservation of history and traditions, a strong feeling of home. If they are there, the wish to leave is smaller" (Saarniit). The representatives of the cultural side actually did not see any problem — for example Ando Kiviberg (Chief of Viljandi Folk Music Festival) has not noticed any signs of whether the balance (between the economy and culture) has been damaged somehow. Despite the unanswered questions about whether the relationship between culture and the economy is somehow out of balance in Viljandi County or not, they had a unanimous opinion of the extreme importance of the cultural and economic development in Viljandi County. In her presentation Professor Anu Raud (developer and teacher of the

national culture) told an interesting story about the necessity of the economy for people from the cultural sphere, meaning that integrity is highly essential and both sides (the economy and culture) are definitely needed.

The problem of balance, in particular proportions, will remain in Viljandi County because “ it is not so that a balance in one small region like Viljandi may lead to the situation where everything is grey and we cannot be distinguished from others anyhow. Do we have to press on the balance?” (Andres Soosaar — an entrepreneur).

Andres Soosaar was not left alone with his ideas — the lack of difference as a factor hindering development was pointed out by Mart Laar and Linnar Priimägi (Assistant professor at the Department of Advertising and Media in Tallinn University). According to Laar it seems that Viljandi and Viljandi County have no clear identity at present.

Some other interesting topics arose at the conference, for example whether Viljandi should orientate to Latvia or the whole world, the topic of the competition and cooperation. Since the present article is issued in a statistical publication, the general descriptive part is ending now to keep the proportions right.

Some generalising evaluations of the economy in Viljandi County, which are not common opinions of experts but still the pronouncement to be treated seriously, are presented below:

- *compared with other parts of Estonia, restructuring of the economy towards the service economy and up-to-date fields of activities has been relatively slow;*
- *in terms of investments the location of Viljandi County is a little sideways of transport highroads, there is no good exit to Latvia;*
- *Viljandi has been left alone from the nervous changes in the Estonian economy and society. Whether it is good or bad is a question of choices;*
- *Viljandi County is a heart and a central place for keeping the Estonian national traditions;*
- *unlike in the past times it seems now that Viljandi and Viljandi County have no clear identity;*
- *a problem in Viljandi County is a certain reclusion, which has not been characteristic of the county earlier;*
- *a lack of innovativeness is a problem;*
- *not all the employees work well.*

Experts briefly described the future of the economy as follows:

- *there is no reason to think that in ten years there will not be any agriculture, forestry, wood, peat, metal and light industry, building and food industry. Agriculture will be extending, and the proportion of the tourist and recreation sector will be increasing. Enterprise will be converging (Jaak Saarniit);*
- *there will be surplus of the workforce in the construction sector since the boom in construction will be falling in the nearest 3–4 years. The surplus of the workforce will be arising also in the light industry. The pressure on wages and salaries will cause reorganisations in the sewing industry which requires cheap and simple skills or moving somewhere else. The service sector is relatively in the background in Viljandi but it will definitely be developing. Single stores will be retreating to almost zero against the chain stores. The wood industry will have gone down or will be on the verge of going down. A moderate decrease in production capacities will be taking place in the engineering industry — the trend will be towards more complicated products and technologies but problems may arise with finding people capable of doing this work. Culture and sports will be moving to the domain of enterprise — the proportion of free culture and sports will be decreasing (Jaak Sulg — Chairman of the Board of Viljandi Metall AS);*
- *the economy will be moving towards the tertiary sector, i.e. the service sector will be rising. The tourism industry will also be flourishing: in the year 2017, 40% of the inhabitants of Estonia will be visiting Viljandi County at least once a year (now 26%). The enterprises which create and invest in the productivity and people will survive. The building boom will not have receded. The wood industry will not be in*

the recession. Products made of glue laminated timber, furniture production and the production of furniture details will not have disappeared. Agriculture will have survived — few people work there but industrial technologies will have been introduced in the branch. The creative economy will be successful, but the textile sector will be doing worse. Everything will be occurring on condition that the world is relatively stable (Peep Aru — Member of the 11th Riigikogu, the Parliament of Estonia).

- Train traffic will have become more competitive compared with road traffic (Mart Laar).

Economic development of Viljandi County according to the county planning measurers

The number of the established enterprises is larger than that of the enterprises liquidated

A prerequisite for a successful economy is competitive enterprises. The County Plan characterises the situation as follows: “The number of enterprises in Viljandi County is significant — 3,375 (104,725 in total in Estonia) but the efficiency of enterprise still remains lower than the domestic average: there are 59 enterprises per 1,000 inhabitants in Viljandi County while the average of Estonia is 77”.

The period of time for producing demographic data is long. Today it is not possible to measure yet what occurred in Viljandi County during the initial years of the planning period. During four years prior to the planning period (Figure 1) the growth in the number of enterprises has been increasingly positive in Viljandi County. In 2004 the growth in the number of enterprises was not negative in any branches of the economy but the wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and household goods made up the overwhelming part (37 out of 62) of the positive increase. The largest number of enterprises were born (57 out of 115) but also died (20 out of 53) in this branch. In construction the increase in the number of enterprises was +8 — being the second in the county.

A larger number of business demography data on enterprises operating in wholesale and retail trade and the repair of motor vehicles and household goods is caused by a larger number of enterprises in this group in Viljandi County (Table 1). Figure 2 gives an overview of the change in the number of enterprises in Viljandi by economic activities, comparing the number of enterprises registered in the county with the number of enterprises which submitted their annual accounting statements by economic activities in the years 2005 and 1994. Table 1 and Figure 2 are not based on official statistics and so the concepts of business demography are not directly comparable with these data; but the source used reflects the changes quite accurately.

The proportion of the unemployed in Viljandi County is lower than the average for Estonia

The employment problem is not in the foreground in the today’s economic situation. A problem is rather a scarcity of work force. At the same time unemployment is still quite a serious problem and so observation of the situation in the labour market with this measurer is justified in every way. It is only questionable whether the comparison with the Estonian average should be used as a measurer. A situation is quite real, in which the unemployment rate of the county is higher than the average for the country but despite that the situation in the labour market of the county is good from the standpoint of unemployment (the unemployment rate for Estonia is 2%, in the county — 2.5%). An opposite situation is also possible: unemployment is lower than the average for the country but there is a critical number of those unemployed (the unemployment rate is 30% for Estonia, 28% in the county).

Figure 3 presents the employment rate in Viljandi County and in Estonia in the years 1997–2006. It can be seen that the target set in the county — a lower percentage of the unemployed in the county than in Estonia — has been reached in Viljandi County in the years 2005 and 2006. At the same time in Viljandi County the unemployment rate goal to be fulfilled at all costs. The unemployment rates below 5% in Viljandi County and below 6% in Estonia also show that unemployment was not a critical issue in 2006.

At least 2,000 hectares of young trees or 90% of the clear-cutting area will be planted to felling areas and fallow lands

Forests have an important position in the development of Viljandi County and form one of the most essential renewable natural resources in Viljandi County. The forest area makes up 178.2 thousand hectares, i.e. 49.6% of the area of Viljandi County according to the statistical forest inventory of the year 2003. The total forest reserves of the county make up 37.4 million cubic metres. Wood and wood products represent a significant industry and forests are an essential recreation resource. The vision of the county development foresees economical use of local renewable resources — thus the measurer is purposeful and necessary. The measurement results of the established target are presented in Figure 4, showing clearly that fulfilment of the target is further on in the future. In order to reach the target the capacity of reforestation must more than double in Viljandi County. Such a growth cannot be predicted according to the present dynamics of reforestation. If the capacity of clear-cutting continues falling at a pace of two last years, the second established target will be reached but reforestation in the capacity of 2,000 hectares per year will definitely remain a dream according to today's statistics. Naturally, it does not mean that the forest area in the county will diminish since the seed trees have been left growing in the forest. Whether it is efficient management of the forest as a resource remains for the specialists to decide.

Viljandi County is in a slightly worse position than the average for Estonia in the context of the observed measurer (Figure 5) and it seems that the target set rather advocates the green thought than is viable in reality.

The number of vocational school graduates is stable and there are fewer than 5% of dropouts

Since the year 2000 we can talk about the stabilisation of the number of people studying at vocational education establishments at the level of 1,100–1,200 students, which remained the same also during the first years of the County Plan and the county remained in the schedule of fulfilling the set target. They lag behind the level of the previous century (1,250–1,350 students) but the established target did not foresee that level either. The fact that the percentage of people studying at vocational schools in Viljandi County has remained close to 4% of the corresponding figure in Estonia (Figure 6) provides a basis for satisfaction. The question is whether they can maintain the level in the changed demographic situation of the nearest years. Under the conditions of the decrease in the number of potential students and in the situation in which there are no signs of the growth of popularity of vocational schools among the youth, maintenance of the present number of students requires serious work, including introduction of new study forms, improvement of study conditions, raising the quality of studies etc. Innovation is definitely necessary. It can be assumed that if the same number of students is preserved, the proportion of people studying in vocational education establishments in Viljandi County will increase against the number of the people studying in vocational education establishments in Estonia.

At the same time, from the standpoint of enterprises the process is not essential but the result, or how many people graduate from vocational schools and how many of them are substantially ready for a worker's life. Table 2 presents data on admissions and graduations of vocational education schools in Viljandi County. The problem is clearly seen on these numbers — too many people admitted to the schools are not graduating.

The annual increase in the number of accommodated visitors in Viljandi County is at least 10%. The number of bed places in accommodation establishment is rising at least 5% every year.

The measurers of the development of accommodation establishments are not only dependent upon developments in the recreational sector but also strongly influenced by them. The County Plan for Viljandi County deals with the measurers of accommodation establishments as indicators of the development in the recreational sector.

Measurers indicate that in the years 2005 and 2006 the recreational economy coped very well — the targets established have been exceeded manifold (Figures 7 and 8). The results have been so good that a question arises why so low targets are set. At the same time the increase by 10% and 5% is not very low. Viewing the developments in Estonia during recent years — the growth in the number of accommodated visitors has been nearly 10% and the growth rate of the number of accommodated visitors is continually falling, it seems that the established targets are not low. The answer to the question is given in Table 3, where the proportions are presented for Viljandi and its neighbouring Valga Counties by bed places and accommodations: the proportion of Valga County is essentially higher in Estonia than that of Viljandi County. It is certainly difficult to measure the potential of two counties in the field of recreation but taking an objective view of the matter it must be admitted that Viljandi County has simply missed the starting signal in the field of recreation. On a meagre basis (there were 335 bed places in the recreational establishments in Viljandi County in 2001,

Increasing the proportion of paved roads in the road sections with intense traffic

compared to 1,144 beds in Valga County) the growth rates are easy to achieve. In Viljandi County they were able to evaluate well the potential of the recreational economy but they failed to make use of it. Now they have started to compensate for the lag. When Viljandi County reaches an even position with other counties in the recreation sector of Estonia, maintaining the target of the growth rate will pose a serious task.

In the Viljandi County Plan that target is included in the chapter Technical infrastructures and should not be surveyed according to the purpose of the article. However, the infrastructure and the essential role of roads were especially highlighted at the vision conference and, therefore, we are viewing the progress in fulfilling the target of improving the road conditions.

Data on the state roads in Viljandi County are given in Table 4. The proportion of paved roads increased among the state roads both in 2005 and 2006. The target set in the County Plan has been fulfilled! But is there a reason to be satisfied? Certainly not! The proportion of paved roads among state roads in Viljandi County is considerably lower than the average for the country. This indicator is lower than in Viljandi County only in Valga and Põlva Counties (Figure 9). The proportion of paved roads has increased on average at a much higher rate in Estonia than in Viljandi County (Figure 10). Besides, what concerns the streets, Viljandi County remains far behind the Estonian average: 87% of the total length of the streets in Estonia has a hard surface, in Viljandi County a little over 67%. Why is it so? Road construction is a very expensive field — if there is no money, the situation will not change. It seems that the development of state roads in Viljandi County is not a priority for Estonia, since it cannot be for any other reason that in the years 2005–2006 less money was only allocated to Hiiu and Lääne Counties for construction and surfacing of state roads than to Viljandi County.

SUMMARY

It is the latest time to return to the heading of the article. In an ancient rhythm is the slogan of Viljandi County, being a little controversial. In the today's fast changing world it may get the meaning of lagging behind in time, or becoming out-of-date, whereas the slogan of Viljandi County, however, stresses something else — it stresses permanent values. Viljandi is open to the winds of the world but is not a weathercock. Viljandi wants to build its success on a sound basement, permanent values and its cultural traditions and disagrees to exchange its permanent values into cash. In an ancient rhythm means continuation, settling down.

The balance between preservation and renewal needs continual reproduction. Losing balance in either direction will have sad consequences. Maintaining the balance is of vital importance to the development of Viljandi County.

The balance must also prevail between culture and the economic development. Jaak Saarniit has said that culture and the economy, the ancient and the contemporary and real must be capable of existing together. Then the success will be achieved. Today the discussions are going on about where the equilibrium point is located between culture and the economic development.

Viljandi County is developing — not always at a pace wanted and without problems but still developing. Most of the targets established for the development of the economy in the county and measurable by means of official statistics have been reached. In Viljandi County the percentage of the unemployed is lower than the average for Estonia, the number of the students and graduates of vocational schools is stable, the number of bed places at the accommodation establishments and that of accommodated visitors has grown and the percentage of paved roads among state roads has increased. There is a reason for satisfaction but not to a great degree. The proportion of roads without covering has decreased at a faster rate in Estonia on the average than in Viljandi County, the number of accommodations in Viljandi County makes up only 1.07% of the corresponding figure in Estonia, the problems resulting from the critical demographic situation have not reached

vocational schools yet, dropouts from vocational schools are numerous, the target established for reforestation capacity has not been reached.

To sum up some of the ideas pronounced at the vision conference:

- *the future of all the counties in Estonia, whether in Pärnu, Viljandi or Võru, is related to the condition of infrastructure.*
- *investors are first and foremost going to the places with a decent infrastructure and a proper management, where people believe in the future and matters are actually settled.*
- *competition is tightening but success is based on the capability to cooperate. Continuous rivalry is damaging to all the parties involved. Cooperation and establishing priorities should be focused on. It is possible to solve absolutely everything through cooperation networks*
- *individual is a key to success.*

EHITUSTURU ARENG ALANUD SAJANDIL

Merike Sinisaar
Statistikaamet

Ehitusturg 2000–2006

Ehitusvaldkond annab juba mitu aastat kõneainet paljudele. Räägitakse ehitusbuumist ja heade ehitusmeeste puudusest. Samas kerkivad Eestimaal päev-päevalt uued elamurajoonid, tööstuspargid, rajatakse uusi spordikomplekse, hotelle ja kaubandushooneid.

Ehitusturu suurimad hinna- ja turumuudatused jäävad eelmise sajandi lõppu. Majanduslanguse mõju jõudis ehitusse 1999. aastal. Eelmiste aastate 14–23%-lise ehitusmahu kasvu taustal oli 13%-line tagasiminekuks 1999. aastal ehitusettevõtetele raske — pankrotistusid mitmed ettevõtted. Ehitamine kallines neil aastatel ligi kaks korda, kusjuures kõige suurem oli ehitushindade tõus 1995. ja 1996. aastal — eelmise aastaga võrreldes vastavalt 36% ja 19%.

Tabel 1 Ehitusturg, 2000, 2005, 2006
Table 1 Construction market, 2000, 2005, 2006

Näitaja	2000	2005	2006	Indicator
Ettevõtted	2 153	3 742	5 600 ^a	Enterprises
Hõivatud	30 400	41 200	48 000 ^a	Persons employed
Omal jõul tehtud ehitustööd kokku, miljonit krooni	10 462	25 526	34 500 ^a	Construction production, total value, million kroons
Eestis	9 689	23 684	32 100 ^a	of which in Estonia
Ehitusmahu muutus võrreldes eelmise aastaga, %	17	23	22 ^a	Change in construction volume index compared to the previous year, %
Eestis	13	20	23 ^a	of which in Estonia
Ehitushindade kasvu muutus võrreldes eelmise aastaga, %	2,5	7,3	10,3	Change in construction price index compared to the previous year, %
Ehituse osatähtsus SKP-s, %	5,6	7,3	8,0	Share of construction in GDP, %
Uued eluruumid	720	3 928	5 068	Dwelling completions
Uued mitteeluhooned, kasulik pind, tuhat m ²	324	744	896	Non-residential building completions, useful floor area, thousand m ²

^a Esialgsed andmed.

^a Preliminary data.

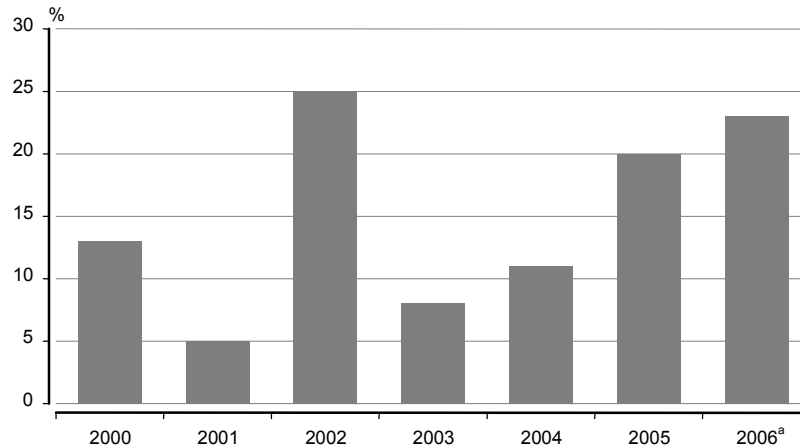
Aastatel 2000–2001 ehitusturg stabiliseerus. Rohkem investeeriti neil aastail teede- ja infrastruktuuriobjektide ehitusse. Et uute eluhoonete ja mitteeluhoonete ehitamine oli endiselt madalseisus, suurenes ehituses remonditööde osa. Siinse ehitusturu piiratus sundis ettevõtteid tegema ettevalmistusi Läti ja Leedu ehitusturule minekuks. Jätkuv hinnatõus pärssis endiselt ehitusmahu kasvu — see jäi oodatust madalamaks.

2002. aastal alanud eluasemelaenude intressi langusega kaasnes elamuehituse hoogustumine. Peale elamuehituse kasvas ka mitteeluhoonete ja rajatiste ehitamine. Tallinnas alustati Viru väljaku ümbruse täisehitamist, Kristiine kaubanduskeskuse laiendamist, nn Maakri maja ja Norde Centrumi kaubanduskeskuse ehitamist, Pärnus Port Artur 2 kaubanduskeskuse ja kahe veekeskuse ehitamist, hakati rekonstrueerima Linnamäe hüdroelektrijaama Jõelähtme vallas Harjumaal, ehitama Tartu vanglat jm. Euroopa Liidu infrastruktuuriprogrammi ISPA abiga remonditi Tallinna–Pärnu–Ikla ja Tallinna–Narva maanteed. See oli esimene Eestis realiseeritud ISPA projekt.

Aastatel 2003–2005 jätkus ehitusturu kiire ja stabiilne areng. 1. jaanuaril 2003 jõustunud uus ehitusseadus tegi korrektiivse tegevuslubade taotlemisel ja seadis rangemad nõuded tööde eest vastutavale spetsialistile. Seetõttu olid sunnitud turult lahkuma ettevõtted, kes ei olnud konkurentsivõimelised ega suutnud palgata nõutava kvalifikatsiooniga tööjõudu.

Aktiivse elamuehituse kõrval alustati 2003. aastal järgmiste toomis- ja keskkonnaobjektide ehitamist: Jõelähtme prügila juurdepääsuteed, Viljandi ja Narva heitveepuhastid, Kalevi kommivabrik Jüris, Laulasmaa spaa ja konverentsihotell, mitmed kaubanduskeskused, spordihooned ja veekeskused.

Joonis 1 **Ehitusmahuindeksi muutus võrreldes eelmise aastaga, 2000–2006**
 Figure 1 *Change in the construction volume index compared to the previous year, 2000–2006*

^a Ei sisalda välisriikides tehtud ehitustöid.
^a Construction production in foreign countries is excluded.

Ehitusturul toimus konsolideerumine — suured projektid koondusid üha enam üksikute suurfirmade kätte. Peale teede- ja keskkonnaobjektide ehituse, mida soodustasid Euroopa Liitu astumisega kaasnenud nõudmised, said 2004. aastal alguse veel sellised suured projektid nagu Eesti Energia hoone rekonstrueerimine, Kunda tselluloositehase ehitamine, Tallinna sadama piirkonna arendamine jms.

Võimalus töötada Euroopa maades tekitas Eesti suhteliselt madalate palkade tõttu kvalifitseeritud tööjõu äravoolu. Ehitajatele oli peamine paremate teenimisvõimaluste sihtkoht Soome. Kvalifitseeritud tööjõu puudus sundis töandajaid palku suurendama. Palgakasvu kõrval kallinesid maailmaturul ehitusmaterjalid ning kõigi tegurite koosmõjul kasvasid ehitushinnad 2003.–2005. aastal 14%.

Vaatamata üha suurenevatele ehitushindadele ja kallinevale eluasemelaenule jätkus 2006. aastal hoogne elamuehitus. Võtmeküsimuseks sai elanike ostujõud — ostjail tekkis võimalus valida erinevate projektide vahel ning üha määravamaks muutus eluruumide kvaliteet. Peale elamuehituse kasvas ka mitteiluhoonete ja rajatiste ehitusmaht. Ehitusturul sagesid juhtumid, kus arendajad olid sunnitud oma äriprojektidest loobuma, sest eelmisel aastal koostatud projekte ei olnud võimalik ehitushindade tõusu tõttu realiseerima hakata. Kiire hinnatõusu põhjuseks oli endiselt kallinev tööjõud, millele lisandus materjalipuudus. Ehitushinnad kallinesid 2005. aastaga võrreldes 10%.

Ettevõtete arv ja tööhõive

Ehitusettevõtete arv on aastatel 2000–2006 enam kui kahekordistunud. Ühtlasi on nende positsioon turul küllalt stabiilne. Ehitusturul tegutseb ligi kümnendik (7–9%) kõigist ettevõtlusega tegelevatest ettevõtetest ja 8–9% kõigist ettevõtluses hõivatud isikutest.

2000. aastal tegutses ehitusturul ligi 2200 ettevõtet 30 500 hõivatuga, nüüdseks on ettevõtete arv kasvanud 5600-ni ja hõivatute arv ulatub 48 000-ni. Uute ettevõtete ehitusturule tulekuga on nende keskmine suurus järjest vähenenud. 2000. aastal töötas ettevõttes keskmiselt 14 hõivatut, 2005. aasta oli see näitaja 11.

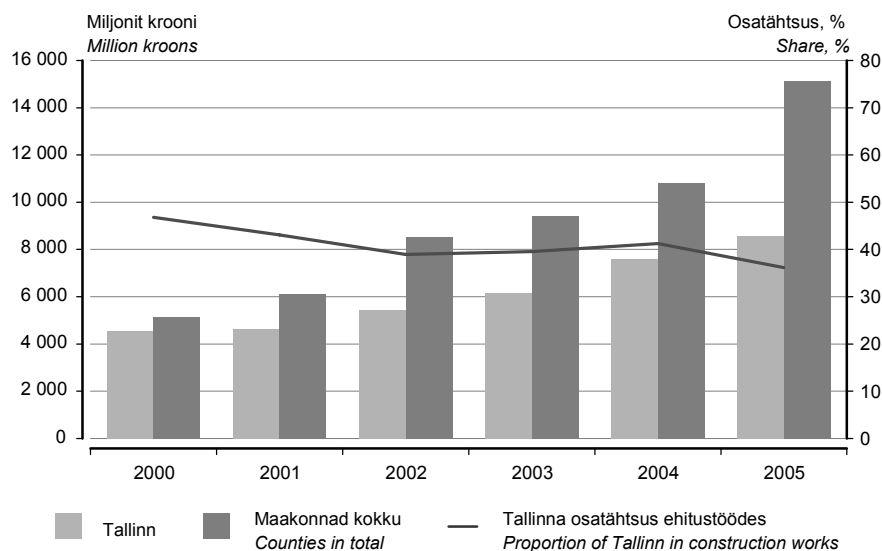
Suurte ehk vähemalt 50 hõivatuga ettevõtete osatähtsus on ehitusturul aastast aastasse püsinud 3–4% piires.

Ehitamine Tallinnas ja maakondades

Ehitustegevus on territoriaalselt laienenud — kui aastatel 1995–1997 oli ehitustegevus väga Tallinna-keskne, siis alates 1998. aastast sai ehitustegevus hoo sisse ka Tallinna lähiümbruse valdades. Vallandus hoogne elamuehitus ja hakati rajama ka tööstusparke. Harjumaa (Tallinna arvestamata) ehitusmaht kasvas aastatel 2000–2005 neli korda, hõlmates 2005. aasta lõpuks viiendiku kogu riigi ehitusmahust. Kümnendik ehitusmahust langes neil aastatel Ida-Virumaa arvele. Seal on ehitustegevus seotud põhiliselt tööstus- hoonete ja sadamarajatiste rekonstrueerimisega ning teedeehitusega. Tartu ja Pärnu

maakond andsid vaadeldava perioodi ehitismahust vastavalt 9% ja 6%. Eespool mainitud maakonnad kuuluvad ka nn miljardäride klubisse. Tartu maakonnas tehtud ehitustööde maksumus oli 2001. aastal üle miljardi krooni, Ida-Viru ja Pärnu maakonnas vastavalt 2002. ja 2004. aastal. Järgmise gruppi kuuluvad Lääne-Viru, Saare ja Viljandi maakond, kus ehitustööde maksumus on viimastel aastatel püsinud poole miljardi krooni piires.

Joonis 2 **Ehitamine Tallinnas ja maakondades, 2000–2005**
Figure 2 **Construction in Tallinn and counties, 2000–2005**

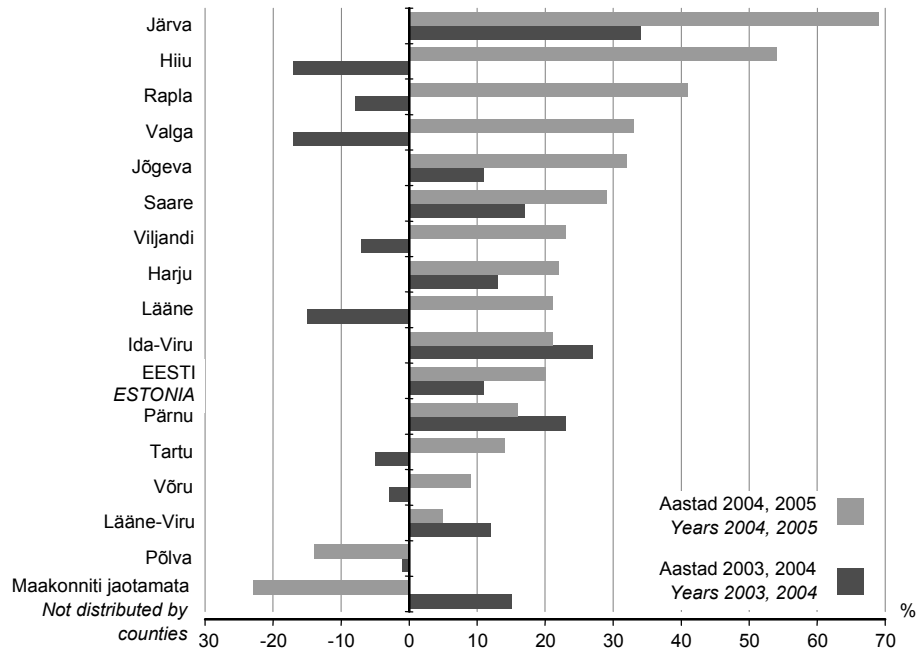

Aastatel 2000–2005 andis kõige tagasihoidlikuma panuse ehitustegevusse Hiiu maakond (0,5%), järgnesid Põlva, Rapla, Lääne (kõik 1,3%) ja Järva maakond (1,4%). Vaatamata sellele oli 2004. ja 2005. aastal võrreldes eelmiste aastatega kõige kiirem ehitismahu kasv just Järva maakonnas. Ehitustegevust soodustas nii Eesti-keskne asukoht kui ka tunduvalt soodsam hinnatase võrreldes Tallinna ja Tartuga. 2005. aastal tehti 36% kõigist ehitustöödest Tallinnas ja 64% mujal Eestis.

Tabel 2 **Ehitamine maakondades, 2000–2005**
Tabel 2 **Construction in counties, 2000–2005**
(miljonit krooni — million kroons)

Maakond County	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Harju	5 661	5 902	7 591	8 372	10 074	13 229
Hiiu	66	38	51	78	69	114
Ida-Viru	921	976	1 151	1 426	1 924	2 490
Jõgeva	123	144	349	219	259	366
Järva	131	159	154	146	209	379
Lääne	156	163	152	230	209	272
Lääne-Viru	283	309	430	450	537	605
Põlva	108	143	147	256	269	247
Pärnu	508	640	892	948	1 240	1 537
Rapla	113	139	229	188	184	279
Saare	212	189	438	351	438	608
Tartu	639	1 002	1 330	1 556	1 576	1 923
Valga	158	157	207	294	260	372
Viljandi	176	198	265	399	394	520
Võru	162	279	188	258	266	311
Maakonniti jaotamata Not distributed by counties	273	317	408	425	522	430

Joonis 3 **Ehitismahuindeksi muutus maakonniti, 2003, 2004 ja 2004, 2005**
 Figure 3 **Change in the construction volume index by counties, 2003, 2004 and 2004, 2005**
 (eelmine aasta = 100 — the previous year = 100)

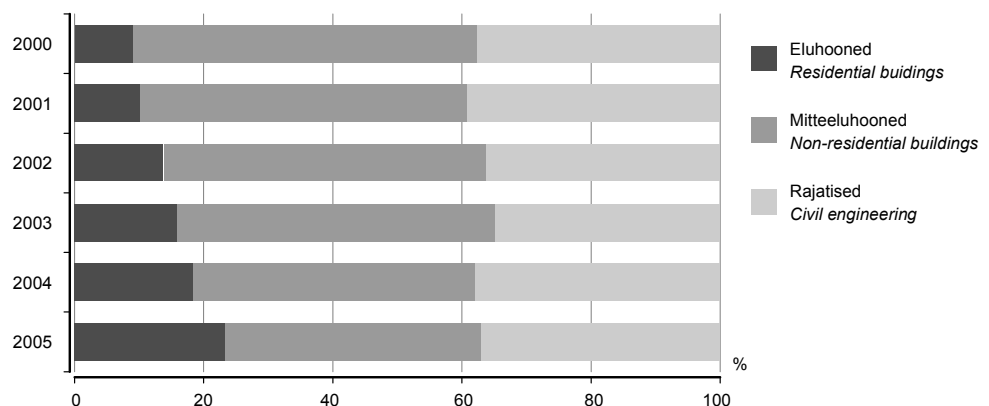
Ehitustööd ehitise tüübi järgi

Muutunud on eluhoonete, mitteeluhoonete ja rajatiste osatähtsus kogu ehitustegevuses. Aasta-aastalt on suurenenud elamuehituse osa. Kui 2000. aastal andis elamuehitus kogu ehitismahust vaid 9%, siis 2005. aastal juba ligi neljandiku. Aastatel 2000–2002 olid elamuehituses ülekaalus remonditööd, sest olemasolev elamufond oli amortiseerunud. Seetõttu kasutasid korteri- ja elamuühistud Krediidid ja Ekspordi Garanteerimise Sihtasutuse KredEx pakutavat korterelamu rekonstrueerimistoetust. Sellega toetatakse enne 1990. aastat ehitatud kortermajade piirde- ja kandekonstruktsioonide rekonstrueerimist. Toetus katab kuni 10% korterelamu ehitustööde maksumusest.

Alates 2003. aastast, mil üha odavamaks muutunud eluasemelaenu suurendasid nõudlust uute eluruumide järele, on elamuehituses ülekaalus uusehitus.

Ka rajatiste ehitusmaht on viimastel aastatel jõudsalt kasvanud. Aasta-aastalt on suurenenud teede, tänavate ja keskkonnaobjektide osa. Kuna tegemist on suuremahuliste investeeringutega, siis on palju abi olnud ELi kaasrahastamisest. Rajatiste puhul on ülekaalus remonditööd.

Joonis 4 **Ehitustööd ehitise tüübi järgi, 2000–2005**
 Figure 4 **Construction production by type of construction, 2000–2005**

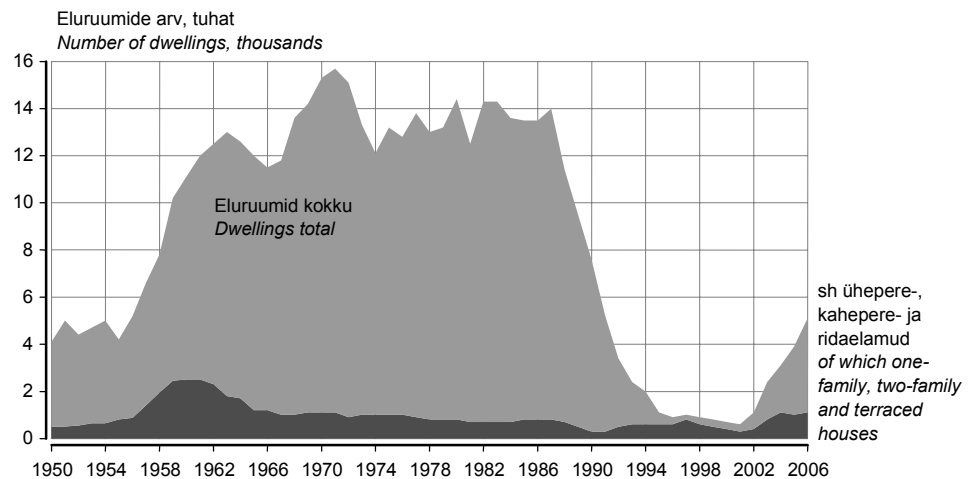

Eluhoonete ja rajatiste ehitamine on kasvanud mitteleluhoonete arvel — kui 2000. aastal andsid mitteleluhooned enam kui poole, siis 2005. aastal 40%. Mitteleluhoonete ehitusest hõlmas suurima osa tööstus- ja laohoonete ehitus, järgnesid ühiskondlikult kasutatavad hooned (vee- ja tervisekeskused, spordihooned jms). Ka mitteleluhoonete puhul on ülekaalus remonditööd, kuigi alates 2003. aastast on täheldatav uusehituse kiire kasv.

Uued eluruumid

Järgnev diagramm kajastab elamuehitust läbi aastakümnete. 1950. aastatele oli iseloomulik nn hruštšovka-tüüpi elamute ehitamine. 1960. aastatel algas ulatuslik elamuehitus, ehitati põhiliselt suuri korterelamuid. Tallinnas alustati “mägede” rajamist, sellele lisandusid Tartu Annelinn, Pärnu Mai elamurajoon, Kohtla-Järve, Sillamäe ja Narva uued elamurajoonid. 1990. aastate algusest riik enam elamuehitusse ei investeerinud ja ka kohalike omavalitsuste võimalused olid väikesed. 1995.–2001. aastal ehitati peamiselt eramuid. Kõige vähem uusi eluruumi (619) anti kasutusse 2001. aastal. 2002. aastast algas uus tõus — see on tänu soodsatele laenuitingimustele kestnud praeguseni. 2005. aastal lubati kasutusse 3928 ja 2006. aastal juba 5068 eluruumi. Nüüdseks on elamuehitus saavutanud mahu, mis enam-vähem katab elamufondi normaalse amortisatsiooni.

Joonis 5 **Elamuehitus, 1950–2006**
Figure 5 *Construction of new dwellings, 1950–2006*

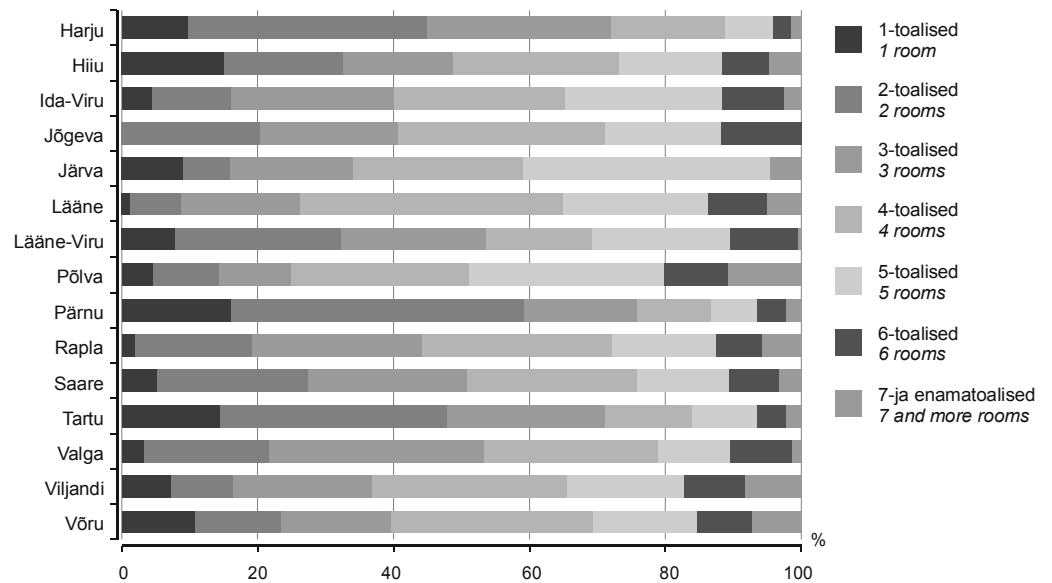
Aastatel 2000–2006 valmis 17 000 uut eluruumi, kusjuures enamus neist (14 500) ehitati neljal viimasel aastal.

Eluruumide suurus

Aastatega on muutunud nii eluruumi suuruse kui ka asukoha eelistused. Kui sajandi vahetusel ehitati põhiliselt eramuid, olid ligi pooled uued eluruumid 4–5-toalised ja eluruumide keskmine pind ulatus 100–121 ruutmeetri. 2003. aastast algas korterelamute ja 2-toaliste eluruumide võidukäik. 2006. aastal hõlmasid 2-toalised 36% ja 3-toalised 26% uutest eluruumidest, eluruumide keskmine pind oli kahanenud 77 ruutmeetri. Ligi kolmveerand viimastel aastatel valminud eluruumidest asub korterelamutes, populaarseim on 3–5-korruseline korterelamu.

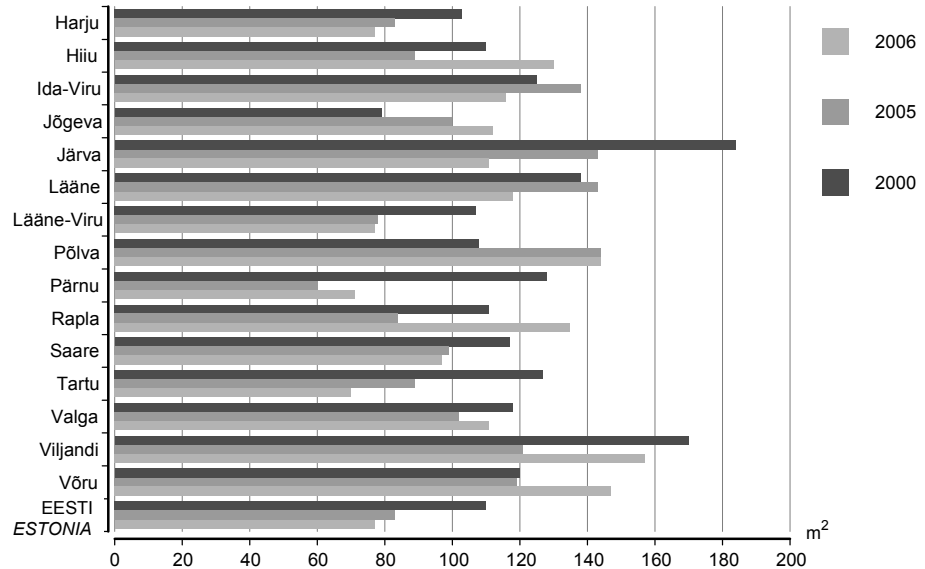
Aastast aastasse on püsivaim olnud 3-toaliste eluruumide osatähtsus uute eluruumide hulgas. Enim on vähenenud 5- ja enamatoaliste eluruumide osatähtsus, selle üks põhjus on üha suurenevad kommunaalkulud.

Joonis 6 **Kasutusse lubatud eluruumid tubade arvu ja maakonna järgi, 2000–2006**
 Figure 6 *Dwelling completions by number of rooms and by county, 2000–2006*

Kui Põlva- ja Järvamaal eelistatakse 5-toalisi eramuid, siis Hiiu, Ida-Viru, Lääne, Rapla, Saare, Viljandi ja Võru maakonnas on kõige enam levinud 4-toalised eramud. Nendes maakondades valminud eramute keskmine pind jääb 107 m² (Hiiu) ja 141 m² (Järva) vahele. Harju, Lääne-Viru, Pärnu ja Tartu maakonnas moodustavad vaadeldaval ajavahemikul valminud eluruumidest suurima osa 2-toalised. Tegemist on üldjuhul maakondade keskusesse ehitatud kortermajades asuvate eluruumidega. Kõige suuremad, keskmiselt ligi 200 m² pinnaga eramud ehitati sajandivahetusel siiski Tallinnasse.

Joonis 7 **Kasutusse lubatud eluruumid keskmise pinna ja maakonna järgi, 2000, 2005, 2006**
 Figure 7 *Dwelling completions by average floor area and by county, 2000, 2005, 2006*

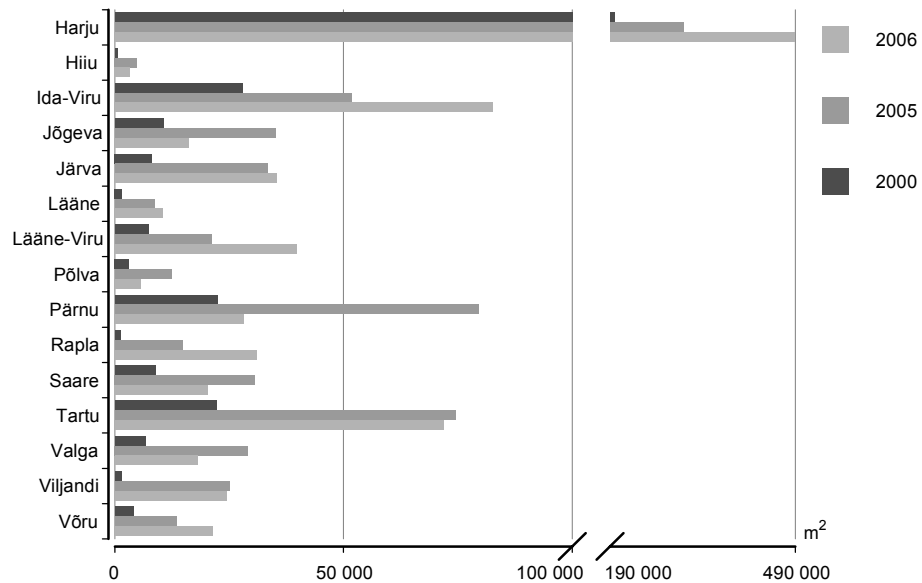

Aastatel 2000–2006 valminud uutest eluruumidest asub 46% (7815) Tallinnas ning 20% (3431) Tallinna lähiümbruse valdades Harjumaal. Järgnevad Tartumaa 15%-ga (2612 eluruumi) ja Pärnumaa 10%-ga (1638 eluruumi). Kõige vähem uusi eluruumi valmis neil aastatel Järva, Jõgeva ja Põlva maakonnas (vastavalt 44, 59 ja 84).

Mitteeluhoonete ehitamine

Mitteeluhoonetest valmis vaadeldaval perioodil enim uut kaubanduspinda (22%), järgneb tööstus- (15%) ja lao- ning põllumajandushoonete pind (mõlemad 10%). Tartu ja Harju maakonnas annavad lisandunud kasulikust pinnast suurima osa kaubandushooned, Pärnu ja Valga maakonnas tööstushooned, Ida-Viru maakonnas transpordihooned. Ülejäänud maakondades lisandus enim põllu-, metsa-, jahi-, kalamajandushoonete pinda.

Joonis 8 **Kasutusse lubatud mitteeluhooned kasuliku pinna ja maakonna järgi, 2000, 2005, 2006**
 Figure 8 *Completions of non-residential buildings by useful floor area and by county, 2000, 2005, 2006*

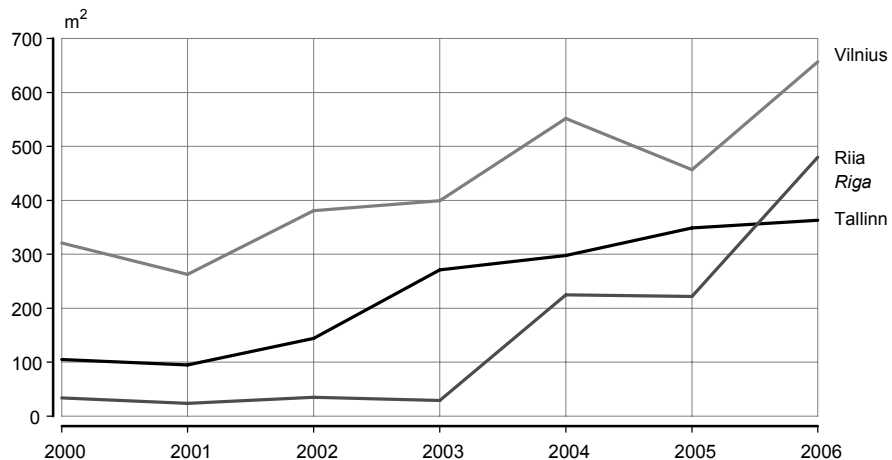

Pärnumaal lubati 2005. aastal kasutusse mitu puidutööstuse (Paikuse vald) hoonet, turba pakkimise tsehh (Are vald) ja ehitusmaterjali tootmise hoonet (Pärnu linn).

Uued eluruumid Tallinnas, Riias, Vilniuses

Huvipakkuv on võrrelda Tallinna, Riia ja Vilniuse elamuehituse arengut aastatel 2000–2006. Kõige stabiilsem on elamuehituses olnud Vilnius — seal valmis 2006. aastal 657 m² uut eluruumi pinda 1000 elaniku kohta, Riias 480 ja Tallinnas 363. Tallinnas sai aastaid madalseisus püsinud elamuehitus hoo sisse 2002. aastal, Riias paar aastat hiljem.

Joonis 9 **Eluruumi pind 1000 inimese kohta Tallinnas, Riias ja Vilniuses, 2000–2006**
 Figure 9 *Floor area of dwellings per 1,000 inhabitants in Tallinn, Riga and Vilnius, 2000–2006*

Kokkuvõte

Ehitusturul läheb hästi. Alates 2000. aastast on ehitus olnud tõusutrendis. Ehitustegevuse arengut on soodustanud majanduse stabiilne areng, ettevõtete investeerimisaktiivsus ja

soodsad laenutingimused. Peale selle on ehitustegevuse kasvule kaasa aidanud ka EL toetused. Eesti Panga prognoosi kohaselt jätkub Eesti majanduse kiire kasv, ulatudes lähiaastatel 7–8%-ni. Ehitussektori edaspidist kasvu toetavad lisainvesteeringud infrastruktuuri arendamisse ja nõudluse püsimine elamuehitusturul. Ka Konjunkturiinstituudi uuringute kohaselt on järgmised aastad ehitusettevõtetele soodsad.

Igas majandusvaldkonnas on oma riskid. Ehitusettevõtjate arvates ohustuvad nende tegevust lähiaastatel eelkõige kvalifitseeritud tööjõu nappus, turu ülekuumenemine, laenuintresside kasv, teravnev konkurents ettevõtete vahel ning muutused nii Eesti kui ka maailmamajanduses.

DEVELOPMENT OF CONSTRUCTION MARKET AT THE BEGINNING OF THE PRESENT CENTURY

Merike Sinisaar
Statistics Estonia

Construction is a field of activity many people have been talking about for several years. The construction boom and a lack of good builders are topical problems. At the same time new residential districts, industrial parks, sports facilities, hotels and trading centres are being built day after day.

Construction market 2000–2006

The biggest price and market changes during the decade took place at the end of the last century. The influence of the economic depression reached construction in 1999. On the background of 14–23%-growth in the construction volume in the previous years, the 13% decline in 1999 was hard for construction enterprises and many of the enterprises went bankrupt. The construction prices almost doubled in those years, thereby the biggest increase was in 1995 and 1996 — compared to the previous year 36% and 19%, respectively.

In 2000–2001 the construction market stabilised. The biggest investments were made in the construction of roads and infrastructural objects. As the construction of new dwelling completions and non-residential building completions was still in the recession, the share of repair work in construction activities increased. The continuous rise in prices inhibited the growth in the construction volume, which remained lower than expected.

A decrease in the interests of housing loans that had started in 2002 brought along the increase in dwelling construction. In addition to dwelling construction the construction of non-residential buildings and civil engineering also increased (Figure 1).

In 2003–2005 the rapid and stable development in the construction market continued. The construction market consolidated —, large projects concentrated into the ownership of single large enterprises. In spite of the growing construction prices in 2006, the construction boom continued. In 2006 the construction prices increased 10% compared to 2005.

Number of enterprises, employment

In 2000–2006 the number of construction enterprises more than doubled. At the same time their proportions with regard to the market remained stable. 7–9% of all the enterprises and 8–9% of all the persons engaged in entrepreneurship are operating in the construction market.

In 2000 about 2,200 enterprises with 30,500 persons employed were operating in the construction market. By today the number of enterprises has grown to 5,600 and the number of persons employed to 48,000. The average size of enterprises has decreased. In 2000 on an average 14 persons were employed in an enterprise, in 2005 the respective indicator was 11. The share of large enterprises with 50 and more persons employed has remained around 3–4% throughout the years.

Construction activity in Tallinn and counties

The construction activity has expanded its territory. In 1995–1997 the construction activity was centred in Tallinn. Since 1998 the construction activity became more active also in counties and dwelling construction and construction of industrial parks started to grow in the neighbourhood of Tallinn. The value of construction production in Harju County increased about 4 times in 2000–2005. In the period concerned Harju County accounted for a fifth of the total construction production. A tenth of the total construction production was performed in Ida-Viru County, followed by Tartu and Pärnu Counties. Hiiu, Põlva, Rapla, Järva and Lääne Counties accounted for the smallest share of the total construction production. At the same time the growth in the construction activity in 2004 and 2005 was the biggest in Järva County compared to the previous years. In 2005 only 36% of construction works were done in Tallinn (Figure 2).

Construction activity by type of construction

The share of residential and non-residential buildings and civil engineering has changed in the total construction activity. The share of dwelling construction has increased from year to year. When in 1995 the dwelling construction accounted for only 9% of the total construction, in 2005 already almost a fourth. As the existing dwelling stock was depreciated in 2000–2002, the renovation works started to dominate. Since 2003 the demand for new

dwelling has increased due to good loan conditions and new construction has started to dominate (Figure 4).

The share of civil engineering has also increased in the total construction activity. The volume of roads and streets, as well as the volume of sewerage and waste treatment has increased year by year. These works need large investments — the pecuniary aid from EU side is very essential. In the case of civil engineering the share of repair work was dominating.

The share of non-residential buildings in the total construction decreased on account of the growth in dwelling construction and civil engineering. The industrial, storage, commercial and office buildings were mainly built. In the case of non-residential buildings the share of repair work was bigger, although a rapid growth in new buildings could be observed since 2003.

New dwellings

Figure 5 presents the construction of new dwellings over years. It was typical for the 1960s to build blocks of flats. Starting from the beginning of the nineties, the government stopped making investments in dwelling construction, also local governments had limited resources. In 1995–2001 mainly one- and two-family houses and terraced houses were built. In 2002 the number of dwelling completions started to increase and due to favourable loan conditions the growth has continued till today. In 2006 the number of dwelling completions was 5,068. Today the dwelling construction has reached the volume which covers the normal amortization of dwelling stock. 17,000 dwellings were completed in 2000–2006, most of which were completed during last four years.

The size of new dwellings

The priorities for size and also location have changed over years. At the century change mainly one- and two-family houses and terraced houses were built. About half of dwellings built in this period have 4–5 rooms with the average useful floor area of 100–121 square meters. Since 2003 more active construction of blocks and flats started and the share of dwellings with 2 rooms increased. In 2006 the share of dwellings with 2 and 3 rooms was 36% and 26% respectively of total completions with the average useful floor area per dwelling having decreased to 77 square metres. Almost three quarters of the completed dwellings were located in blocks of flats, the most popular of which are blocks of flats with 3–5 storeys (Figure 6).

46% of the completed dwellings in 2000–2006, were situated in Tallinn, followed by the neighbourhood of Tallinn, Tartu and Pärnu Counties.

Construction of non-residential buildings

The construction of non-residential buildings in the period under observation mainly involved new trading spaces (22%), followed by industrial (15%) and storage and agricultural spaces (both 10%). In Tartu and Harju Counties trading buildings, industrial buildings in Pärnu and Valga Counties and transport buildings in Ida-Viru County contribute the most to the useful floor area. In other counties mainly space for agricultural, forestry, hunting and fishing industries were added.

New dwellings in Tallinn, Riga and Vilnius

It is interesting to compare the developments in the construction of dwellings in Tallinn, Riga and Vilnius in 2000–2006. The dwelling construction has been the most stable in Vilnius — in 2006 657 square metres of the new floor area were built per 1,000 inhabitants, in Riga 480 and in Tallinn 363. In Tallinn the period of decline, which lasted for several years, ended and the dwelling construction soared in 2002, in Riga two years later.

Summary

The construction market has shown an upward trend since 2000. The growth in the construction activity was promoted by the well-balanced economy, the investment activeness of enterprises and favourable loan conditions. According to the prognosis of the Bank of Estonia the growth in the economy will be continuing. A further growth in the construction market is supported by investments in the improvement of infrastructure and a constant demand for new dwellings. According to the studies of the Estonian Institute of Economic Research the next years will be favourable for construction enterprises.

PIIRKONDLIKU SOTSIAAL-MAJANDUSLIKU ARENGU HINNANG LEEDU MAAKONDADE KOONDNÄITAJATE PÕHJAL

Ona Moliénė
Viiniuse Ülikool

Jonas Martinavičius
Viiniuse Ülikool

Sissejuhatus

Mitmekülgse regionaalpoliitika kujunemine sai Leedus alguse 1998. aasta 21. juulil, mil Leedu valitsus võttis vastu otsuse Leedu regionaalpoliitika meetmete kohta (nr 902). Sellega määratleti regionaalpoliitika sisu, eesmärgid ja ülesanded ning rakenduspõhimõtted ja -vahendid ning piiritleti institutsionaalne struktuur ja võimalikud rahastamisallikad. Tänu Leedu Statistikaameti jõupingutustele sai sellest alguse regionaalne andmebaas. Kaks aastat hiljem ehk 20. juulil aastal 2000 võttis Leedu seim vastu regionaalarengu seaduse, mis sätestab riikliku regionaalpoliitika põhieesmärgi: vähendada sotsiaalseid ja majanduslikke erinevusi regioonide vahel ja sees, et tagada kogu riigi ühtlane ja kestav areng. Seaduses sätestatud eesmärgid viitavad riikliku regionaalpoliitika rakendusvahenditele.

Küsimus, kas regioonide (maakondade) sotsiaalsed ja majanduslikud erinevused vähenesid 4–5 aastat peale regionaalarengu seaduse vastuvõtmist, kannustas autoreid põhjalikult analüüsima maakondade arengut.

Uurimuse eesmärk on kindlaks teha riigi ja maakondade panus sisemajanduse koguprodukti (SKP). Soovitakse määrata sotsiaal-majanduslike arengunäitajate omavahelised seosed, samuti on eesmärk arvutada agregeeritud sotsiaal-majandusliku arengu indeks (SMAI), mis võimaldab kindlaks määrata iga maakonna arengutaseme ja muutused selles. Kõik artikli arvutused põhinevad Leedu Vabariigi Valitsuse Statistikaameti (Leedu Statistikaamet) regionaalse andmebaasi andmetel. Autorid kasutasid andmete hindamisel võrdlevat meetodit, indeksi-teguri meetodit, korrelatsiooni ja aegridade analüüsi, vastavaid standarditud ja korrigeeritud ning standarditud sotsiaal-majandusliku arengu näitajaid (komponente) ja maakondade agregeeritud sotsiaal-majandusliku arengu indekseid aastate 2000, 2004 ja 2005 kohta — näiteks maakonna positsioon määrati kindlaks teatud näitajate pingeridade alusel.

Maakondade panus riigi sisemajanduse koguprodukti kujundamisel ja suurendamisel

Harilikult kirjeldatakse maakonna majanduskasvu sisemajanduse koguprodukti (SKP) kasvumäärade abil. Kõige parem on neid määratleda SKP (võrreldavates hindades) indeksitega, kuid regionaalses andmebaasis ei ole see teave maakonniti kättesaadav. Seetõttu analüüsitakse maakonna panust SKP kujundamisel ja suurendamisel jooksevhindade abil. Maakondlike näitajate erinevused aastail 2000 ja 2005 on esitatud tabelis 1.

Vaadeldud aastatel andis suurima panuse riigi SKPsse Vilniuse maakond, moodustades umbes 1/3 Leedu SKPst (tabel 1). SKP elaniku kohta oli selles maakonnas märgatavalt suurem kui riigis keskmiselt (133,4% 2000. aastal ja 143,5% 2005. aastal; joonis 1). See ei ole üllatav kui arvestada, et Vilniuse maakond on suurim pindala (u 15%), rahvaarvu (u 25%), kvalifitseeritud töötajate (u 37%) ja välismaiste otseinvesteeringute kaasamine taseme poolest (2005. aasta lõpus oli nende otseinvesteeringute määr elaniku kohta Vilniuse maakonnas üle 16 000 liti ehk umbes 2,3 korda riigi keskmisest suurem).

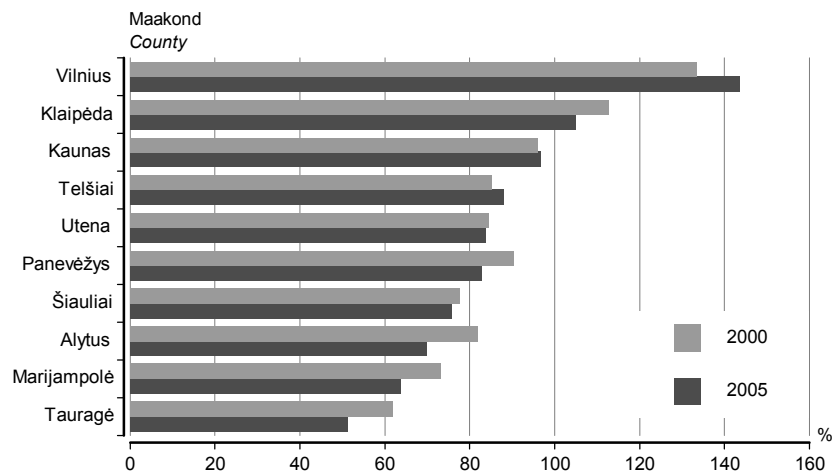
Tabel 1 **Maakonna panus riigi SKPsse, 2000 2005**
 Table 1 *Contribution of a county to the country's GDP, 2000, 2005*

Maakond County	Maakonna SKP osatähtsus riigi SKP-s, % GDP structure by county, %		SKP elaniku kohta, tuhat litti GDP per capita, thousands Lt		SKP elaniku kohta võrreldes keskmisega, % GDP per capita compared to the average, %	
	2000	2005	2000	2005	2000	2005
Alytus	4,4	3,7	10,7	14,6	81,9	69,9
Kaunas	19,3	19,4	12,6	20,2	95,9	96,7
Klaipėda	12,5	11,7	14,8	21,9	112,7	104,8
Marijampolė	4,0	3,4	9,6	13,3	73,2	63,6
Panevėžys	7,8	7,1	11,8	17,3	90,4	82,8
Šiauliai	8,2	8,0	10,2	15,8	77,5	75,6
Tauragė	2,4	2,0	8,1	10,7	61,7	51,2
Telšiai	4,4	4,5	11,2	18,4	85,3	88,0
Utena	4,5	4,4	11,1	17,5	84,5	83,7
Vilnius	32,5	35,8	17,5	30,0	133,4	143,5
Leedu Lithuania	100,0	100,0	13,1	20,9	100,0	100,0

Allikas: Leedu Statistikaamet, regionaalne andmebaas.
 Source: Statistics Lithuania, Regional Database.

Suuruselt teine panus SKPsse oli Kaunase maakonnal (19,3% 2000. aastal ja 19,4% 2005. aastal). See maakond hõlmab 12,5% Leedu territooriumist, seal elab 1/5 riigi rahvastikust (samuti töötajate arvust). Kaunase maakonna keskmine SKP elaniku kohta on väiksem kui Klaipėda maakonnas — Klaipėda maakond moodustab 8% Leedu territooriumist, 11% rahvastikust ja 10% töötajatest. 2005. aastal oli Klaipėda maakonna SKP elaniku kohta 21 900 litti — 5% üle riigi keskmise. 2000. aastal oli see 14 800 litti ehk 12,7% riigi keskmisest rohkem. Samal ajal oli Kaunase maakonna SKP elaniku kohta alla riigi keskmise — 2000. aastal 4,1% ja 2005. aastal 3,3% alla keskmise. Kuigi välismaiste otseinvesteeringute määr elaniku kohta oli mõlemas maakonnas 2005. aasta lõpus alla riigi keskmise, oli see näitaja Klaipėda maakonnas umbes 1,5 korda suurem kui Kaunase maakonnas.

Joonis 1 **Maakonna SKP elaniku kohta võrreldes Leedu keskmisega, 2000, 2005**
 Figure 1 *GDP per capita of a county in comparison to the Lithuanian average, 2000, 2005*

Šiauliai maakond on territooriumi suuruselt Leedu teine maakond (13,1%) ning seal elab 10,6% riigi rahvastikust ja umbes 8% kvalifitseeritud töötajatest. Maakonna panus Leedu SKPsse on ligikaudu 8%. Selle järgi on maakond riigi SKPsse panustamise arvestuses neljandal kohal (Klaipėda maakond oli kolmas — 12%). Tähelepanuväärne on, et Šiauliai maakonnas oli SKP elaniku kohta oluliselt madalam kui riigis keskmiselt — 2000. aastal 22,5% ja 2005. aastal 24,4%. Samuti oli Šiauliai maakond välismaiste otseinvesteeringute määra poolest elaniku kohta 2005. aasta lõpus seitsmendal kohal.

Panevėžysi maakond moodustab 12,1% Leedu territooriumist, 8,6% rahvastikust ja 7,2% kvalifitseeritud töötajate keskmisest arvust, maakond andis Leedu SKPst vastavalt 7,8% 2000. aastal ja 7,1% 2005. aastal. Nende näitajate põhjal oli maakond SKPsse panustamise

ja välismaiste otseinvesteeringute määra poolest elaniku kohta neljandal kohal ning SKP elaniku kohta poolest kuuendal kohal.

Kõige vähem panustas SKPsse (2,4% ja 2%) Taurage maakond. Selle territoorium on sama suur kui Telšiai maakonnal (6,7%), kuid rahvastikust elab seal vaid 3,8% (Telšiais on 5,2%) ja töötajatest vaid 2,2%. Vaadeldavatel aastatel oli ka SKP elaniku kohta väikseim Taurage maakonnas — 38% ja 49% alla riigi keskmise, peale selle moodustas välismaiste otseinvesteeringute määr elaniku kohta 2005. aasta lõpus kõigest 3% Leedu keskmisest.

Marijampole maakonna panus SKPsse (4% ja 3,4%) ning SKP elaniku kohta oli Leedus eelviimasel kohal — selgelt alla riigi keskmise (2000. aastal 26,8% ja 2005. aastal 36,4%). Marijampole territoorium ja rahvaarv on võrreldavad Telšiai maakonnaga, kuigi selle välismaiste otseinvesteeringute määr elaniku kohta moodustas 2005. aasta lõpus üksnes 2,5% riigi investeeringutasemest ja 7,8% näitaja keskmisest väärtusest.

Umbes samasuguse panuse andis Leedu SKPsse Alytuse (4,4% ja 3,7%), Utena (4,5% ja 4,4%) ja Telšiai (4,4% ja 4,5%) maakond — need erinevad rohkem territooriumi kui rahvaarvu või kvalifitseeritud töötajate keskmise arvu poolest (umbes 4% töötajatest). Tuleb märkida, et väikseima territooriumiga (6,7%) Telšiai maakonnas oli 2005. aasta lõpus välismaiste otseinvesteeringute määr elaniku kohta riigi keskmisest 3,1 korda suurem — selle põhjus on energiaettevõtte „Mažeikiu Nafta“ müük uutele aktsionäridele. Sama näitaja moodustas Utena maakonnas (11% territooriumist) vaid 21,4% ja Alytuse maakonnas 31,2% riigi välismaiste otseinvesteeringute keskmisest. SKP elaniku kohta jäi 2000. ja 2005. aastal kõikides selles lõigus mainitud maakondades alla Leedu keskmise, kuid see tulenes investeeringute tasemest. Välismaiste otseinvesteeringute määr elaniku kohta ja SKP elaniku kohta olid neis maakondades (Telšiai, Utena ja Alytus) otseselt seotud.

Milline oli maakonna panus 2004. aasta SKP kasvu võrreldes 2000. aastaga? Sellele annab vastuse asjakohaste andmete indeksi-teguri analüüs, mille artikli autorid tegid Leedu Statistikaameti regionaalse andmebaasi maakondlike andmete abil.

Tabel 2 **SKP töötaja kohta, 2000, 2004**
Table 2 *GDP per employee, 2000, 2004*

SKP, miljonit litti		Keskmine töötajate arv, tuhat		SKP töötaja kohta, tuhat litti		Tinglik SKP, miljonit litti
GDP, million Lt		Average number of employees, thousands		GDP per employee, thousands Lt		
2000	2004	2000	2004	2000	2004	Conditional GDP, million Lt
(Q ₀)	(Q ₁)	(T ₀)	(T ₁)	(\bar{w}_0)	(\bar{w}_1)	
45 673,8 ^a	62 586,7 ^a			44,81536 ^a	59,79111 ^a	...
45 848,4	62 440,2	1 019,155	1 046,756	44,98668	59,65115	46 990,2734

^a Uuendatud andmed.

^a Renewed data.

kus:

Q₀ ja Q₁ tähistavad SKPd, mis hõlmab võrdlus- (aasta 2000) ja aruandeperioodi (aasta 2004);

T₀ ja T₁ tähistavad kvalifitseeritud töötajate keskmist arvu võrdlus- ja aruandeperioodil;

$\bar{w}_0, \bar{w}_1, \bar{w}'_0$ — võrdlus-, aruandeperioodi ja tinglik SKP töötaja kohta.

Indeksi-teguri analüüsisüsteemi kasutamisel määratakse muutus suhtelises ja absoluutses SKPs töötaja kohta (keskmise tootlikkus) aastate 2004 ja 2000 võrdlemiseks kindlaks koondina ja eraldi teguritena:

$$\bullet \quad I_w = \frac{\sum Q_1}{\sum T_1} : \frac{\sum Q_0}{\sum T_0} = \frac{\bar{w}_1}{\bar{w}_0} = \frac{59,65115}{44,98668} = 1,326 \text{ ehk } 132,6 \%$$

$$\bullet \quad I_w = \frac{\sum w_1 T_1}{\sum T_1} : \frac{\sum w_0 T_1}{\sum T_1} = \frac{\bar{w}_1}{\bar{w}'_0} = \frac{59,65115}{44,89133} = 1,3288 \text{ ehk } 132,9 \%$$

- $$I_{str.muutus} = \frac{\sum w_0 T_1}{\sum T_1} : \frac{\sum w_0 T_0}{\sum T_0} = \frac{\bar{w}'_0}{\bar{w}_0} = \frac{44,89133}{44,98668} = 0,998 \text{ ehk } 99,8 \%$$

Kasutades seni kinnitamata maakondlikke andmeid, on keskmine tootlikkuse muutus töötaja kohta (põhineb SKP-i töötaja kohta jooksevhindades) aastate 2004 ja 2000 võrdlemisel kasvanud 32,6%, kusjuures muutuse põhjustasid:

- tootlikkuse kasv maakondades 32,9% (eeldusel, et maakondade töötajate struktuur oli 2004. aastal konstantne);
- negatiivne muutus maakondade töötajate struktuuris (töötajate võrreldav osa on vähenenud Klaipeda, Utena, Panevezys ja Šiauliai maakonnas, kus SKP töötaja kohta oli riigi keskmisega võrreldes suurem) — vähenemine 0,2%.

Leedu absoluutse SKP muutuse arvutamine aastate 2004 ja 2000 kohta:

- $\Delta Q = Q_1 - Q_0 = 62440,2 - 45848,4 = 16591,8$ miljonit litti;
- $\Delta Q_T = (T_1 - T_0) \cdot \bar{w}_0 = (1046,756 - 1019,155) \cdot 44,98668 \approx 1241,68$ miljonit litti;
- $\Delta Q_{\bar{w}} = (\bar{w}_1 - \bar{w}_0) \cdot T_1 = (59,65115 - 44,98668) \cdot 1046,756 \approx 15350,12$ miljonit litti;

tuletatuna:

- töötajate tootlikkuse muutusest maakondades:

$$\Delta Q_{\bar{w}} = (\bar{w}'_1 - \bar{w}'_0) \cdot T_1 = (59,65115 - 44,89133) \cdot 1046,756 \approx 15449,93 \text{ miljonit litti}$$

- töötajate struktuuri muutusest maakondades:

$$\Delta Q_{str.muutus} = (\bar{w}'_0 - \bar{w}_0) \cdot T_1 = (44,89133 - 44,98668) \cdot 1046,756 \approx -99,81 \text{ miljonit litti}$$

Kui võrrelda 2004. ja 2000. aasta Leedu SKPd jooksevhindades kinnitatud andmete abil, siis kasv oli 12,9 miljardit litti ehk 37%. Muutuse aluseks on väike kasv (1,2 miljardit litti ehk 2,7%) töötajate keskmises arvus ja kasv keskmises SKPs töötaja kohta (15,6 miljardit litti ehk 34,3%). Viimane moodustab 92,7% kogu SKP muutusest jooksevhindades.

2001.–2004. aastani tulenes 82,3% Leedu SKP kasvust tootlikkuse kasvust, 2005. aastal langes see näitaja 77,5%-ni. Tootlikkuse mõju vähenemine tõstatab lisaküsimusi Leedu SKP 2005. aasta muutuste analüüsimisel. Hoolimata väljarändest tingitud suurtest muutustest näitab mainitu suundumust kaasata lisatööjõudu. See tegur andis suurema Leedu SKP juurdekasvu kui eelmistel aastatel (22,5% 2005. aastal, 17,7% 2001.–2004. aastal).

Panused SKPsse ja selle kasvu on maakonniti väga erinevad. Tabelis 3 ja joonisel 2 esitatud analoogsete maakondlike arvutuste tulemused toovad eespool mainitud erinevuse esile.

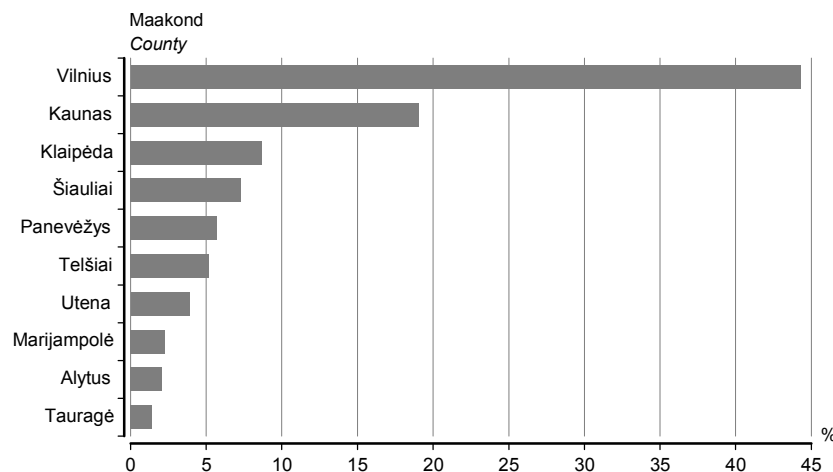
Tabel 3 SKP muutus maakonna järgi, 2000, 2004
Table 3 Change in Gross Domestic Product (GDP) by county, 2000, 2004

Maakond <i>County</i>	SKP üldine muutus, miljonit litti <i>GDP general change, million Lt</i>		sealhulgas <i>including</i>	
	ΔQ	%	töötajate komponent, miljonit litti <i>employee component, million Lt</i>	tootlikkuse komponent, miljonit litti <i>productivity component, million Lt</i>
			ΔQ_T	$\Delta Q_{\bar{w}}$
Leedu Lithuania	16 591,8	36,2	1 241,68	15 350,12
Alytus	351,9	17,4	214,98	566,89
Kaunas	3 168,2	35,8	185,17	2 983,03
Klaipeda	1 445,0	25,3	-75,32	1 520,32
Marijampole	387,5	21,4	-5,42	392,92
Panevezys	940,3	26,3	-20,20	960,47
Siauliai	1 204,8	31,9	40,89	1 163,91
Taurage	233,1	21,4	38,29	194,81
Telsiai	868,0	43,1	38,93	829,07
Utena	645,7	31,1	-144,51	790,21
Vilnius	7 347,3	49,3	1 299,93	6 047,37

Allikas: Leedu Statistikaamet, regionaalne andmebaas.
Source: Statistics Lithuania, Regional Database.

Kui võrrelda aastaid 2004 ja 2000, siis näitavad arvutused, et töötajate keskmise arvu languse tõttu Alytuse, Utena, Klaipeda, Panevežysi ja Marijampole maakonnas oli kogu SKP muutus sel perioodil vaid tagasihoidliku summa ehk 460,43 miljoni liti võrra väiksem kui oleks võinud olla siis, kui töötajate arv oleks nimetatud maakondades püsinud samana või suurenenud.

Joonis 2 **Leedu SKP kasv maakonna järgi, 2000, 2004**
Figure 2 *Increment of Lithuanian GDP by county, 2000, 2004*

Vaadeldavatel aastatel loodi suurim osa SKPst Vilniuse maakonnas: 2000. aastal 33,3% ja 2004. aastal 35,5%. SKPsse andis väikseima panuse Taurage maakond — vastavalt 2,4% ja 2,1%. Nelja aasta vältel suurenes Vilniuse maakonna panus SKPsse 7,3 miljardit litti ehk 49,3% — keskmine aastane kasv oli 1,8 miljardit litti ehk 10,5% (tabel 3). Vilniuse maakonna panus Leedu SKP kasvu oli 44,3% (joonis 2). Analüüsitud näitaja järgi oli teisel kohal Kaunase (19,1%), kolmandal Klaipeda (8,7%) ja väikseima panuse andis Taurage maakond (1,4%).

Siinkohal tuleks märkida, et maakondade struktuur on muutunud. SKP kasvu võrreldav osatähtsus eri piirkondades muutus aastal 2005. See suurenes Kaunase (1,6 protsendipunkti), Klaipeda (4,6 protsendipunkti), Utena (0,3 protsendipunkti) ja Alytuse (1,3 protsendipunkti) maakonnas ning vähenes Vilniuse (5,9 protsendipunkti), Šiauliai (1 protsendipunkt), Telšiai (0,8 protsendipunkti), Panevežysi (0,6 protsendipunkti) maakonnas. Kirjeldatu võib viidata muutusele maakondade arengusuundumustes: kiirem areng Kaunase, Klaipeda ja Alytuse piirkonnas ning arengu aeglustumine teistes maakondades. Vilniuse ehk suurima potentsiaaliga maakonna puhul on märgatav SKP kasvu võrreldava osatähtsuse selge vähenemine.

Sarnaste valemite kohaselt oleme kindlaks teinud ka riigi absoluutse SKP kogujuurdekasvu (püsivhindades) — aastate 2004. ja 2000. võrdlemisel oli see 15,9 miljardit litti. Umbes 1,2 miljardit litti sellest andis töötajate keskmise arvu kasv ja ligi 14,7 miljardit litti tuli tootlikkuse kasvust — need moodustasid vastavalt 7,7% ja 92,3% SKP kogujuurdekasvust. Nagu näha, erineb tulemus jooksev- ja püsivhindade kasutamisel vaid 0,4 protsendipunkti. Seetõttu võib väita, et maakonna panust kogu SKP kujundamise ja kasvu saab kindlaks määrata ka jooksevhindade abil, kuid SKP dünaamika analüüsimisel (kogutoodang, toodang elaniku kohta ja toodang töötaja kohta) tuleks kasutada võrreldavaid hindu.

Tehtud indeksi-teguri analüüs näitas, et SKP üldmuutuse aastate 2004, 2000 ja 2005 võrdlemisel määras kindlaks peamiselt intensiivsustegur ehk tootlikkuse (SKP töötaja kohta) kasv maakondades, mitte aga ekstensiivsustegur ehk töötajate arvu ja nende võrreldava osa kasv. Ekstensiivsusteguri kasvuvõimalused tulevikus on piiratud (see on seotud osade piirkondade demograafilise olukorra ja tööjõu väljarändega). Seetõttu tuleks rohkem keskenduda intensiivsusteguri mõju suurendamisele, eriti Vilniuse maakonnas, kus SKP töötaja kohta oli 2000. ja 2004. aastal vastavalt 6,4% ja 3,1% alla riigi keskmise ja kus 2005. aastal SKP juurdekasvutegurite (tööjõud ja tootlikkus) mõju ei muutunud. Samas oli Alytuse, Kaunase ja Panevežysi maakonnas tootlikkuse muutuse mõju SKP juurdekasvule ekstensiivsusteguri mõjust suurem.

Sotsiaal-majanduslike näitajate dünaamika vastastikused seosed

Nagu eespool juba mainitud, toimusid 2005. aastal märkimisväärsed muutused sotsiaal-majanduslikes arengusuundumustes. Seetõttu on kogu riigi majanduse üksikasjalikumad tulemused esitatud tabelis 4.

Tabel 4 Leedu sotsiaal-majanduslikud näitajad, 2000, 2004, 2005
Table 4 Socio-economic indicators in Lithuania, 2000, 2004, 2005

Näitaja Indicator	2000	2004	2005	Muutus Dynamics	
				$k_{2004/2000}$	$k_{2005/2004}$
SKP jooksevhindades, miljonit litti GDP output in current prices, million Lt	45 673,8	62 586,7	71 200,1	1,082	1,138
SKP elaniku kohta, tuhat litti GDP per capita, thousands Lt	13,1	18,2	20,9	1,086	1,148
SKP püsivhindades, miljonit litti GDP output in constant prices, million Lt	45 673,8	61 655,9	66 315,4 ^a	1,078	1,076
Töötajate keskmine arv Average number of employees	1 019 155	1 046 756	1 078 898	1,007	1,031
SKP töötaja kohta, tuhat litti GDP per employee, thousands Lt	44,8153	59,7911	65,9935	1,075	1,104
SKP töötaja kohta püsivhindades, tuhat litti GDP per employee in constant prices, thousands Lt	44,8153	58,9019	61,4659	1,071	1,044
Keskmine brutosissetulek kuus, litti Average monthly gross earnings, Lt	970,8	1 149,3	1 276,2 ^a	1,043	1,110
Välismaised otseinvesteeringud elaniku kohta aasta lõpus, litti Foreign Direct Investment per capita, at the end of the year, Lt	2 678	4 727	7 022 ^a 5 525	1,153	1,486 ^a 1,169
Töötuse määr (põhineb rahvastiku tööhõive andmetel), % Unemployment rate (based on the employment data of the population), %	16,4	11,4	8,3	0,913	0,728

^a Arvutused põhinevad Leedu Statistikaameti uuendatud andmetel.

^a Calculations are based on the renewed data from Statistics Lithuania.

Nagu eespool olevast tabelist näha, kasvas SKP jooksevhindades vaadeldaval perioodil hinnatõusu tõttu kiiremini, kui püsivhindades. Kui SKP töötaja kohta muutus aastatel 2004–2005 oli veidi väiksem kui aastate 2000–2004 keskmine, siis SKP töötaja kohta püsivhindades kasvas 2004–2005 üksnes 4,4%. Perioodil 2000–2004 suurenes see näitaja keskmiselt 7,1% aastas. Sellest tuleneb vajadus suurendada tulevikus tootlikkust.

Muud analüüsitud sotsiaal-majanduslikud näitajad, mille aastakeskmised väärtused on paranenud võrreldes 2005. aastat 2000.–2004. aastaga, olid (tabel 4): keskmine brutokuusissetulek, töötuse määr, töötajate keskmine arv ja välismaised otseinvesteeringud (aasta lõpus). Aastal 2005 suurenesid uuendatud andmete kohaselt oluliselt välismaised otseinvesteeringud elaniku kohta (11%) ja keskmine brutokuusissetulek (27,2%), samal ajal vähenes töötus 3,1 protsendipunkti.

Korrelatsiooni- ja regressioonianalüüsiga püüdsime kindlaks teha sotsiaal-majanduslike näitajate vahelised seosed ning iga näitaja ja SKP elaniku kohta vahelise seose tugevuse, tuginedes mitte ainult riigi majanduse, vaid ka Viiniuse maakonna andmetele.

Asjakohaste dünaamiliste näitajate seose tugevuse hindamiseks leiti lineaarsed korrelatsioonikordajad, kasutades riigi 1995.–2005. aasta dünaamilisi näitajaid.

Et aegridade korrelatsioon ei sõltu ainult stabiilsetest ja juhuslikest teguritest, vaid ka esimese tasandi mõjust madalamatele (st autokorrelatsioon), võivad seose kohta tehtud järeldused olla üsna moonutatud, kui dünaamikat ei eemaldata. Üks võimalus autokorrelatsiooni kõrvaldada oleks esimese tasandi korreleerimine. Analüüsitud näitajate seose hindamistulemused erinevad tõepoolest, kui kasutada lineaarseid korrelatsioonikordajaid enne ja pärast autokorrelatsiooni eemaldamist (tabel 5 ja 6).

Tabel 5 **Sotsiaal-majandusliku arengu näitajate vaheline seos (autokorrelatsiooniga)**
 Table 5 *Relationship between the socio-economic development indicators (with autocorrelation)*

Näitaja	SKP elaniku kohta	Töötajate keskmine arv	Keskmine brutosissetulek kuus	Välismaised otseinvesteeringud elaniku kohta aasta lõpus	Töötuse määr	SKP töötaja kohta
Indicator	GDP per capita	Average number of employees	Average monthly gross earnings	Foreign direct investment per capita at the end of the year	Unemployment rate	GDP per employee
SKP elaniku kohta GDP per employee	1	-0,530	0,959	0,982	-0,833	0,994
Töötajate keskmine arv Average number of employees		1	-0,644	-0,178	-0,609	-0,620
Keskmine brutosissetulek kuus Average gross monthly earnings			1	0,964	-0,846	0,969
Välismaised otseinvesteeringud elaniku kohta aasta lõpus Foreign direct investment per capita at the end of the year				1	-0,790	0,999
Töötuse määr Unemployment rate					1	-0,753
SKP töötaja kohta GDP per employee						1

Kui analüüsida kogu riigi andmetel põhinevaid tabelis 5 ja 6 esitatud tulemusi, on märgata vastastikust seost enamiku sotsiaal-majanduslike näitajate vahel, millel on keskmine või keskmisest suurem lineaarne positiivne või negatiivne korrelatsioon pärast autokorrelatsiooni kõrvaldamist (nt analüüsides korrelatsiooni töötuse määraga). SKP elaniku kohta ja töötajate keskmise arvu korrelatsiooni puhul nähtub peale autokorrelatsiooni kõrvaldamist positiivne sõltuvus. Töötajate keskmise arvu ja välismaiste otseinvesteeringute korrelatsioonil elaniku kohta on äärmiselt nõrk negatiivne seos, mis peale autokorrelatsiooni eemaldamist muutub positiivseks keskmise tugevusega seoseks ($r = 0,520$).

Esimest järku autokorrelatsiooni eemaldamiseks kasutame avaldist:

$$r = \frac{\sum \Delta x \cdot \Delta y}{\sqrt{\sum \Delta x^2 \sum \Delta y^2}}, \text{ kus } \Delta x = x_t - x_{t-1}; \Delta y = y_t - y_{t-1}$$

Saadud tulemused on esitatud tabelis 6.

Tabel 6 **Sotsiaal-majandusliku arengu näitajate seos (autokorrelatsioonita)**
 Table 6 *Relationship of the socio-economic development indicators (without the autocorrelation)*

Näitaja	SKP elaniku kohta	Töötajate keskmine arv	Keskmine brutosissetulek kuus	Välismaised otseinvesteeringud elaniku kohta aasta lõpus	Töötuse määr	SKP töötaja kohta
Indicator	GDP per capita	Average number of employees	Average gross monthly earnings	Foreign direct investment per capita at the end of the year	Unemployment rate	GDP per employee
SKP elaniku kohta GDP per employee	1	0,572	0,662	0,720	-0,677	0,899
Töötajate keskmine arv Average number of employees		1	0,236	0,520	-0,911	0,177
Keskmine brutosissetulek kuus Average gross monthly earnings			1	0,565	-0,601	0,655
Välismaised otseinvesteeringud elaniku kohta aasta lõpus Foreign direct investment per capita at the end of the year				1	-0,582	0,617
Töötuse määr Unemployment rate					1	-0,411
SKP töötaja kohta GDP per employee						1

Nagu eeldada võis, ühendab tugev lineaarne positiivne korrelatsioon ($r = 0,899$) omavahel näitajaid SKP elaniku kohta ja SKP töötaja kohta (tootlikkus). Üsna tugev lineaarne positiivne seos ühendab omavahel ka SKP-d elaniku kohta ja välismaiseid otseinvesteeringuid elaniku kohta ($r = 0,720$). Elaniku kohta käivate välismaiste otseinvesteeringute ja tootlikkuse vaheline seos on positiivne ja keskmise tugevusega ($r = 0,617$) ja see on analoogne brutosissetuleku ja SKP töötaja kohta vahelise korrelatsiooni tugevusega ($r = 0,655$).

Äärmiselt tugev negatiivne lineaarne töötajate keskmise arvu ja töötuse määra vaheline seos ($r = -0,911$) (autokorrelatsioon kõrvaldatud) kinnitab loogilist järeldust: töötuse määr väheneb siis, kui töötajate keskmine arv väheneb.

Determinatsioonikordaja kontseptsioonil põhinevast analüüsist nähtub, et kui muud tegurid on konstantsed, määrab 81% SKP elaniku kohta muutumisest tootlikkuse muutus. Kui tugineda 1995.–2005. aasta andmetele, on välismaiste otseinvesteeringute muutusel elaniku kohta üksnes 38,1% suurune mõju töövõljakuse muutumisele. Lühema ajavahemiku (1998–2004) puhul ei saa kahe varem mainitud näitaja vahelise seose tugevust kinnitada ei kogu riigi andmete ega Vilniuse maakonna andmete abil. See viitab valimi suuruse tähtsusele analüüsis.

Et Leedu territoriaalse (maakondlik) sotsiaal-majandusliku arengu erinevuste ja muutuste hindamisel puudus lõplik ja konstantne näitajatekogum, aitas kogu riigi kohta ajavahemikust 1995–2005 tehtud dünaamiline korrelatsioonanalüüs kindlaks määrata analüüsitava näitajate sobivuse. Autoreid huvitas peamiselt sotsiaal-majanduslike koondnäitajate hindamiseks väljapakutud meetodika näitlikustamine, eelised (võrreldes lihtsalt näitajate pingereastamisega) ja tõestamine. Asjakohaste näitajate analüüs maakonniti ja nende pingereastamine võimaldavad eelkõige üsna täpselt (SPIRMENi pingerea korrelatsioonikordaja põhjal) kindlaks määrata nende näitajate korrelatsiooni ja sõltuvuse. Mida ühtlasem on lähedaste maakondade jagunemine oma näitajate järjekoha poolest, seda täpsem on korrelatsiooni tugevus järjestuses.

Leedu Statistikaameti regionaalse andmebaasi andmetele tuginedes oleme koostanud vastavad sotsiaal-majanduslike näitajate pingereatabelid maakonna järgi aastate 2000 ja 2005 kohta ning arvutanud SPIRMENi pingerea korrelatsioonikordaja — need annavad hinnangu vastavate näitajate korrelatsiooni tugevusele (tabel 7). Nende arvutuste eesmärk oli kindlaks teha veel ühe näitaja — maakondades genereeritud SKP ehk osalise SKP — tarvidus. Peale selle oleme muutnud töötajate keskmise arvu käepärasemaks näitajaks ehk osatähtsuseks koguhulgas.

SPIRMENi astakkorrelatsioonikordaja valem:

$$\rho = 1 - \frac{6 \cdot \sum (R_x - R_y)^2}{n(n^2 - 1)}, \text{ kus } R_x \text{ ja } R_y - \text{ vastavalt, } X \text{ ja } Y \text{ näitaja astakud.}$$

Nagu eespool esitatud tabelist näha, on enamike maakondlike näitajate vahel (töötuse määr välja arvatud) üsna tugev lineaarne positiivne korrelatsioon. Selle ilmseks näiteks on kõrge korrelatsioonikordaja näitajate SKP elaniku kohta ja brutokuusissetuleku vahel ($\rho = 0,952$) ning SKP elaniku kohta ja osalise SKP vahel ($\rho = 0,879$). Oleme täheldanud, et SPIRMENi astakkorrelatsioonikordaja väärtused, erandina tootlikkuse näitaja (SKP töötaja kohta veerg), on sarnased — see tõendab maakonna sotsiaal-majandusliku seisundi mõningast stabiilsust.

Tabel 7 Sotsiaal-majanduslike näitajate seose hindamine maakonniti SPIRMENi pingerea korrelatsioonikordajaid kasutades, 2005

Table 7 Evaluation of the relationship between the socio-economic indicators by counties using the SPIRMEN's rank correlation coefficients, 2005

Näitaja	SKP elaniku kohta	Osaline SKP	Keskmine brutosissetulek kuus	Välismaised otseinvesteeringud elaniku kohta aasta lõpus	Töötajate keskmise arvu osatähtsus koguhulgas	Töötuse määr	SKP töötaja kohta
Indicator	GDP per capita	Partial GDP	Average gross monthly earnings	Foreign direct investment per capita at the end of the year	Share of average number of employees in total	Unemployment rate	GDP per employee
SKP elaniku kohta GDP per capita	1	0,879	0,952	0,867	0,879	-0,312	0,506
Osaline SKP Partial GDP		1	0,721	0,697	0,999	-0,627	0,336
Keskmine brutosissetulek kuus Average gross monthly earnings			1	0,891	0,721	-0,173	0,579
Välismaised otseinvesteeringud elaniku kohta aasta lõpus Foreign direct investment per capita at the end of the year				1	0,697	-0,361	0,336
Töötajate keskmise arvu osatähtsus koguhulgas Share of average number of employees in total					1	-0,627	0,403
Töötuse määr Unemployment rate						1	0,006
SKP töötaja kohta GDP per employee							1

Näitajate standardimine ja agregeeritud sotsiaal-majandusliku arengu indeksi (SMAI) arvutamine

Kõrvalekaldeid maakondade ühtlasest sotsiaal-majanduslikust arengust saab seletada maakondlike absoluutsete maksimum- ja miinimumväärtuse erinevuste kaudu, milleks on variatsioonamplituud (haare) ja nende väärtuste proportsioon vaadeldaval perioodil. Nende näitajate võrdlemine ajas võimaldab kindlaks teha rakendatava regionaalpoliitika tõhususe, et tagada ühtlane areng. Territoriaalseid sotsiaal-majanduslikke arengumuutusi iseloomustab selgemalt maakondade teatud näitajate miinimum- ja maksimumväärtuse vahe jälgimine ajas. Nimetatud näitajad maakonna järgi ja nende dünaamika aastatel 2000 ja 2004 on esitatud tabelis 8.

Et kokku võtta ja määratleda tabelis 8 olevad näitajad, võime väita, et regionaalsed sotsiaal-majandusliku arengu erinevused maakonniti on aastate 2004 ja 2000 võrdluses veelgi suurenenud. Mõlemal aastal saavutati seitsmest näitajast viie puhul positiivsed maksimumväärtused Vilniuse maakonnas ja samuti seitsmest näitajast viie puhul miinimumväärtused Taurage maakonnas. Suurima ja väikseima maakonna vahel oli oluline erinevus välismaistes otseinvesteeringutes elaniku kohta — 2000. aasta lõpus olid välismaised otseinvesteeringud elaniku kohta suurimas maakonnas 50 korda ning 2004. aasta lõpus 72 korda suuremad. Samas oli SKP elaniku kohta Vilniuse maakonnas vastavalt 2,2 ja 2,6 korda suurem kui Taurage maakonnas. Muude analüüsitud näitajate järgi (töötuse määr ja SKP töötaja kohta) ei mõjutanud need kaks maakonda vaadeldaval perioodil mainitud näitajate hajuvust. Vaid ühe näitaja — SKP töötaja kohta — hajuvus vähenes 2000. aastal 2004. aastaga võrreldes 4,4%. Kõikide muude näitajate hajuvus on suurenenud, kuid erineva kiirusega (tabel 8). Siiski ei ole see peamine tõestus, et sotsiaal-majandusliku arengu erinevused maakonniti suurenevad. See viitab üksnes sellele, et modulaarsete SMAIde arvutamisel ja võrdlemisel 2004. ja hilisemate aastate kohta ei saa

mainitud asjaolu eirata, kui nende arvutamisel kasutatakse standarditud jooksva aasta hajuvuse näitajaid.

Tabel 8 Maakonna sotsiaal-majanduslike näitajate haare (H) ja dünaamika, 2000, 2004
Table 8 Range (R) of the socio-economic indicators of a county and its dynamics, 2000, 2004

Aasta	Näitaja	SKP elaniku kohta, tuhat litti	Osaline SKP, %	Keskmine brutosissetulek kuus, litti	Välismaised otseinvesteeringud elaniku kohta aasta lõpus, litti	Töötajate keskmise arvu osatähtsus koguhulgas, %	Töötuse määr, %	SKP töötaja kohta, tuhat litti
Year	Indicator	GDP per capita, in thousands, Lt	Partial GDP, %	Average monthly gross earning, Lt	Foreign Direct Investment per capita (at the end of the year), Lt	Comparable part of average number of employees, %	Unemployment rate, %	GDP per employee, thousand Lt
2000	X_{\min}	8,1	2,4	766	142	2,1	13,2	42,09
	X_{\max}	17,5	32,5	1 118	7 032	34,8	19,7	53,01
	H R	9,4	30,1	352	6 890	32,7	6,5	10,92
	X_{\max} / X_{\min}	2,2	13,5	1,5	49,5	16,6	1,5	1,3
2004	X_{\min}	10,0	2,1	859	163	2,1	6,9	56,93
	X_{\max}	26,2	35,6	1 328	11 721	36,8	16,0	67,37
	H R	16,2	33,5	469	11 558	34,7	9,1	10,44
	X_{\max} / X_{\min}	2,6	17,0	1,5	71,9	17,5	2,3	1,2
Näitaja vahemik Range indexes (I_R)		1,7234	1,1130	1,3324	1,6775	1,0612	1,4	0,956
	$I_{X_{\min}}$	1,235	0,875	1,121	1,148	1,0	0,523	1,353
	$I_{X_{\max}}$	1,497	1,095	1,188	1,667	1,057	0,812	1,271

Allikas: Leedu Statistikaamet, regionaalne andmebaas.

Source: Statistics Lithuania, Regional Database.

Vilniuse maakonnas kasvasid viie analüüsitud näitaja (välismaised otseinvesteeringud elaniku kohta, SKP elaniku kohta, osaline SKP, brutosissetulek ja töötajate keskmise arvu osatähtsus) maksimumväärtused analüüsitud ajavahemikul palju kiiremini, kui Taurage maakonna miinimumväärtused. Üksnes töötuse määra miinimumväärtus (mida täheldati eri aastatel eri maakondades) vähenes kiiremini kui maksimumväärtus, ning SKP töötaja kohta miinimumväärtus kasvas kiiremini kui selle maakondlik maksimumväärtus. Selliste suundumuste hindamisel ei tohiks unustada, et absoluutväärtuse 1% suurenemine (selle kaal) iga näitaja maksimum- ja miinimumväärtustes on erinev. Seetõttu on näitajate maksimumväärtuste kasv sama oluline kui muude positiivsete näitajate väärtuste kasv, mis tagab nende veelgi võrdsema jagunemise maakonniti ja kogu riigi stabiilse arengu.

Sotsiaal-majandusliku arengu saavutuste ja muutuste hindamiseks kõikide valitud näitajate põhjal tuleb need esmalt standardida (normaliseerida). Näitajate standardimiseks valitud meetod põhineb näitaja variatsioonamplituudil (haardel), see on sarnane ÜRO arvatava inimarengu indeksi (HDI) meetodikaga (3, lk 341), milles samuti püütakse hoida standarditud näitaja Z_{ij} maksimumväärtus alla 1 ja miinimumväärtus üle 0, s.o $0 \leq Z_{ij} \leq 1$. Väljapakutud meetodi eelis muude ees on, et standarditud väärtused ja nendest tuletatud koordinaatsid (keskmised) on vahemikus nullist üheni, mistõttu on neid lihtne tõlgendada. Mida lähemal ühele on standarditud näitaja ja agregaat-SMAI väärtused, seda parema hinnangu saab hinnatav regioon, kui sellele antakse hinne kõnealuses valdkonnas ja üldiselt.

Selle meetodi rakendamiseks pidime jagama kõik agregeeritavad näitajad kahte tinglikku rühma: stimulandid ehk näitajad, mille suurenemist hinnatakse positiivselt (SKP elaniku kohta, osaline SKP, brutosissetulek, välismaised otseinvesteeringud elaniku kohta, töötajate keskmise arvu osatähtsus, SKP töötaja kohta), ja depressandid ehk näitajad, mille suurenemist hinnatakse negatiivselt (töötuse määr). Sellele vastavalt standarditi (normaliseeriti) seitse 2000. ja 2004. aasta sotsiaal-majandusliku arengu näitajat järgneva valemi abil:

$$sZ_{ij} = \frac{X_{ij} - X_{\min}}{X_{\max} - X_{\min}}; \quad dZ_{ij} = \frac{X_{ij} - X_{\max}}{X_{\min} - X_{\max}};$$

Kõik agregeeritud sotsiaal-majandusliku arengu näitajad arutati nii kuue (koond SMAI v.a SKP töötaja kohta) kui ka seitsme (k.a SKP töötaja kohta) standarditud näitaja põhjal.

Et selle artikli maht on piiratud, ei esita me nende versioonide põhjal standarditud näitajaid 2000. ja 2004. aasta kohta. Olenevalt nende suurusest ehk lähedusest nullile või ühele saame anda hinnangu maakonna saavutustele teatud valdkonnas. Et kindlaks teha, kas piirkondlikud erinevused on võrreldes 2000. aastaga kasvanud või kahanenud, eeldame siiski, et on otstarbekas võtta arvesse näitaja vahemiku indekseid. Nii saame standarditud näitajaid korrigeerida ja nende dünaamilise arvutamise analüüsida täpsemalt korrigeeritud sotsiaal-majandusliku arengu indeksit (SMAI*). Mainitud seitsmel näitajal põhinevate arvutuste tulemused on esitatud tabelis 9.

Et hinnata piirkondlikke erinevusi standardimata ja mitmemõõtmeliste näitajate abil, tuleks maakondlikke näitajaid võrrelda riigi keskmisega. Seda saab teha ka standarditud näitajate abil, võrreldes neid kõikide maakondade keskmisega. Tähtsa etapina näeme võimalust ühendada eraldiseisvad standarditud näitajad ja määrata kindlaks koond-SMAI komponendid, mis kirjeldavad sotsiaal-majanduslikku arengut: esimene komponent — tulemused (\bar{K}_1), teine komponent — ressursid ja tingimused (sisend) (\bar{K}_2), iga maakonna ja terve riigi kohta. Sellisel juhul tähistab esimene komponent kolme standarditud näitaja aritmeetilist keskmist: SKP elaniku kohta, osaline SKP ja brutosissetulek, ning teine komponent on standarditud näitajate välismaised otseinvesteeringud elaniku kohta, töötajate keskmise arvu osatähtsus, töötuse määr, SKP töötaja kohta aritmeetiline keskmine. Nagu eespool mainitud, saaksime laiendada sotsiaal-majandusliku arengu näitajate arvu, kuid sel juhul muutuksid ka üldise SMAI komponendid. SMAI komponentide abil koostatud maakondade pingerida aitaks kindlaks teha ka olulised sotsiaal-majandusliku arengu erinevused (valupunktid) ja nende dünaamilised muutused. Siiski viitab tegevuse ebatõhususele asjaolu, et maakonna SMAI komponendi ressursid ja tingimused (sisend) väärtus oli suurem kui komponendil tulemus. Eelmainitu annab aga suuna kasutamata võimaluste otsimiseks selles vallas.

Pärast koond-SMAI* arvutamist ja selle komponentide eraldamist võib väita, et 2004. aasta piirkondlikke (maakondlikke) sotsiaal-majandusliku arengu erinevusi tuleks hinnata Leedu keskmiste muutumiste põhjal, kusjuures nende taset hinnatakse indeksiga 0,377 ja eraldi komponente hinnatakse vastavalt indeksiga 0,438 ja 0,332. Näitajate võrdlusest ilmneb, et riigi 2004. aasta majanduse komponendil oli suurem väärtus kui komponendil ressursid ja tingimused (sisend). Seitsmes maakonnas oli I komponent suurem kui II ja kahtlemata oli see üks põhjuseid, miks I komponendi üldväärtus oli suurem. II komponent oli suurem kolmes maakonnas: Telšiai, Marijampole ja Taurage, see tagas neile vastava koha koondnäitaja skaalal. II komponendi poolest, mis on võrdne Viilniuse maakonna maksimumtasemega (0,608), tõuseb Telšiai maakond kõige rohkem esile, sest see on moduleeritud SMAI* skaalal teisel kohal. See tähendab, et ressursside ja tingimuste komponendi kaal ei ole neis kolmes maakonnas 2004. aastal taganud vajalikku tegevuse tõhusust, mistõttu tuleks selles vallas uurida kasutamata võimalusi.

Tabel 9 **Maakonna kohandatud ja standarditud sotsiaal-majandusliku arengu näitajad, 2004**
 Table 9 *Adjusted and standardized indicators of the socio-economic development of a county, 2004*

Maakond	SKP elaniku kohta	Osaline SKP	Keskmine välisbruto-sissetulek	Välismaised otseinvesteeringud	Töötajate keskmise arvu osatähtsus koguhulgas	Töötuse määr	SKP töötaja kohta	$\sum_{i=1}^7 Z^*_{ij}$	SMAI*
County	GDP per capita (Z^*_1)	Partial GDP (Z^*_2)	Average gross monthly earnings (Z^*_3)	Foreign direct investments per capita at the end of the year (Z^*_4)	Share of the average number of employees in total (Z^*_5)	Unemployment rate (Z^*_6)	GDP per employee (Z^*_7)		SEDI* (Z^*_i)
Alytus	0,3085	0,0564	0,3295	0,1117	0,0582	0,0000	0,0000	0,8643	0,1235
Kaunas	0,7979	0,5714	0,5796	0,3756	0,5535	0,4770	0,0054	3,3604	0,4801
Klaipėda	0,9255	0,3123	0,7557	0,6383	0,2477	0,1076	0,9496	3,9367	0,5624
Marijampolė	0,1915	0,0465	0,1563	0,0641	0,0428	1,0000	0,2280	1,7292	0,2470
Panevėžys	0,5744	0,1694	0,4461	0,3378	0,1556	0,1230	0,2638	2,1021	0,3003
Šiauliai	0,3936	0,1960	0,2813	0,0544	0,1773	0,1230	0,2958	1,5214	0,2173
Tauragė	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,6923	0,2060	0,8983	0,1283
Telšiai	0,6595	0,0830	0,8609	0,9371	0,0611	0,4770	0,9560	4,0346	0,5764
Utena	0,5425	0,0765	0,8125	0,1535	0,0582	0,1692	0,7170	2,5294	0,3613
Vilnius	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	0,3539	0,0788	5,4327	0,7761
$\sum_{i=1}^{10} Z^*_{ij}$	5,3934	2,5115	5,2219	3,6725	2,3544	3,5230	3,7324	26,4091	3,7727
$\overline{Z^*}_{.j}$	0,5393	0,2512	0,5222	0,3673	0,2354	0,3523	0,3732	2,6409	0,3770

Väljapakutud koond-SMAI komponentide ekstraheerimine on tehtud vastavalt tabel 9 näitajatele ja saadud tulemused on esitatud tabelis 10.

Tabel 10 **Maakonna koht koond-SMAI* seitsme näitaja põhjal, 2004**
 Table 10 *Rank of a county based on the aggregate SEDI* components of seven indicators, 2004*

Maakond	SMAI*	Koht	I komponent — tulemused	Koht	II komponent — ressursid ja tingimused	Koht
County	SEDI*	Rank	1st component — results	Rank	2nd component — resources and conditions	Rank
			($\sum Z^*_{ij}/3$)		($\sum Z^*_{ij}/4$)	
Vilnius	0,776	1	1	1	0,608	1–2
Telšiai	0,576	2	0,535	4	0,608	1–2
Klaipėda	0,562	3	0,665	2	0,486	3
Kaunas	0,480	4	0,650	3	0,353	4
Utena	0,361	5	0,475	5	0,274	6
Panevėžys	0,300	6	0,397	6	0,228	7
Marijampolė	0,247	7	0,131	9	0,334	5
Šiauliai	0,217	8	0,290	7	0,163	9
Tauragė	0,128	9	0	10	0,225	8
Alytus	0,124	10	0,232	8	0,042	10
Leedu	0,377		0,438		0,332	
Lithuania						

Eri maakondade tulemuste mõõtmisel nimetatud keskmise taseme põhjal näeme (tabel 10), et koond-SMAI* ja selle II komponendi keskmine tase saavutati samades maakondades: Vilnius, Telšiai, Klaipėda ja Kaunas. I komponendi keskmise taseme poolest on Utena maakond (0,475) nendega sarnane — see tagas maakonnale koond-SMAI* skaalal viienda koha.

Maakondade sotsiaal-majandusliku arengu taseme, nende erinevuste ja muutuste ülevaade on esitatud koondindeksite tabelis, kus maakonnad on pandud SMAI alusel kahanevasse järjestusse (tabel 11).

Tabel 11 **Maakonna koht seitsme näitaja koond-SMAI põhjal, 2000, 2004**
 Table 11 *Rank of a county based on the aggregate SEDI of seven indicators, 2000, 2004*

2000			2004			2000			2004		
Maakond County	SMAI SEDI	Koht Rank	Maakond County	SMAI SEDI	Koht Rank	Maakond County	SMAI* SEDI*	Koht Rank	Maakond County	SMAI* SEDI*	Koht Rank
Vilnius	0,767	I	Vilnius	0,803	I	Vilnius	0,776	I	Vilnius	0,776	I
Klaipėda	0,59	II	Klaipėda	0,479	II	Telšiai	0,576	II ↑↑	Telšiai	0,576	II ↑↑
Kaunas	0,394	III	Telšiai	0,478	III ↑	Klaipėda	0,562	III ↓	Klaipėda	0,562	III ↓
Telšiai	0,381	IV	Kaunas	0,398	IV ↓	Kaunas	0,480	IV ↓	Kaunas	0,480	IV ↓
Leedu	0,358		Leedu	0,341		Leedu	0,377		Leedu	0,377	
Lithuania			Lithuania			Lithuania			Lithuania		
Panevėžys	0,321	V	Utena	0,328	V ↑	Utena	0,361	V ↑	Utena	0,361	V ↑
Utena	0,315	VI	Panevėžys	0,260	VI ↓	Panevėžys	0,300	VI ↓	Panevėžys	0,300	VI ↓
Tauragė	0,24	VII	Marijampolė	0,227	VII ↑	Marijampolė	0,247	VII ↑↑	Marijampolė	0,247	VII ↑↑
Marijampolė	0,241	VIII	Šiauliai	0,213	VIII ↑↑	Šiauliai	0,217	VIII ↑↑	Šiauliai	0,217	VIII ↑↑
Alytus	0,161	IX	Tauragė	0,142	IX ↓↓	Tauragė	0,128	IX ↓↓	Tauragė	0,128	IX ↓↓
Šiauliai	0,157	X	Alytus	0,086	X ↓	Alytus	0,124	X ↓	Alytus	0,124	X ↓

SMAI* — parandatud agregeeritud maakondade sotsiaal-majandusliku arengu indeksid. ↑↓ — nooled näitavad koha muutumist kõrgemaks või madalamaks, võrreldes aastaga 2000.

SEDI* — *adjusted aggregate socio-economic development indexes of counties*. ↑↓ — *respective arrows show the change of the rank higher or lower in comparison with the year 2000*.

Nagu tabelist 11 näha, saab näitajate koond-SMAI tulemuste abil hõlpsasti kindlaks määrata sotsiaal-majandusliku arengu taseme igas maakonnas, selle muutumise ajas ning hinnata selle kõrvalekallet Leedu keskmisest SMAIst. See aitab kindlaks määrata maakonnad, kus koond-SMAI väärtused on progressiivsed (üle keskmise) ja regressiivsed (alla keskmise).

Võrdluse eesmärgil esitame koond-SMAI maakonniti aastate 2004 ja 2000 kohta kahes versioonis: koondnäitajate muutunud ulatust arvestades ja eirates, sest see mõjutab nende näitajate üldist keskmist 2004. aasta kohta. Kui eiraksime mainitud riigi sotsiaal-majandusliku arengu saavutuste hindamisel, saaksime pessimistlikult väita, et arengutase on nelja aasta jooksul langenud (0,358 → 0,341). Siiski jõuavad autorid optimistlikule järeldusele: on toimunud väike muutus paremuse poole (0,358 → 0,377). 2004. aastal parandasid kuus maakonda oma SMAI taset. Šiauliai maakond tõusis X kohalt 2000. aastal VIII kohale 2004. aastal ja Telšiai maakond IV kohalt II kohale. Koond-SMAI langus Taurage maakonnas 0,244 → 0,128) on tähtsaks signaaliks — see asetasko maakonna eelviimasele kohale. Alytuse maakond on langenud ühe koha võrra — viimaseks (SMAI* — 0,124). SMAI* on langenud ka Klaipėda (II → III) ja Panevėžys (V → VI) maakonnas. Kaunase maakond parandas oma SMAI*-d (0,394 → 0,480), kuid langes ikkagi ühe koha võrra (III → IV).

Näitajate pingereastamise meetodit kasutavad autorid siis, kui seda kinnitavad arvutused. Maakonnad on pandud pingeritta seitsme sotsiaal-majandusliku näitaja järgi ja on arvatud iga maakonna kohtade keskmine, mille alusel seadsime maakonnad kahanevasse järjestusse (tabel 12).

Tabel 12 **Maakonna koht seitsme näitaja keskmise põhjal, 2000, 2004**
 Table 12 *Rank of a county based on the average of seven indicators, 2000, 2004*

Maakond County	2000		Maakond County	2004	
	Keskmine koht Average rank	Koht Rank		Keskmine koht Average rank	Koht Rank
Klaipėda	8,4	I	Vilnius	8,4	I ↑
Vilnius	7,7	II	Telšiai	7,5	II ↑↑
Kaunas	6,4	III	Klaipėda	7,3	III ↓↓
Panevėžys	6,1	IV	Kaunas	6,9	IV ↓
Telšiai	5,9	V			
Maakondade keskmine Average of counties	5,5		Maakondade keskmine Average of counties	5,5	
			Panevėžys	5,5	V–VI
Utena	5,4	VI	Utena	5,5	V–VI
Šiauliai	4,1	VII	Šiauliai	4,8	VII
Alytus	3,9	VIII	Marijampolė	3,7	VIII ↑
Marijampolė	3,4	IX–X	Alytus	2,8	IX ↓
Tauragė	3,4	IX–X	Tauragė	2,6	X

Nagu näha, erinevad näitajate tulemused kummagi rakendatud meetoodika puhul 2000. aastal rohkem kui 2004. aastal. Kummagi meetoodika abil oleme koostanud analoogse loendi juhtivatest maakondadest. Neis maakondades on progressiivne koond-SMAI* või progressiivsed (keskmisest suuremad) pingereaväärtused: Vilnius, Telšiai, Klaipeda ja Kaunas. Nende sotsiaal-majanduslike näitajate keskmine kõigub 8,4 ja 6,9 vahel. Regressiivsete näitajate väärtustega (alla keskmise) maakonnad on mõlema meetoodika kohaselt erinevas vahemikus: 5,5 kuni 2,6. Järelikult on kaks maakonda — Panevėžys ja Utena — saanud keskmise (5,5) hinde.

Võttes aluseks 2000. aasta, näeme täiesti teistsugust seisu, kui analüüsime maakondade järjestust ühe või teise sotsiaal-majandusliku arengu hinnangu järgi. Šiauliai ja Taurage maakonna asukohad pingereas erinevad kolme koha võrra erineva hindamismetoodika tõttu ning mõlema meetoodika puhul jääb samaks vaid Kaunase maakonna III koht — see on järjestamise miinus, mis tuleneb muude reas kõrvuti olevate empiiriliste väärtuste kasvust. Seetõttu võib antav koht olukorda väärtalt kajastada. Selline pingereastamine on sobivam siis, kui reastatud väärtused muutuvad kasvuridades ühtlaselt. Mainitud meetoodika teine miinus on, et kõikide näitajate keskmine koht on kõigi maakondade puhul sama — 5,5, mistõttu on sellega võimatu hinnata kogu riigi sotsiaal-majandusliku arengu muutusi.

Tegime kindlaks maakondade arengu ebastabiilsused, kasutades mõlemat meetoodikat ja kuut näitajat ning jättes välja SKP töötaja kohta. Huvitav on, et 2004. aasta koond-SMAI* oli nii kuue kui ka seitsme näitaja kasutamisel peaaegu identne: 0,378; kuuel näitajal põhinev 2000. aasta koond-SMAI* oli veidi väiksem: 0,346. Maakondade koond-SMAI* (v.a SKT töötaja kohta) on üksnes veidi muutnud maakondade kohta koostatud pingereas. Kuue näitaja keskmise koha alusel koostatud maakondade koht pingereas oli 2004. aastal peaaegu identne. See annab alust arvata, et vastav sotsiaal-majanduslik indeks maakondade järgi jagunes ühtlasemalt korrastatud reas, mis tähendab, et regionaalsete sotsiaal-majandusliku arengu erinevuste vähenemise protsess kiirenes.

2000. ja 2004. aasta analüüsi tulemustest nähtub, et parem ja täpsem meetod regionaalse (maakondlike) sotsiaal-majandusliku arengu erinevuste hindamiseks on koond-SMAI (koondnäitajate üldine keskmine sõltuvalt haardest). Keskmise järjekoha arutamist iseloomustab selgus ja lihtsus. Seda meetoodikat kasutatakse näiteks maakondade majandusliku arengu sisemiste erinevuste määramisel, kui üksikasjalikku ülevaadet ja täpsust ei ole vaja.

Autorite arvutatud (kasutades koond-SMAI-d*) maakondade sotsiaal-majandusliku arengu dünaamika hinnang aastatel 2000–2005 on esitatud tabelis 13 ja joonisel 3.

Nagu näha koond-SMAI väärtustest, on kõikidel aastatel sotsiaal-majandusliku arengu eesotsas Vilniuse, Klaipeda, Kaunase ja Telšiai maakond, 2005. aastal lisandus neile Utena maakond. Üsna ilmne vahe on tekkinud keskmise ja pingerea lõpuosas olevate maakondade vahele (Taurage, Alytus, Šiauliai). Koond-SMAI väärtuste kajastatavad muutused sotsiaal-majandusliku arengu dünaamikas lubavad näiteks väita, et paremal kohal olevad regioonid tugevdavad oma positsioone veelgi. Erand on Utena maakond, kus 2005. aastal ületati riigi keskmine tase mõlema komponendi puhul. Utena maakonna edasine arengudünaamika peaks näitama, kas see kasv on püsiv. Vähem võimekate maakondade hulgast võib esile tuua Taurage, kus ikka veel langevad miinimumtulemused andsid vaid väikese panuse koond-SMAI-sse.

SMAI üldise kasvu määravad kaks vastakat regionaalset arengusuundumust (eespool esitatud kui Z_{ij}): regioonide vähenev vahe (haarde vähenemine) ja laienev vahe regiooni ja "halvima" vahel ($X_{ij} - X_{\min/\max}$ vahe suureneb). Vaadates tabeli 13 ja joonise 3 andmeid, võime täheldada SMAI väärtuste ilmset kasvu ajas, erandiks on üks maakond (Taurage), kelle SMAI väärtused vähenevad pidevalt.

Eeldusel, et on olemas selgelt kõrvalejäänud maakond, mis on muude maakondade sotsiaal-majandusliku arengu taseme hindamise võrdluspunkt, arvame, et tehtud analüüs kinnitab positiivset suundumust — Leedu maakondade areng toimub käsikäes sotsiaal-majanduslike erinevuste vähenemisega.

Tabel 13 **Maakonna agregeeritud sotsiaal-majandusliku arengu indeksid (SMAI*) ja nende komponendid, 2000, 2004, 2005**Table 13 **Aggregate socio-economic development indexes (SEDI*) and their components, 2000, 2004, 2005**

Maakond County	SMAI* — 7 näitajat SEDI* — 7 indicators			I komponent — tulemused (3 näitajat) 1st component — results (3 indicators)			II komponent — ressursid ja tingimused (4 näitajat) 2nd component — resources and conditions (4 indicators)		
	2000	2004	2005	2000	2004	2005	2000	2004	2005
Vilnius	0,767	0,776	0,808	...	1,000	1,000	0,592	0,608	0,664
Klaipėda	0,594	0,562	0,694	0,548	0,665	0,744	0,629	0,486	0,656
Kaunas	0,393	0,480	0,566	0,459	0,650	0,768	0,345	0,353	0,414
Telšiai	0,380	0,576	0,613	0,337	0,535	0,596	0,413	0,608	0,626
Panevėžys	0,329	0,300	0,326	0,306	0,397	0,440	0,346	0,228	0,241
Utena	0,315	0,361	0,516	0,352	0,475	0,547	0,288	0,274	0,493
Tauragė	0,244	0,128	0,106	0,000	0,000	0,000	0,427	0,225	0,185
Marijampolė	0,241	0,247	0,274	0,090	0,131	0,169	0,354	0,334	0,352
Alytus	0,160	0,124	0,253	0,193	0,232	0,286	0,135	0,042	0,228
Šiauliai	0,157	0,217	0,277	0,171	0,290	0,354	0,147	0,163	0,219
Leedu Lithuania	0,358	0,377	0,443	0,346	0,438	0,491	0,367	0,332	0,408

Autorite arvutused Leedu Statistikaameti regionaalse andmebaasi andmete põhjal.

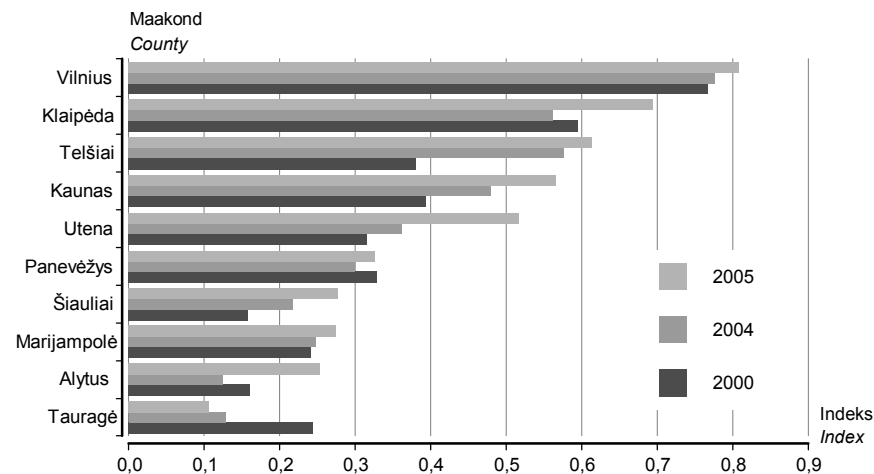
I komponent — 3 korrigeeritud standarditud koondnäitajat: SKP elaniku kohta, osaline SKP, brutosissetulek.

II komponent — 4 korrigeeritud standarditud koondnäitajat: SKP elaniku kohta, töötajate keskmise arvu osatähtsus, töötuse määr, SKP töötaja kohta.

Calculations made by the authors, using the Statistics Lithuania Regional database data.

1st component — 3 aggregate adjusted standardized indicators: GDP per capita., partial GDP, gross earnings.

2nd component — 4 aggregated adjusted standardized indicators: foreign direct investment per capita., partial average number of employees, unemployment rate, GDP/average number of employees.

Joonis 3 **Leedu maakondade agregeeritud sotsiaal-majandusliku arengu indeks (SMAI*), 2000, 2004, 2005**Figure 3 **Aggregate socio-economic development index (SEDI*) for Lithuanian counties in the years 2000, 2004, 2005**

Kokkuvõte

- Leedus on mitmekülgset regionaalpoliitikat kujundatud ja rakendatud vähem kui kümme aastat. Enne regionaalse andmebaasi loomist ei olnud võimalik regionaalseid sotsiaal-majanduslikke erinevusi piiritleda, kuigi need olid olemas;
- Olukord hakkas muutuma 1998. aasta 21. juulil, mil Leedu valitsus võttis vastu otsuse Leedu regionaalpoliitika meetmete kohta (nr 902). Muutused said veelgi suurema hoo kaks aastat hiljem (20. juulil 2000), mil seim võttis vastu regionaalarengu seaduse. Peale selle loodi regionaalne andmebaas, mis hakkas edukalt toimima tänu Leedu Vabariigi Valitsuse Statistikaameti jõupingutustele ja millel kõik artikli arvutused põhinevad;

- Oleme üksikasjalikult analüüsinud Leedu maakondade panust riigi SKP kujundamisse ja suurendamisse ning teinud indeksi-teguri analüüsi. See näitas, et panustes on suured erinevused, ja ka seda, kui palju mõjutab panust töötajate keskmise arvu muutust tähistav ekstensiivsustegur (selle piiratud kasv demograafiliste olude ja väljarände tõttu), ja tootlikkuse kasvu tähistav intensiivsustegur, mille suurendamise võimalusi tuleks põhjalikumalt otsida;
- Oleme hinnanud maakondade sotsiaal-majandusliku arengu erinevusi seitsme näitaja abil: SKP elaniku kohta, maakondade genereeritud SKP, brutosissetulek (agregeeritud I komponendiks — tulemused), välismaised otseinvesteeringud elaniku kohta, töötajate keskmise arvu osa, töötuse määr ja SKP töötaja kohta (agregeeritud II komponendiks — ressursid ja tingimused (sisend));
- Et hinnata asjakohaste dünaamiliste näitajate seose tugevust täpsemalt ning kinnitada maakondade sotsiaal-majandusliku arengu erinevuste hindamisel kasutatud näitajate usaldusväärust, leiti riigi 1995.–2005. aasta dünaamiliste näitajate abil lineaarsed korrelatsioonikordajad. Analüüsi laiendati maakondade tasandile SPIRMENi astakorrelatsioonikordajate abil — need arvutatakse asjakohaste näitajate pingeridade alusel;
- Et jälgida analüüsitud sotsiaal-majanduslike näitajate muutumist, teeme ettepaneku kasutada võrdluspunktina mitte üksnes võrdlusaasta näitajat, vaid võtta arvesse ka keskmist muutumiskiirust ajavahemikul 2000–2004;
- Esitatud on kaks meetodikat: agregeeritud (põhineb näitajate standardimisel vahemiku abil) sotsiaal-majandusliku arengu indeks (SMAI) koos selle komponentidega; ja näitajate pingereastamine, mida sageli lihtsuse huvides kasutatakse. Saadud tulemused näitavad, et need ei välista teineteist. Siiski saab üks teatud tingimustel teist täiendada, näiteks maakondade sotsiaal-majandusliku arengu sisemiste erinevuste kindlakstegemisel;
- Peale koond-SMAI* arvutamist ja selle komponentide eraldamist saame väita, et piirkondlikke (maakondlikke) sotsiaal-majandusliku arengu erinevusi 2004. aastal tuleks hinnata riigi keskmiste muutumise põhjal, kusjuures nende taset hinnatakse indeksiga 0,377 ja eraldi komponente vastavalt indeksiga 0,438 ja 0,332. Nende näitajate võrdlusest ilmneb, et riigi 2004. aasta majanduse komponendil tulemus oli suurem väärtus kui komponendil ressursid ja tingimused (sisend). Viimane oli suurem ainult kolmes maakonnas: Telšiai, Marijampole ja Taurage. See tähendab, et komponendi ressursid ja tingimused kaal ei taganud nendes kolmes maakonnas 2004. aasta puhul vajalikku tegevuse tõhusust, mistõttu tuleks selles vallas uurida kasutamata võimalusi.

Siiski jõudsid autorid lõpuks optimistlikule järeldusele: on toimunud väike muutus paremuse poole (0,358 → 0,377 → 0,443): 2004. aastal paranes SMAI tase võrreldes aastaga 2000 kuues maakonnas. 2005. aastal paranes SMAI tase üheksas maakonnas kümnest. Valitsus ja kõik maakonnad (mitte ainult madala SMAI tasemega maakonnad) peaksid seadma eesmärgiks vähendada regionaalseid erinevusi ning soodustada riigi järk-järgulist ja stabiilset arengut.

2000.–2005. aasta sotsiaal-majandusliku arengu indeksi väärtuste analüüsi tulemused toetavad hüpoteesi, et erinevused Leedu maakondade sotsiaal-majandusliku arengu tasemetes vähenevad ja enamik maakondi areneb edukalt.

Autorid usuvad, et SMAI arvutustel põhinevat esitatud meetodikat saab regionaalarengu võrdlemiseks täiustada, suurendades sotsiaal-majandusliku arengu näitajate hulka ja määrates kindlaks eraldiseisvate tegurite kaalu agregeeritud tulemustes.

**Kirjandus
Bibliography**

Regional development law of Lithuanian Republic. (2002). New version of the law: Nr. IX-1285, 10.12.2002. / Valstybės žinios, Nr.123-5558 (24.12.2002)

Dėl Lietuvos regioninės politikos iki 2013 metų strategijos. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gegužės 23 d. nutarimas Nr. 575 / Valstybės žinios, 26.05.2005, Nr. 66-2370

Human Development Report 2005. International Cooperation at a Crossroads. (2005). UNDP, New York

Lithuanian Department of Statistics website www.stat.gov.lt

Lithuanian Department of Statistics regional database. Internet access: http://db.std.lt/RDB_LT/Dialog/Saveshow.asp

Martišius S., Kėdaitis V. (2003). STATISTIKA 1. Statistinės analizės teorija ir metodai. V.: VUL

Mačys G. (2005). Regionų ekonomika, politika ir valdymas Lietuvoje. V.: Mykolo Riomerio universitetas

Molienė O., Žemgulienė J. (2002). Sveikatos priežiūros būklės teritorinių skirtumų vertinimas. / Mokslo darbai. EKONOMIKA. T. 58. V.

Vanags I, Vanags, E, Vilka I. (2006). Development of territorial statistics in Latvija. / LIETUVOS STATISTIKOS DARBAI. 2006 / I. Statistikos departamentas. V

Vaitiekūnas St., Martinavičius J., A. Misiūnas, kt. (2006). Portrait of the Regions of Lithuania. Department of Statistics of the Republic of Lithuania, Vilnius

ASSESSMENT OF REGIONAL SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT ON THE BASIS OF THE AGGREGATE INDICATORS OF THE LITHUANIAN COUNTIES

Ona Moliénė
Vilnius University

Jonas Martinavičius
Vilnius University

INTRODUCTION

In Lithuania the formation of the versatile regional politics started in 1998 when the Lithuanian government passed a resolution (No 902) on July 21 on the Lithuanian Regional Politics Measures. The resolution defined the purport, goals and tasks, as well as the realization principles and tools of the regional politics, and also outlined the institutional structure and possible financing sources. Due to the efforts of Statistics Lithuania the Regional database started functioning. After two years, on July 20, 2000 the Seimas passed the Regional Development Act, which consolidates the main goal of the national regional politics: to decrease social and economic differences between and within the regions in order to ensure an even and sustainable development of the entire state. The goals stated in the law refer to the means for the implementation of the national regional politics.

The question whether after the implementation of the Regional Development Act the differences in the socio-economic development between the regions (counties) decreased in the period of 4–5 years since the mentioned law had been passed, prompted the authors to analyze in depth the empirical data of these processes with the assistance of the operational region database.

The goal of the present study is to determine the contributions of the state and counties to the Gross Domestic Product (GDP), find out the interrelations between these and other indicators of the socio-economic development, as well as calculate the aggregate socio-economic development index (SEDI), which enables to determine the development level and its variations for each county. All the calculations in the article are based on the data of the Regional Database of the Department of Statistics to the Government of the Republic of Lithuania (Statistics Lithuania). The authors used the comparative method, index factoring, the correlation and time-series analysis, the respective standardized and the adjusted standardized socio-economic development indicators (components) and the aggregate county socio-economic development indexes in the data assessment for the years 2000, 2004 and 2005. For example, a county's position was determined on the basis of average ranking of particular indicators.

CONTRIBUTION OF COUNTIES TO THE CREATION AND ENLARGEMENT OF THE GROSS DOMESTIC PRODUCT OF THE COUNTRY

Usually a county's economic growth is described using the growth rates of the Gross Domestic Product (GDP). It is the best to specify the growth rates by using the GDP indexes (in comparable prices), however, this information is not available by counties in the Regional Database. Therefore, the contribution of the county to creating and enlarging the GDP is analyzed using current prices. The differences in the indicators by counties are presented in Tables 1.

The biggest contribution to the country's GDP for the years under consideration came from Vilnius County, which made up about 1/3 of the Lithuanian GDP (see Table 1). The average GDP per capita in this county was significantly larger than the country's average (133.4 % in 2000, and 143.5 % in 2005; figure 1). This is not surprising, given that Vilnius County has

the largest territory (about 15%), population (about 25%), the average number of qualified employees (about 37 %) and the level of the attracted foreign direct investment (at the end of 2005 foreign direct investment per capita in Vilnius County was above 16 thousand Lt, approximately 2.3 times larger than the country's average).

The second largest share of the contributed GDP belongs to Kaunas County (19.3 % in 2000, and 19.4% in 2005). This county makes up 12.5% of the Lithuanian territory, enlists 1/5 of the country's population (as well as the average number of employees), however, the average GDP per capita in Kaunas County is lower than in Klaipeda County, which makes up 8% of the Lithuanian territory, 11% of population and 10% of employees. In 2005 the GDP per capita in Klaipeda County was 21.9 thousand Lt., which was 5% above the average of the country. In 2000 it was 14.8 thousand Lt., 12.7% larger in comparison with the average of the country. Whereas the GDP per capita of Kaunas County was below the average: 4.1% below the average in 2000 and 3.3% in 2005. Even though the foreign direct investment per capita was below the state average in both of the counties at the end of 2005, in Klaipeda County this indicator was approximately 1.5 times larger than in Kaunas County.

Siauliai County has the second largest territory (13.1%) in Lithuania with 10.6% of the country's population as well as approximately 8% of the qualified employees. The county contributes about 8% to the Lithuanian GDP, ranking them fourth by the contribution to GDP (Klaipeda County ranked third — about 12%). Remarkably, the GDP per capita in Siauliai County is significantly below the state's average: 22.5% in 2000, and 24.4% in 2005. Moreover, foreign direct investment per capita in Siauliai County ranked seventh at the end of 2005.

Panevezys County, which takes up 12.1% of the Lithuanian territory, has 8.6% of the population and 7.2% of the average number of qualified employees, and contributed to the Lithuanian GDP 7.8 % in 2000 and 7.1% in 2005 accordingly. This determines the fourth largest contributed amount to the GDP and foreign direct investment per capita, and the sixth largest GDP per capita in the country.

The contribution of Taurage County to GDP was the lowest (2.4 in 2000 % and 2.0% in 2005). Its territory is as large as that of Telsiai County (6.7%), but the population reaches only 3.8%, (whereas in Telsiai County it is 5.2%) and 2.2% of the employees of the country. The GDP per capita for the compared years is also the lowest in Taurage County, being below the country's average — 38% in 2000 and 49% in 2005. Furthermore, the foreign direct investment per capita reached only 3% of the Lithuanian average at the end of 2005.

Marijampole County ranks penultimate for the contribution to the GDP (4.0% in 2000 and 3.4% in 2005) and the GDP per capita, which is distinctly (26.8% in 2000, and 36.4% in 2005) below the country's average. Its territory and population are comparable to Telsiai County, although its foreign direct investment per capita reached only 2.5% of the county's investment level and 7.8% of the average of the indicator at the end of 2005.

In 2000 and 2005 roughly an equal contribution to the Lithuanian GDP came from Alytus (4.4% and 3.7% respectively), Utena (4.5% and 4.4% respectively) and Telsiai (4.4% and 4.5% respectively) Counties, which are more diverse from the aspect of territory than the population size or the average number of qualified employees (approximately 4% of employees). It is worth mentioning that Telsiai County, the smallest by territory (6.7%), had a 3.1 times larger foreign direct investment per capita than the average of the country at the end of 2005. This is caused by selling the energy company "Mazeikiu Nafta" to the new stockholders. This indicator for Utena County (11.0% of the territory) made up only 21.4%, and in Alytus County 31.2% of the country's foreign direct investment average. The GDP per capita for all the counties mentioned in this paragraph was below the Lithuanian average in 2000 and 2005, which resulted from the investment level. There was a direct correlation between the foreign direct investment per capita, and the GDP per capita in these counties (Telsiai, Utena and Alytus).

The question of what the contribution of the county was to the increase of the GDP in 2004, compared to 2000, will be answered by means of the index factoring analysis carried out by the authors of the article on the basis of the adequate data on counties of the regional database of Statistics Lithuania.

Using the index-factoring analysis system, the change in the relative and absolute GDP per employee (average work productivity) for comparing the years 2004 and 2000 is determined as the total and as separate factors:

- $I_w = \frac{\sum Q_1}{\sum T_1} : \frac{\sum Q_0}{\sum T_0} = \frac{\bar{w}_1}{\bar{w}_0} = \frac{59.65115}{44.98668} = 1.326$ or 132.6 %.
- $I_w = \frac{\sum w_1 T_1}{\sum T_1} : \frac{\sum w_0 T_1}{\sum T_1} = \frac{\bar{w}_1}{\bar{w}_0} = \frac{59.65115}{44.89133} = 1.3288$ or 132.9 %.
- $I_{str.changes} = \frac{\sum w_0 T_1}{\sum T_1} : \frac{\sum w_0 T_0}{\sum T_0} = \frac{\bar{w}'_0}{\bar{w}_0} = \frac{44.89133}{44.98668} = 0.998$ or 99.8 %.

Using the so far unverified county data, the average work productivity per employee, based on the GDP per employee at current prices, has increased by 32.6 %, comparing the years 2004 and 2000, which is caused by the country's average:

- The increase in work productivity in the counties by 32.9 % (assuming a constant county employee structure in 2004);
- The negative change in the counties' employee structure (the comparable part of employees has decreased in Klaipeda, Utena, Panevezys, Siauliai Counties, where the GDP per employee was larger than the average of the country), it decreased by 0.2 %.

The calculation of the absolute Lithuanian GDP output change for the years 2004 and 2000:

- $\Delta Q = Q_1 - Q_0 = 62440.2 - 45848.4 = 16591.8$ million Lt
- $\Delta Q_T = (T_1 - T_0) \cdot \bar{w}_0 = (1046.756 - 1019.155) \cdot 44.98668 \approx 1241.68$ million Lt
- $\Delta Q_w = (\bar{w}_1 - \bar{w}_0) \cdot T_1 = (59.65115 - 44.98668) \cdot 1046.756 \approx 15350.12$ million Lt

Derived from:

- The change in the employee work productivity in the counties:
 $\Delta Q_w = (\bar{w}_1 - \bar{w}'_0) \cdot T_1 = (59.65115 - 44.89133) \cdot 1046.756 \approx 15449.93$ million Lt
- The change in the employee structure in the counties:
 $\Delta Q_{str.changes} = (\bar{w}'_0 - \bar{w}_0) \cdot T_1 = (44.89133 - 44.98668) \cdot 1046.756 \approx -99.81$ million Lt.

When using the verified data on the GDP output of the country at current prices for comparing the years 2004 and 2000, we can see an increase of 12.9 bn Lt or 37.0%. The change is based on a slight increase of 1.2 bn Lt or 2.7 % in the average number of employees, in addition to an increase of 15.6 bn Lt or 34.3 % in the average GDP per employee. This makes up 92.7% of the change in the total GDP output in current price.

In the years 2001–2004 82.3% of the country's GDP was gained from an increase in work productivity. In 2005 this number declined to 77.5%. The fact that the impact of work productivity decreased, raises additional questions when analyzing the Lithuanian GDP changes in 2005. This indicates an auxiliary orientation to the wider workforce attraction, despite the radical changes in the work force because of emigration. Due to this factor, a larger increment to the Lithuanian GDP was created in comparison to the previous years (22.5% in 2005, 17.7% in 2001–2004).

Contributions to the GDP output and its growth in the concrete counties are particularly diverse. The results of the analogical calculations by county, reflected in Table 2 and the structural diagram (see Diagram 2), reveal the diversity mentioned above.

The calculations point out that due to the decrease in the average number of employees in Alytus, Utena, Klaipeda, Panevezys and Marijampole Counties when comparing years 2004 and 2000, the total GDP change throughout this period was moderately smaller by 460.4 mln. Lt than it could have been if the number of employees in the mentioned counties had remained stable or increased.

As seen in Table 2, the largest part of the created GDP throughout the considered years, was created in Vilnius County, 33.3 % in the year 2000 and 35.5% in 2004. A minimal contribution to the GDP came from Taurage County, 2.4% and 2.1 % respectively. Throughout four years the GDP output in Vilnius County increased by 7.3 bn Lt, or 49.3%, with the annual increase of 1.8 bn Lt or 10.5 % on average per year. It resulted in the largest, 44.3% increase in the total GDP increment of the County (Diagram 2). According to

the analyzed indicator Kaunas County (19.1 %) ranked second, Klaipeda County (8.7 %) the third and the minimal contribution was made by Taurage County (1.4 %).

Hereby it should be noted that the structure of counties has changed. The comparable weight of the GDP growth in separate regions has changed in the year 2005. It increased in Kaunas (by 1.6 percentage points), Klaipeda (4.6 percentage points), Utena (0.3 percentage points), Alytus (1.3 percentage points) Counties, and decreased in Vilnius (5.9 percentage points), Siauliai (1 percentage point), Telsiai (0.8 percentage points), Panevezys (0.6 percentage points) Counties. This could mean a change in the development trends of separate counties, a faster development of Kaunas, Klaipeda and Alytus regions, and at the same time a slowdown in the development of other counties. A distinctive decrease in the comparable weight of the GDP growth is perceptible in Vilnius County, the county with the greatest potential.

According to similar formulas, we have also determined the total absolute GDP increment of the country (at constant prices), comparing the years 2004 and 2000 it amounted to 15.9 bn. Lt. Approximately 1.2 bn. Lt came from an increase in the average number of employees and close to 1.4 bn. Lt was collected from the work productivity increase, which made up for 7.7% and 92.3% respectively of the total GDP increment. As we can see, the difference in the result of using current and constant prices is only 0.4 percentage points. Thereupon it could be proclaimed that the county contribution to creating and increasing the total GDP can also be determined using current prices, but when analyzing the GDP dynamics (total output, output per capita and output per employee), comparable prices should be used.

The performed index-factoring analysis showed that the overall change in GDP when comparing the years 2004, 2000 and 2005 was determined mainly by the intensive factor — the growth in work productivity (GDP per employee) in the counties, not by the extensive factor — an increase in the number of employees and their comparable part. The future possibilities to increase an extensive factor are limited (this restraint is related to the demographic situation of certain regions and emigration of the labor force). Therefore the focus should be on increasing the influence of the intensive factor, especially in Vilnius County, where the GDP per employee in 2000 and 2004 was 6.4% and 3.1% respectively below the country's average and in 2005 the influence of the GDP increment factors (labour force and productivity) did not change. Meanwhile in Alytus, Kaunas, Panevezys Counties the influence of the change in productivity on the GDP increment exceeded the importance of the extensive factor.

CORRELATIONS IN THE DYNAMICS OF THE SOCIO-ECONOMIC INDICATORS

Like mentioned above, in the year 2005 noticeable changes occurred in the socio-economic development tendencies. Therefore, the more detailed results of the economy of the country are presented in Table 3.

As seen in the table presented above, during the considered period the GDP output at current prices increased faster than at constant prices due to the price increase. In accordance with the indicator, if the relative GDP output change was slightly smaller during the years 2005 and 2004 than on average during the 2000–2004 period, then the GDP per employee at constant prices has increased only by 4.4% when comparing the years 2005 and 2004, whereas during the 2000–2004 period this indicator has increased on average 7.1% per year. Hence the need for an increase in the work productivity in the future.

Other analyzed socio-economic indicators that have improved their average yearly change tendencies in 2005 compared to the period of 2004–2000 were (see Table 3): the average monthly gross earnings, the unemployment rate, the average number of employees and foreign direct investment (at the end of the year). In 2005, according to the renewed data, foreign direct investment per capita (11.0%) and the average monthly gross earnings (27.2%) increased significantly, whereas unemployment decreased by 3.1 percentage points.

With the use of the correlation regression analysis, we tried to determine the interrelation between certain socio-economic indicators and the strength of the relationship between for

each of them and the per capita GDP, based on the country's economic data and the Vilnius County data.

The linear correlation coefficients are calculated to evaluate the strength of the relationship of adequate dynamic indicators with the use of the dynamic indicators of the country for the years 1995–2005.

In view of the fact that the time-series correlation depends not only on the stable and incidental factors, but also on the influence of the first level on the lower ones (i.e. autocorrelation), the conclusions about the relationship can be rather distorted if the dynamics is not eliminated. One way to eliminate autocorrelation would be to correlate the first level. The evaluation results of the analyzed indicator relationship truly differ when we use the linear correlation coefficients with and without the elimination of autocorrelation (see Tables 5 and 6).

Analyzing the results in Tables 5 and 6, which are based on the data of the entire country, we notice an interrelation between the majority of the socio-economic indicators, which have an average or higher than average linear direct or inverse correlation after the autocorrelation is eliminated (e.g. when analyzing the correlation with the unemployment rate). The correlation between the GDP per capita and the average number of employees shows an important positive dependency. The correlation between the average number of employees and the foreign direct investment per capita has an extremely weak negative relationship, which becomes a positive average strength relationship ($r = 0.520$) after the autocorrelation has been eliminated.

To eliminate the first order autocorrelation we use the expression.

$$r = \frac{\sum \Delta x \cdot \Delta y}{\sqrt{\sum \Delta x^2 \sum \Delta y^2}}, \text{ where } \Delta x = x_t - x_{t-1}; \Delta y = y_t - y_{t-1}$$

The obtained results are presented in Table 5.

As expected, a strong linear direct correlation ($r = 0.899$) links the indicators of the GDP per capita and the GDP per employee (work productivity). In addition, a quite strong linear direct relationship bonds the GDP per capita and the foreign direct investment per capita ($r = 0.720$). However, the association between the foreign direct investment per capita and work productivity is positive and of the average strength ($r = 0.617$), analogical to the correlation strength ($r = 0.655$) between the gross earnings and the GDP/average number of employees.

The extremely strong negative linear correlation coefficient (with the eliminated autocorrelation, between the average number of employees and unemployment rate ($r = -0.911$)) confirms the logical conclusion: the unemployment rate decreases when the average number of employees increases.

The analysis based on the determination coefficient conception shows that, for instance, when other factors are held constant, 81% of the GDP per capita variation is determined by the change in the work productivity. The change in the foreign direct investment per capita has only a 38.1 % influence on the work productivity variation, based on the 1995–2005 data. For a shorter time period (1998–2004) the strength of the relationship between the two previously mentioned indicators cannot be confirmed either by using the data on the country or the data of Vilnius County data, which refers to the importance of the data sample size in the analysis.

Since evaluating the differences and changes in the Lithuanian territorial (county) socio-economic development was carried out without any implication of the final and constant set of these indicators, the performed dynamic correlation analysis on the entire state in the period of 1995–2005 helped us determine the suitability of the analyzed indicators. The authors were mostly interested in the illustration, advantages (when compared to simple indicator ranking) and the proof of the proposed methodology for the socio-economic aggregate indicator valuation. The adequate indicator analysis by county and its ranking enables to determine a fairly accurate (based on the SPIRMEN's rank correlation coefficient) correlation and dependency of those indicators. Naturally, the more even the distribution of the close to each other counties in respect of the ranking of their indicators, the more accurate the correlation strength ranking.

Based on the data of the Regional database of Statistics Lithuania we have constructed the corresponding ranking tables of the socio-economic indicator by county for the years 2000 and 2005, and calculated the SPIRMEN's rank correlation coefficients, which evaluate the strength of the correlation of the respective indicators (see Table 7). The purpose of these calculations was to determine if there is a need for one more indicator, the GDP created in counties — the partial GDP). In addition, we have changed the average number of employees into a more convenient indicator, its share in the total.

As seen in the table presented above, the majority of the indicators by county, with a clear exception of the unemployment rate, have a quite strong linear direct correlation. Clear examples of this could be a rather high rank of the correlation coefficients between the GDP per capita and the monthly gross earnings ($\rho = 0,952$) or the GDP per capita and the partial GDP ($\rho = 0,879$). We have noticed that the values of the SPIRMEN'S rank correlation coefficient, with an exception of the productivity indicator (the GDP per employee column), are similar — this testifies a certain stability of a county's socio-economic state.

STANDARDIZATION OF INDICATORS AND CALCULATIONS OF THE AGGREGATE SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT INDEXES (SEDI)

Deviations from the even socio-economic development of the counties can be explained through the differences in the absolute maximum and minimum value of the adequate indicator by county, which is the variation width (range) and the proportion of these values during the compared period. The comparison of these indicators in respect of time lets us decide on the effectiveness of the regional politics in place, to ensure an even development. A more explicit socio-economic development characteristic of the territorial changes was obtained by identifying the counties with the likely minimum and maximum values for specific indicators and determining how the gap changes in time. The mentioned indicators by county and its dynamics are presented in Table 8 for the years 2000 and 2004.

To summarize and identify the indicators presented in Table 8, we could proclaim that the differences between the counties in the regional socio-economic development, when comparing the years 2004 and 2000, have shown a further increase. During both years 5 out of 7 indicators achieved positive maximum values in Vilnius County and 5 out of 7 of the same indicators had the minimum value in Taurage County. A major gap was between the largest and smallest counties based on the foreign direct investment per capita — at the end of 2000 the foreign direct investment per capita was 50 times larger in the largest county, and 72 times larger at the end of 2004. Meanwhile the GDP per capita in Vilnius County was respectively 2.2 and 2.6 times larger than in Taurage County. According to other indicators analyzed (the unemployment rate and the GDP per employee) these two counties did not influence the dispersion width of these indicators during the considered period. Only one indicator, the GDP per employee, showed a 4.4% decrease in the dispersion width from the year 2000 to 2004. The dispersion of all other indicators has increased but at different speeds (see Table 8). However, it is not the main proof of increasing differences between the socio-economic developments in the counties. This only points out that the matter cannot be disregarded when calculating and comparing the modular aggregate socio-economic development index for 2004 and later years if they are calculated using the standardized indicators of the current year dispersion width.

The maximum values of 5 analyzed indicators (foreign direct investment per capita, GDP per capita, partial GDP, gross earnings and the average number of employees) observed in Vilnius County grew at a much faster rate throughout the analyzed time period than the minimum values observed in Taurage County. Only the minimum value of the unemployment rate (observed in different counties depending on the year) decreased at a higher rate than the maximum value, as well as the minimum value of the GDP per employee increased faster than its maximum value by county. When evaluating such trends, we should not forget the fact that the absolute 1% increase (its weight) in maximum and minimum values for each indicator is not equal. Therefore, the increase in the indicators with maximum values is as significant as the rapid growth in other positive indicator values,

which ensures a further equal distribution of the values by county and the stable development of the entire country.

In order to evaluate the achievements and changes in the socio-economic development on the basis of all of the selected indicators, first we need to standardize (normalize) them. The chosen indicator standardization method is based on the variation width (range) of the indicator similar to the Human Development Index (HDI) methodology calculated by UN [3, p.341] which also tries to keep the maximum value of the standardized indicator Z_{ij} below 1, and the minimum value above 0, that is $0 \leq Z_{ij} \leq 1$. The advantage of the proposed method, in comparison to other methods, is that the standardized values and the aggregated index (averages) derived from them, acquire the values within the interval from zero to one, therefore it is easy to interpret them. The closer to one are the values of the standardized indicator and the aggregate socio-economic development indexes, the better is the evaluation of the assessed region when it receives the “mark” in that field and overall.

In order to apply this method, we had to separate all the aggregate indicators into two conditional groups: the stimulants or indicators with their increase evaluated positively (the GDP per capita, the partial GDP, gross earnings, foreign direct investment per capita, the share of the average number of employees in the total, the GDP per employee); and the depressants or the indicators with their increase evaluated negatively (the unemployment rate). Seven selected indicators of the socio-economic development for the years 2000 and 2004 were standardized (normalized) respectively using formulas, such as:

$$sZ_{ij} = \frac{X_{ij} - X_{\min}}{X_{\max} - X_{\min}}; \quad dZ_{ij} = \frac{X_{ij} - X_{\max}}{X_{\min} - X_{\max}}.$$

All of the aggregated indicators of the socio-economic development were calculated according to six (the aggregate socio-economic development index, excluding the GDP per employee) and 7 (including the GDP/average number of employees) standardized indicators.

Due to the limited size of the article the indicators standardized on the basis of these versions will not be presented for the years 2000 and 2004. Dependent on their size or the closeness to zero or one, we can decide on the achievements of a specific county in a certain area. However, in order to determine whether the regional differences have decreased or increased in comparison with the year 2000, we assume it is expedient to take into account the indexes of the range of adequate indicators. With the help of this assessment we can adjust the standardized indicators and through the dynamic calculation of them we can analyze the more accurately adjusted aggregate socio-economic development index (the socio-economic development indicator*). The results of such calculations, based on the 7 indicators mentioned above, are presented in Table 9.

To evaluate the regional differences by means of the non-standardised multidimensional indicators the adequate county indicators should be compared to the average of the country. Evaluation can also be performed by using the standardized indicators, comparing them to the average of all the counties. As an important stage we perceive a possibility to combine the separate standardized indicators and determine the components of the aggregate socio-economic development that describe the socio-economic development: the results — the first component (\bar{K}_1), the resources and conditions (input) — the second component (\bar{K}_2), for each county and the entire country. In the presented case, the first component represents the arithmetic average of three standardized indicators: the GDP per capita, the partial GDP and gross earnings, and the second component is the arithmetic average of the standardized indicators of foreign direct investment per capita, the share of the average number of employees in total, the unemployment rate, the GDP/average number of employees. As mentioned above, we could expand the number of aggregate socio-economic development indicators, but in such a case the components of the overall socio-economic development indicator would change as well. The rank of counties determined by using the components of the aggregate socio-economic development indicator would also aid us in determining important differences in the socio-economic development (“weak spots”) and their dynamic changes. Yet the fact that the resource and conditions (input) of the component of the county’s socio-economic development indicator had a higher value

than the result component shows the inefficiency of the activity and gives us the direction for the search of unexploited possibilities in this field.

We performed the extraction procedure of the proposed components of the aggregate socio-economic development indicator on the basis of the correspondent indicators from Table 9 and the obtained results are presented in Table 10.

After calculating the aggregate socio-economic development indicator* and separating its components we can state, that the regional (county) differences in the socio-economic development in 2004 should be valued on the basis of the changes in the Lithuanian averages, with their level evaluated by the index of 0.377 and the separate components are evaluated by the index of 0.438 and 0.332 respectively. The comparison of these indicators shows that the result component of the country's economy in 2004 had a higher value than the resource and conditions (input) component. In seven counties the first component was larger than the second component and, without a doubt, this was one of the reasons why the first component had a higher overall value. The second component was larger in three counties: Telsiai, Marijampole and Taurage, which ensured them the respective rank on the aggregate indicator scale. Matching the maximum level of Vilnius County (0.608) according to this component, Telsiai County is the most distinguishable, since it ranks second on the modulated socio-economic development indicator* scale. This means that the weight of the resource and condition component in these three counties for the year 2004 has not yet ensured the needed effectiveness of the activity; therefore the search for unexploited possibilities should be directed this way.

When measuring the achievements of separate counties on the basis of the mentioned average level we can see (Table 10) that the average level of the aggregate socio-economic development indicator* and its second component was achieved by the same counties: Vilnius, Telsiai, Klaipeda and Kaunas. According to the first component of the average level Utena County (0.475) is similar to them, which secured the county the fifth place on the aggregate socio-economic development indicator* scale.

The more explicit view of the socio-economic development level of counties, their differences and changes are presented in the summarized table of the changes in these aggregate indexes, where counties are stated in the decreasing order of the socio-economic development indicator, together with the rank on the scale (see Table 11).

By means of the results of the aggregate socio-economic development indicator of the indicators, seen in Table 11, we can easily determine the socio-economic development level in each county, its changes in time and evaluate its deviation from the Lithuanian average socio-economic development indicator. This would help us identify the counties with the progressive (above the average) and regressive values (below the average) of the aggregate socio-economic development indicator.

In comparison, we present the aggregate socio-economic development indicator in two versions by counties for the years 2004 and 2000: regarding and disregarding the changed range of the aggregate indicators, since this influences the overall average of these indicators in 2004. If we disregard the mentioned fact when evaluating a country's socio-economic development achievements, we could pessimistically state that the development level decreased (0.358 → 0.341) during four years. However, the authors make an optimistic conclusion: there was a slight improvement (0.358 → 0.377). Actually in 2004 six counties improved the level of the socio-economic development indicator by 1–2 ranks. Siauliai County climbed from the 10th place in 2000 to the 8th place in 2004 and Telsiai County jumped from the 4th place to the 2nd. An important signal is given by the fall in the aggregate socio-economic development indicator in Taurage County (0.244 → 0.128), ranking second but last. Alytus County also dropped by one place and ranked last (the socio-economic development indicator* — 0.124). The socio-economic development indicator* decreased in Klaipeda (2nd → 3rd) and Panevezys (5th → 6th) Counties as well. Kaunas County improved its socio-economic development indicator* (0.394 → 0.480), but still suffered a fall by one place (3rd → 4th).

The authors used the indicator ranking method in case the calculations confirm it. Counties have been ranked according to seven socio-economic indicators and the average rank has

been calculated for each county, according to which we have positioned the counties in the decreasing order (see Table 11).

As we can see, in case of both applied methodologies the results of the indicators differ more in the year 2000 than in 2004. We have compiled an analogical list of leading counties using both methodologies. These are the counties with the progressive aggregate socio-economic development indicator* or progressive (larger than average) rank values: Vilnius, Telsiai, Klaipeda and Kaunas Counties. The averages of their socio-economic indicators vary from 8.4 to 6.9. While the average ranks of counties with regression values of the indicators (below the average) range differently by both methodologies, they vary from 5.5 to 2.6. Consequently, two counties: Panevezys and Utena have received the rank typical of the overall average (5.5).

Analyzing the order of succession of the counties according to one or the other evaluation of the socio-economic development we can see a completely different situation using the data for the year 2000. The positions of Siauliai and Taurage Counties vary by three places due to the different valuation methodology, and only the ranks of Kaunas County match by using both methodologies (ranked 3rd) revealing the deficiency of the valuation by the average rank, which arises from the growth in the empirical values neighbouring in the line. Therefore, the provided rank can depict the situation inaccurately. This ranking is more appropriate when the aligned values in the growth lines change evenly. The other deficiency of this methodology is that the average rank of all indicators in all counties is the same — 5.5; therefore by using this methodology it is impossible to evaluate the changes in the socio-economic development of the economy in the entire country.

We identified the development instabilities of counties using both of the methodologies and 6 indicators, excluding the GDP per employee. An interesting fact is that the aggregate socio-economic development indicator* for 2004 was almost identical based on using 6 or 7 indicators: 0.378, and the aggregate socio-economic development indicator* for 2000 based on 6 indicators was slightly smaller: 0.346. The aggregate socio-economic development indicator* of the counties, excluding the GDP per employee, only slightly changed their place on the ranking scale, and the place of counties determined by the average rank of 6 indicators was almost identical for the year 2004. This allows us to assume that the respective socio-economic index cataloged by county spread more evenly in the arranged line, which means the process of the decrease accelerated in the regional differences of the socio-economic development.

The results of the analysis for the years 2000 and 2004 predicate that the aggregate socio-economic development indicator (the overall average of aggregate indicators, dependent upon on their range) is a better and more precise method to evaluate the regional (county) differences in the socio-economic development. The average rank calculation is distinguished for its clarity and simplicity. This methodology is applicable, for instance, in determining the inner differences of the economic development in the counties, when a detailed view and preciseness is not necessary.

The evaluation of the socio-economic development dynamics of the counties in 2000-2005 calculated by the authors of the article, using the aggregate socio-economic development indicator* is presented in Table 13 and Diagram 3.

As can be seen from the values of the aggregate socio-economic development indicator, Vilnius, Klaipeda, Kaunas and Telsiai Counties were the leaders in the socio-economic development for all the years, whereas Utena County joined them in the year 2005. A quite visible gap formed between the average and the counties on the lower side of the ranking (Taurage, Alytus, Siauliai). The changes in the socio-economic development dynamics reflected with the values of the aggregate socio-economic development indicator allow proclaiming that, for instance, the dominant regions consolidate their positions even more. The exception is Utena County, which exceeded the country's average level in 2005 in both components. The further development dynamics of Utena County should show if this expansion is sustainable. From the less efficient counties we could mention Taurage County, where the minimum and still decreasing results only contributed very little to the aggregate socio-economic development indicator.

Two contradictive regional development trends can determine the overall growth (previously stated as Z_{ij} definition) of the socio-economic development indicator: a bridging gap between the regions (decrease in range) and the expanding gap between a particular region and the “worst” one ($X_{ij} - X_{\min/\max}$ gap is widening). Viewing the data in Table 13 and Diagram 3, we can observe an obvious increase trend of the values of the socio-economic development indicator in time, with an exception of one county (Taurage), where the values of the socio-economic development indicator experience a constant decrease.

Assuming that there is a clear outsider, which becomes a reference point when evaluating the level of the socio-economic development in other counties, we believe that the performed analysis validates the statement about the positive trends of the development of the Lithuanian counties development being parallel to the decrease in the socio-economic differences.

CONCLUSIONS

- The time period for the development and implementation of the versatile regional politics in Lithuania is shorter than a decade. Before the regional database was established, it was impossible to identify the regional socio-economic differences, even though they existed;
- The situation started changing in 1998, when the Lithuanian government passed the resolution (No 902) on the Lithuanian regional politics measures on July 21, whereas it particularly started changing two years later (July 20th, 2000), when the Seimas passed the Regional Development Law. In addition, the Regional database was established and it started successful functioning due to the efforts of the Department of Statistics to the Government of the Republic of Lithuania, according to which we have generated all our calculations;
- We have analyzed in detail the input of the Lithuanian counties in creating and expanding the country's GDP and performed an index-factoring analysis. The analysis showed us the great differences in inputs and also how much the input is influenced by the extensive factor, which represents the change in the average number of employees (its limited growth due to the demographical conditions and emigration),, as well as the intensive factor for the growth in productivity, the enhancement opportunities of which should be searched much more thoroughly;
- We have evaluated the differences in the socio-economic development of the counties with the help of seven indicators: the GDP per capita, the GDP created by counties, gross earnings (aggregated into the 1st component — results), foreign direct investment per capita, part of the average number of employees, the unemployment rate and the GDP per employee (aggregated into the 2nd component — resources and conditions (input));
- To evaluate the strength of the relationship between adequate dynamic indicators more precisely, as well as confirm the reliability of the indicators used to evaluate the differences in the socio-economic development of the counties, linear correlation coefficients were calculated using the dynamic indicators of the country in the years 1995–2005. The analysis expanded to the level of counties by means of the SPIRMEN's rank correlation coefficients, calculated according to the ranks of the relevant indicators of the counties;
- To track the change tendencies of the analyzed socio-economic indicators, we propose to employ a particular indicator of the base year as a reference point, and also consider the average change rate in the period of 2000–2004.
- Two methodologies are presented: the aggregate (based on the standardization of the indicators using their range) socio-economic development index (the socio-economic development indicator) together with its components, and the indicator ranking methodology, often used for the purpose of simplicity. The results achieved show that they do not reject each other. Nevertheless, due to certain conditions one can supplement the other, for instance, in determining the inner differences in the socio-economic development of the counties;

- After calculating the aggregate socio-economic development indicator* and separating its components we can state, that the regional (county) differences in the socio-economic development in 2004 should be valuated on the basis of the changes in the averages of the country, with their level valuated by the index of 0.377, and the separate component valuation by the index of 0.438 and 0.332, respectively. The comparison of these indicators shows that the result component of the country's economy in 2004 had a higher value than the resource and conditions (input) component, which was larger only in three counties: Telsiai, Marijampole and Taurage. This means, that the weight of the resource and condition component in these three counties for the year 2004 has not yet ensured the needed effectiveness of the activity, therefore the search for unexploited possibilities must start in this field.

However, in the end the authors made an optimistic conclusion: there has been a slight improvement (0.358 → 0.377 → 0.443): in 2004 the level of the socio-economic development indicator improved in six counties by 1–2 ranks compared to the year 2000, whereas in 2005 the level of the socio-economic development indicator improved in nine out of ten counties. The government and all the counties (not only the ones with the low level of the socio-economic development indicator) should have a goal to decrease the regional differences and foster the gradual and stable development of the country.

The results of the index value analysis for the socio-economic development in 2000–2005 support the hypothesis that the differences in the levels of the socio-economic development in the Lithuanian counties are decreasing and the majority of the counties are developing successfully.

The authors presume that the presented methodology of the regional development comparison, based on the calculations of the socio-economic development indicator, can be improved by increasing the number of the socio-economic development indicators, as well as determining the impact weight of separate factors on the aggregated results.

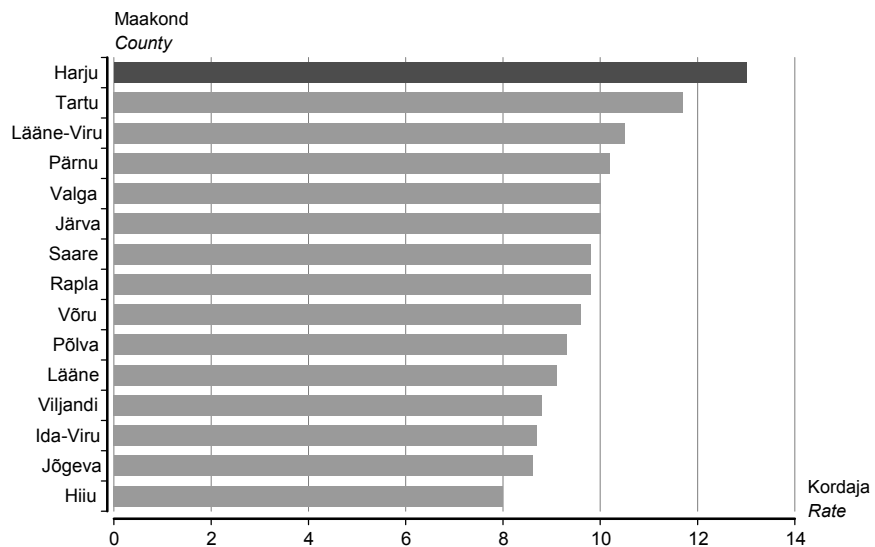
**HARJU MAAKOND
HARJU COUNTY**

Harju maakonna pindala on 4333,13 km², mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 10%. Rahvaarv on 522 147 ehk 38,9% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus on Tallinn. Harju maakonnas on 24 kohalikku omavalitsust — 6 linna ja 18 valda.

The area of Harju County is 4,333.13 km², which covers 10% of the territory of Estonia. The population of the county is 522,147, which is 38.9% of the population of Estonia. The city of Tallinn is the centre of the county. Harju County is divided into 24 local governments — 6 cities and 18 rural municipalities.

Joonis 1 **Sündimuse üldkordaja, 2006**
Figure 1 **Crude birth rate, 2006**

Tabel 1 **Haldusjaotus, 2003–2007**
Table 1 *Administrative division, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Haldusüksused, 1. jaanuar	25	25	25	24	24	Administrative units, 1 January
linnad	6	6	6	6	6	cities
vallad	19	19	19	18	18	rural municipalities
Asustusüksused, 1. jaanuar						Settlement units, 1 January
vallasisesed linnad	1	1	1	1	1	cities without municipal status
alevid	1	1	1	1	1	towns
alevikud	28	28	28	30	30	small towns
külad	398	398	398	397	397	villages

Tabel 2 **Keskkond, 2001–2005**
Table 2 *Environment, 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	11,8	11,8	10,5	9,3	9,0	Pollution of air from stationary sources, thousand tons
Veevõtt, mln m ³	68,8	69,2	70,3	49,3	46,4	Water extraction, million m ³
Veeheide, mln m ³	84,9	77,4	77,0	92,5	67,3	Water discharge, million m ³
Maavarade kaevandamine						Extraction of mineral resources
ehitusliiv, tuhat m ³	586,5	1 017,9	3 316,4	1 682,0	1 284,4	construction sand, thousand m ³
ehituskuurus, tuhat m ³	84,7	70,9	115,6	91,6	151,7	constructional gravel, thousand m ³
turvas, tuhat tonni	72,9	128,8	77,5	29,8	85,5	peat dust, thousand tons

Tabel 3 **Maafond, 2002–2006**
Table 3 *Land stock, 2002–2006*
(31. detsember — 31 December)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Katastris registreeritud maa, ha	223 660,3	252 728,4	291 533,5	323 669,3	335 747,1	Land registered in the cadastre, ha
eramaa	143 488,1	167 558,1	188 587,4	200 050,3	207 927,0	private land
tagastatud maa	92 454,3	112 382,9	128 743,1	137 012,2	140 808,2	restituted land
ostueesõigusega omandatud maa	38 751,6	41 883,6	44 734,1	46 688,0	49 228,4	land acquired by the right of pre-emption
enampakkumisega omandatud maa	1 924,6	1 950,5	1 950,5	1 950,5	1 950,5	land privatized by auction
erastatud vaba põllumajandusmaa	6 875,4	7 520,6	8 946,1	9 984,2	11 349,5	privatized free agricultural land
erastatud vaba metsamaa	3 482,2	3 820,5	4 213,6	4 415,4	4 590,4	privatized free woodland
munitsipaalmaa	2 943,6	3 667,6	3 882,7	4 218,8	4 625,7	municipal land
riigimaa	77 228,6	81 502,7	99 063,4	119 400,2	123 194,4	state land

Tabel 4 **Rahvastik, 2002–2007**
Table 4 *Population, 2002–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Rahvaarv, 1. jaanuar	522 252	521 410	521 038	521 313	522 147	Population, 1 January
mehed	239 435	239 105	238 941	239 287	239 847	males
naised	282 817	282 305	282 097	282 026	282 300	females
0–14-aastased	78 776	76 076	74 530	73 751	74 593	0–14 years
%	15,08	14,59	14,30	14,15	14,29	%
15–64-aastased	367 066	366 839	366 002	365 431	363 059	15–64 years
%	70,29	70,36	70,24	70,10	69,53	%
65-aastased ja vanemad	76 130	78 253	80 304	81 983	84 373	65 years or older
%	14,58	15,01	15,41	15,73	16,16	%
vanus teadmata	280	242	202	148	122	age unknown
%	0,05	0,05	0,04	0,03	0,02	%
	2002	2003	2004	2005	2006	
Elussünnid	4 849	5 246	5 936	6 221	6 795	Live births
Surmad	6 191	6 096	6 315	5 960	5 975	Deaths
Sündimuse üldkordaja	9,27	10,05	11,39	11,94	13,02	Crude birth rate
Suremuse üldkordaja	11,84	11,68	12,12	11,44	11,45	Crude death rate
Abielud	2 377	2 366	2 539	2 603	2 957	Marriages
Abielulahutused	1 719	1 638	1 749	1 740	1 642	Divorces

Tabel 5 **Haridus, 2002–2006**
Table 5 *Education, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Alusharidus, 31. detsember						Preprimary education, 31 December
Koolieelsed lasteasutused	188	191	196	199	200	Preschool institutions
Lapsed	19 556	20 957	22 060	23 274	24 347	Children
Üldharidus, õppeaasta alguses						General education, at the beginning of academic year
Päevaõpe						Diurnal study
õppeasutused	156	153	147	149	145	educational institutions
õpilased	71 488	68 416	65 603	62 399	59 522	pupils
gümnaasiumiklassides	13 953	13 861	14 354	14 333	14 221	at gymnasium level
Õhtu- ja kaugõpe						Evening and correspondence study
õhtukoolid	2	2	3	3	3	evening schools
osakonnad päevakoolide juures	10	10	8	6	6	departments at diurnal schools
õpilased	2 779	2 850	3 211	3 412	3 493	pupils
Kutseharidus, õppeaasta alguses						Vocational education, at the beginning of academic year
Õppeasutused	35	31	29	28	24	Educational institutions
Õpilased	10 402	10 096	10 576	9 932	9 527	Students

Tabel 6 **Kultuur, 2002–2006**
Table 6 *Culture, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Rahvaraamatukogud						Public libraries
Rahvaraamatukogud	86	86	82	82	81	Public libraries
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	2 014	2 047	2 046	2 061	2 067	Total stock, thousand library units
Lugejad, tuhat	119,1	122,6	121,2	125,9	119,3	Registered users, thousands
Laenutusi lugeja kohta	27	25	24	21	20	Library units lent per user
Muuseumid						Museums
Muuseumid	44	51	53	54	53	Museums
Fondi suurus, tuhat säilikut	2 712,6	3 042,2	3 184,3	3 298,9	3 302,3	Total collection, thousand museum pieces
Külastajad, tuhat	531	607	701	732	823	Attendance, thousands

Tabel 7 **Tervishoid, 2001–2005**
Table 7 *Health care, 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005	
Arstid	1 956	1 905	1 966	1 987	1 974	Physicians
perearstid	164	220	292	322	331	family doctors
Hambaarstid	524	492	517	540	561	Dentists
Õendustöötajad	3 772	3 843	3 925	4 005	4 079	Medium-level medical personnel
Haiglad	25	14	13	14	14	Hospitals
Ravivoodid	4 418	3 681	3 513	3 377	2 929	Hospital beds
Hospitaliseeritud	116 510	115 517	114 686	112 049	105 548	Inpatients
Arsti ambulatoorsed vastuvõttud, tuhat	3 492,5	3 434,4	3 504,0	3 564,7	3 607,0	Outpatient visits, thousands
perearsti vastuvõttud, tuhat	733,2	1 224,3	1 405,6	1 368,8	1 446,6	visits to family doctor, thousands
Arsti koduvisiidid, tuhat	168,1	114,3	83,4	65,5	59,0	Home visits, thousands
perearsti koduvisiidid, tuhat	61,5	81,6	74,4	53,2	52,3	home visits of family doctor, thousands
Hambaarsti vastuvõttud, tuhat	703,1	671,7	640,2	622,4	643,7	Visits to dentist, thousands

Tabel 8 Sotsiaalne kaitse, 2002–2007
Table 8 Social protection, 2002–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Pensionärid, 1. jaanuar	125 100	124 766	127 035	126 959	127 122	<i>Pensioners, 1 January</i>
vanaduspensionärid	105 577	104 664	106 140	105 768	105 578	<i>old-age pensioners</i>
invaliidsus-/töövõimetuspensionärid	12 028	12 821	13 570	14 159	14 732	<i>persons receiving disability pension/pension for incapacity for work</i>
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 741	1 962	2 179	2 591	2 962	<i>Average monthly pension, 1 January, kroons</i>
	2002	2003	2004	2005	2006	
Toimetulekutoetused						<i>Subsistence benefits</i>
Toetused kokku, tuhat krooni	92 937	82 048	49 908	34 817	25 794	<i>Benefits total, thousand kroons</i>
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	91 270	81 457	45 727	31 336	15 455	<i>benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons</i>
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	1 667	591	4 181	3 482	10 339	<i>supplementary subsistence benefit, thousand kroons</i>
Rahuldatud taotluste arv toimetulekupiiri tagamiseks	102 855	78 675	39 932	25 591	13 217	<i>Number of applications satisfied to guarantee subsistence level</i>

Tabel 9 Kuritegevus, 2002–2006
Table 9 Crime, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud kuriteod	30 443	29 598	28 775	29 237	25 595	<i>Recorded criminal offences</i>
I astme kuriteod	936	1 625	1 442	1 422	1 239	<i>1st degree offences</i>
tapmine, mõrv	61	60	46	52	36	<i>manslaughter, murder</i>
vägistamine	33	40	80	84	38	<i>rape</i>
vargus	20 456	20 118	18 203	18 234	15 759	<i>larceny</i>
Avastatud kuriteod	7 077	8 049	8 965	12 308	11 046	<i>Cleared criminal offences</i>
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	183	170	249	131	114	<i>People perished due to offences</i>
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	877	562	452	536	335	<i>Damage due to offences, million kroons</i>

Tabel 10 Tööturg, 2002–2006
Table 10 Labour market, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
15–74-aastased						<i>Population aged 15–74</i>
hõiveseisundi järgi						<i>by labour status</i>
Töõjõud	280 900	286 500	283 300	288 100	292 700	<i>Labour force</i>
hõivatud	256 600	258 800	256 200	266 500	280 300	<i>employed persons</i>
töötud	24 300	27 600	27 100	21 500	12 500	<i>unemployed persons</i>
Mitteaktiivsed	133 100	127 900	131 100	126 800	122 000	<i>Inactive persons</i>
Tööealised kokku	414 000	414 400	414 400	414 900	414 700	<i>Working-age persons total</i>
Töõjõus osalemise määr, %	67,8	69,1	68,4	69,4	70,6	<i>Labour force participation rate, %</i>
Tööhõive määr, %	62,0	62,5	61,8	64,2	67,6	<i>Employment rate, %</i>
Töötuse määr, %	8,6	9,6	9,6	7,5	4,3	<i>Unemployment rate, %</i>
Registreeritud töötus						<i>Registered unemployment</i>
Registreeritud töötud	13 824	12 392	9 644	6 286	3 660	<i>Registered unemployed persons</i>
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	4,2	3,7	2,9	1,9	1,1	<i>Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %</i>

Tabel 11 **Palk, 2002–2006**
 Table 11 *Wages and salaries, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Keskmine brutokuupalk	7 413	8 077	8 615	9 307	10 837	<i>Average monthly gross wages</i>

Tabel 12 **Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2002–2006**
 Table 12 *Average monthly income and expenditure per household member, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Netosissetulek	3 085	3 429	3 558	4 098	5 127	<i>Disposable income</i>
palgatööst	2 194	2 411	2 557	2 945	3 649	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	2 975	2 985	3 286	3 639	4 215	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	786	794	828	877	938	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	499	509	532	561	650	<i>on housing</i>

Tabel 13 **Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2000–2004**
 Table 13 *Gross domestic product (GDP) at current prices, 2000–2004*

	2000	2001	2002	2003	2004	
SKP turuhindades, miljonit krooni	55 105,1	62 878,3	71 126,7	78 941,0	88 601,1	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	49 192,3	56 186,5	63 244,8	70 289,8	78 881,6	<i>Value added, million kroons</i>
primaarsektor	587,2	711,8	725,2	692,1	1 030,2	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	11 687,0	13 508,9	15 092,2	17 208,7	18 816,3	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	36 918,1	41 965,8	47 427,4	52 389,0	59 035,2	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	5 912,9	6 691,8	7 881,9	8 651,2	9 719,4	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	57,7	58,1	58,6	59,4	60,4	<i>Contribution of counties to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	104 850	119 933	136 018	151 277	169 987	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	150,4	151,2	152,3	154,1	156,4	<i>% of Estonia average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	1,2	1,3	1,1	1,0	1,3	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	23,8	24,0	23,9	24,5	23,9	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	75,0	74,7	75,0	74,5	74,8	<i>tertiary sector</i>

Tabel 14 **Kohalikud eelarved, 2002–2006**
 Table 14 *Local budgets, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tulud, tuhat krooni	5 697 151	4 821 863	5 472 651	6 167 205	8 001 391	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	5 614 718	5 358 675	5 642 262	6 345 122	7 783 906	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	10 895	9 240	10 500	11 833	15 336	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	10 737	10 269	10 825	12 175	14 919	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 15 **Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2002–2006**
 Table 15 *Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud objektid, 31. detsember	48 590	52 962	56 895	61 724	69 077	Registered units, 31 December
Ettevõtjad	40 451	44 014	47 093	51 248	57 917	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	3 889	4 152	4 268	4 295	4 162	sole proprietors
äriühingud	36 240	39 534	42 473	46 574	53 356	commercial undertakings
välismaa äriühingute filiaalid	322	328	352	379	399	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	7 891	8 670	9 493	10 143	10 807	Non-profit associations
Sihtasutused	248	278	309	333	353	Foundations

Tabel 16 **Ettevõtete majandusnäitajad, 2001–2005**
 Table 16 *Financial statistics of enterprises, 2001–2005*
 (aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Bilansimaht	93 164 359	104 823 414	125 322 972	156 897 670	182 923 183	Balance sheet total
Realiseerimise netokäive	126 312 227	141 619 010	154 044 153	187 073 745	219 482 593	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	3 760 245	9 944 100	12 105 934	12 772 187	14 693 922	Net profit (loss)

Tabel 17 **Tööstus, 2001–2005**
 Table 17 *Industry, 2001–2005*
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Tööstustoodang	23 449	26 603	31 367	36 525	40 618	Industrial production
Tööstustoodangu müük	23 326	26 505	31 413	36 223	40 571	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	11 742	13 325	16 407	19 335	22 225	Sales of industrial production to nonresidents

Tabel 18 **Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2002–2006**
 Table 18 *Agriculture in the agricultural holdings, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Põllukultuuride külvipind, ha	33 926	33 039	33 070	31 269	30 116	Sown area of field crops, ha
teravili	15 484	15 044	17 656	15 202	15 260	cereals
kaunvili	292	300	538	429	226	legumes
raps, rüps	2 317	3 401	3 795	2 599	3 869	rape
kartul	1 301	1 379	1 191	1 085	453	potatoes
avamaaköögivili	445	671	722	588	452	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, tons
teravili	27 852	33 044	40 017	39 687	29 532	cereals
kaunvili	526	238	211	634	314	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	4 226	4 864	4 729	4 368	5 134	rape seed
kartul	13 810	24 901	13 729	20 929	6 603	potatoes
avamaaköögivili	8 060	17 510	13 214	14 159	10 895	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	1 799	2 196	2 266	2 611	1 935	cereals
kaunvili	1 801	793	392	1 478	1 389	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 824	1 430	1 246	1 681	1 327	rape seed
kartul	10 615	18 057	11 524	19 289	14 576	potatoes
avamaaköögivili	18 112	26 095	18 302	24 080	24 104	open-field vegetables
Loomad aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end-year, thousands
veised	18,9	19,0	14,5	14,0	14,7	cattle
lehmad	8,1	8,5	6,2	6,2	6,0	cows
sead	21,0	21,4	26,3	22,7	18,9	pigs
lambad ja kitsed	2,1	1,9	2,7	3,4	5,1	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, tons
Liha	13 991	17 895	19 203	17 394	16 202	Meat
veiseliha	879	1 063	946	719	971	beef
sealiha	2 582	2 708	3 802	3 259	2 927	pork
Piim	39 559	41 501	33 972	34 984	34 991	Milk

Tabel 19 **Metsamajandus, 2002–2006**
Table 19 *Forestry, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Metsaraie raiedokumentide alusel						Gross felling based on felling documentation
Raiepindala, ha	8 066	7 666	7 760	4 148	5 489	Felling area, ha
Raiemaht, tuhat m ³	351,5	356,6	336,0	208,0	296,5	Felling outturn, thousand m ³
Metsa uuendamine, ha	505,6	523,9	497,4	293,5	329,9	Reforestation, ha
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	686,9	471,6	406,2	618,5	604,7	Damaged forest stands, 31 December, ha
Hukkunud puistud, ha	279,2	212,2	226,4	178,1	486,5	Destroyed forest stands, ha

Tabel 20 **Investeeringud põhivarasse, 2001–2005**
Table 20 *Investments in fixed assets, 2001–2005*

(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Investeeringud põhivarasse	8 791,5	10 250,6	10 414,8	11 704,9	13 022,8	Investments in fixed assets

Tabel 21 **Ehitus, 2002–2006**
Table 21 *Construction, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Kasutusse lubatud eluruumid						Dwelling completions
Eluruumide arv	723	1 649	1 976	2 761	3 331	Number of dwellings
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	187	442	523	566	648	in one-family, two-family and terraced houses
Eluruumide pind, tuhat m ²	67,8	145,8	174,1	229,6	257,2	Floor area, thousand m ²
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	31,3	62,0	80,9	89,8	94,9	in one-family, two-family and terraced houses
Kasutusse lubatud mitteeluhooned						Non-residential building completions
Mitteeluhoonete arv	95	461	345	233	185	Number of buildings
Kasulik pind, tuhat m ²	191,3	315,3	533,7	308,9	488,1	Useful floor area, thousand m ²
Kubatuur, tuhat m ³	1 263,7	2 072,1	3 558,5	1 839,3	3 446,7	Cubic capacity, thousand m ³

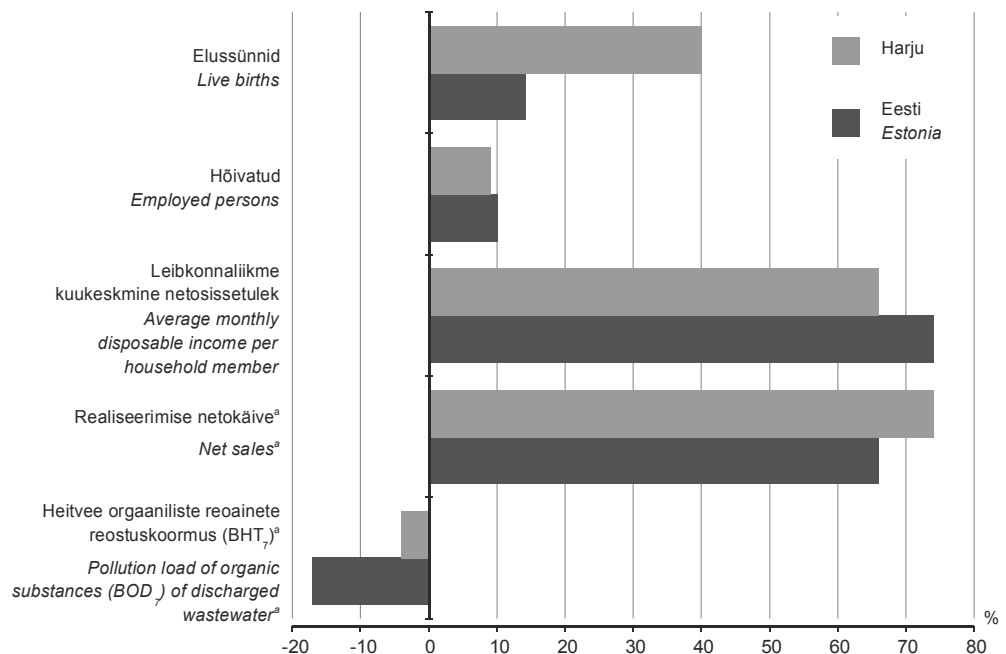
Tabel 22 **Majutus, 2002–2006**
Table 22 *Accommodation, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Majutuskohad	73	90	107	146	161	Accommodation establishments
Toad	4 315	4 595	5 950	6 603	6 812	Rooms
Voodid	8 218	9 051	11 680	13 655	14 014	Beds
Tubade täitumus, %	61	56	56	59	57	Room occupancy rate, %
Voodikohtade täitumus, %	48	48	49	50	48	Bed occupancy rate, %
Majutatud	807 672	865 180	1 124 314	1 199 638	1 244 823	Tourists
puhkusereisil, %	62	61	67	68	71	on holiday, %
tööreisil, %	35	34	27	26	24	on business, %
Ööbimised	1 257 630	1 414 844	1 851 793	2 110 428	2 291 188	Nights spent
Eesti elanikud	155 797	160 086	211 585	228 990	366 837	residents of Estonia

Tabel 23 **Transport ja side, 2002–2006**
 Table 23 *Transport and communication, 2002–2006*

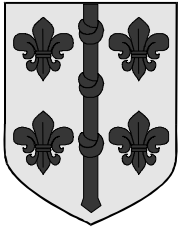
	2002	2003	2004	2005	2006	
Maanteed, km						Roads, km
Riigimaanteed	1 542	1 543	1 547	1 553	1 554	National roads
põhimaanteed	211	249	251	251	251	main roads
tugimaanteed	199	161	161	161	165	basic roads
kõrvalmaanteed	1 105	1 106	1 107	1 111	1 109	secondary roads
rambid ja ühenduste	27	27	28	30	30	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	2 309	2 555	2 534	2 561	2 745	Local roads
Erateed	672	624	737	794	795	Private roads
Metskondade teed	799	622	592	599	600	Forest district roads
Muud teed	280	271	287	291	250	Other roads
Liiklusvahendid						Vehicles
Sõiduautod	168 576	181 958	195 738	209 693	234 434	Passenger cars
eravalduses	110 050	114 488	115 313	116 881	121 376	private
Autobussid	1 999	2 070	2 071	2 219	2 402	Buses
eravalduses	274	280	262	230	221	private
Veoautod	32 807	34 891	36 662	38 514	42 867	Lorries
eravalduses	9 030	8 902	8 617	8 054	7 796	private
Liiklusõnnetused						Traffic accidents
Arv	806	776	939	919	977	Number
Hukkunud	55	45	54	47	56	Persons killed
Vigasaanud	998	918	1 120	1 136	1 196	Persons injured
Telekommunikatsioon						Telecommunication
Põhitelefoniiniid üldises telefonivõrgus	236 823	236 446	244 126	243 842	249 601	Main telephone lines in general telephone network
Tarbijaliinid	214 984	214 418	243 014	242 787	248 593	Subscriber lines
Taksofonid	1 182	1 142	1 112	1 055	1 008	Pay phones
Postiasutused						Post offices
Postkontorid	73	66	66	66	65	Local post offices
Postkastid	622	635	655	651	515	Letter boxes

Joonis 2 **Põhinäitajate muutus, 2002, 2006**
 Figure 2 *Change of main indicators, 2002, 2006*

^a Aastad 2001, 2005.

^a Years 2001, 2005.

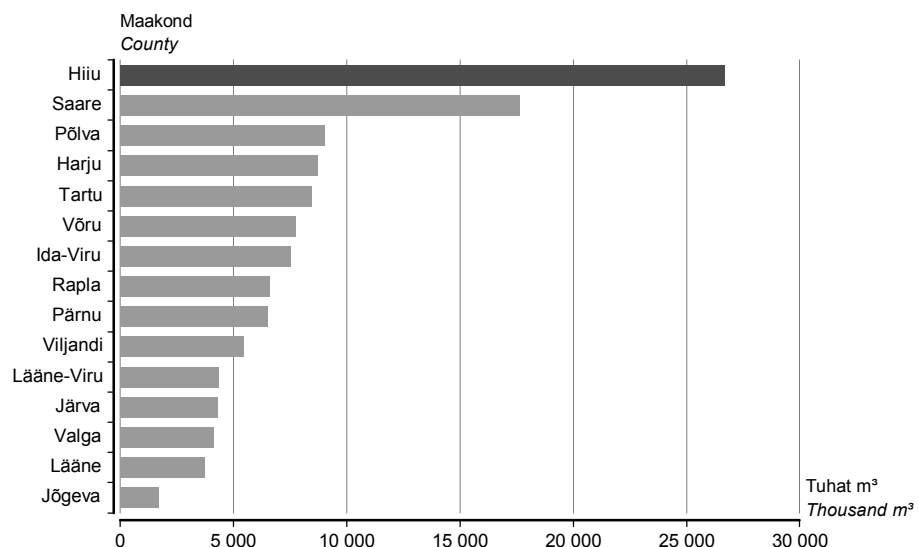
**HIIU MAAKOND
HIIU COUNTY**

Hiiu maakonna pindala on 1023,26 km², mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 2,4%. Rahvaarv on 10 168 ehk 0,8% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus Kärđla linn asub Tallinnast 155 km kaugusel. Hiiu maakonnas on 5 kohalikku omavalitsust — 1 linn ja 4 valda.

The area of Hiiu County is 1,023.26 km², which covers 2.4% of the territory of Estonia. The population of the county is 10,168, which is 0.8% of the population of Estonia. The city of Kärđla is the centre of the county located at a distance of 155 km from Tallinn. Hiiu County is divided into 5 local governments — 1 city and 4 rural municipalities.

Joonis 1 **Ehituskruusa varu, 2005**
Figure 1 *Resources of constructional gravel, 2005*

Tabel 1 Haldusjaotus, 2003–2007
Table 1 Administrative division, 2003–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Haldusüksused, 1. jaanuar	5	5	5	5	5	Administrative units, 1 January
linnad	1	1	1	1	1	cities
vallad	4	4	4	4	4	rural municipalities
Asustusüksused, 1. jaanuar						Settlement units, 1 January
vallasisesed linnad	-	-	-	-	-	cities without municipal status
alevid	-	-	-	-	-	towns
alevikud	2	2	2	2	2	small towns
külad	182	182	182	182	182	villages

Tabel 2 Keskkond, 2001–2005
Table 2 Environment, 2001–2005

	2001	2002	2003	2004	2005	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	Pollution of air from stationary sources, thousand tons
Veevõtt, mln m ³	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	Water extraction, million m ³
Veeheide, mln m ³	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	Water discharge, million m ³
Maavarade kaevandamine						Extraction of mineral resources
ehitusliiv, tuhat m ³	0,6	0,6	3,5	0,7	0,6	construction sand, thousand m ³
ehituskruus, tuhat m ³	33,4	16,7	31,7	31,1	33,4	constructional gravel, thousand m ³
turvas, tuhat tonni	7,5	6,8	4,5	2,0	6,5	peat dust, thousand tons

Tabel 3 Maafond, 2002–2006
Table 3 Land stock, 2002–2006
 (31. detsember — 31 December)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Katastris registreeritud maa, ha	78 478,9	83 817,2	86 234,0	87 114,8	89 050,2	Land registered in the cadastre, ha
eramaa	50 451,1	55 739,3	58 084,9	58 856,4	59 884,0	private land
tagastatud maa	33 049,9	37 548,7	39 381,1	39 755,6	40 008,0	restituted land
ostueesõigusega omandatud maa	8 124,6	8 417,9	8 621,1	8 775,8	9 036,8	land acquired by the right of pre-emption
enampakkumisega omandatud maa	4 350,0	4 354,5	4 354,7	4 354,7	4 354,8	land privatized by auction
erastatud vaba põllumajandusmaa	1 543,1	1 845,4	2 088,5	2 115,2	2 537,7	privatized free agricultural land
erastatud vaba metsamaa	3 383,5	3 572,8	3 639,5	3 855,1	3 946,7	privatized free woodland
munitsipaalmaa	118,8	168,9	201,5	251,8	261,3	municipal land
riigimaa	27 909,0	27 909,0	27 947,6	28 006,6	28 904,9	state land

Tabel 4 Rahvastik, 2002–2007
Table 4 Population, 2002–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Rahvaarv, 1. jaanuar	10 348	10 289	10 246	10 222	10 168	Population, 1 January
mehed	4 972	4 944	4 926	4 918	4 884	males
naised	5 376	5 345	5 320	5 304	5 284	females
0–14-aastased	2 046	1 932	1 817	1 712	1 607	0–14 years
%	19,77	18,78	17,73	16,75	15,80	%
15–64-aastased	6 767	6 811	6 862	6 913	6 956	15–64 years
%	65,39	66,20	66,97	67,63	68,41	%
65-aastased ja vanemad	1 534	1 545	1 566	1 596	1 604	65 years or older
%	14,82	15,02	15,28	15,61	15,77	%
vanus teadmata	1	1	1	1	1	age unknown
%	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	%
	2002	2003	2004	2005	2006	
Elussünnid	93	97	79	95	82	Live births
Surmad	132	158	125	120	138	Deaths
Sünnimuse üldkordaja	8,97	9,40	7,69	9,28	8,04	Crude birth rate
Suremuse üldkordaja	12,73	15,31	12,17	11,73	13,54	Crude death rate
Abielud	37	33	27	33	37	Marriages
Abielulahutused	26	24	17	25	25	Divorces

Tabel 5 **Haridus, 2002–2006**
Table 5 *Education, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Alusharidus, 31. detsember						Preprimary education, 31 December
Koolieelsed lasteasutused	8	7	7	7	7	Preschool institutions
Lapsed	413	404	391	393	399	Children
Üldharidus, õppeaasta alguses						General education, at the beginning of academic year
Päevaõpe						Diurnal study
õppeasutused	8	7	7	7	7	educational institutions
õpilased	1 840	1 799	1 725	1 576	1 427	pupils
gümnaasiumiklassides	238	289	313	301	274	at gymnasium level
Õhtu- ja kaugõpe						Evening and correspondence study
õhtukoolid	-	-	-	-	-	evening schools
osakonnad päevakoolide juures	1	1	1	1	1	departments at diurnal schools
õpilased	25	24	37	36	33	pupils
Kutseharidus, õppeaasta alguses						Vocational education, at the beginning of academic year
Õppeasutused	1	1	1	1	1	Educational institutions
Õpilased	105	145	177	145	124	Students

Tabel 6 **Kultuur, 2002–2006**
Table 6 *Culture, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Rahvaraamatukogud						Public libraries
Rahvaraamatukogud	8	8	8	7	7	Public libraries
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	106	108	109	108	111	Total stock, thousand library units
Lugejad, tuhat	4,5	4,4	4,6	5,1	4,8	Registered users, thousands
Laenutusi lugeja kohta	32	31	28	26	23	Library units lent per user
Muuseumid						Museums
Muuseumid	6	6	6	6	6	Museums
Fondi suurus, tuhat säilikut	26,6	27,9	28,5	28,9	29,8	Total collection, thousand museum pieces
Külastajad, tuhat	28	36	29	26	23	Attendance, thousands

Tabel 7 **Tervishoid, 2001–2005**
Table 7 *Health care, 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005	
Arstid						Physicians
perearstid	6	8	8	8	8	family doctors
Hambaarstid	6	5	5	5	5	Dentists
Õendustöötajad	32	32	36	31	32	Medium-level medical personnel
Haiglad						Hospitals
Ravivoodid	42	42	42	33	32	Hospital beds
Hospitaliseeritud	1 299	1 243	1 229	1 118	1 036	Inpatients
Arsti ambulatoorsed vastuvõttud, tuhat	50,9	49,0	45,5	47,2	47,1	Outpatient visits, thousands
perearsti vastuvõttud, tuhat	33,0	33,7	31,8	34,9	36,9	visits to family doctor, thousands
Arsti koduvisiidid, tuhat	4,8	2,6	2,4	1,8	1,5	Home visits, thousands
perearsti koduvisiidid, tuhat	4,3	2,6	2,4	1,8	1,5	home visits of family doctor, thousands
Hambaarsti vastuvõttud, tuhat	13,5	12,3	10,8	10,6	9,3	Visits to dentist, thousands

Tabel 8 Sotsiaalne kaitse, 2002–2007
Table 8 Social protection, 2002–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Pensionärid, 1. jaanuar	2 675	2 645	2 646	2 667	2 667	<i>Pensioners, 1 January</i>
vanaduspensionärid	2 066	2 031	2 042	2 051	2 021	<i>old-age pensioners</i>
invaliidsus-/töövõimetuspensionärid	484	495	490	503	537	<i>persons receiving disability pension/pension for incapacity for work</i>
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 719	1 932	2 145	2 530	2 868	<i>Average monthly pension, 1 January, kroons</i>
	2002	2003	2004	2005	2006	
Toimetulekutoetused						<i>Subsistence benefits</i>
Toetused kokku, tuhat krooni	1 886	2 021	1 998	3 198	2 570	<i>Benefits total, thousand kroons</i>
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	1 677	1 991	1 747	2 756	2 168	<i>benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons</i>
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	209	30	251	442	402	<i>supplementary subsistence benefit, thousand kroons</i>
Rahuldatud taotluste arv toimetulekupiiri tagamiseks	2 427	2 385	2 046	2 447	1 842	<i>Number of applications satisfied to guarantee subsistence level</i>

Tabel 9 Kuritegevus, 2002–2006
Table 9 Crime, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud kuriteod	100	126	113	110	129	<i>Recorded criminal offences</i>
I astme kuriteod	4	8	1	2	2	<i>1st degree offences</i>
tapmine, mõrv	2	5	-	-	-	<i>manslaughter, murder</i>
vägistamine	-	-	-	-	1	<i>rape</i>
vargus	42	68	53	41	46	<i>larceny</i>
Avastatud kuriteod	41	51	101	87	91	<i>Cleared criminal offences</i>
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	4	2	-	-	2	<i>People perished due to offences</i>
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	1	2	2	-	-	<i>Damage due to offences, million kroons</i>

Tabel 10 Tööturg, 2002–2006
Table 10 Labour market, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
15–74-aastased						<i>Population aged 15–74</i>
hõiveseisundi järgi						<i>by labour status</i>
Töõjõud	4 700	5 100	5 000	5 400	5 500	<i>Labour force</i>
hõivatud	4 200	4 800	4 700	5 000	5 300	<i>employed persons</i>
töötud	500	300	300	400	..	<i>unemployed persons</i>
Mitteaktiivsed	2 900	2 700	2 700	2 400	2 400	<i>Inactive persons</i>
Tööealised kokku	7 600	7 700	7 700	7 800	7 900	<i>Working-age persons total</i>
Töõjõus osalemise määr, %	61,7	65,6	64,7	69,2	70,1	<i>Labour force participation rate, %</i>
Tööhõive määr, %	55,0	61,7	61,0	64,2	67,6	<i>Employment rate, %</i>
Töötuse määr, %	10,8	5,9	5,7	7,2	..	<i>Unemployment rate, %</i>
Registreeritud töötus						<i>Registered unemployment</i>
Registreeritud töötud	279	279	239	336	164	<i>Registered unemployed persons</i>
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	4,7	4,6	4,0	5,4	2,6	<i>Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %</i>

Tabel 11 **Palk, 2002–2006**
 Table 11 *Wages and salaries, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Keskmine brutokuupalk	5 006	5 467	5 957	6 721	7 434	<i>Average monthly gross wages</i>

Tabel 12 **Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2002–2006**
 Table 12 *Average monthly income and expenditure per household member, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Netosissetulek	2 170	2 303	2 527	2 576	3 733	<i>Disposable income</i>
palgatööst	1 218	1 294	1 362	1 464	2 022	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	2 226	2 034	2 251	2 674	3 376	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	740	738	857	957	1 061	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	242	263	233	317	374	<i>on housing</i>

Tabel 13 **Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2000–2004**
 Table 13 *Gross domestic product (GDP) at current prices, 2000–2004*

	2000	2001	2002	2003	2004	
SKP turuhindades, miljonit krooni	574,2	601,8	673,3	689,7	751,4	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	512,6	537,8	598,7	614,2	668,9	<i>Value added, million kroons</i>
primaarsektor	106,0	97,5	122,3	92,3	120,0	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	97,2	118,4	123,0	154,5	164,1	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	309,4	321,9	353,4	367,3	384,8	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	61,6	64,0	74,6	75,6	82,4	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	<i>Contribution of counties to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	54 956	57 800	64 949	66 842	73 175	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	78,8	72,9	72,7	68,1	67,3	<i>% of Estonia average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	20,7	18,1	20,4	15,0	17,9	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	19,0	22,0	20,5	25,2	24,5	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	60,4	59,9	59,0	59,8	57,5	<i>tertiary sector</i>

Tabel 14 **Kohalikud eelarved, 2002–2006**
 Table 14 *Local budgets, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tulud, tuhat krooni	95 811	100 320	110 030	120 348	149 439	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	92 576	101 642	105 707	127 288	145 710	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	9 242	9 722	10 716	11 760	14 658	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	8 930	9 850	10 295	12 438	14 292	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 15 Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2002–2006
Table 15 Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud objektid, 31. detsember	972	1 049	1 145	1 191	1 225	Registered units, 31 December
Ettevõtjad	794	852	913	936	956	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	448	484	519	515	498	sole proprietors
äriühingud	346	368	394	421	458	commercial undertakings
välismaa äri- ühingute filiaalid	-	-	-	-	-	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	171	189	224	246	259	Non-profit associations
Sihtasutused	7	8	8	9	10	Foundations

Tabel 16 Ettevõtete majandusnäitajad, 2001–2005
Table 16 Financial statistics of enterprises, 2001–2005
 (aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Bilansimaht	199 768	330 015	317 880	369 874	383 772	Balance sheet total
Realiseerimise netokäive	495 214	556 876	561 336	593 119	689 676	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	12 556	-2 613	-14 885	-277	30 454	Net profit (loss)

Tabel 17 Tööstus, 2001–2005
Table 17 Industry, 2001–2005
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Tööstustoodang	189	210	220	273	292	Industrial production
Tööstustoodangu müük	188	208	222	270	292	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	149	164	178	197	204	Sales of industrial production to nonresidents

Tabel 18 Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2002–2006
Table 18 Agriculture in the agricultural holdings, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Põllukultuuride külvipind, ha	5 316	4 368	4 633	7 455	3 335	Sown area of field crops, ha
teravili	786	1 191	1 507	1 473	1 465	cereals
kaunvili	4	40	2	61	0	legumes
raps, rüps	0	123	110	57	91	rape
kartul	280	221	172	122	85	potatoes
avamaaköögivili	22	3	20	14	11	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, tons
teravili	1 188	2 412	2 876	3 508	1 696	cereals
kaunvili	7	50	6	111	0	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	0	180	75	103	168	rape seed
kartul	3 323	3 366	2 073	1 756	1 871	potatoes
avamaaköögivili	304	27	529	449	258	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	1 512	2 025	1 908	2 382	1 158	cereals
kaunvili	1 750	1 250	3 000	1 820	-	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	-	1 463	682	1 807	1 846	rape seed
kartul	11 868	15 231	12 052	14 393	22 012	potatoes
avamaaköögivili	13 818	9 000	26 450	32 071	23 455	open-field vegetables
Loomad aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end- year, thousands
veised	3,0	2,7	2,5	2,8	2,9	cattle
lehmad	1,1	0,9	1,0	0,9	0,8	cows
sead	5,7	6,0	5,3	0,3	4,1	pigs
lambad ja kitsed	1,6	1,4	2,1	2,6	2,9	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, tons
Liha	1 330	1 553	1 743	1 548	172	Meat
veiseliha	133	133	144	156	119	beef
sealiha	1 171	1 400	1 580	1 377	33	pork
Piim	5 422	4 205	4 540	4 773	4 079	Milk

Tabel 19 **Metsamajandus, 2002–2006**
Table 19 *Forestry, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Metsaraie raiedokumentide alusel						<i>Gross felling based on felling documentation</i>
Raiepindala, ha	2 863	2 992	3 607	1 792	1 696	<i>Felling area, ha</i>
Raiemaht, tuhat m ³	161,0	207,7	211,7	96,4	117,4	<i>Felling outturn, thousand m³</i>
Metsa uuendamine, ha	246,3	294,1	194,4	187,7	252,9	<i>Reforestation, ha</i>
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	144,3	56,6	156,9	805,3	192,0	<i>Damaged forest stands, 31 December, ha</i>
Hukkunud puistud, ha	12,4	0,0	16,3	13,6	3,4	<i>Destroyed forest stands, ha</i>

Tabel 20 **Investeeringud põhivarasse, 2001–2005**
Table 20 *Investments in fixed assets, 2001–2005*

(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Investeeringud põhivarasse	25,2	47,3	20,1	35,2	56,7	<i>Investments in fixed assets</i>

Tabel 21 **Ehitus, 2002–2006**
Table 21 *Construction, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Kasutusse lubatud eluruumid						<i>Dwelling completions</i>
Eluruumide arv	6	9	34	9	14	<i>Number of dwellings</i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	6	9	12	9	14	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
Eluruumide pind, tuhat m ²	0,6	1,0	2,2	0,8	1,8	<i>Floor area, thousand m²</i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	0,6	1,0	1,1	0,8	1,8	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
Kasutusse lubatud mitteeluhooned						<i>Non-residential building completions</i>
Mitteeluhoonete arv	22	15	19	25	21	<i>Number of buildings</i>
Kasulik pind, tuhat m ²	1,0	2,7	3,0	4,8	3,4	<i>Useful floor area, thousand m²</i>
Kubatuur, tuhat m ³	3,6	9,3	13,9	45,1	22,0	<i>Cubic capacity, thousand m³</i>

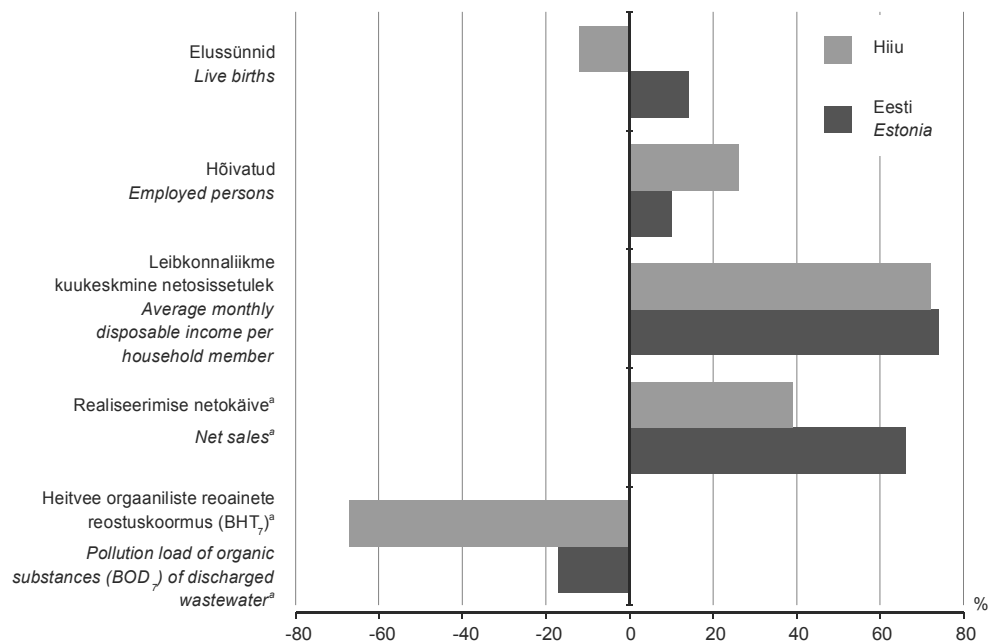
Tabel 22 **Majutus, 2002–2006**
Table 22 *Accommodation, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Majutuskohad	25	29	32	40	48	<i>Accommodation establishments</i>
Toad	231	274	316	348	348	<i>Rooms</i>
Voodid	576	710	875	897	902	<i>Beds</i>
Tubade täitumus, %	19	17	19	21	21	<i>Room occupancy rate, %</i>
Voodikohtade täitumus, %	15	15	17	18	17	<i>Bed occupancy rate, %</i>
Majutatud	12 723	14 429	16 740	17 008	18 442	<i>Tourists</i>
puhkusereisil, %	76	70	74	77	75	<i>on holiday, %</i>
tööreisil, %	22	25	24	21	24	<i>on business, %</i>
Ööbimised	20 950	24 971	30 584	30 475	31 059	<i>Nights spent</i>
Eesti elanikud	12 499	16 833	19 926	18 503	20 752	<i>residents of Estonia</i>

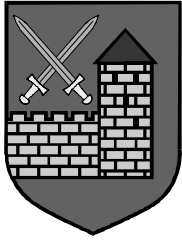
Tabel 23 **Transport ja side, 2002–2006**
 Table 23 *Transport and communication, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Maanteed, km						Roads, km
Riigimaanteed	473	473	473	473	473	National roads
põhimaanteed	-	-	-	-	-	main roads
tugimaanteed	140	140	140	140	140	basic roads
kõrvalmaanteed	333	333	333	333	333	secondary roads
rambid ja ühendusteel	-	-	-	-	-	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	334	336	359	345	330	Local roads
Erateed	213	212	293	260	341	Private roads
Metskondade teed	215	215	215	215	244	Forest district roads
Muud teed	104	104	-	-	-	Other roads
Liiklusvahendid						Vehicles
Sõiduautod	4 507	4 966	5 418	5 434	6 052	Passenger cars
eravalduses	4 302	4 624	4 971	4 950	5 404	private
Autobussid	62	63	61	55	42	Buses
eravalduses	18	18	18	18	19	private
Veoautod	944	979	994	958	989	Lorries
eravalduses	605	595	566	545	546	private
Liiklusõnnetused						Traffic accidents
Arv	11	7	13	10	17	Number
Hukkunud	1	-	-	-	1	Persons killed
Vigasaanud	12	10	17	11	18	Persons injured
Telekommunikatsioon						Telecommunication
Põhitelefoniiniid üldises telefonivõrgus	3 834	3 651	3 401	3 345	3 417	Main telephone lines in general telephone network
Tarbijaliinid	3 770	3 593	3 383	3 332	3 406	Subscriber lines
Taksofonid	22	18	18	13	11	Pay phones
Postiasutused						Post offices
Postkontorid	8	6	6	6	6	Local post offices
Postkastid	98	98	97	97	97	Letter boxes

Joonis 2 **Põhinäitajate muutus, 2002, 2006**
 Figure 2 *Change of main indicators, 2002, 2006*

^a Aastad 2001, 2005.
^a Years 2001, 2005.

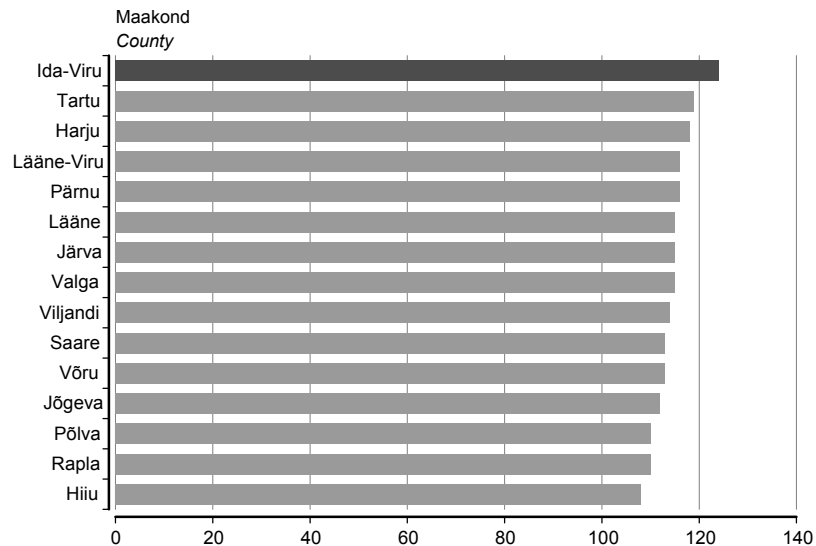
IDA-VIRU MAAKOND IDA-VIRU COUNTY

Ida-Viru maakonna pindala on 3364,05 km², mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 7,7%. Rahvaarv on 171 748 ehk 12,8% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus Jõhvi (vallasisene linn) asub Tallinnast 165 km kaugusel. Ida-Viru maakonnas on 22 kohalikku omavalitsust — 6 linna ja 16 valda.

The area of Ida-Viru County is 3,364.05 km², which covers 7.7% of the territory of Estonia. The population of the county is 171,748, which is 12.8% of the population of Estonia. Jõhvi (the city without municipal status) is the centre of the county located at a distance of 165 km from Tallinn. Ida-Viru County is divided into 22 local governments — 6 cities and 16 rural municipalities.

Joonis 1 **Naisi 100 mehe kohta, 01.01, 2007**
Figure 1 **Females per 100 males, 01.01.2007**

Tabel 1 **Haldusjaotus, 2003–2007**
Table 1 *Administrative division, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Haldusüksused, 1. jaanuar	23	23	23	22	22	Administrative units, 1 January
linnad	7	7	7	6	6	cities
vallad	16	16	16	16	16	rural municipalities
Asustusüksused, 1. jaanuar						Settlement units, 1 January
vallasisesed linnad	-	-	-	1	1	cities without municipal status
alevid	1	1	1	1	1	towns
alevikud	14	14	14	14	14	small towns
külad	207	207	207	207	207	villages

Tabel 2 **Keskkond, 2001–2005**
Table 2 *Environment, 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	156,7	131,3	147,0	129,9	111,0	Pollution of air from stationary sources, thousand tons
Veevõtt, mln m ³	1 336,3	1 298,0	1 459,2	1 584,7	1 496,9	Water extraction, million m ³
Veeheide, mln m ³	1 331,7	1 280,1	1 459,5	1 593,9	1 500,1	Water discharge, million m ³
Maavarade kaevandamine						Extraction of mineral resources
ehitusliiv, tuhat m ³	-	-	-	-	23,0	construction sand, thousand m ³
ehituskruus, tuhat m ³	3,0	0,1	45,8	46,5	56,7	constructional gravel, thousand m ³
turvas, tuhat tonni	10,6	52,3	194,7	200,0	203,7	peat dust, thousand tons

Tabel 3 **Maafond, 2002–2006**
Table 3 *Land stock, 2002–2006*
(31. detsember — 31 December)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Katastris registreeritud maa, ha	245 955,9	256 473,0	260 718,9	266 425,0	270 638,2	Land registered in the cadastre, ha
eramaa	80 245,7	89 433,9	94 025,9	97 639,2	100 429,0	private land
tagastatud maa	50 305,7	55 667,9	58 040,5	59 066,6	59 555,8	restituted land
ostueesõigusega omandatud maa	18 458,7	19 950,5	20 979,6	22 076,8	23 364,2	land acquired by the right of pre-emption
enampakkumisega omandatud maa	4 659,0	4 762,2	4 771,4	4 771,4	4 771,4	land privatized by auction
erastatud vaba põllumajandusmaa	4 720,8	6 078,6	6 604,0	7 192,9	7 799,0	privatized free agricultural land
erastatud vaba metsamaa	2 101,5	2 974,7	3 630,4	4 531,5	4 938,6	privatized free woodland
munitsipaalmaa	612,0	648,4	730,7	876,3	965,7	municipal land
riigimaa	165 098,2	166 390,7	165 962,3	167 909,5	169 243,5	state land

Tabel 4 **Rahvastik, 2002–2007**
Table 4 *Population, 2002–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Rahvaarv, 1. jaanuar	176 181	174 809	173 777	172 775	171 748	Population, 1 January
mehed	79 319	78 549	77 924	77 285	76 721	males
naised	96 862	96 260	95 853	95 490	95 027	females
0–14-aastased	26 068	24 777	23 782	23 215	22 716	0–14 years
%	14,80	14,17	13,69	13,44	13,23	%
15–64-aastased	119 998	119 303	118 697	118 069	117 160	15–64 years
%	68,11	68,25	68,30	68,34	68,22	%
65-aastased ja vanemad	30 069	30 689	31 263	31 461	31 843	65 years or older
%	17,07	17,56	17,99	18,21	18,54	%
vanus teadmata	46	40	35	30	29	age unknown
%	0,03	0,02	0,02	0,02	0,02	%
	2002	2003	2004	2005	2006	
Elussünnid	1 658	1 536	1 627	1 639	1 498	Live births
Surmad	2 957	2 923	2 679	2 660	2 549	Deaths
Sünnimuse üldkordaja	9,38	8,75	9,33	9,46	8,70	Crude birth rate
Suremuse üldkordaja	16,72	16,66	15,37	15,35	14,80	Crude death rate
Abielud	775	806	874	966	1 118	Marriages
Abielulahutused	639	594	643	571	550	Divorces

Tabel 5 **Haridus, 2002–2006**
Table 5 *Education, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Alusharidus, 31. detsember						Preprimary education, 31 December
Koolieelsed lasteasutused	61	60	60	60	59	Preschool institutions
Lapsed	6 708	6 709	6 844	6 939	7 023	Children
Üldharidus, õppeaasta alguses						General education, at the beginning of academic year
Päevaõpe						Diurnal study
õppeasutused	52	49	49	49	47	educational institutions
õpilased	23 137	21 759	20 287	18 634	17 229	pupils
gümnaasiumiklassides	4 327	4 382	4 475	4 266	3 915	at gymnasium level
Õhtu- ja kaugõpe						Evening and correspondence study
õhtukoolid	2	2	2	2	2	evening schools
osakonnad päevakoolide juures	1	1	1	1	1	departments at diurnal schools
õpilased	507	525	511	590	546	pupils
Kutseharidus, õppeaasta alguses						Vocational education, at the beginning of academic year
Õppeasutused	9	8	8	6	4	Educational institutions
Õpilased	5 387	5 441	5 675	5 373	5 047	Students

Tabel 6 **Kultuur, 2002–2006**
Table 6 *Culture, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Rahvaraamatukogud						Public libraries
Rahvaraamatukogud	51	50	46	46	46	Public libraries
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	1 547	1 590	1 619	1 592	1 598	Total stock, thousand library units
Lugejad, tuhat	63,3	61,6	55,9	49,0	44,0	Registered users, thousands
Laenutusi lugeja kohta	29	30	32	33	35	Library units lent per user
Muuseumid						Museums
Muuseumid	7	7	9	9	9	Museums
Fondi suurus, tuhat säilikut	142,6	144,0	144,7	146,2	149,3	Total collection, thousand museum pieces
Külastajad, tuhat	125	101	110	97	93	Attendance, thousands

Tabel 7 **Tervishoid, 2001–2005**
Table 7 *Health care, 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005	
Arstid						Physicians
perearstid	494	467	450	426	441	family doctors
Hambaarstid	78	77	76	80	86	Dentists
Õendustöötajad	1 272	1 232	1 221	1 074	1 115	Medium-level medical personnel
Haiglad						Hospitals
Ravivoodid	9	9	8	7	9	Hospital beds
Hospitaliseeritud	1 200	1 065	895	894	850	Inpatients
Arsti ambulatoorsed vastuvõttud, tuhat	36 501	34 658	32 232	32 126	28 237	Outpatient visits, thousands
perearsti vastuvõttud, tuhat	1 069,6	1 071,6	1 039,0	1 027,4	1 063,3	visits to family doctor, thousands
Arsti koduvisiidid, tuhat	249,6	454,7	484,7	513,7	533,6	home visits of family doctor, thousands
perearsti koduvisiidid, tuhat	64,6	45,8	33,1	26,7	27,0	home visits of family doctor, thousands
Hambaarsti vastuvõttud, tuhat	29,3	40,3	30,9	25,2	25,1	visits to dentist, thousands
	211,5	196,5	170,6	183,0	161,8	Visits to dentist, thousands

Tabel 8 Sotsiaalne kaitse, 2002–2007
 Table 8 Social protection, 2002–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Pensionärid, 1. jaanuar	53 540	53 442	54 293	54 435	55 113	Pensioners, 1 January
vanaduspensionärid	42 622	41 683	41 525	40 979	40 680	old-age pensioners
invaliidsus-/töövõimetus- pensionärid	6 736	7 667	8 654	9 457	10 540	persons receiving disability pension/ pension for incapacity for work
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 647	1 839	2 024	2 391	2 704	Average monthly pension, 1 January, kroons
	2002	2003	2004	2005	2006	
Toimetulekutoetused						Subsistence benefits
Toetused kokku, tuhat krooni	75 121	76 856	66 224	82 504	51 238	Benefits total, thousand kroons
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	72 970	74 693	63 358	68 489	44 549	benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	2 151	2 162	2 866	14 016	6 689	supplementary subsistence benefit, thousand kroons
Rahuldatud taotluste arv toimetulekupiiri tagamiseks	74 609	69 943	58 974	51 652	33 677	Number of applications satisfied to guarantee subsistence level

 Tabel 9 Kuritegevus, 2002–2006
 Table 9 Crime, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud kuriteod	5 652	6 518	6 318	6 412	5 658	Recorded criminal offences
I astme kuriteod	294	628	561	525	532	1st degree offences
tapmine, mõrv	39	49	17	29	24	manslaughter, murder
vägistamine	7	14	7	11	15	rape
vargus	3 244	3 629	3 403	3 371	2 355	larceny
Avastatud kuriteod	2 687	3 281	3 555	4 121	3 973	Cleared criminal offences
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	119	149	63	68	81	People perished due to offences
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	113	105	42	106	68	Damage due to offences, million kroons

 Tabel 10 Tööturg, 2002–2006
 Table 10 Labour market, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
15–74-aastased hõiveseisundi järgi						Population aged 15–74 by labour status
Töõjõud	85 500	81 600	82 200	84 700	88 500	Labour force
hõivatud	69 400	66 700	67 500	71 000	77 800	employed persons
töötud	16 100	14 800	14 700	13 700	10 700	unemployed persons
Mitteaktiivsed	55 400	58 600	58 000	54 800	48 800	Inactive persons
Tööealised kokku	140 800	140 200	140 200	139 400	137 300	Working-age persons total
Töõjõus osalemise määr, %	60,7	58,2	58,6	60,7	64,5	Labour force participation rate, %
Tööhõive määr, %	49,2	47,6	48,2	50,9	56,7	Employment rate, %
Töötuse määr, %	18,9	18,2	17,9	16,2	12,1	Unemployment rate, %
Registreeritud töötus						Registered unemployment
Registreeritud töötud	10 795	10 384	9 340	8 151	4 887	Registered unemployed persons
Registreeritud töötute osatahtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	10,1	9,7	8,7	7,5	4,5	Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %

Tabel 11 **Palk, 2002–2006**
 Table 11 *Wages and salaries, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Keskmine brutokuupalk	4 703	4 991	5 461	6 057	6 842	<i>Average monthly gross wages</i>

Tabel 12 **Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2002–2006**
 Table 12 *Average monthly income and expenditure per household member, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Netosissetulek	1 839	2 025	2 370	2 656	3 332	<i>Disposable income</i>
palgatööst	1 114	1 315	1 480	1 599	1 959	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	1 674	1 755	2 000	2 313	2 866	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	639	587	691	741	898	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	333	359	362	417	549	<i>on housing</i>

Tabel 13 **Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2000–2004**
 Table 13 *Gross domestic product (GDP) at current prices, 2000–2004*

	2000	2001	2002	2003	2004	
SKP turuhindades, miljonit krooni	8 174,1	8 985,9	9 756,6	10 713,3	11 322,6	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	7 297,0	8 029,6	8 675,4	9 539,2	10 080,6	<i>Value added, million kroons</i>
primaarsektor	173,1	187,4	160,2	152,4	158,0	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	3 415,3	4 010,6	4 295,8	4 727,9	5 203,6	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	3 708,5	3 831,7	4 219,5	4 658,9	4 719,0	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	877,1	956,3	1 081,2	1 174,1	1 242,1	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	8,6	8,3	8,0	8,1	7,7	<i>Contribution of counties to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	45 533	50 431	55 176	61 046	64 963	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	65,3	63,6	61,8	62,2	59,8	<i>% of Estonia average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	2,4	2,3	1,8	1,6	1,6	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	46,8	49,9	49,5	49,6	51,6	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	50,8	47,7	48,6	48,8	46,8	<i>tertiary sector</i>

Tabel 14 **Kohalikud eelarved, 2002–2006**
 Table 14 *Local budgets, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tulud, tuhat krooni	1 253 563	1 288 864	1 361 350	1 560 632	1 782 711	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	1 193 326	1 308 333	1 380 855	1 569 053	1 741 063	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	7 089	7 344	7 811	9 007	10 349	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	6 749	7 455	7 923	9 055	10 107	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 15 **Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2002–2006**
Table 15 *Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud objektid, 31. detsember	6 670	7 132	7 559	7 857	8 345	Registered units, 31 December
Ettevõtjad	4 737	4 982	5 256	5 446	5 823	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	1 797	1 856	1 906	1 930	1 876	sole proprietors
äriühingud	2 936	3 122	3 346	3 511	3 942	commercial undertakings
välismaa äri- ühingute filiaalid	4	4	4	5	5	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	1 910	2 123	2 272	2 376	2 485	Non-profit associations
Sihtasutused	23	27	31	35	37	Foundations

Tabel 16 **Ettevõtete majandusnäitajad, 2001–2005**
Table 16 *Financial statistics of enterprises, 2001–2005*
(aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Bilansimaht	12 350 998	13 272 412	14 946 166	17 575 247	20 476 926	Balance sheet total
Realiseerimise netokäive	14 741 905	14 843 336	15 988 043	17 385 026	19 528 466	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	15 896	-696 010	839 090	1 043 352	1 904 908	Net profit (loss)

Tabel 17 **Tööstus, 2001–2005**
Table 17 *Industry, 2001–2005*
(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Tööstustoodang	9 557	9 571	10 533	11 744	12 857	Industrial production
Tööstustoodangu müük	9 462	9 565	10 469	11 758	12 792	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	3 727	3 280	3 319	4 149	4 566	Sales of industrial production to nonresidents

Tabel 18 **Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2002–2006**
Table 18 *Agriculture in the agricultural holdings, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Põllukultuuride külvipind, ha	13 776	11 058	10 787	13 233	15 431	Sown area of field crops, ha
teravili	6 033	6 118	6 164	6 586	6 519	cereals
kaunvili	36	75	72	110	3	legumes
raps, rüps	987	907	1 022	1 108	2 269	rape
kartul	553	466	376	520	491	potatoes
avamaaköögivili	60	30	38	46	73	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, tons
teravili	11 330	10 844	12 300	17 184	14 755	cereals
kaunvili	78	28	186	132	8	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 609	1 251	1 301	1 885	2 920	rape seed
kartul	5 410	5 191	2 622	6 397	4 462	potatoes
avamaaköögivili	482	641	582	825	362	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	1 878	1 772	1 995	2 609	2 263	cereals
kaunvili	2 167	373	2 583	1 200	2 667	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 630	1 379	1 273	1 701	1 287	rape seed
kartul	9 783	11 139	6 973	12 302	9 088	potatoes
avamaaköögivili	8 033	21 367	15 316	17 935	4 959	open-field vegetables
Loomad aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end- year, thousands
veised	6,5	6,3	7,4	6,7	6,0	cattle
lehmad	2,7	2,5	3,6	3,1	2,7	cows
sead	4,3	4,0	5,5	3,5	2,3	pigs
lambad ja kitsed	1,0	1,1	0,6	0,8	1,3	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, tons
Liha	1 055	1 011	958	893	985	Meat
veiseliha	401	389	497	364	347	beef
sealiha	562	613	456	523	631	pork
Piim	12 739	11 944	16 948	17 187	16 468	Milk

Tabel 19 **Metsamajandus, 2002–2006**
Table 19 *Forestry, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Metsaraie raiedokumentide alusel						<i>Gross felling based on felling documentation</i>
Raiepindala, ha	9 877	9 076	7 879	5 665	7 013	<i>Felling area, ha</i>
Raiemaht, tuhat m ³	641,8	681,7	585,3	399,7	519,9	<i>Felling outturn, thousand m³</i>
Metsa uuendamine, ha	1 594,7	1 252,2	1 147,4	1 034,5	699,6	<i>Reforestation, ha</i>
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	1 708,9	797,5	677,0	1 296,5	447,3	<i>Damaged forest stands, 31 December, ha</i>
Hukkunud puistud, ha	506,8	100,1	141,8	97,6	286,5	<i>Destroyed forest stands, ha</i>

Tabel 20 **Investeeringud põhivarasse, 2001–2005**
Table 20 *Investments in fixed assets, 2001–2005*

(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Investeeringud põhivarasse	1 289,3	2 911,3	2 981,5	2 083,0	2 100,0	<i>Investments in fixed assets</i>

Tabel 21 **Ehitus, 2002–2006**
Table 21 *Construction, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Kasutusse lubatud eluruumid						<i>Dwelling completions</i>
Eluruumide arv	9	34	40	34	51	<i>Number of dwellings</i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	9	34	40	34	34	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
Eluruumide pind, tuhat m ²	1,4	4,1	4,7	4,7	5,9	<i>Floor area, thousand m²</i>
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	1,4	4,1	4,7	4,7	4,8	<i>in one-family, two-family and terraced houses</i>
Kasutusse lubatud mitteeluhooned						<i>Non-residential building completions</i>
Mitteeluhoonete arv	76	219	258	280	569	<i>Number of buildings</i>
Kasulik pind, tuhat m ²	18,1	43,3	39,8	51,8	82,6	<i>Useful floor area, thousand m²</i>
Kubatuur, tuhat m ³	103,7	180,1	187,9	299,8	364,7	<i>Cubic capacity, thousand m³</i>

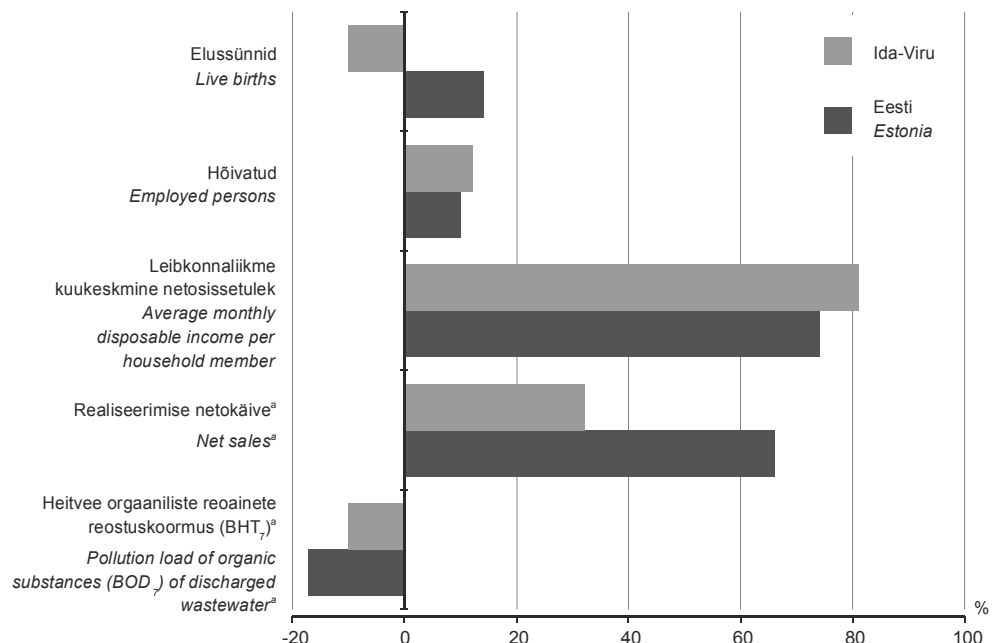
Tabel 22 **Majutus, 2002–2006**
Table 22 *Accommodation, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Majutuskohad	23	33	34	42	59	<i>Accommodation establishments</i>
Toad	800	1 021	1 192	1 296	1 459	<i>Rooms</i>
Voodid	1 605	2 238	2 618	2 953	3 533	<i>Beds</i>
Tubade täitumus, %	21	48	32	30	31	<i>Room occupancy rate, %</i>
Voodikohtade täitumus, %	16	40	29	26	27	<i>Bed occupancy rate, %</i>
Majutatud	58 003	77 573	70 754	73 836	92 077	<i>Tourists</i>
puhkusereisil, %	49	34	45	39	35	<i>on holiday, %</i>
tööreisil, %	46	41	25	24	29	<i>on business, %</i>
Ööbimised	146 195	230 847	199 519	189 370	230 047	<i>Nights spent</i>
Eesti elanikud	88 345	101 898	131 401	125 137	157 947	<i>residents of Estonia</i>

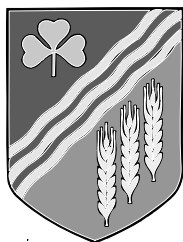
Tabel 23 **Transport ja side, 2002–2006**
 Table 23 *Transport and communication, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Maanteed, km						Roads, km
Riigimaanteed	917	917	917	921	921	National roads
põhimaanteed	150	150	151	151	151	main roads
tugimaanteed	145	145	145	149	149	basic roads
kõrvalmaanteed	621	620	620	620	620	secondary roads
rambid ja ühenduste	1	1	1	1	1	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	629	617	707	732	745	Local roads
Erateed	123	169	211	237	238	Private roads
Metskondade teed	915	988	1 051	1 119	1 119	Forest district roads
Muud teed	57	65	45	35	28	Other roads
Liiklusvahendid						Vehicles
Sõiduautod	36 535	38 982	42 119	43 334	49 803	Passenger cars
eravalduses	34 675	36 111	38 349	39 347	44 374	private
Autobussid	708	685	676	600	676	Buses
eravalduses	184	180	178	154	161	private
Veoautod	5 750	5 793	5 803	5 594	5 906	Lorries
eravalduses	2 509	2 508	2 520	2 495	2 545	private
Liiklusõnnetused						Traffic accidents
Arv	128	146	170	195	232	Number
Hukkunud	27	16	30	22	32	Persons killed
Vigasaanud	142	195	214	237	314	Persons injured
Telekommunikatsioon						Telecommunication
Põhitelefoniliinid üldises telefonivõrgus	45 334	41 184	39 886	36 307	40 012	Main telephone lines in general telephone network
Tarbijaliinid	44 222	40 057	39 682	36 135	39 851	Subscriber lines
Taksofonid	251	234	204	172	161	Pay phones
Postiasutused						Post offices
Postkontorid	37	30	30	29	29	Local post offices
Postkastid	323	330	333	333	337	Letter boxes

Joonis 2 **Põhinäitajate muutus, 2002, 2006**
 Figure 2 *Change of main indicators, 2002, 2006*

^a Aastad 2001, 2005.
^a Years 2001, 2005.

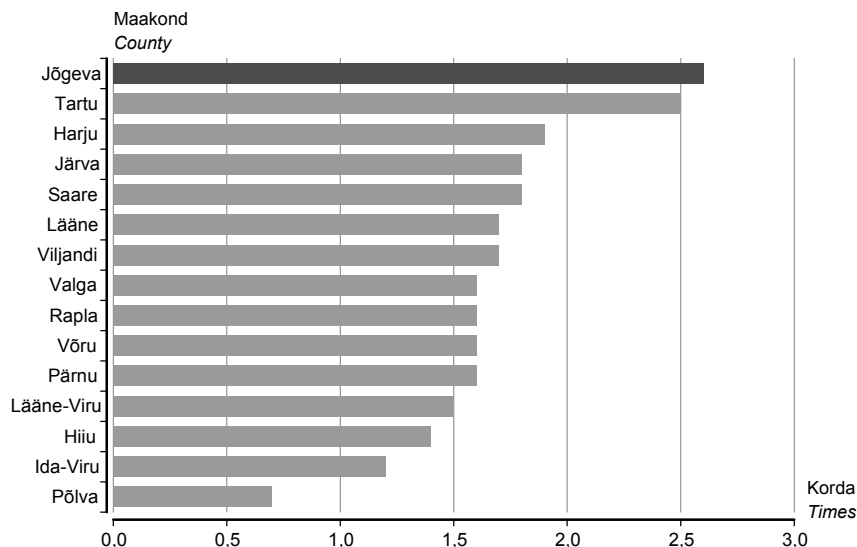
JÕGEVA MAAKOND JÕGEVA COUNTY

Jõgeva maakonna pindala on 2603,83 km², mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 6,0%. Rahvaarv on 37 108 ehk 2,8% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus Jõgeva linn asub Tallinnast 155 km kaugusel. Jõgeva maakonnas on 13 kohalikku omavalitsust — 3 linna ja 10 valda.

The area of Jõgeva County is 2,603.83 km², which covers 6.0% of the territory of Estonia. The population of the county is 37,108, which is 2.8% of the population of Estonia. The city of Jõgeva is the centre of the county located at a distance of 155 km from Tallinn. Jõgeva County is divided into 13 local governments — 3 cities and 10 rural municipalities.

Joonis 1 **Tööstustoodangu ekspordi muutus, 2001–2005**
Figure 1 **Change of exports of industrial production, 2001–2005**

Tabel 1 Haldusjaotus, 2003–2007
Table 1 Administrative division, 2003–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Haldusüksused, 1. jaanuar	13	13	13	13	13	Administrative units, 1 January
linnad	3	3	3	3	3	cities
vallad	10	10	10	10	10	rural municipalities
Asustusüksused, 1. jaanuar						Settlement units, 1 January
vallasisesed linnad	-	-	-	-	-	cities without municipal status
alevid	-	-	-	-	-	towns
alevikud	11	11	11	11	11	small towns
külad	225	225	225	225	225	villages

Tabel 2 Keskkond, 2001–2005
Table 2 Environment, 2001–2005

	2001	2002	2003	2004	2005	
Õhusaaste paiksetest saasteallkatest, tuhat tonni	0,9	1,0	0,6	0,6	0,6	Pollution of air from stationary sources, thousand tons
Veevõtt, mln m ³	16,5	12,3	28,5	30,4	1,9	Water extraction, million m ³
Veeheide, mln m ³	16,2	11,8	28,1	30,2	1,5	Water discharge, million m ³
Maavarade kaevandamine						Extraction of mineral resources
ehitusliiv, tuhat m ³	10,3	52,3	32,7	27,7	70,1	construction sand, thousand m ³
ehituskruus, tuhat m ³	24,4	41,7	14,6	36,1	46,6	constructional gravel, thousand m ³
turvas, tuhat tonni	19,9	43,0	19,8	20,4	21,8	peat dust, thousand tons

Tabel 3 Maafond, 2002–2006
Table 3 Land stock, 2002–2006
 (31. detsember — 31 December)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Katastris registreeritud maa, ha	211 778,6	221 196,2	224 825,9	228 058,9	231 412,6	Land registered in the cadastre, ha
eramaa	139 361,6	148 645,1	152 729,9	155 179,4	157 652,3	private land
tagastatud maa	78 585,8	82 729,0	84 437,3	84 957,9	85 418,6	restituted land
ostueesõigusega omandatud maa	37 800,7	39 745,9	41 281,1	42 142,1	43 117,4	land acquired by the right of pre-emption
enampakkumisega omandatud maa	9 230,3	9 241,7	9 231,0	9 231,0	9 231,0	land privatized by auction
erastatud vaba põllumajandusmaa	8 152,9	9 822,1	10 439,4	10 756,6	11 005,0	privatized free agricultural land
erastatud vaba metsamaa	5 591,9	7 106,4	7 341,1	8 091,8	8 880,3	privatized free woodland
munitsipaalmaa	217,8	301,0	345,6	472,3	541,9	municipal land
riigimaa	72 199,2	72 250,1	71 750,4	72 407,2	73 218,4	state land

Tabel 4 Rahvastik, 2002–2007
Table 4 Population, 2002–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Rahvaarv, 1. jaanuar	37 886	37 647	37 473	37 305	37 108	Population, 1 January
mehed	17 872	17 780	17 696	17 581	17 469	males
naised	20 014	19 867	19 777	19 724	19 639	females
0–14-aastased	7 297	6 918	6 558	6 188	5 922	0–14 years
%	19,26	18,38	17,50	16,59	15,96	%
15–64-aastased	24 232	24 364	24 479	24 640	24 641	15–64 years
%	63,96	64,72	65,32	66,05	66,40	%
65-aastased ja vanemad	6 357	6 365	6 436	6 477	6 545	65 years or older
%	16,78	16,91	17,18	17,36	17,64	%
vanus teadmata	-	-	-	-	-	age unknown
%	-	-	-	-	-	%
	2002	2003	2004	2005	2006	
Elussünnid	351	306	341	328	319	Live births
Surmad	526	550	521	506	523	Deaths
Sündimuse üldkordaja	9,24	8,10	9,08	8,77	8,57	Crude birth rate
Suremuse üldkordaja	13,85	14,56	13,97	13,53	14,06	Crude death rate
Abielud	133	134	127	119	140	Marriages
Abielulahutused	99	82	76	94	86	Divorces

Tabel 5 **Haridus, 2002–2006**
Table 5 *Education, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Alusharidus, 31. detsember						Preprimary education, 31 December
Koolieelsed lasteasutused	20	19	21	22	22	Preschool institutions
Lapsed	1 248	1 170	1 286	1 300	1 302	Children
Üldharidus, õppeaasta alguses						General education, at the beginning of academic year
Päevaõpe						Diurnal study
õppeasutused	29	29	28	27	27	educational institutions
õpilased	6 162	5 958	5 687	5 398	5 085	pupils
gümnaasiumiklassides	883	886	884	902	961	at gymnasium level
Õhtu- ja kaugõpe						Evening and correspondence study
õhtukoolid	1	1	1	1	1	evening schools
osakonnad päevakoolide juures	1	1	1	1	1	departments at diurnal schools
õpilased	216	203	212	230	195	pupils
Kutseharidus, õppeaasta alguses						Vocational education, at the beginning of academic year
Õppeasutused	3	3	2	2	2	Educational institutions
Õpilased	899	974	922	878	887	Students

Tabel 6 **Kultuur, 2002–2006**
Table 6 *Culture, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Rahvaraamatukogud						Public libraries
Rahvaraamatukogud	31	31	31	31	31	Public libraries
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	464	471	476	481	482	Total stock, thousand library units
Lugejad, tuhat	16,3	15,4	15,2	15,2	14,2	Registered users, thousands
Laenutusi lugeja kohta	36	35	34	32	29	Library units lent per user
Muuseumid						Museums
Muuseumid	8	8	9	9	10	Museums
Fondi suurus, tuhat säilikut	38,3	41,3	42,6	44,4	49,7	Total collection, thousand museum pieces
Külastajad, tuhat	33	31	36	37	47	Attendance, thousands

Tabel 7 **Tervishoid, 2001–2005**
Table 7 *Health care, 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005	
Arstid						Physicians
perearstid	77	71	67	59	60	family doctors
Hambaarstid	18	22	24	22	23	Dentists
Õendustöötajad	33	27	31	33	36	Medium-level medical personnel
Haiglad	146	141	114	126	130	Hospitals
Ravivoodid	3	2	2	2	3	Hospital beds
Hospitaliseeritud	150	118	117	117	160	Inpatients
Arsti ambulatoorsed vastuvõttud, tuhat	4 402	3 420	2 726	2 669	2 271	Outpatient visits, thousands
perearsti vastuvõttud, tuhat	184,8	176,7	179,9	187,6	180,0	visits to family doctor, thousands
Arsti koduvisiidid, tuhat	116,5	115,2	114,9	122,5	114,7	home visits of family doctor, thousands
perearsti koduvisiidid, tuhat	7,1	5,0	4,5	3,9	3,3	home visits of family doctor, thousands
Hambaarsti vastuvõttud, tuhat	7,0	4,9	4,4	3,8	3,3	Visits to dentist, thousands
	49,9	44,8	51,3	51,0	51,1	

Tabel 8 Sotsiaalne kaitse, 2002–2007
Table 8 Social protection, 2002–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Pensionärid, 1. jaanuar	11 300	11 486	11 705	11 810	11 821	<i>Pensioners, 1 January</i>
vanaduspensionärid	8 433	8 394	8 423	8 360	8 275	<i>old-age pensioners</i>
invaliidsus-/töövõimetuspensionärid	2 222	2 437	2 636	2 816	2 954	<i>persons receiving disability pension/pension for incapacity for work</i>
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 620	1 806	1 988	2 347	2 673	<i>Average monthly pension, 1 January, kroons</i>
	2002	2003	2004	2005	2006	
Toimetulekutoetused						<i>Subsistence benefits</i>
Toetused kokku, tuhat krooni	15 408	12 819	9 706	10 859	7 987	<i>Benefits total, thousand kroons</i>
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	13 219	12 717	8 776	7 522	4 996	<i>benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons</i>
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	2 189	101	930	3 337	2 991	<i>supplementary subsistence benefit, thousand kroons</i>
Rahuldatud taotluste arv toimetulekupiiri tagamiseks	16 361	13 006	8 692	6 601	4 185	<i>Number of applications satisfied to guarantee subsistence level</i>

Tabel 9 Kuritegevus, 2002–2006
Table 9 Crime, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud kuriteod	860	889	922	822	808	<i>Recorded criminal offences</i>
I astme kuriteod	24	25	38	25	41	<i>1st degree offences</i>
tapmine, mõrv	5	4	2	4	3	<i>manslaughter, murder</i>
vägistamine	7	-	2	3	4	<i>rape</i>
vargus	512	557	522	374	336	<i>larceny</i>
Avastatud kuriteod	500	597	698	620	610	<i>Cleared criminal offences</i>
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	20	18	3	8	12	<i>People perished due to offences</i>
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	8	10	5	7	2	<i>Damage due to offences, million kroons</i>

Tabel 10 Tööturg, 2002–2006
Table 10 Labour market, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
15–74-aastased						<i>Population aged 15–74</i>
hõiveseisundi järgi						<i>by labour status</i>
Töõjõud	14 600	14 800	14 800	15 000	16 600	<i>Labour force</i>
hõivatud	12 300	12 500	12 700	12 500	14 400	<i>employed persons</i>
töötud	2 300	2 400	2 000	2 500	2 200	<i>unemployed persons</i>
Mitteaktiivsed	13 300	13 100	13 200	13 000	11 800	<i>Inactive persons</i>
Tööealised kokku	27 900	28 000	28 000	28 100	28 300	<i>Working-age persons total</i>
Töõjõus osalemise määr, %	52,3	53,1	52,8	53,6	58,5	<i>Labour force participation rate, %</i>
Tööhõive määr, %	44,0	44,7	45,6	44,5	50,8	<i>Employment rate, %</i>
Töötuse määr, %	16,0	15,8	13,7	16,9	13,1	<i>Unemployment rate, %</i>
Registreeritud töötus						<i>Registered unemployment</i>
Registreeritud töötud	1 838	1 369	1 046	887	488	<i>Registered unemployed persons</i>
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	8,6	6,4	4,9	4,0	2,2	<i>Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %</i>

Tabel 11 **Palk, 2002–2006**
 Table 11 *Wages and salaries, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Keskmine brutokuupalk	4 264	4 801	5 488	6 758	7 507	<i>Average monthly gross wages</i>

Tabel 12 **Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2002–2006**
 Table 12 *Average monthly income and expenditure per household member, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Netosissetulek	1 636	2 040	2 269	3 044	3 708	<i>Disposable income</i>
palgatööst	754	898	1 006	1 664	2 243	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	1 662	2 067	2 247	3 144	3 639	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	618	722	741	846	922	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	224	314	344	436	519	<i>on housing</i>

Tabel 13 **Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2000–2004**
 Table 13 *Gross domestic product (GDP) at current prices, 2000–2004*

	2000	2001	2002	2003	2004	
SKP turuhindades, miljonit krooni	1 334,5	1 453,4	1 574,5	1 638,7	1 786,5	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	1 191,3	1 298,8	1 400,0	1 459,1	1 590,6	<i>Value added, million kroons</i>
primaarsektor	315,8	334,8	316,6	324,5	348,2	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	198,3	232,5	294,1	286,0	327,9	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	677,3	731,5	789,4	848,6	914,4	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	143,2	154,7	174,5	179,6	196,0	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	1,4	1,3	1,3	1,2	1,2	<i>Contribution of counties to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	34 846	38 106	41 464	43 390	47 565	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	50,0	48,0	46,4	44,2	43,8	<i>% of Estonia average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	26,5	25,8	22,6	22,2	21,9	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	16,6	17,9	21,0	19,6	20,6	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	56,8	56,3	56,4	58,2	57,5	<i>tertiary sector</i>

Tabel 14 **Kohalikud eelarved, 2002–2006**
 Table 14 *Local budgets, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tulud, tuhat krooni	333 774	338 785	359 181	396 323	493 301	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	318 740	337 360	364 731	430 607	499 977	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	8 790	8 970	9 563	10 600	13 258	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	8 394	8 933	9 711	11 517	13 438	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 15 Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2002–2006
Table 15 Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud objektid, 31. detsember	2 214	2 350	2 468	2 552	2 598	Registered units, 31 December
Ettevõtjad	1 929	2 020	2 077	2 119	2 128	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	1 167	1 219	1 217	1 194	1 100	sole proprietors
äriühingud	762	801	860	925	1 028	commercial undertakings
välismaa äri- ühingute filiaalid	-	-	-	-	-	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	278	321	379	417	454	Non-profit associations
Sihtasutused	7	9	12	16	16	Foundations

Tabel 16 Ettevõtete majandusnäitajad, 2001–2005
Table 16 Financial statistics of enterprises, 2001–2005
(aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Bilansimaht	959 964	1 114 270	1 095 211	1 422 831	1 607 520	Balance sheet total
Realiseerimise netokäive	1 419 744	1 644 212	1 625 934	1 896 056	2 409 422	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	21 219	29 121	24 747	83 366	99 664	Net profit (loss)

Tabel 17 Tööstus, 2001–2005
Table 17 Industry, 2001–2005
(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Tööstustoodang	517	657	713	771	919	Industrial production
Tööstustoodangu müük	516	648	704	766	916	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	203	293	336	388	527	Sales of industrial production to nonresidents

Tabel 18 Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2002–2006
Table 18 Agriculture in the agricultural holdings, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Põllukultuuride külvipind, ha	55 610	55 262	50 482	52 540	54 146	Sown area of field crops, ha
teravili	24 247	27 012	26 760	27 567	30 768	cereals
kaunvili	76	200	28	67	3	legumes
raps, rüps	3 629	5 362	4 957	5 335	6 039	rape
kartul	1 353	1 223	1 037	858	660	potatoes
avamaaköögivili	337	79	159	132	85	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, tons
teravili	54 479	57 205	69 775	78 958	71 278	cereals
kaunvili	141	129	15	53	3	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	7 817	7 609	6 386	9 396	7 133	rape seed
kartul	22 823	29 207	18 069	16 486	11 129	potatoes
avamaaköögivili	5 664	1 888	2 250	2 093	1 421	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	2 247	2 118	2 607	2 864	2 317	cereals
kaunvili	1 855	645	536	791	1 000	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	2 154	1 419	1 288	1 761	1 181	rape seed
kartul	16 868	23 881	17 424	19 214	16 862	potatoes
avamaaköögivili	16 807	23 899	14 151	15 856	16 718	open-field vegetables
Loomad aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end- year, thousands
veised	25,3	25,8	26,3	25,9	23,4	cattle
lehmad	10,7	11,1	11,5	11,3	10,6	cows
sead	26,0	32,7	27,4	28,1	29,2	pigs
lambad ja kitsed	1,3	2,6	1,9	3,4	4,5	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, tons
Liha	4 823	5 468	4 101	4 607	5 206	Meat
veiseliha	1 971	1 473	1 689	1 480	1 584	beef
sealiha	2 811	3 974	2 400	3 108	3 588	pork
Piim	61 148	60 598	66 069	70 043	71 058	Milk

Tabel 19 **Metsamajandus, 2002–2006**
Table 19 *Forestry, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Metsaraie raiedokumentide alusel						Gross felling based on felling documentation
Raiepindala, ha	9 843	8 974	7 857	7 274	6 310	Felling area, ha
Raiemaht, tuhat m ³	680,3	610,1	461,4	353,0	414,4	Felling outturn, thousand m ³
Metsa uuendamine, ha	1 006,9	1 523,2	684,7	846,3	891,8	Reforestation, ha
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	3 742,9	2 504,2	957,6	3 972,6	1 632,1	Damaged forest stands, 31 December, ha
Hukkunud puistud, ha	838,2	265,6	132,9	304,6	163,2	Destroyed forest stands, ha

Tabel 20 **Investeeringud põhivarasse, 2001–2005**
Table 20 *Investments in fixed assets, 2001–2005*

(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Investeeringud põhivarasse	96,3	83,1	88,2	165,9	199,2	Investments in fixed assets

Tabel 21 **Ehitus, 2002–2006**
Table 21 *Construction, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Kasutusse lubatud eluruumid						Dwelling completions
Eluruumide arv	5	8	17	8	12	Number of dwellings
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	5	8	17	8	12	in one-family, two-family and terraced houses
Eluruumide pind, tuhat m ²	0,4	1,0	2,0	0,8	1,3	Floor area, thousand m ²
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	0,4	1,0	2,0	0,8	1,3	in one-family, two-family and terraced houses
Kasutusse lubatud mitteeluhooned						Non-residential building completions
Mitteeluhoonete arv	10	69	60	61	64	Number of buildings
Kasulik pind, tuhat m ²	4,3	4,6	17,5	33,4	16,1	Useful floor area, thousand m ²
Kubatuur, tuhat m ³	25,2	21,6	106,8	241,5	81,7	Cubic capacity, thousand m ³

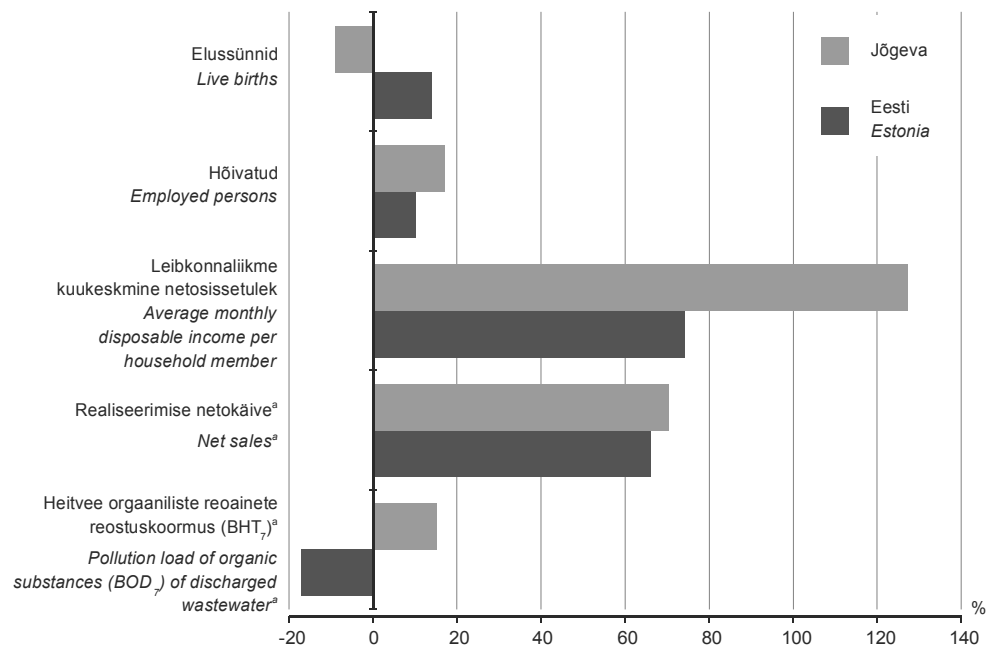
Tabel 22 **Majutus, 2002–2006**
Table 22 *Accommodation, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Majutuskohad	11	14	14	14	17	Accommodation establishments
Toad	89	117	120	93	137	Rooms
Voodid	198	282	294	251	352	Beds
Tubade täitumus, %	27	26	22	24	27	Room occupancy rate, %
Voodikohtade täitumus, %	21	21	18	21	23	Bed occupancy rate, %
Majutatud	6 573	7 962	10 054	8 954	8 025	Tourists
puhkusereisil, %	50	48	59	40	51	on holiday, %
tööreisil, %	47	48	37	50	38	on business, %
Ööbimised	13 719	16 818	18 485	21 035	19 000	Nights spent
Eesti elanikud	11 542	14 936	16 498	18 618	16 115	residents of Estonia

Tabel 23 **Transport ja side, 2002–2006**
 Table 23 *Transport and communication, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Maanteed, km						Roads, km
Riigimaanteed	1 110	1 110	1 110	1 110	1 114	National roads
põhimaanteed	79	79	79	79	79	main roads
tugimaanteed	158	158	158	158	158	basic roads
kõrvalmaanteed	871	871	871	871	874	secondary roads
rambid ja ühenduste	2	2	2	2	2	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	603	604	609	621	630	Local roads
Erateed	922	922	920	917	909	Private roads
Metskondade teed	321	317	340	339	339	Forest district roads
Muud teed	251	250	254	252	253	Other roads
Liiklusvahendid						Vehicles
Sõiduautod	11 324	12 298	13 502	14 102	16 032	Passenger cars
eravalduses	10 457	11 147	12 193	12 795	14 277	private
Autobussid	151	163	168	147	150	Buses
eravalduses	64	68	70	62	65	private
Veoautod	2 528	2 577	2 616	2 569	2 660	Lorries
eravalduses	1 313	1 328	1 325	1 361	1 357	private
Liiklusõnnetused						Traffic accidents
Arv	82	67	46	58	79	Number
Hukkunud	13	10	4	9	13	Persons killed
Vigasaanud	138	108	69	88	154	Persons injured
Telekommunikatsioon						Telecommunication
Põhitelefoniiniid üldises telefonivõrgus	9 973	9 455	8 947	8 583	8 726	Main telephone lines in general telephone network
Tarbijaliinid	9 728	9 218	8 906	8 553	8 696	Subscriber lines
Taksofonid	50	42	41	30	30	Pay phones
Postiasutused						Post offices
Postkontorid	12	6	6	6	6	Local post offices
Postkastid	219	218	217	217	216	Letter boxes

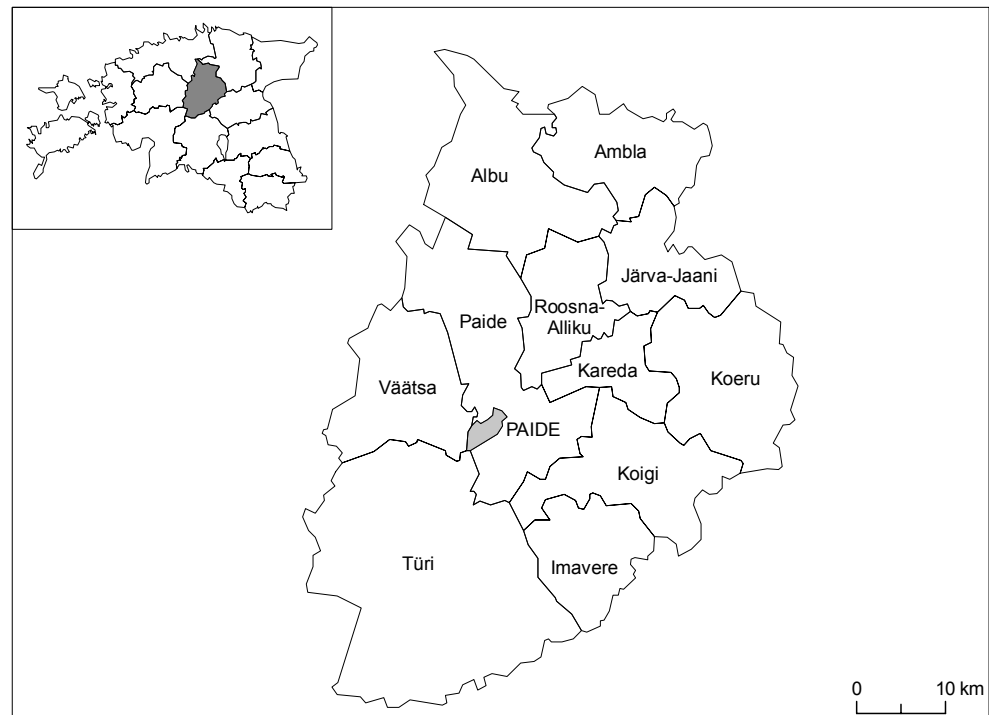
Joonis 2 **Põhinäitajate muutus, 2002, 2006**
 Figure 2 *Change of main indicators, 2002, 2006*

^a Aastad 2001, 2005.
^a Years 2001, 2005.

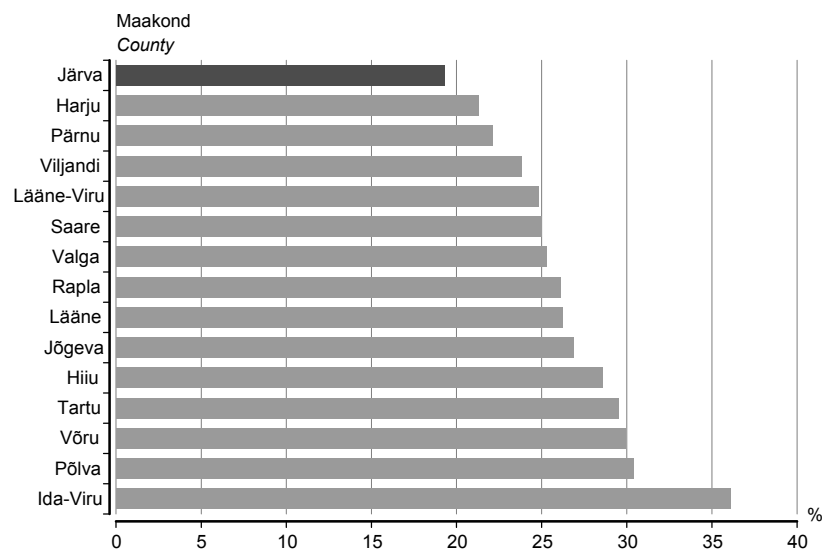
JÄRVA MAAKOND JÄRVA COUNTY

Järva maakonna pindala on 2459,58 km², mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 5,7%. Rahvaarv on 36 328 ehk 2,7% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus Paide linn asub Tallinnast 92 km kaugusel. Järva maakonnas on 12 kohalikku omavalitsust — 1 linn ja 11 valda.

The area of Järva County is 2,459.58 km², which covers 5.7% of the territory of Estonia. The population of the county is 36,328, which is 2.7% of the population of Estonia. The city of Paide is the centre of the county located at a distance of 92 km from Tallinn. Järva County is divided into 12 local governments — 1 cities and 11 rural municipalities.

Joonis 1 **Avalikus sektoris hõivatute osatähtsus hõivatutes, 2006**
Figure 1 **Share of public sector employment in total employment, 2006**

Tabel 1 **Haldusjaotus, 2003–2007**
Table 1 *Administrative division, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Haldusüksused, 1. jaanuar	16	16	16	12	12	<i>Administrative units, 1 January</i>
linnad	2	2	2	1	1	<i>cities</i>
vallad	14	14	14	11	11	<i>rural municipalities</i>
Asustusüksused, 1. jaanuar						<i>Settlement units, 1 January</i>
vallasisesed linnad	-	-	-	1	1	<i>cities without municipal status</i>
alevid	-	-	-	1	1	<i>towns</i>
alevikud	11	11	11	9	9	<i>small towns</i>
külad	197	197	197	183	183	<i>villages</i>

Tabel 2 **Keskkond, 2001–2005**
Table 2 *Environment, 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005	
Õhusaaste paiksetest saasteallkatest, tuhat tonni	1,6	1,6	1,5	1,8	1,7	<i>Pollution of air from stationary sources, thousand tons</i>
Veevõtt, mln m ³	12,8	7,5	7,7	8,6	3,3	<i>Water extraction, million m³</i>
Veeheide, mln m ³	12,8	7,1	7,2	8,4	3,1	<i>Water discharge, million m³</i>
Maavarade kaevandamine						<i>Extraction of mineral resources</i>
ehitusliiv, tuhat m ³	15,4	3,4	8,8	11,7	6,0	<i>construction sand, thousand m³</i>
ehituskruus, tuhat m ³	22,7	45,7	8,3	33,4	75,8	<i>constructional gravel, thousand m³</i>
turvas, tuhat tonni	73,6	98,6	39,6	34,9	49,9	<i>peat dust, thousand tons</i>

Tabel 3 **Maafond, 2002–2006**
Table 3 *Land stock, 2002–2006*
(31. detsember — 31 December)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Katastris registreeritud maa, ha	184 552,7	195 197,7	216 552,6	213 714,5	216 166,4	<i>Land registered in the cadastre, ha</i>
eramaa	138 660,4	148 911,8	154 232,8	146 564,5	148 591,3	<i>private land</i>
tagastatud maa	73 001,5	79 387,2	81 545,3	77 846,3	78 071,6	<i>restituted land</i>
ostueesõigusega omandatud maa	34 585,6	37 074,8	38 993,2	37 941,7	39 432,1	<i>land acquired by the right of pre-emption</i>
enampakkumisega omandatud maa	10 023,8	10 055,8	9 982,2	9 407,8	9 407,8	<i>land privatized by auction</i>
erastatud vaba põllumajandusmaa	10 181,6	11 216,7	11 599,9	10 392,2	10 509,4	<i>privatized free agricultural land</i>
erastatud vaba metsamaa	10 867,9	11 177,3	12 112,2	10 976,5	11 170,4	<i>privatized free woodland</i>
munitsipaalmaa	925,2	933,3	1 002,5	1 073,6	1 137,7	<i>municipal land</i>
riigimaa	44 967,1	45 352,6	61 317,3	66 076,4	66 437,4	<i>state land</i>

Tabel 4 **Rahvastik, 2002–2007**
Table 4 *Population, 2002–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Rahvaarv, 1. jaanuar	38 408	38 255	38 141	38 041	36 328	<i>Population, 1 January</i>
mehed	17 910	17 820	17 748	17 704	16 899	<i>males</i>
naised	20 498	20 435	20 393	20 337	19 429	<i>females</i>
0–14-aastased	7 142	6 802	6 451	6 211	5 775	<i>0–14 years</i>
%	18,60	17,78	16,91	16,33	15,90	<i>%</i>
15–64-aastased	25 189	25 349	25 511	25 574	24 567	<i>15–64 years</i>
%	65,58	66,26	66,89	67,23	67,63	<i>%</i>
65-aastased ja vanemad	6 077	6 104	6 179	6 256	5 986	<i>65 years or older</i>
%	15,82	15,96	16,20	16,45	16,48	<i>%</i>
vanus teadmata	-	-	-	-	-	<i>age unknown</i>
%	-	-	-	-	-	<i>%</i>
	2002	2003	2004	2005	2006	
Elussünnid	401	383	394	392	365	<i>Live births</i>
Surmad	509	545	514	511	502	<i>Deaths</i>
Sünnimuse üldkordaja	10,43	9,99	10,31	10,29	10,03	<i>Crude birth rate</i>
Suremuse üldkordaja	13,23	14,22	13,46	13,42	13,79	<i>Crude death rate</i>
Abielud	119	116	141	123	127	<i>Marriages</i>
Abielulahutused	83	90	90	95	98	<i>Divorces</i>

Tabel 5 **Haridus, 2002–2006**
Table 5 *Education, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Alusharidus, 31. detsember						Preprimary education, 31 December
Koolieelsed lasteasutused	24	24	23	21	21	Preschool institutions
Lapsed	1 246	1 240	1 312	1 277	1 301	Children
Üldharidus, õppeaasta alguses						General education, at the beginning of academic year
Päevaõpe						Diurnal study
õppeasutused	28	27	25	23	23	educational institutions
õpilased	6 075	5 812	5 465	4 956	4 620	pupils
gümnaasiumiklassides	801	829	836	852	815	at gymnasium level
Õhtu- ja kaugõpe						Evening and correspondence study
õhtukoolid	1	1	1	1	1	evening schools
osakonnad päevakoolide juures	-	1	1	1	1	departments at diurnal schools
õpilased	215	228	240	233	201	pupils
Kutseharidus, õppeaasta alguses						Vocational education, at the beginning of academic year
Õppeasutused	2	2	2	2	2	Educational institutions
Õpilased	1 276	1 317	1 396	1 345	1 304	Students

Tabel 6 **Kultuur, 2002–2006**
Table 6 *Culture, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Rahvaraamatukogud						Public libraries
Rahvaraamatukogud	35	35	35	34	33	Public libraries
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	508	520	527	526	512	Total stock, thousand library units
Lugejad, tuhat	16,0	15,3	14,6	14,0	14,2	Registered users, thousands
Laenutusi lugeja kohta	34	34	33	29	31	Library units lent per user
Muuseumid						Museums
Muuseumid	12	12	12	9	12	Museums
Fondi suurus, tuhat säilikut	165,7	169,7	166,8	160,8	164,3	Total collection, thousand museum pieces
Külastajad, tuhat	60	53	60	51	68	Attendance, thousands

Tabel 7 **Tervishoid, 2001–2005**
Table 7 *Health care, 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005	
Arstid						Physicians
perearstid	68	71	67	66	67	family doctors
Hambaarstid	20	29	25	26	26	Dentists
Õendustöötajad	25	21	22	22	21	Medium-level medical personnel
Haiglad	147	141	134	145	159	Hospitals
Ravivoodid	1	1	1	2	2	Hospital beds
Hospitaliseeritud	144	144	144	152	136	Inpatients
Arsti ambulatoorsed vastuvõttud, tuhat	4 135	4 362	4 469	4 203	4 068	Outpatient visits, thousands
perearsti vastuvõttud, tuhat	183,3	180,7	176,9	189,1	193,2	visits to family doctor, thousands
Arsti koduvisiidid, tuhat	99,1	120,9	120,7	124,6	128,2	home visits of family doctor, thousands
perearsti koduvisiidid, tuhat	10,1	7,8	7,0	5,7	5,3	home visits of family doctor, thousands
Hambaarsti vastuvõttud, tuhat	8,3	7,8	7,0	5,7	5,2	visits to dentist, thousands
	46,3	39,1	38,2	38,1	38,1	

Tabel 8 Sotsiaalne kaitse, 2002–2007
Table 8 Social protection, 2002–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Pensionärid, 1. jaanuar	10 252	10 235	10 332	10 276	10 238	<i>Pensioners, 1 January</i>
vanaduspensionärid	8 388	8 272	8 252	8 167	8 059	<i>old-age pensioners</i>
invaliidsus-/töövõimetus-pensionärid	1 285	1 406	1 521	1 585	1 683	<i>persons receiving disability pension/ pension for incapacity for work</i>
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 714	1 921	2 120	2 516	2 862	<i>Average monthly pension, 1 January, kroons</i>
	2002	2003	2004	2005	2006	
Toimetulekutoetused						<i>Subsistence benefits</i>
Toetused kokku, tuhat krooni	8 646	8 473	6 656	7 375	6 613	<i>Benefits total, thousand kroons</i>
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	7 515	8 066	6 262	6 254	4 392	<i>benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons</i>
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	1 131	407	394	1 121	2 221	<i>supplementary subsistence benefit, thousand kroons</i>
Rahuldatud taotluste arv toimetulekupiiri tagamiseks	9 938	8 803	6 803	5 706	3 883	<i>Number of applications satisfied to guarantee subsistence level</i>

Tabel 9 Kuritegevus, 2002–2006
Table 9 Crime, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud kuriteod	735	849	899	843	683	<i>Recorded criminal offences</i>
I astme kuriteod	21	34	42	26	14	<i>1st degree offences</i>
tapmine, mõrv	3	3	3	1	-	<i>manslaughter, murder</i>
vägistamine	3	4	1	2	2	<i>rape</i>
vargus	437	553	518	448	327	<i>larceny</i>
Avastatud kuriteod	299	419	581	493	447	<i>Cleared criminal offences</i>
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	16	19	10	7	4	<i>People perished due to offences</i>
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	7	13	10	12	4	<i>Damage due to offences, million kroons</i>

Tabel 10 Tööturg, 2002–2006
Table 10 Labour market, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
15–74-aastased hõiveseisundi järgi						<i>Population aged 15–74 by labour status</i>
Töõjõud	18 200	17 400	19 000	18 300	18 100	<i>Labour force</i>
hõivatud	15 700	15 100	17 200	17 300	17 000	<i>employed persons</i>
töötud	2 500	2 300	1 800	1 000	1 100	<i>unemployed persons</i>
Mitteaktiivsed	10 500	11 500	9 800	10 700	11 000	<i>Inactive persons</i>
Tööealised kokku	28 700	28 900	28 900	29 000	29 200	<i>Working-age persons total</i>
Töõjõus osalemise määr, %	63,5	60,1	66,0	63,1	62,1	<i>Labour force participation rate, %</i>
Tööhõive määr, %	54,7	52,2	59,7	59,6	58,3	<i>Employment rate, %</i>
Töötuse määr, %	13,9	13,2	9,5	5,6	6,2	<i>Unemployment rate, %</i>
Registreeritud töötus						<i>Registered unemployment</i>
Registreeritud töötud	1 083	982	798	657	397	<i>Registered unemployed persons</i>
Registreeritud töötute osatahtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	4,9	4,4	3,6	2,9	1,7	<i>Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %</i>

Tabel 11 **Palk, 2002–2006**
 Table 11 *Wages and salaries, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Keskmine brutokuupalk	5 017	5 886	5 951	6 877	7 993	<i>Average monthly gross wages</i>

Tabel 12 **Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2002–2006**
 Table 12 *Average monthly income and expenditure per household member, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Netosissetulek	2 231	2 522	2 727	3 356	4 027	<i>Disposable income</i>
palgatööst	1 326	1 475	1 588	1 870	2 611	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	2 091	2 410	2 743	2 956	3 483	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	743	792	836	863	907	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	260	365	344	416	629	<i>on housing</i>

Tabel 13 **Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2000–2004**
 Table 13 *Gross domestic product (GDP) at current prices, 2000–2004*

	2000	2001	2002	2003	2004	
SKP turuhindades, miljonit krooni	1 971,8	2 149,3	2 369,2	2 488,0	2 695,1	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	1 760,3	1 920,5	2 106,7	2 215,3	2 399,5	<i>Value added, million kroons</i>
primaarsektor	319,5	383,7	356,9	355,3	381,0	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	585,6	634,0	713,6	752,1	849,2	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	855,2	902,8	1 036,2	1 107,9	1 169,3	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	211,6	228,7	262,5	272,7	295,7	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	2,1	2,0	2,0	1,9	1,8	<i>Contribution of counties to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	50 852	55 683	61 601	64 907	70 557	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	72,9	70,2	69,0	66,1	64,9	<i>% of Estonia average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	18,2	20,0	16,9	16,0	15,9	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	33,3	33,0	33,9	34,0	35,4	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	48,6	47,0	49,2	50,0	48,7	<i>tertiary sector</i>

Tabel 14 **Kohalikud eelarved, 2002–2006**
 Table 14 *Local budgets, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tulud, tuhat krooni	334 820	337 163	372 538	412 993	457 142	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	317 909	337 434	364 438	429 439	456 060	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	8 705	8 796	9 753	10 842	12 561	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	8 266	8 803	9 541	11 274	12 532	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 15 **Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2002–2006**
Table 15 *Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud objektid, 31. detsember	2 271	2 417	2 506	2 433	2 520	Registered units, 31 December
Ettevõtjad	1 864	1 963	1 998	1 910	1 962	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	1 041	1 082	1 062	945	893	sole proprietors
äriühingud	823	881	936	965	1 069	commercial undertakings
välismaa äriühingute filiaalid	-	-	-	-	-	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	400	445	499	515	550	Non-profit associations
Sihtasutused	7	9	9	8	8	Foundations

Tabel 16 **Ettevõtete majandusnäitajad, 2001–2005**
Table 16 *Financial statistics of enterprises, 2001–2005*
(aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Bilansimaht	2 301 518	2 927 740	3 372 522	4 071 196	3 872 944	Balance sheet total
Realiseerimise netokäive	3 526 078	4 184 614	4 508 776	6 032 360	5 696 052	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	146 882	234 042	237 595	298 992	239 695	Net profit (loss)

Tabel 17 **Tööstus, 2001–2005**
Table 17 *Industry, 2001–2005*
(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Tööstustoodang	1 637	1 789	1 965	3 050	2 667	Industrial production
Tööstustoodangu müük	1 601	1 774	1 953	3 032	2 640	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	975	1 161	1 319	1 828	1 759	Sales of industrial production to nonresidents

Tabel 18 **Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2002–2006**
Table 18 *Agriculture in the agricultural holdings, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Põllukultuuride külvipind, ha	69 204	59 312	53 963	64 050	57 128	Sown area of field crops, ha
teravili	27 825	27 317	27 178	29 174	26 096	cereals
kaunvili	439	245	465	523	170	legumes
raps, rüps	4 635	5 569	5 599	4 774	5 576	rape
kartul	823	585	555	514	261	potatoes
avamaaköögivili	109	42	71	63	32	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, tons
teravili	51 885	53 265	59 327	80 419	52 188	cereals
kaunvili	1 345	346	496	574	286	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	9 545	8 508	7 241	8 995	7 419	rape seed
kartul	10 843	12 167	5 764	6 701	2 831	potatoes
avamaaköögivili	696	742	652	1 319	490	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	1 865	1 950	2 183	2 757	2 000	cereals
kaunvili	3 064	1 412	1 067	1 098	1 682	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	2 059	1 528	1 293	1 884	1 331	rape seed
kartul	13 175	20 798	10 386	13 037	10 847	potatoes
avamaaköögivili	6 385	17 667	9 183	20 937	15 313	open-field vegetables
Loomad aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end-year, thousands
veised	36,7	34,7	36,6	36,2	32,3	cattle
lehmad	18,2	17,7	18,7	18,1	16,2	cows
sead	28,0	22,8	17,6	16,1	11,6	pigs
lambad ja kitsed	1,6	1,5	1,9	2,1	2,7	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, tons
Liha	5 190	4 774	3 724	3 404	3 418	Meat
veiseliha	1 785	1 718	1 599	1 730	1 733	beef
sealiha	3 351	3 038	2 105	1 660	1 673	pork
Piim	111 500	108 469	116 756	115 493	113 767	Milk

Tabel 19 **Metsamajandus, 2002–2006**
Table 19 *Forestry, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Metsaraie raiedokumentide alusel						Gross felling based on felling documentation
Raiepindala, ha	8 229	7 813	7 945	5 971	6 033	Felling area, ha
Raiemaht, tuhat m ³	498,8	474,8	536,4	305,4	376,5	Felling outturn, thousand m ³
Metsa uuendamine, ha	513,4	694,7	930,1	610,7	447,1	Reforestation, ha
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	1 299,1	1 117,5	1 598,7	2 341,4	828,4	Damaged forest stands, 31 December, ha
Hukkunud puistud, ha	423,1	306,2	562,8	582,8	268,2	Destroyed forest stands, ha

Tabel 20 **Investeeringud põhivarasse, 2001–2005**
Table 20 *Investments in fixed assets, 2001–2005*

(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Investeeringud põhivarasse	230,7	254,2	340,9	379,0	421,9	Investments in fixed assets

Tabel 21 **Ehitus, 2002–2006**
Table 21 *Construction, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Kasutusse lubatud eluruumid						Dwelling completions
Eluruumide arv	2	13	13	7	8	Number of dwellings
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	2	13	13	7	8	in one-family, two-family and terraced houses
Eluruumide pind, tuhat m ²	0,2	2,2	1,8	1,0	0,9	Floor area, thousand m ²
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	0,2	2,2	1,8	1,0	0,9	in one-family, two-family and terraced houses
Kasutusse lubatud mitteeluhooned						Non-residential building completions
Mitteeluhoonete arv	11	48	28	52	93	Number of buildings
Kasulik pind, tuhat m ²	3,4	10,5	14,8	35,1	35,3	Useful floor area, thousand m ²
Kubatuur, tuhat m ³	21,6	45,9	73,3	191,5	210,1	Cubic capacity, thousand m ³

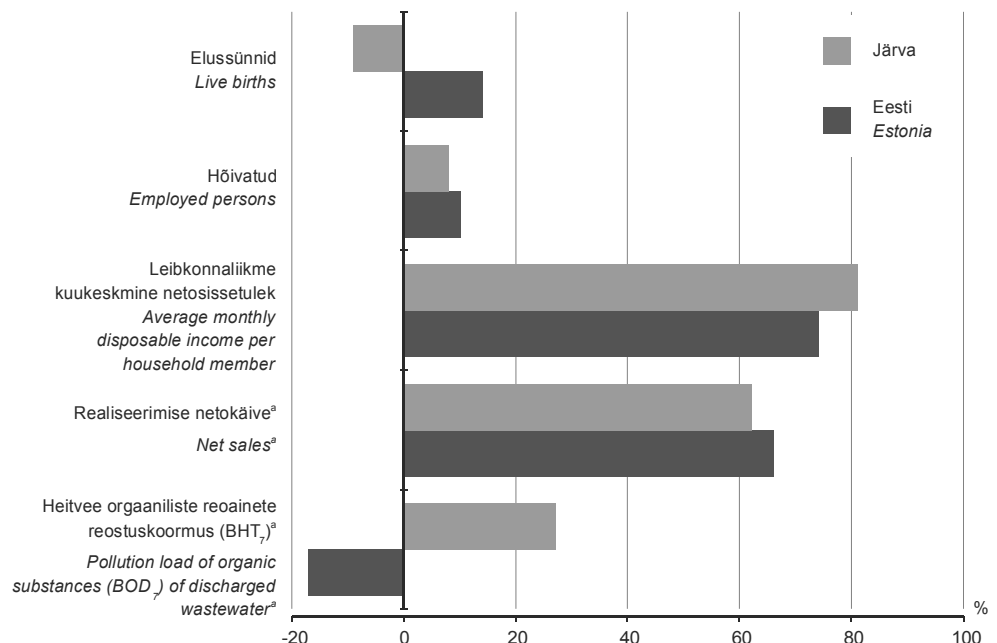
Tabel 22 **Majutus, 2002–2006**
Table 22 *Accommodation, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Majutuskohad	8	10	11	14	11	Accommodation establishments
Toad	128	140	140	141	101	Rooms
Voodid	333	354	395	305	254	Beds
Tubade täitumus, %	20	20	29	26	29	Room occupancy rate, %
Voodikohtade täitumus, %	16	16	19	18	21	Bed occupancy rate, %
Majutatud	13 957	13 379	15 439	15 885	10 362	Tourists
puhkusereisil, %	53	44	41	35	37	on holiday, %
tööreisil, %	44	51	54	55	61	on business, %
Ööbimised	17 790	17 830	25 737	26 605	17 824	Nights spent
Eesti elanikud	12 352	12 429	16 357	18 320	11 493	residents of Estonia

Tabel 23 **Transport ja side, 2002–2006**
 Table 23 *Transport and communication, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Maanteed, km						Roads, km
Riigimaanteed	976	973	973	913	913	National roads
põhimaanteed	134	134	134	127	127	main roads
tugimaanteed	122	121	122	115	115	basic roads
kõrvalmaanteed	720	718	717	671	671	secondary roads
rambid ja ühenduste	-	-	-	-	-	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	1 449	1 339	1 261	1 196	1 194	Local roads
Erateed	155	143	172	289	344	Private roads
Metskondade teed	235	211	205	249	261	Forest district roads
Muud teed	406	548	524	190	243	Other roads
Liiklusvahendid						Vehicles
Sõiduautod	11 306	12 379	13 411	13 130	14 737	Passenger cars
eravaldu	10 559	11 293	12 167	11 895	13 096	private
Autobussid	125	125	124	101	104	Buses
eravaldu	34	41	40	32	34	private
Veoa autod	2 581	2 640	2 633	2 440	2 541	Lorries
eravaldu	1 200	1 206	1 203	1 120	1 127	private
Liiklusõnnetused						Traffic accidents
Arv	87	60	72	72	97	Number
Hukkunud	11	9	7	7	9	Persons killed
Vigasaanud	127	100	112	116	156	Persons injured
Telekommunikatsioon						Telecommunication
Põhitelefoniiniid üldises telefonivõrgus	10 475	9 936	9 494	9 295	9 352	Main telephone lines in general telephone network
Tarbijaliinid	10 115	9 571	9 451	9 258	9 322	Subscriber lines
Taksofonid	48	45	43	37	30	Pay phones
Postiasutused						Post offices
Postkontorid	28	27	27	28	26	Local post offices
Postkastid	188	189	188	187	187	Letter boxes

Joonis 2 **Põhinäitajate muutus, 2002, 2006**
 Figure 2 *Change of main indicators, 2002, 2006*

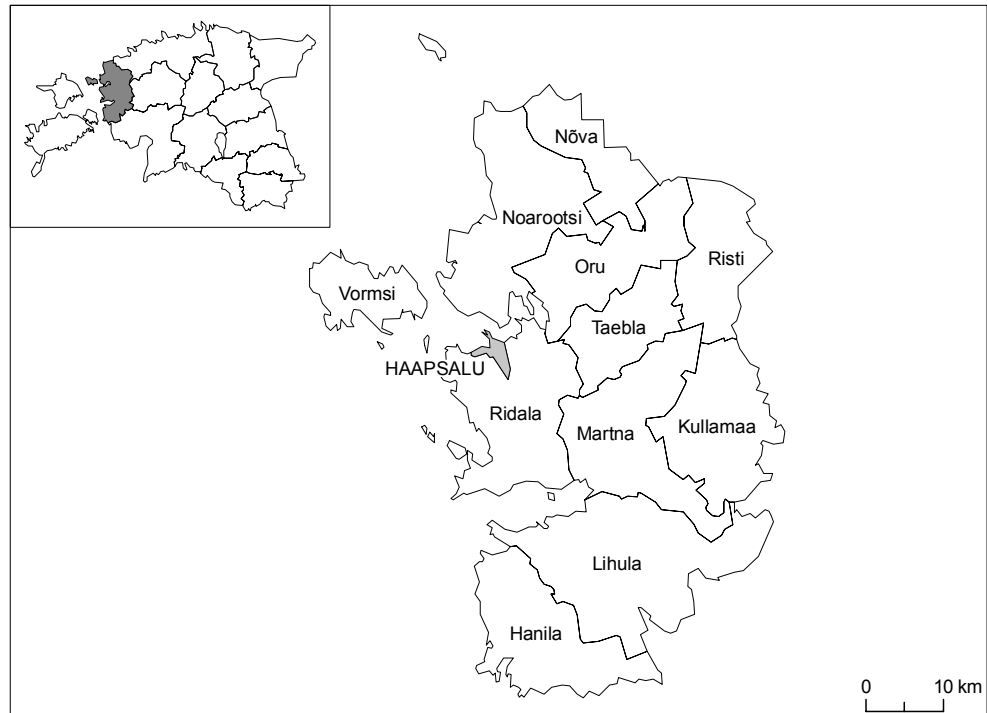

^a Aastad 2001, 2005.

^a Years 2001, 2005.

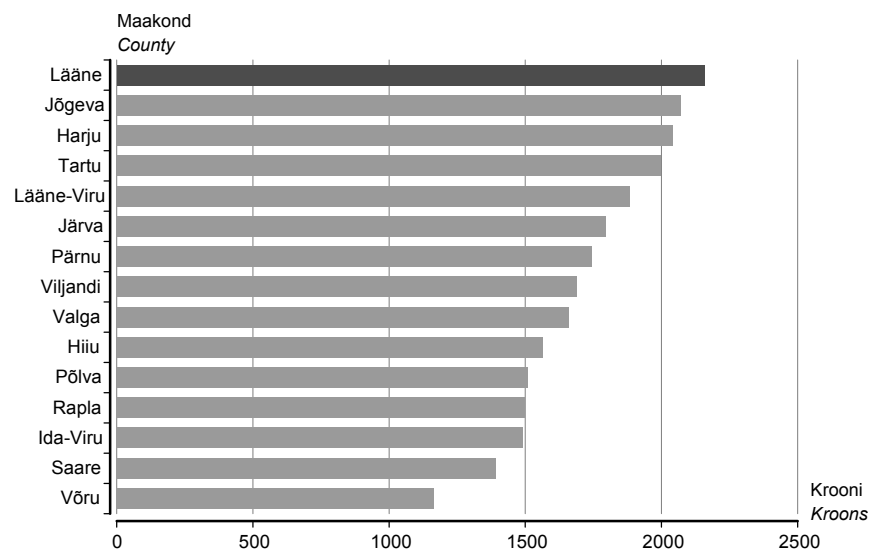
LÄÄNE MAAKOND LÄÄNE COUNTY

Lääne maakonna pindala on 2383,12 km², mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 5,5%. Rahvaarv on 27 713 ehk 2,1% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus Haapsalu linn asub Tallinnast 99 km kaugusel. Lääne maakonnas on 12 kohalikku omavalitsust — 1 linn ja 11 valda.

The area of Lääne County is 2,383.12 km², which covers 5.5% of the territory of Estonia. The population of the county is 27,713, which is 2.1% of the population of Estonia. The city of Haapsalu is the centre of the county located at a distance of 99 km from Tallinn. Lääne County is divided into 12 local governments — 1 city and 11 rural municipalities.

Joonis 1 **Leibkonnaliikme kuukeskmise netosissetuleku muutus, 2002–2006**
Figure 1 *Change of average monthly disposable income per household member, 2002–2006*

Tabel 1 **Haldusjaotus, 2003–2007**
Table 1 *Administrative division, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Haldusüksused, 1. jaanuar	12	12	12	12	12	Administrative units, 1 January
linnad	1	1	1	1	1	cities
vallad	11	11	11	11	11	rural municipalities
Asustusüksused, 1. jaanuar						Settlement units, 1 January
vallasisesed linnad	1	1	1	1	1	cities without municipal status
alevid	-	-	-	-	-	towns
alevikud	6	6	6	6	6	small towns
külad	233	234	234	235	235	villages

Tabel 2 **Keskkond, 2001–2005**
Table 2 *Environment, 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	0,8	0,9	1,1	1,1	0,9	Pollution of air from stationary sources, thousand tons
Veevõtt, mln m ³	1,4	1,3	1,6	1,7	1,5	Water extraction, million m ³
Veeheide, mln m ³	1,1	0,9	1,3	1,4	1,2	Water discharge, million m ³
Maavarade kaevandamine						Extraction of mineral resources
ehitusliiv, tuhat m ³	1,3	-	-	4,9	5,7	construction sand, thousand m ³
ehituskruus, tuhat m ³	2,3	9,1	13,0	30,0	70,4	constructional gravel, thousand m ³
turvas, tuhat tonni	32,2	52,8	44,7	29,3	60,1	peat dust, thousand tons

Tabel 3 **Maafond, 2002–2006**
Table 3 *Land stock, 2002–2006*
(31. detsember — 31 December)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Katastris registreeritud maa, ha	150 611,7	158 024,4	177 132,2	184 713,0	189 959,9	Land registered in the cadastre, ha
eramaa	104 430,4	110 803,4	117 761,6	122 315,7	125 696,2	private land
tagastatud maa	54 011,6	58 342,5	62 065,9	64 321,0	65 660,0	restituted land
ostueesõigusega omandatud maa	26 042,3	26 728,2	28 324,4	29 423,4	30 956,2	land acquired by the right of pre-emption
enampakkumisega omandatud maa	11 087,4	11 123,5	11 123,8	11 123,8	11 123,8	land privatized by auction
erastatud vaba põllumajandusmaa	7 420,9	8 258,5	9 438,6	10 254,9	10 518,5	privatized free agricultural land
erastatud vaba metsamaa	5 868,2	6 350,7	6 808,9	7 192,6	7 437,7	privatized free woodland
munitsipaalmaa	248,5	269,9	292,3	369,1	429,3	municipal land
riigimaa	45 932,8	46 951,1	59 078,3	62 028,2	63 834,4	state land

Tabel 4 **Rahvastik, 2002–2007**
Table 4 *Population, 2002–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Rahvaarv, 1. jaanuar	28 232	28 101	27 990	27 853	27 713	Population, 1 January
mehed	13 152	13 072	13 034	12 953	12 873	males
naised	15 080	15 029	14 956	14 900	14 840	females
0–14-aastased	5 148	4 914	4 649	4 406	4 240	0–14 years
%	18,23	17,49	16,61	15,82	15,30	%
15–64-aastased	18 580	18 568	18 654	18 705	18 666	15–64 years
%	65,81	66,08	66,65	67,16	67,35	%
65-aastased ja vanemad	4 500	4 616	4 684	4 739	4 806	65 years or older
%	15,94	16,43	16,73	17,01	17,34	%
vanus teadmata	4	3	3	3	1	age unknown
%	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	%
	2002	2003	2004	2005	2006	
Elussünnid	255	248	245	240	252	Live births
Surmad	417	388	360	383	401	Deaths
Sünnimuse üldkordaja	9,01	8,80	8,74	8,60	9,07	Crude birth rate
Suremuse üldkordaja	14,73	13,78	12,84	13,72	14,43	Crude death rate
Abielud	117	108	111	101	125	Marriages
Abielulahutused	77	71	73	71	63	Divorces

Tabel 5 **Haridus, 2002–2006**
Table 5 *Education, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Alusharidus, 31. detsember						Preprimary education, 31 December
Koolieelsed lasteasutused	18	17	19	19	19	Preschool institutions
Lapsed	973	951	979	948	989	Children
Üldharidus, õppeaasta alguses						General education, at the beginning of academic year
Päevaõpe						Diurnal study
õppeasutused	27	27	27	27	27	educational institutions
õpilased	4 844	4 752	4 561	4 253	3 970	pupils
gümnaasiumiklassides	847	901	949	908	917	at gymnasium level
Õhtu- ja kaugõpe						Evening and correspondence study
õhtukoolid	1	1	1	1	1	evening schools
osakonnad päevakoolide juures	-	-	-	-	-	departments at diurnal schools
õpilased	158	175	163	130	118	pupils
Kutseharidus, õppeaasta alguses						Vocational education, at the beginning of academic year
Õppeasutused	1	1	1	1	1	Educational institutions
Õpilased	258	251	286	416	564	Students

Tabel 6 **Kultuur, 2002–2006**
Table 6 *Culture, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Rahvaraamatukogud						Public libraries
Rahvaraamatukogud	23	23	23	23	23	Public libraries
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	373	379	387	397	402	Total stock, thousand library units
Lugejad, tuhat	11,7	11,5	11,1	10,6	9,3	Registered users, thousands
Laenutusi lugeja kohta	24	24	23	22	24	Library units lent per user
Muuseumid						Museums
Muuseumid	10	12	14	14	15	Museums
Fondi suurus, tuhat säilikut	99,4	101,8	103,9	106,0	107,9	Total collection, thousand museum pieces
Külastajad, tuhat	48	60	45	45	46	Attendance, thousands

Tabel 7 **Tervishoid, 2001–2005**
Table 7 *Health care, 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005	
Arstid	52	56	57	58	56	Physicians
perearstid	8	13	14	14	15	family doctors
Hambaarstid	15	14	13	15	13	Dentists
Õendustöötajad	133	161	159	161	154	Medium-level medical personnel
Haiglad	3	3	3	3	3	Hospitals
Ravivoodid	245	217	218	219	212	Hospital beds
Hospitaliseeritud	5 421	6 191	6 221	5 870	6 170	Inpatients
Arsti ambulatoorsed vastuvõttud, tuhat	125,2	123,6	120	126,3	132,3	Outpatient visits, thousands
perearsti vastuvõttud, tuhat	37,6	67,3	55,9	65,1	66,7	visits to family doctor, thousands
Arsti koduvisiidid, tuhat	4,7	3,8	3,0	2,4	1,9	Home visits, thousands
perearsti koduvisiidid, tuhat	1,7	3,4	2,1	1,8	1,4	home visits of family doctor, thousands
Hambaarsti vastuvõttud, tuhat	35,8	28,6	23,9	26,7	26,6	Visits to dentist, thousands

Tabel 8 Sotsiaalne kaitse, 2002–2007
Table 8 Social protection, 2002–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Pensionärid, 1. jaanuar	7 705	7 703	7 785	7 776	7 788	Pensioners, 1 January
vanaduspensionärid	6 058	6 040	6 097	6 060	6 014	old-age pensioners
invaliidsus-/töövõimetus-pensionärid	1 125	1 150	1 188	1 239	1 299	persons receiving disability pension/ pension for incapacity for work
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 692	1 898	2 100	2 492	2 832	Average monthly pension, 1 January, kroons
	2002	2003	2004	2005	2006	
Toimetulekutoetused						Subsistence benefits
Toetused kokku, tuhat krooni	8 245	8 321	6 231	6 480	5 338	Benefits total, thousand kroons
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	7 811	7 975	5 617	5 741	3 995	benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	433	345	614	739	1 344	supplementary subsistence benefit, thousand kroons
Rahuldatud taotluste arv toimetulekupiiri tagamiseks	10 369	8 885	6 386	5 336	3 766	Number of applications satisfied to guarantee subsistence level

Tabel 9 Kuritegevus, 2002–2006
Table 9 Crime, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud kuriteod	911	982	900	849	807	Recorded criminal offences
I astme kuriteod	20	31	26	31	29	1st degree offences
tapmine, mõrv	2	1	-	-	-	manslaughter, murder
vägistamine	-	2	3	2	1	rape
vargus	638	646	581	450	406	larceny
Avastatud kuriteod	382	436	466	535	512	Cleared criminal offences
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	15	17	4	4	4	People perished due to offences
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	10	7	16	10	4	Damage due to offences, million kroons

Tabel 10 Tööturg, 2002–2006
Table 10 Labour market, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
15–74-aastased hõiveseisundi järgi						Population aged 15–74 by labour status
Töõjõud	13 300	12 500	13 100	13 400	12 400	Labour force
hõivatud	11 300	11 100	12 400	12 300	11 500	employed persons
töötud	2 000	1 400	700	unemployed persons
Mitteaktiivsed	8 000	8 900	8 300	8 000	9 200	Inactive persons
Tööealised kokku	21 300	21 400	21 400	21 400	21 500	Working-age persons total
Töõjõus osalemise määr, %	62,6	58,5	61,4	62,5	57,4	Labour force participation rate, %
Tööhõive määr, %	53,1	51,9	58,1	57,6	53,5	Employment rate, %
Töötuse määr, %	15,1	11,3	5,3	Unemployment rate, %
Registreeritud töötus						Registered unemployment
Registreeritud töötud	565	947	726	646	395	Registered unemployed persons
Registreeritud töötute osatahtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	3,4	5,7	4,4	3,8	2,3	Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %

Tabel 11 **Palk, 2002–2006**
 Table 11 *Wages and salaries, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Keskmine brutokuupalk	4 209	5 199	5 816	6 468	7 201	<i>Average monthly gross wages</i>

Tabel 12 **Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2002–2006**
 Table 12 *Average monthly income and expenditure per household member, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Netosissetulek	2 042	2 534	2 735	2 612	4 199	<i>Disposable income</i>
palgatööst	1 177	1 500	1 571	1 706	2 653	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	2 094	2 574	2 486	2 814	3 622	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	674	748	726	751	906	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	320	359	374	375	475	<i>on housing</i>

Tabel 13 **Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2000–2004**
 Table 13 *Gross domestic product (GDP) at current prices, 2000–2004*

	2000	2001	2002	2003	2004	
SKP turuhindades, miljonit krooni	1 354,6	1 478,6	1 616,1	1 647,5	1 871,7	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	1 209,2	1 321,2	1 437,0	1 466,9	1 666,4	<i>Value added, million kroons</i>
primaarsektor	120,1	117,3	121,3	116,1	137,0	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	335,7	391,4	425,1	427,0	507,6	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	753,4	812,6	890,6	923,9	1 021,8	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	145,3	157,4	179,1	180,5	205,3	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	1,4	1,4	1,3	1,2	1,3	<i>Contribution of counties to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	47 327	51 933	57 080	58 491	66 740	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	67,9	65,5	63,9	59,6	61,4	<i>% of Estonia average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	9,9	8,9	8,4	7,9	8,2	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	27,8	29,6	29,6	29,1	30,5	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	62,3	61,5	62,0	63,0	61,3	<i>tertiary sector</i>

Tabel 14 **Kohalikud eelarved, 2002–2006**
 Table 14 *Local budgets, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tulud, tuhat krooni	263 370	262 292	298 828	309 298	371 243	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	253 916	250 512	299 199	304 187	403 864	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	9 302	9 312	10 655	11 077	13 362	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	8 968	8 894	10 668	10 894	14 536	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 15 **Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2002–2006**
 Table 15 *Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud objektid, 31. detsember	2 099	2 194	2 342	2 433	2 513	Registered units, 31 December
Ettevõtjad	1 611	1 684	1 771	1 825	1 877	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	822	837	865	862	808	sole proprietors
äriühingud	787	845	904	961	1 066	commercial undertakings
välismaa äri- ühingute filiaalid	2	2	2	2	3	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	480	500	557	590	618	Non-profit associations
Sihtasutused	8	10	14	18	18	Foundations

Tabel 16 **Ettevõtete majandusnäitajad, 2001–2005**
 Table 16 *Financial statistics of enterprises, 2001–2005*
 (aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Bilansimaht	1 191 260	1 376 345	1 248 948	1 488 701	1 837 481	Balance sheet total
Realiseerimise netokäive	1 745 687	2 025 572	1 652 089	2 020 731	2 598 921	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	68 230	-3 877	71 819	93 613	158 895	Net profit (loss)

Tabel 17 **Tööstus, 2001–2005**
 Table 17 *Industry, 2001–2005*
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Tööstustoodang	694	814	643	822	912	Industrial production
Tööstustoodangu müük	693	808	643	818	908	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	252	312	308	411	438	Sales of industrial production to nonresidents

Tabel 18 **Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2002–2006**
 Table 18 *Agriculture in the agricultural holdings, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Põllukultuuride külvipind, ha	21 871	12 403	18 741	18 278	19 778	Sown area of field crops, ha
teravili	8 697	7 595	8 646	9 228	9 516	cereals
kaunvili	92	199	547	392	414	legumes
raps, rüps	299	734	1 033	1 297	1 962	rape
kartul	568	266	504	359	321	potatoes
avamaaköögivili	43	11	47	23	34	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, tons
teravili	14 306	13 948	18 442	21 677	18 113	cereals
kaunvili	132	245	228	426	430	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	496	963	1 687	2 278	2 638	rape seed
kartul	7 055	3 031	4 494	5 033	5 977	potatoes
avamaaköögivili	154	87	336	322	348	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	1 645	1 836	2 133	2 349	1 903	cereals
kaunvili	1 435	1 231	417	1 087	1 039	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 659	1 312	1 633	1 756	1 345	rape seed
kartul	12 421	11 395	8 917	14 019	18 620	potatoes
avamaaköögivili	3 581	7 909	7 149	14 000	10 235	open-field vegetables
Loomad aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end- year, thousands
veised	9,6	11,4	8,5	9,0	9,7	cattle
lehmad	3,9	3,4	3,5	3,0	2,8	cows
sead	9,5	8,3	9,2	9,3	8,1	pigs
lambad ja kitsed	1,7	2,4	1,3	1,4	2,2	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, tons
Liha	2 117	1 645	1 735	1 742	1 745	Meat
veiseliha	742	601	672	470	607	beef
sealiha	1 329	1 009	1 050	1 254	1 120	pork
Piim	16 244	14 792	15 968	15 229	14 878	Milk

Tabel 19 **Metsamajandus, 2002–2006**
Table 19 *Forestry, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Metsaraie raiedokumentide alusel						Gross felling based on felling documentation
Raiepindala, ha	3 761	3 620	4 492	2 533	2 515	Felling area, ha
Raiemaht, tuhat m ³	153,5	215,5	243,0	123,4	147,4	Felling outturn, thousand m ³
Metsa uuendamine, ha	90,7	88,4	328,6	230,5	128,0	Reforestation, ha
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	829,8	460,1	396,6	684,7	363,5	Damaged forest stands, 31 December, ha
Hukkunud puistud, ha	48,9	29,5	62,6	11,7	19,4	Destroyed forest stands, ha

Tabel 20 **Investeeringud põhivarasse, 2001–2005**
Table 20 *Investments in fixed assets, 2001–2005*

(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Investeeringud põhivarasse	110,3	262,9	137,7	153,1	250,7	Investments in fixed assets

Tabel 21 **Ehitus, 2002–2006**
Table 21 *Construction, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Kasutusse lubatud eluruumid						Dwelling completions
Eluruumide arv	7	9	24	20	11	Number of dwellings
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	7	9	20	16	11	in one-family, two-family and terraced houses
Eluruumide pind, tuhat m ²	1,0	1,1	2,6	2,9	1,3	Floor area, thousand m ²
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	1,0	1,1	2,4	2,6	1,3	in one-family, two-family and terraced houses
Kasutusse lubatud mitteeluhooned						Non-residential building completions
Mitteeluhoonete arv	11	38	37	37	18	Number of buildings
Kasulik pind, tuhat m ²	1,1	5,6	4,8	21,1	10,4	Useful floor area, thousand m ²
Kubatuur, tuhat m ³	3,7	28,5	19,4	140,8	62,4	Cubic capacity, thousand m ³

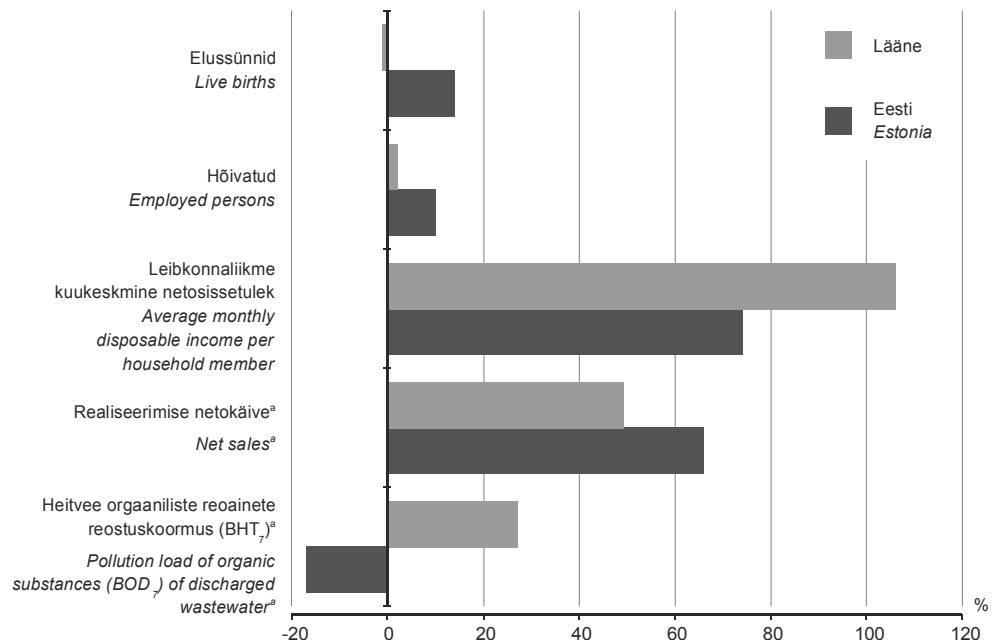
Tabel 22 **Majutus, 2002–2006**
Table 22 *Accommodation, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Majutuskohad	22	32	37	39	48	Accommodation establishments
Toad	461	524	563	526	744	Rooms
Voodid	1 071	1 206	1 338	1 320	1 719	Beds
Tubade täitumus, %	27	48	44	41	44	Room occupancy rate, %
Voodikohtade täitumus, %	27	43	43	39	40	Bed occupancy rate, %
Majutatud	49 929	54 262	54 195	57 711	56 598	Tourists
puhkusereisil, %	70	49	50	50	40	on holiday, %
tööreisil, %	22	23	22	24	27	on business, %
Ööbimised	135 991	139 947	147 581	141 438	147 202	Nights spent
Eesti elanikud	31 320	44 546	46 210	50 876	54 302	residents of Estonia

Tabel 23 **Transport ja side, 2002–2006**
 Table 23 *Transport and communication, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Maanteed, km						Roads, km
Riigimaanteed	747	747	749	749	749	National roads
põhimaanteed	107	107	107	107	107	main roads
tugimaanteed	75	75	75	74	75	basic roads
kõrvalmaanteed	565	565	567	568	568	secondary roads
rambid ja ühenduste	-	-	-	-	-	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	1 109	1 109	1 109	1 087	1 021	Local roads
Erateed	487	465	468	592	648	Private roads
Metskondade teed	184	184	188	169	193	Forest district roads
Muud teed	130	153	181	98	79	Other roads
Liiklusvahendid						Vehicles
Sõiduautod	9 557	10 830	12 600	13 178	14 626	Passenger cars
eravaldu	8 219	8 858	9 501	9 770	10 929	private
Autobussid	131	137	133	132	102	Buses
eravaldu	22	23	24	22	18	private
Veoautod	2 204	2 352	2 456	2 498	2 670	Lorries
eravaldu	987	986	956	891	945	private
Liiklusõnnetused						Traffic accidents
Arv	37	45	47	48	47	Number
Hukkunud	5	6	4	2	4	Persons killed
Vigasaanud	47	64	61	58	76	Persons injured
Telekommunikatsioon						Telecommunication
Põhitelefoniiniid üldises telefonivõrgus	8 842	8 422	7 850	7 699	7 781	Main telephone lines in general telephone network
Tarbijaliinid	8 657	8 227	7 816	7 670	7 754	Subscriber lines
Taksofonid	42	40	34	29	27	Pay phones
Postiasutused						Post offices
Postkontorid	19	18	18	18	18	Local post offices
Postkastid	194	194	193	193	192	Letter boxes

Joonis 2 **Põhinäitajate muutus, 2002, 2006**
 Figure 2 *Change of main indicators, 2002, 2006*

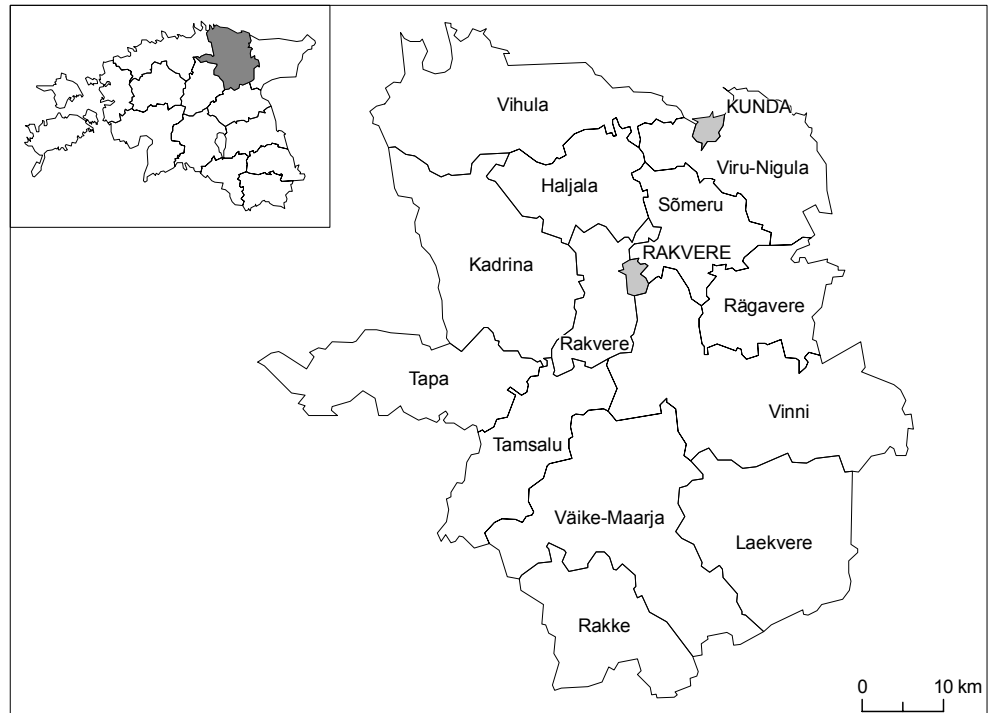

^a Aastad 2001, 2005.

^a Years 2001, 2005.

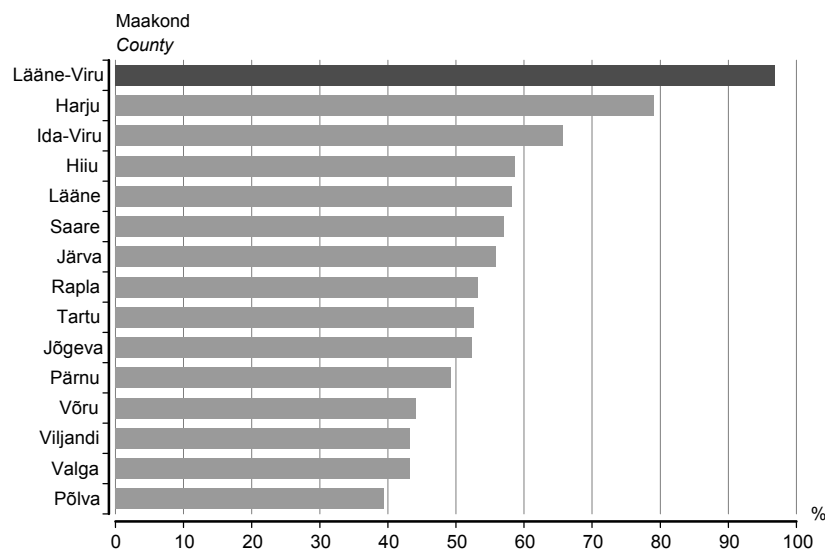
LÄÄNE-VIRU MAAKOND LÄÄNE-VIRU COUNTY

Lääne-Viru maakonna pindala on 3627,80 km², mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 8,4%. Rahvaarv on 67 560 ehk 5,0% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus Rakvere linn asub Tallinnast 98 km kaugusel. Lääne-Viru maakonnas on 15 kohalikku omavalitsust — 2 linna ja 13 valda.

The area of Lääne-Viru County is 3,627.80 km², which covers 8.4% of the territory of Estonia. The population of the county is 67,560, which is 5.0% of the population of Estonia. The city of Rakvere is the centre of the county located at a distance of 98 km from Tallinn. Lääne-Viru County is divided into 15 local governments — 2 cities and 13 rural municipalities.

Joonis 1 **Kattega teede osatähtsus riigimaanteedel, 31.12.2006**
Figure 1 **Share of paved roads in national roads, 31.12.2006**

Tabel 1 **Haldusjaotus, 2003–2007**
Table 1 *Administrative division, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Haldusüksused, 1. jaanuar	18	18	18	15	15	<i>Administrative units, 1 January</i>
linnad	4	4	4	2	2	<i>cities</i>
vallad	14	14	14	13	13	<i>rural municipalities</i>
Asustusüksused, 1. jaanuar						<i>Settlement units, 1 January</i>
vallasisesed linnad	-	-	-	2	2	<i>cities without municipal status</i>
alevid	-	-	-	-	-	<i>towns</i>
alevikud	17	17	17	18	18	<i>small towns</i>
külad	364	364	364	378	378	<i>villages</i>

Tabel 2 **Keskkond, 2001–2005**
Table 2 *Environment, 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	3,7	5,5	6,4	5,5	4,7	<i>Pollution of air from stationary sources, thousand tons</i>
Veevõtt, mln m ³	25,5	14,6	16,6	28,1	5,0	<i>Water extraction, million m³</i>
Veeheide, mln m ³	25,5	13,9	16,1	28,3	16,7	<i>Water discharge, million m³</i>
Maavarade kaevandamine						<i>Extraction of mineral resources</i>
ehitusliiv, tuhat m ³	0,2	78,7	4,9	9,0	20,4	<i>construction sand, thousand m³</i>
ehituskruus, tuhat m ³	24,6	29,9	43,1	43,2	60,3	<i>constructional gravel, thousand m³</i>
turvas, tuhat tonni	20,8	43,2	19,2	11,3	23,0	<i>peat dust, thousand tons</i>

Tabel 3 **Maafond, 2002–2006**
Table 3 *Land stock, 2002–2006*
(31. detsember — 31 December)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Katastris registreeritud maa, ha	265 668,7	282 070,5	291 617,1	310 286,4	314 668,9	<i>Land registered in the cadastre, ha</i>
eramaa	172 205,9	186 316,7	195 608,9	209 632,1	212 649,6	<i>private land</i>
tagastatud maa	92 078,5	98 820,1	101 403,3	106 375,0	106 778,7	<i>restituted land</i>
ostueesõigusega omandatud maa	55 226,0	58 967,9	62 980,4	67 189,2	68 996,2	<i>land acquired by the right of pre-emption</i>
enampakkumisega omandatud maa	5 592,6	5 630,6	5 630,6	6 206,1	6 206,1	<i>land privatized by auction</i>
erastatud vaba põllumajandusmaa	13 574,1	15 955,2	17 253,8	18 888,4	19 286,9	<i>privatized free agricultural land</i>
erastatud vaba metsamaa	5 734,7	6 942,9	8 340,8	10 973,4	11 381,7	<i>privatized free woodland</i>
munitsipaalmaa	600,3	698,1	783,1	954,5	1 049,2	<i>municipal land</i>
riigimaa	92 862,5	95 055,7	95 225,1	99 699,8	100 970,1	<i>state land</i>

Tabel 4 **Rahvastik, 2002–2007**
Table 4 *Population, 2002–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Rahvaarv, 1. jaanuar	67 052	66 743	66 464	66 186	67 560	<i>Population, 1 January</i>
mehed	31 059	30 887	30 728	30 619	31 261	<i>males</i>
naised	35 993	35 856	35 736	35 567	36 299	<i>females</i>
0–14-aastased	12 551	11 979	11 428	10 935	10 858	<i>0–14 years</i>
%	18,72	17,95	17,19	16,52	16,07	<i>%</i>
15–64-aastased	43 554	43 766	43 878	44 095	45 085	<i>15–64 years</i>
%	64,96	65,57	66,02	66,62	66,73	<i>%</i>
65-aastased ja vanemad	10 941	10 993	11 154	11 152	11 614	<i>65 years or older</i>
%	16,32	16,47	16,78	16,85	17,19	<i>%</i>
vanus teadmata	6	5	4	4	3	<i>age unknown</i>
%	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	<i>%</i>
	2002	2003	2004	2005	2006	
Elussünnid	656	636	606	631	712	<i>Live births</i>
Surmad	968	953	891	915	932	<i>Deaths</i>
Sünnimuse üldkordaja	9,76	9,51	9,10	9,51	10,52	<i>Crude birth rate</i>
Suremuse üldkordaja	14,40	14,25	13,38	13,80	13,77	<i>Crude death rate</i>
Abielud	264	226	236	232	273	<i>Marriages</i>
Abielulahutused	159	164	164	174	175	<i>Divorces</i>

Tabel 5 **Haridus, 2002–2006**
Table 5 *Education, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Alusharidus, 31. detsember						Preprimary education, 31 December
Koolieelsed lasteasutused	28	26	26	28	28	Preschool institutions
Lapsed	2 192	2 297	2 332	2 293	2 316	Children
Üldharidus, õppeaasta alguses						General education, at the beginning of academic year
Päevaõpe						Diurnal study
õppeasutused	43	44	42	41	41	educational institutions
õpilased	11 044	10 587	10 162	9 683	9 099	pupils
gümnaasiumiklassides	1 575	1 630	1 719	1 724	1 691	at gymnasium level
Õhtu- ja kaugõpe						Evening and correspondence study
õhtukoolid	1	1	1	1	1	evening schools
osakonnad päevakoolide juures	2	3	3	4	4	departments at diurnal schools
õpilased	268	263	300	295	295	pupils
Kutseharidus, õppeaasta alguses						Vocational education, at the beginning of academic year
Õppeasutused	4	4	4	3	3	Educational institutions
Õpilased	1 253	1 170	1 362	1 438	1 484	Students

Tabel 6 **Kultuur, 2002–2006**
Table 6 *Culture, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Rahvaraamatukogud						Public libraries
Rahvaraamatukogud	35	35	35	35	43	Public libraries
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	662	672	675	674	692	Total stock, thousand library units
Lugejad, tuhat	25,5	25,3	25,2	25,3	24,5	Registered users, thousands
Laenutusi lugeja kohta	34	33	32	30	28	Library units lent per user
Muuseumid						Museums
Muuseumid	19	19	20	22	21	Museums
Fondi suurus, tuhat säilikut	197,4	201,0	200,8	209,8	200,9	Total collection, thousand museum pieces
Külastajad, tuhat	96	162	166	197	190	Attendance, thousands

Tabel 7 **Tervishoid, 2001–2005**
Table 7 *Health care, 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005	
Arstid	115	105	105	102	100	Physicians
perearstid	39	41	42	42	41	family doctors
Hambaarstid	35	36	38	38	40	Dentists
Õendustöötajad	229	231	234	235	231	Medium-level medical personnel
Haiglad	2	2	2	2	2	Hospitals
Ravivoodid	241	241	241	241	241	Hospital beds
Hospitaliseeritud	9 187	8 139	7 650	7 514	7 225	Inpatients
Arsti ambulatoorsed vastuvõttud, tuhat	345,3	336,6	340,9	360,0	343,9	Outpatient visits, thousands
perearsti vastuvõttud, tuhat	225,4	221,0	217,8	226,3	229,3	visits to family doctor, thousands
Arsti koduvisiidid, tuhat	17,8	14,8	12,4	10,4	9,4	Home visits, thousands
perearsti koduvisiidid, tuhat	17,4	14,7	12,3	10,3	9,3	home visits of family doctor, thousands
Hambaarsti vastuvõttud, tuhat	81,0	76,6	82,7	78,3	76,2	Visits to dentist, thousands

Tabel 8 Sotsiaalne kaitse, 2002–2007
Table 8 Social protection, 2002–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Pensionärid, 1. jaanuar	18 067	17 833	17 877	17 702	17 604	<i>Pensioners, 1 January</i>
vanaduspensionärid	14 684	14 444	14 448	14 249	14 104	<i>old-age pensioners</i>
invaliidsus-/töövõimetuspensionärid	2 292	2 358	2 439	2 523	2 605	<i>persons receiving disability pension/pension for incapacity for work</i>
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 681	1 891	2 095	2 483	2 829	<i>Average monthly pension, 1 January, kroons</i>
	2002	2003	2004	2005	2006	
Toimetulekutoetused						<i>Subsistence benefits</i>
Toetused kokku, tuhat krooni	11 296	11 615	10 097	10 550	8 839	<i>Benefits total, thousand kroons</i>
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	10 876	11 611	9 997	9 703	6 462	<i>benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons</i>
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	420	3	100	847	2 377	<i>supplementary subsistence benefit, thousand kroons</i>
Rahuldatud taotluste arv toimetulekupiiri tagamiseks	13 847	12 545	10 362	8 623	5 600	<i>Number of applications satisfied to guarantee subsistence level</i>

Tabel 9 Kuritegevus, 2002–2006
Table 9 Crime, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud kuriteod	1 603	2 000	2 102	2 137	1 705	<i>Recorded criminal offences</i>
I astme kuriteod	38	96	91	79	70	<i>1st degree offences</i>
tapmine, mõrv	6	12	5	5	8	<i>manslaughter, murder</i>
vägistamine	2	1	5	7	1	<i>rape</i>
vargus	1 015	1 291	1 270	1 145	811	<i>larceny</i>
Avastatud kuriteod	859	848	1 369	1 321	1 187	<i>Cleared criminal offences</i>
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	36	40	23	29	22	<i>People perished due to offences</i>
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	192	112	68	38	22	<i>Damage due to offences, million kroons</i>

Tabel 10 Tööturg, 2002–2006
Table 10 Labour market, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
15–74-aastased						<i>Population aged 15–74</i>
hõiveseisundi järgi						<i>by labour status</i>
Töõjõud	30 100	29 400	28 600	30 600	31 800	<i>Labour force</i>
hõivatud	27 900	27 600	26 500	28 800	30 000	<i>employed persons</i>
töötud	2 200	1 900	2 100	1 800	1 800	<i>unemployed persons</i>
Mitteaktiivsed	20 000	20 800	21 600	19 800	18 700	<i>Inactive persons</i>
Tööealised kokku	50 100	50 300	50 300	50 400	50 500	<i>Working-age persons total</i>
Töõjõus osalemise määr, %	60,1	58,6	57,0	60,7	62,9	<i>Labour force participation rate, %</i>
Tööhõive määr, %	55,7	54,8	52,7	57,2	59,3	<i>Employment rate, %</i>
Töötuse määr, %	7,3	6,4	7,4	5,8	5,7	<i>Unemployment rate, %</i>
Registreeritud töötus						<i>Registered unemployment</i>
Registreeritud töötud	1 893	1 703	1 579	1 263	723	<i>Registered unemployed persons</i>
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	4,9	4,4	4,1	3,2	1,8	<i>Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %</i>

Tabel 11 **Palk, 2002–2006**
 Table 11 *Wages and salaries, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Keskmine brutokuupalk	4 838	5 253	5 653	6 301	7 318	<i>Average monthly gross wages</i>

Tabel 12 **Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2002–2006**
 Table 12 *Average monthly income and expenditure per household member, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Netosissetulek	2 302	2 461	3 158	3 143	4 185	<i>Disposable income</i>
palgatööst	1 356	1 421	2 222	2 193	2 571	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	2 219	2 300	2 811	2 909	3 646	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	788	773	746	816	911	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	292	273	371	385	607	<i>on housing</i>

Tabel 13 **Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2000–2004**
 Table 13 *Gross domestic product (GDP) at current prices, 2000–2004*

	2000	2001	2002	2003	2004	
SKP turuhindades, miljonit krooni	3 483,2	3 808,5	4 376,6	4 449,4	4 876,3	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	3 109,4	3 403,2	3 891,6	3 961,8	4 341,4	<i>Value added, million kroons</i>
primaarsektor	404,2	437,6	494,6	483,9	453,8	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	1 136,1	1 208,7	1 382,3	1 420,2	1 654,5	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	1 569,1	1 756,8	2 014,6	2 057,6	2 233,0	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	373,8	405,3	485,0	487,6	534,9	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	3,6	3,5	3,6	3,3	3,3	<i>Contribution of counties to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	51 405	56 433	65 120	66 511	73 213	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	73,7	71,1	72,9	67,7	67,3	<i>% of Estonia average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	13,0	12,9	12,7	12,2	10,5	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	36,5	35,5	35,5	35,8	38,1	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	50,5	51,6	51,8	51,9	51,4	<i>tertiary sector</i>

Tabel 14 **Kohalikud eelarved, 2002–2006**
 Table 14 *Local budgets, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tulud, tuhat krooni	543 359	562 553	591 495	659 115	789 968	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	508 872	561 180	600 755	641 188	788 187	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	8 085	8 409	8 881	9 938	11 675	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	7 572	8 389	9 020	9 667	11 648	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 15 Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2002–2006
Table 15 Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud objektid, 31. detsember	4 489	4 659	4 892	5 173	5 350	Registered units, 31 December
Ettevõtjad	3 672	3 789	3 919	4 121	4 220	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	1 840	1 893	1 880	1 890	1 727	sole proprietors
äriühingud	1 832	1 896	2 039	2 230	2 492	commercial undertakings
välismaa äriühingute filiaalid	-	-	-	1	1	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	807	858	958	1 036	1 114	Non-profit associations
Sihtasutused	10	12	15	16	16	Foundations

Tabel 16 Ettevõtete majandusnäitajad, 2001–2005
Table 16 Financial statistics of enterprises, 2001–2005
(aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Bilansimaht	3 874 230	4 275 422	4 663 031	5 257 752	6 045 416	Balance sheet total
Realiseerimise netokäive	5 825 379	6 771 121	7 174 114	8 215 327	9 269 966	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	286 346	308 890	278 428	419 439	633 016	Net profit (loss)

Tabel 17 Tööstus, 2001–2005
Table 17 Industry, 2001–2005
(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Tööstustoodang	2 946	3 481	4 040	4 224	4 747	Industrial production
Tööstustoodangu müük	2 932	3 467	3 995	4 208	4 731	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	1 403	1 604	1 929	1 934	2 114	Sales of industrial production to nonresidents

Tabel 18 Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2002–2006
Table 18 Agriculture in the agricultural holdings, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Põllukultuuride külvipind, ha	77 460	67 193	59 819	70 748	73 382	Sown area of field crops, ha
teravili	42 470	39 247	32 167	39 878	39 322	cereals
kaunvili	111	161	108	76	594	legumes
raps, rüps	6 191	8 648	9 572	7 986	8 967	rape
kartul	1 267	511	755	706	1 105	potatoes
avamaaköögivilid	120	59	160	33	28	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, tons
teravili	96 500	72 928	80 864	113 333	79 784	cereals
kaunvili	254	144	7	104	672	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	12 731	13 857	13 583	14 832	10 891	rape seed
kartul	15 782	7 460	6 248	10 621	10 019	potatoes
avamaaköögivilid	416	335	1 392	350	405	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	2 272	1 858	2 514	2 842	2 029	cereals
kaunvili	2 288	894	65	1 368	1 131	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	2 056	1 602	1 419	1 857	1 215	rape seed
kartul	12 456	14 599	8 275	15 044	9 067	potatoes
avamaaköögivilid	3 467	5 678	8 700	10 606	14 464	open-field vegetables
Loomad aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end-year, thousands
veised	28,5	28,6	28,6	29,8	31,0	cattle
lehmad	12,4	12,5	12,1	12,3	12,9	cows
sead	50,9	50,0	44,1	51,0	53,9	pigs
lambad ja kitsed	1,1	1,5	1,4	2,2	2,4	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, tons
Liha	8 175	7 630	7 570	7 370	8 335	Meat
veiseliha	1 906	1 443	1 758	1 684	1 819	beef
sealiha	6 072	6 114	5 730	5 550	6 428	pork
Piim	66 984	67 949	72 066	78 782	84 580	Milk

Tabel 19 **Metsamajandus, 2002–2006**
Table 19 *Forestry, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Metsaraie raiedokumentide alusel						Gross felling based on felling documentation
Raiepindala, ha	11 162	8 798	9 357	5 694	7 605	Felling area, ha
Raiemaht, tuhat m ³	800,2	644,1	576,8	310,9	542,6	Felling outturn, thousand m ³
Metsa uuendamine, ha	989,5	1 136,7	1 177,1	958,3	992,7	Reforestation, ha
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	7 120,2	3 294,1	1 268,0	1 820,2	1 566,4	Damaged forest stands, 31 December, ha
Hukkunud puistud, ha	2 335,5	522,4	529,8	316,7	173,9	Destroyed forest stands, ha

Tabel 20 **Investeeringud põhivarasse, 2001–2005**
Table 20 *Investments in fixed assets, 2001–2005*

(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Investeeringud põhivarasse	468,3	397,9	584,5	516,2	570,8	Investments in fixed assets

Tabel 21 **Ehitus, 2002–2006**
Table 21 *Construction, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Kasutusse lubatud eluruumid						Dwelling completions
Eluruumide arv	30	16	26	13	80	Number of dwellings
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	30	16	21	5	20	in one-family, two-family and terraced houses
Eluruumide pind, tuhat m ²	4,7	2,5	2,9	1,0	6,2	Floor area, thousand m ²
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	4,7	2,5	2,7	0,7	2,7	in one-family, two-family and terraced houses
Kasutusse lubatud mitteeluhooned						Non-residential building completions
Mitteeluhoonete arv	45	55	69	32	71	Number of buildings
Kasulik pind, tuhat m ²	33,6	56,0	34,3	8,7	39,9	Useful floor area, thousand m ²
Kubatuur, tuhat m ³	194,8	230,4	227,5	46,4	250,9	Cubic capacity, thousand m ³

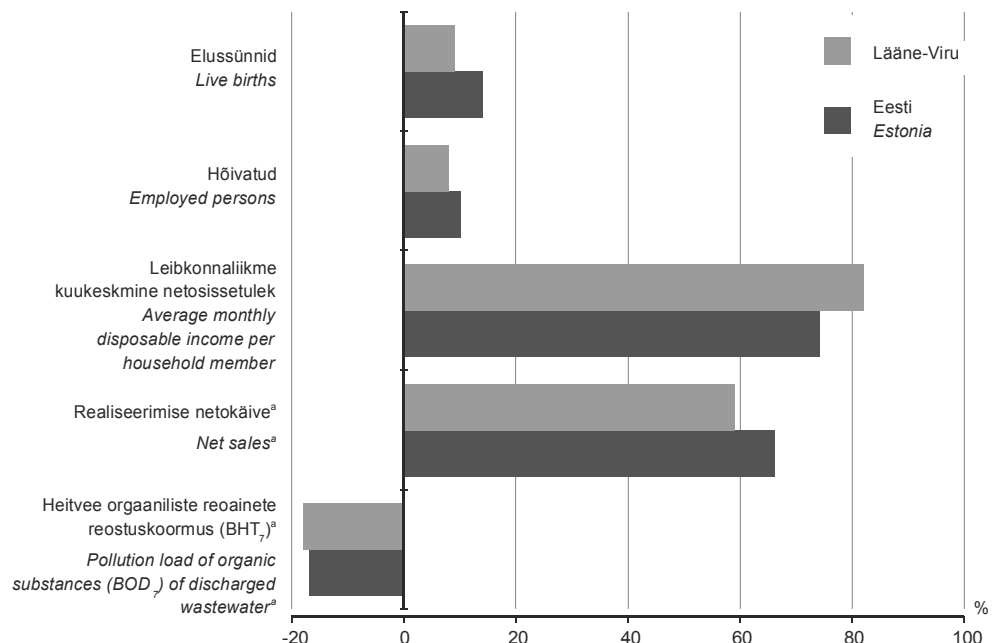
Tabel 22 **Majutus, 2002–2006**
Table 22 *Accommodation, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Majutuskohad	21	27	29	46	50	Accommodation establishments
Toad	291	347	390	623	634	Rooms
Voodid	693	1 026	1 080	1 703	1 778	Beds
Tubade täitumus, %	25	28	29	32	26	Room occupancy rate, %
Voodikohtade täitumus, %	23	23	24	27	21	Bed occupancy rate, %
Majutatud	33 973	36 726	46 254	46 354	61 919	Tourists
puhkusereisil, %	52	52	60	61	60	on holiday, %
tööreisil, %	40	42	36	33	34	on business, %
Ööbimised	55 194	61 537	75 937	89 060	106 930	Nights spent
Eesti elanikud	41 402	46 529	56 673	68 963	82 239	residents of Estonia

Tabel 23 **Transport ja side, 2002–2006**
 Table 23 *Transport and communication, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Maanteed, km						Roads, km
Riigimaanteed	1 153	1 161	1 160	1 220	1 221	National roads
põhimaanteed	99	104	104	110	110	main roads
tugimaanteed	205	205	205	213	212	basic roads
kõrvalmaanteed	847	850	849	895	897	secondary roads
rambid ja ühenduste	2	2	2	2	2	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	1 241	1 427	1 660	1 830	1 444	Local roads
Erateed	1 208	1 209	1 049	1 092	1 533	Private roads
Metskondade teed	524	502	490	504	538	Forest district roads
Muud teed	290	212	159	159	109	Other roads
Liiklusvahendid						Vehicles
Sõiduautod	20 615	21 979	23 598	24 376	27 192	Passenger cars
eravalduses	19 303	20 290	21 385	22 003	24 014	private
Autobussid	308	299	293	295	255	Buses
eravalduses	76	74	72	64	56	private
Veoautod	5 010	5 058	5 063	5 005	5 088	Lorries
eravalduses	2 414	2 411	2 401	2 315	2 278	private
Liiklusõnnetused						Traffic accidents
Arv	137	114	110	147	155	Number
Hukkunud	26	15	16	16	7	Persons killed
Vigasaanud	206	154	157	192	223	Persons injured
Telekommunikatsioon						Telecommunication
Põhitelefoniiniid üldises telefonivõrgus	18 367	17 389	16 465	15 956	17 128	Main telephone lines in general telephone network
Tarbijaliinid	17 700	16 722	16 354	15 847	17 026	Subscriber lines
Taksofonid	115	107	111	109	102	Pay phones
Postiasutused						Post offices
Postkontorid	30	29	29	29	31	Local post offices
Postkastid	261	263	263	264	264	Letter boxes

Joonis 2 **Põhinäitajate muutus, 2002, 2006**
 Figure 2 *Change of main indicators, 2002, 2006*

^a Aastad 2001, 2005.
^a Years 2001, 2005.

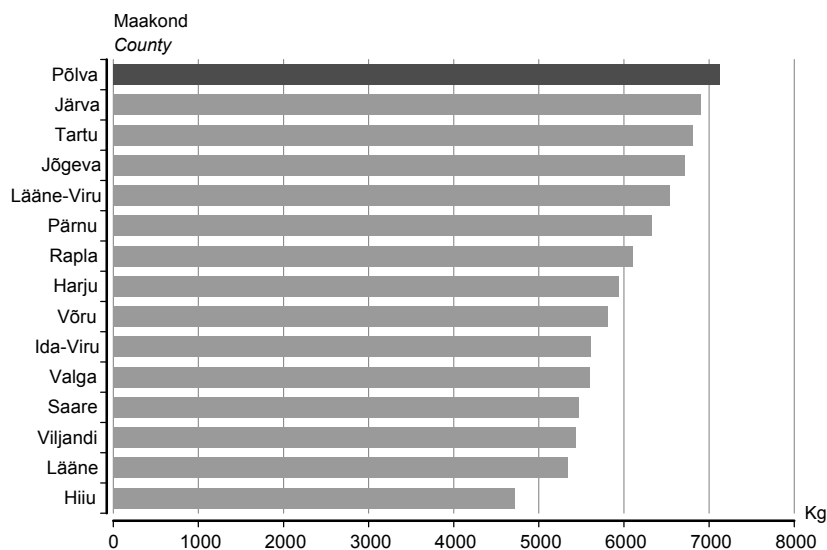
PÕLVA MAAKOND PÕLVA COUNTY

Põlva maakonna pindala on 2164,77 km², mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 5%. Rahvaarv on 31 387 ehk 2,3% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus Põlva linn asub Tallinnast 231 km kaugusel. Põlva maakonnas on 14 kohaliku omavalitsust — 1 linn ja 13 valda.

The area of Põlva County is 2,164.77 km², which covers 5% of the territory of Estonia. The population of the county is 31,387, which is 2.3% of the population of Estonia. The city of Põlva is the centre of the county located at a distance of 231 km from Tallinn. Põlva County is divided into 14 local governments — 1 city and 13 rural municipalities.

Joonis 1 **Piimatoodang keskmiselt lehma kohta põllumajanduslikes majapidamistes, 2006**
Figure 1 **Average milk yield per cow in the agricultural holdings, 2006**

Tabel 1 Haldusjaotus, 2003–2007
Table 1 Administrative division, 2003–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Haldusüksused, 1. jaanuar	14	14	14	14	14	<i>Administrative units, 1 January</i>
linnad	1	1	1	1	1	<i>cities</i>
vallad	13	13	13	13	13	<i>rural municipalities</i>
Asustusüksused, 1. jaanuar						<i>Settlement units, 1 January</i>
vallasisesed linnad	1	1	1	1	1	<i>cities without municipal status</i>
alevid	-	-	-	-	-	<i>towns</i>
alevikud	7	7	7	7	7	<i>small towns</i>
külad	255	255	255	255	255	<i>villages</i>

Tabel 2 Keskkond, 2001–2005
Table 2 Environment, 2001–2005

	2001	2002	2003	2004	2005	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	<i>Pollution of air from stationary sources, thousand tons</i>
Veevõtt, mln m ³	1,3	1,4	3,9	3,9	1,3	<i>Water extraction, million m³</i>
Veeheide, mln m ³	1,1	1,1	3,5	3,6	1,1	<i>Water discharge, million m³</i>
Maavarade kaevandamine						<i>Extraction of mineral resources</i>
ehitusliiv, tuhat m ³	15,2	33,2	148,0	148,6	146,0	<i>construction sand, thousand m³</i>
ehituskruus, tuhat m ³	42,5	6,9	61,5	41,5	59,1	<i>constructional gravel, thousand m³</i>
turvas, tuhat tonni	15,3	21,1	5,9	11,8	14,5	<i>peat dust, thousand tons</i>

Tabel 3 Maafond, 2002–2006
Table 3 Land stock, 2002–2006
(31. detsember — 31 December)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Katastris registreeritud maa, ha	182 536,6	188 384,5	192 137,7	194 376,2	196 499,0	<i>Land registered in the cadastre, ha</i>
eramaa	123 041,9	128 849,9	132 508,6	134 370,5	136 173,9	<i>private land</i>
tagastatud maa	85 634,3	89 359,8	91 193,7	92 039,1	92 466,9	<i>restituted land</i>
ostueesõigusega omandatud maa	26 041,3	27 380,3	28 459,7	29 215,1	30 306,4	<i>land acquired by the right of pre-emption</i>
enampakkumisega omandatud maa	2 813,6	2 827,0	2 829,1	2 829,1	2 829,1	<i>land privatized by auction</i>
erastatud vaba põllumajandusmaa	6 320,2	6 941,0	7 312,3	7 395,7	7 592,9	<i>privatized free agricultural land</i>
erastatud vaba metsamaa	2 232,5	2 341,8	2 713,8	2 891,5	2 978,6	<i>privatized free woodland</i>
munitsipaalmaa	301,3	333,9	359,6	425,8	460,1	<i>municipal land</i>
riigimaa	59 193,4	59 200,7	59 269,5	59 579,9	59 865,0	<i>state land</i>

Tabel 4 Rahvastik, 2002–2007
Table 4 Population, 2002–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Rahvaarv, 1. jaanuar	32 121	31 954	31 752	31 547	31 387	<i>Population, 1 January</i>
mehed	15 339	15 256	15 143	15 037	14 959	<i>males</i>
naised	16 782	16 698	16 609	16 510	16 428	<i>females</i>
0–14-aastased	5 845	5 580	5 321	5 102	4 903	<i>0–14 years</i>
%	18,20	17,46	16,76	16,17	15,62	<i>%</i>
15–64-aastased	20 383	20 449	20 482	20 543	20 566	<i>15–64 years</i>
%	63,46	64,00	64,51	65,12	65,52	<i>%</i>
65-aastased ja vanemad	5 888	5 923	5 947	5 900	5 916	<i>65 years or older</i>
%	18,33	18,54	18,73	18,70	18,85	<i>%</i>
vanus teadmata	5	2	2	2	2	<i>age unknown</i>
%	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01	<i>%</i>
	2002	2003	2004	2005	2006	
Elussünnid	310	296	283	299	293	<i>Live births</i>
Surmad	499	471	489	514	463	<i>Deaths</i>
Sünnimuse üldkordaja	9,62	9,24	8,88	9,45	9,31	<i>Crude birth rate</i>
Suremuse üldkordaja	15,49	14,70	15,35	16,24	14,71	<i>Crude death rate</i>
Abielud	90	89	104	91	99	<i>Marriages</i>
Abielulahutused	55	72	69	76	69	<i>Divorces</i>

Tabel 5 **Haridus, 2002–2006**
Table 5 *Education, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Alusharidus, 31. detsember						Preprimary education, 31 December
Koolieelsed lasteasutused	17	16	16	18	18	Preschool institutions
Lapsed	914	914	892	933	976	Children
Üldharidus, õppeaasta alguses						General education, at the beginning of academic year
Päevaõpe						Diurnal study
õppeasutused	30	30	28	27	24	educational institutions
õpilased	5 130	4 865	4 589	4 340	4 061	pupils
gümnaasiumiklassides	761	723	757	761	747	at gymnasium level
Õhtu- ja kaugõpe						Evening and correspondence study
õhtukoolid	-	-	-	-	-	evening schools
osakonnad päevakoolide juures	1	1	1	-	-	departments at diurnal schools
õpilased	72	56	-	4	6	pupils
Kutseharidus, õppeaasta alguses						Vocational education, at the beginning of academic year
Õppeasutused	1	1	1	1	1	Educational institutions
Õpilased	484	558	591	715	710	Students

Tabel 6 **Kultuur, 2002–2006**
Table 6 *Culture, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Rahvaraamatukogud						Public libraries
Rahvaraamatukogud	34	34	34	34	35	Public libraries
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	481	497	512	522	525	Total stock, thousand library units
Lugejad, tuhat	14,7	14,6	14,3	13,8	13,2	Registered users, thousands
Laenutusi lugeja kohta	30	29	28	27	28	Library units lent per user
Muuseumid						Museums
Muuseumid	5	4	5	6	6	Museums
Fondi suurus, tuhat säilikut	44,1	46,0	44,0	52,0	53,9	Total collection, thousand museum pieces
Külastajad, tuhat	26	28	34	46	54	Attendance, thousands

Tabel 7 **Tervishoid, 2001–2005**
Table 7 *Health care, 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005	
Arstid						Physicians
perearstid	70	66	58	60	59	family doctors
Hambaarstid	19	19	20	18	18	Dentists
Õendustöötajad	20	19	19	19	18	Medium-level medical personnel
Haiglad	138	143	121	116	119	Hospitals
Ravivoodid	2	2	2	2	2	Hospital beds
Hospitaliseeritud	145	150	144	136	136	Inpatients
Arsti ambulatoorsed vastuvõttud, tuhat	4 263	4 262	3 882	3 559	3 614	Outpatient visits, thousands
perearsti vastuvõttud, tuhat	149,2	152,6	157,8	161,1	170,3	visits to family doctor, thousands
Arsti koduvisiidid, tuhat	105,6	104,7	102,5	106,1	106,6	home visits of family doctor, thousands
perearsti koduvisiidid, tuhat	10,8	8,9	8,0	5,7	4,9	visits to dentist, thousands
Hambaarsti vastuvõttud, tuhat	10,6	8,8	7,9	5,7	4,9	
	38,1	36,3	29,5	30,0	30,4	

Tabel 8 Sotsiaalne kaitse, 2002–2007
Table 8 Social protection, 2002–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Pensionärid, 1. jaanuar	11 002	11 141	11 270	11 178	11 366	<i>Pensioners, 1 January</i>
vanaduspensionärid	7 338	7 247	7 170	7 090	6 982	<i>old-age pensioners</i>
invaliidsus-/töövõimetuspensionärid	2 946	3 216	3 459	3 488	3 808	<i>persons receiving disability pension/pension for incapacity for work</i>
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 553	1 730	1 903	2 260	2 552	<i>Average monthly pension, 1 January, kroons</i>
	2002	2003	2004	2005	2006	
Toimetulekutoetused						<i>Subsistence benefits</i>
Toetused kokku, tuhat krooni	8 788	9 362	7 981	9 512	7 463	<i>Benefits total, thousand kroons</i>
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	7 585	8 868	7 331	7 378	5 221	<i>benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons</i>
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	1 202	493	650	2 134	2 241	<i>supplementary subsistence benefit, thousand kroons</i>
Rahuldatud taotluste arv toimetulekupiiri tagamiseks	11 607	10 948	8 651	6 942	4 870	<i>Number of applications satisfied to guarantee subsistence level</i>

Tabel 9 Kuritegevus, 2002–2006
Table 9 Crime, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud kuriteod	917	789	905	698	698	<i>Recorded criminal offences</i>
I astme kuriteod	7	16	32	30	19	<i>1st degree offences</i>
tapmine, mõrv	1	2	5	5	1	<i>manslaughter, murder</i>
vägistamine	2	1	1	8	3	<i>rape</i>
vargus	612	462	583	366	316	<i>larceny</i>
Avastatud kuriteod	489	472	627	563	551	<i>Cleared criminal offences</i>
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	9	11	9	7	2	<i>People perished due to offences</i>
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	31	18	10	6	2	<i>Damage due to offences, million kroons</i>

Tabel 10 Tööturg, 2002–2006
Table 10 Labour market, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
15–74-aastased						<i>Population aged 15–74</i>
hõiveseisundi järgi						<i>by labour status</i>
Töõjõud	11 800	12 000	12 600	12 700	12 000	<i>Labour force</i>
hõivatud	10 000	10 400	10 700	11 100	11 000	<i>employed persons</i>
töötud	1 700	1 700	1 900	1 600	1 000	<i>unemployed persons</i>
Mitteaktiivsed	11 900	11 700	11 100	11 100	11 700	<i>Inactive persons</i>
Tööealised kokku	23 700	23 700	23 700	23 800	23 800	<i>Working-age persons total</i>
Töõjõus osalemise määr, %	49,8	50,7	53,2	53,2	50,6	<i>Labour force participation rate, %</i>
Tööhõive määr, %	42,4	43,8	45,2	46,6	46,4	<i>Employment rate, %</i>
Töötuse määr, %	14,8	13,7	14,9	12,4	8,4	<i>Unemployment rate, %</i>
Registreeritud töötus						<i>Registered unemployment</i>
Registreeritud töötud	945	818	789	800	504	<i>Registered unemployed persons</i>
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	5,3	4,5	4,4	4,3	2,7	<i>Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %</i>

Tabel 11 **Palk, 2002–2006**
 Table 11 *Wages and salaries, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Keskmine brutokuupalk	4 193	4 846	5 324	6 210	7 250	<i>Average monthly gross wages</i>

Tabel 12 **Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2002–2006**
 Table 12 *Average monthly income and expenditure per household member, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Netosissetulek	1 792	2 252	2 325	2 779	3 301	<i>Disposable income</i>
palgatööst	942	1 157	1 085	1 522	1 730	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	1 969	2 110	2 364	2 900	2 887	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	748	858	807	847	884	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	236	246	297	330	443	<i>on housing</i>

Tabel 13 **Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2000–2004**
 Table 13 *Gross domestic product (GDP) at current prices, 2000–2004*

	2000	2001	2002	2003	2004	
SKP turuhindades, miljonit krooni	1 278,7	1 441,4	1 462,4	1 541,6	1 569,0	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	1 141,5	1 288,0	1 300,3	1 372,6	1 396,9	<i>Value added, million kroons</i>
primaarsektor	215,6	229,9	209,5	207,3	232,1	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	308,1	382,4	379,7	401,4	352,4	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	617,7	675,7	711,2	763,9	812,4	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	137,2	153,4	162,1	168,9	172,1	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	1,3	1,3	1,2	1,2	1,1	<i>Contribution of counties to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	39 182	44 462	45 395	48 117	49 258	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	56,2	56,0	50,8	49,0	45,3	<i>% of Estonia average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	18,9	17,8	16,1	15,1	16,6	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	27,0	29,7	29,2	29,2	25,2	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	54,1	52,5	54,7	55,7	58,2	<i>tertiary sector</i>

Tabel 14 **Kohalikud eelarved, 2002–2006**
 Table 14 *Local budgets, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tulud, tuhat krooni	275 607	301 606	311 604	346 855	389 267	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	263 190	293 775	313 617	357 664	398 163	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	8 555	9 414	9 783	10 959	12 371	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	8 170	9 170	9 846	11 301	12 653	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 15 Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2002–2006
Table 15 Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud objektid, 31. detsember	1 668	1 773	1 906	1 995	2 096	Registered units, 31 December
Ettevõtjad	1 379	1 443	1 525	1 594	1 669	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	679	698	698	703	678	sole proprietors
äriühingud	700	745	827	891	991	commercial undertakings
välismaa äri- ühingute filiaalid	-	-	-	-	-	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	278	317	369	390	416	Non-profit associations
Sihtasutused	11	13	12	11	11	Foundations

Tabel 16 Ettevõtete majandusnäitajad, 2001–2005
Table 16 Financial statistics of enterprises, 2001–2005
(aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Bilansimaht	758 195	919 449	977 727	1 239 082	1 338 752	Balance sheet total
Realiseerimise netokäive	1 684 927	1 738 730	1 890 887	2 071 961	2 110 929	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	64 779	75 363	64 264	113 246	105 444	Net profit (loss)

Tabel 17 Tööstus, 2001–2005
Table 17 Industry, 2001–2005
(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Tööstustoodang	888	877	982	999	999	Industrial production
Tööstustoodangu müük	881	865	976	998	991	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	499	436	514	444	344	Sales of industrial production to nonresidents

Tabel 18 Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2002–2006
Table 18 Agriculture in the agricultural holdings, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Põllukultuuride külvipind, ha	35 623	34 910	30 382	35 685	33 331	Sown area of field crops, ha
teravili	16 065	17 944	16 971	20 338	18 792	cereals
kaunvili	101	253	126	150	90	legumes
raps, rüps	1 301	2 841	2 519	2 556	4 326	rape
kartul	891	644	697	771	1 244	potatoes
avamaaköögivili	235	103	242	140	309	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, tons
teravili	34 887	29 015	37 476	52 002	40 858	cereals
kaunvili	229	166	12	135	103	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	2 553	4 284	3 775	4 466	6 323	rape seed
kartul	12 840	7 937	6 728	10 286	14 640	potatoes
avamaaköögivili	987	1 349	2 605	2 231	5 743	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	2 172	1 617	2 208	2 557	2 174	cereals
kaunvili	2 267	656	95	900	1 144	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 962	1 508	1 499	1 747	1 462	rape seed
kartul	14 411	12 325	9 653	13 341	11 768	potatoes
avamaaköögivili	4 200	13 097	10 764	15 936	18 586	open-field vegetables
Loomad aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end- year, thousands
veised	13,7	13,3	14,7	14,0	14,0	cattle
lehmad	6,4	6,5	7,2	6,8	6,7	cows
sead	10,5	8,4	9,9	17,5	26,7	pigs
lambad ja kitsed	2,0	1,8	2,4	3,5	3,4	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, tons
Liha	2 137	2 082	2 465	2 087	2 893	Meat
veiseliha	930	784	873	825	797	beef
sealiha	1 142	1 194	1 424	1 138	2 017	pork
Piim	37 350	41 024	44 511	44 960	48 521	Milk

Tabel 19 **Metsamajandus, 2002–2006**
Table 19 *Forestry, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Metsaraie raiedokumentide alusel						Gross felling based on felling documentation
Raiepindala, ha	8 680	8 406	9 738	6 381	6 037	Felling area, ha
Raiemaht, tuhat m ³	484,9	466,1	475,1	289,6	343,1	Felling outturn, thousand m ³
Metsa uuendamine, ha	693,7	606,8	555,8	485,9	553,7	Reforestation, ha
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	671,0	453,8	498,7	1 281,8	400,4	Damaged forest stands, 31 December, ha
Hukkunud puistud, ha	119,1	9,6	52,1	72,8	54,5	Destroyed forest stands, ha

Tabel 20 **Investeeringud põhivarasse, 2001–2005**
Table 20 *Investments in fixed assets, 2001–2005*

(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Investeeringud põhivarasse	94,2	116,8	76,4	96,0	130,4	Investments in fixed assets

Tabel 21 **Ehitus, 2002–2006**
Table 21 *Construction, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Kasutusse lubatud eluruumid						Dwelling completions
Eluruumide arv	7	13	11	11	9	Number of dwellings
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	7	13	11	11	9	in one-family, two-family and terraced houses
Eluruumide pind, tuhat m ²	1,2	1,7	1,4	1,6	1,3	Floor area, thousand m ²
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	1,2	1,7	1,4	1,6	1,3	in one-family, two-family and terraced houses
Kasutusse lubatud mitteeluhooned						Non-residential building completions
Mitteeluhoonete arv	17	37	37	79	21	Number of buildings
Kasulik pind, tuhat m ²	10,1	12,9	17,8	79,5	5,6	Useful floor area, thousand m ²
Kubatuur, tuhat m ³	72,3	84,8	56,0	497,2	26,1	Cubic capacity, thousand m ³

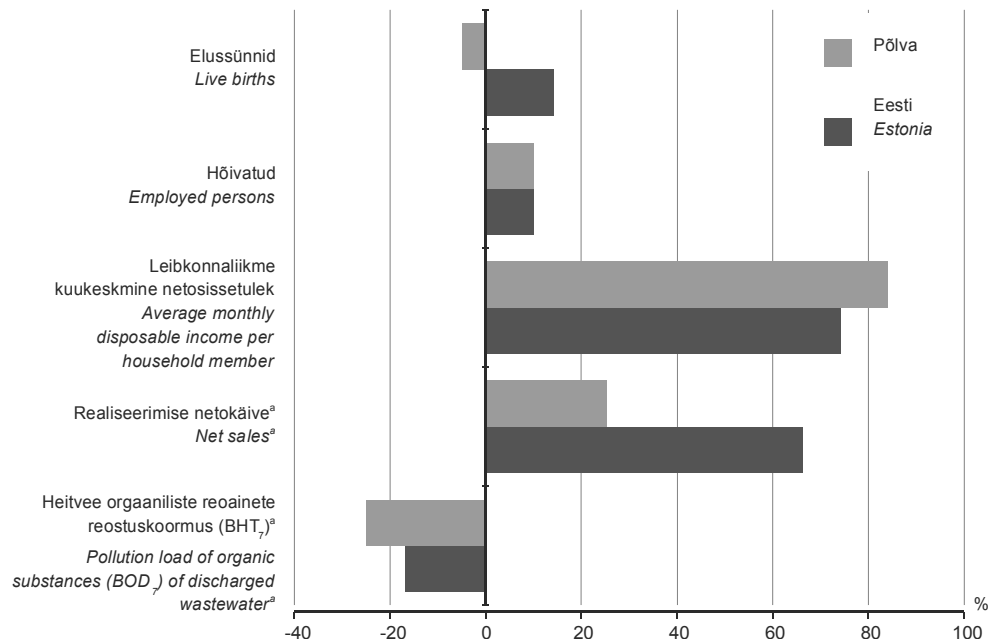
Tabel 22 **Majutus, 2002–2006**
Table 22 *Accommodation, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Majutuskohad	14	20	19	28	34	Accommodation establishments
Toad	207	222	217	307	333	Rooms
Voodid	706	766	756	1 185	1 106	Beds
Tubade täitumus, %	17	35	34	41	41	Room occupancy rate, %
Voodikohtade täitumus, %	14	32	31	38	38	Bed occupancy rate, %
Majutatud	18 303	25 306	23 587	22 472	30 724	Tourists
puhkusereisil, %	77	58	70	55	44	on holiday, %
tööreisil, %	16	16	9	12	19	on business, %
Ööbimised	50 201	63 654	59 017	74 510	96 836	Nights spent
Eesti elanikud	44 599	59 192	53 799	66 923	89 159	residents of Estonia

Tabel 23 Transport ja side, 2002–2006
Table 23 Transport and communication, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Maanteed, km						Roads, km
Riigimaanteed	1 155	1 155	1 155	1 155	1 155	National roads
põhimaanteed	31	31	31	31	31	main roads
tugimaanteed	252	252	253	253	253	basic roads
kõrvalmaanteed	870	870	870	870	870	secondary roads
rambid ja ühenduste	2	2	1	1	1	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	1 031	1 055	1 080	968	895	Local roads
Erateed	288	438	421	515	606	Private roads
Metskondade teed	379	403	427	444	453	Forest district roads
Muud teed	148	148	133	148	152	Other roads
Liiklusvahendid						Vehicles
Sõiduautod	10 143	11 733	13 428	14 640	17 613	Passenger cars
eravaldu	9 547	10 494	12 275	13 357	15 742	private
Autobussid	99	107	109	103	96	Buses
eravaldu	39	43	47	47	47	private
Veoautod	2 309	2 380	2 488	2 442	2 597	Lorries
eravaldu	1 412	1 418	1 430	1 442	1 464	private
Liiklusõnnetused						Traffic accidents
Arv	47	25	44	43	65	Number
Hukkunud	8	2	2	2	3	Persons killed
Vigasaanud	53	38	66	59	112	Persons injured
Telekommunikatsioon						Telecommunication
Põhitelefoniiniid üldises telefonivõrgus	8 833	8 243	7 659	7 390	7 479	Main telephone lines in general telephone network
Tarbijaliinid	8 651	8 062	7 628	7 359	7 451	Subscriber lines
Taksofonid	34	31	31	31	28	Pay phones
Postiasutused						Post offices
Postkontorid	28	25	25	22	19	Local post offices
Postkastid	174	175	184	184	185	Letter boxes

Joonis 2 Põhinäitajate muutus, 2002, 2006
Figure 2 Change of main indicators, 2002, 2006

^a Aastad 2001, 2005.
^a Years 2001, 2005.

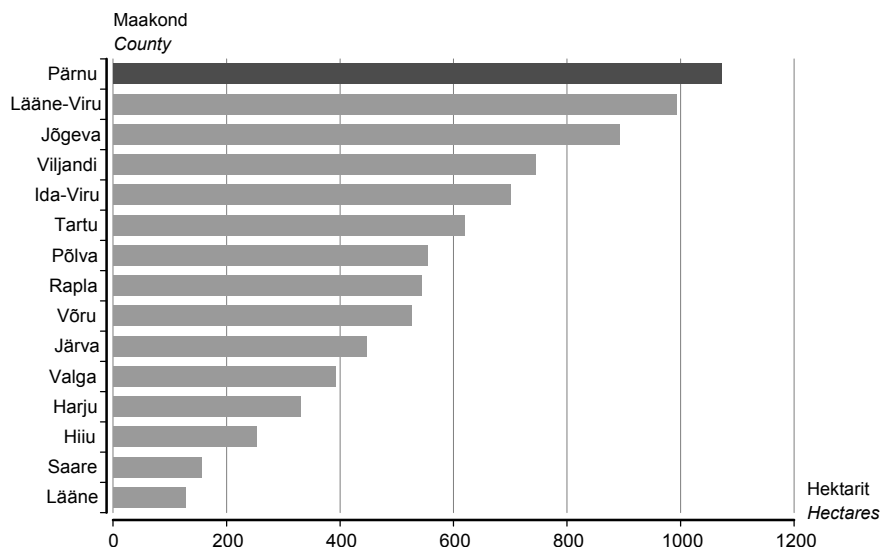
PÄRNU MAAKOND PÄRNU COUNTY

Pärnu maakonna pindala on 4806,68 km², mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 11,1%. Rahvaarv on 88 727 ehk 6,6% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus Pärnu linn asub Tallinnast 129 km kaugusel. Pärnu maakonnas on 21 kohalikku omavalitsust — 2 linna ja 19 valda.

The area of Pärnu County is 4,806.68 km², which covers 11.1% of the territory of Estonia. The population of the county is 88,727, which is 6.6% of the population of Estonia. The city of Pärnu is the centre of the county located at a distance of 129 km from Tallinn. Pärnu County is divided into 21 local governments — 2 cities and 19 rural municipalities.

Joonis 1 **Metsa uuendamine, 2006**
Figure 1 **Reforestation, 2006**

Tabel 1 **Haldusjaotus, 2003–2007**
Table 1 *Administrative division, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Haldusüksused, 1. jaanuar	23	23	23	21	21	Administrative units, 1 January
linnad	3	3	3	2	2	cities
vallad	20	20	20	19	19	rural municipalities
Asustusüksused, 1. jaanuar						Settlement units, 1 January
vallasisesed linnad	-	-	-	1	1	cities without municipal status
alevid	4	4	4	4	4	towns
alevikud	9	9	9	9	9	small towns
külad	323	323	323	323	323	villages

Tabel 2 **Keskkond, 2001–2005**
Table 2 *Environment, 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	5,8	5,4	5,3	5,4	4,8	Pollution of air from stationary sources, thousand tons
Veevõtt, mln m ³	5,8	5,7	5,4	5,5	5,8	Water extraction, million m ³
Veeheide, mln m ³	8,5	7,8	6,8	7,8	7,8	Water discharge, million m ³
Maavarade kaevandamine						Extraction of mineral resources
ehitusliiv, tuhat m ³	51,4	51,7	45,9	100,1	146,0	construction sand, thousand m ³
ehituskruus, tuhat m ³	-	27,0	52,3	57,4	44,2	constructional gravel, thousand m ³
turvas, tuhat tonni	418,0	689,3	443,1	260,9	293,7	peat dust, thousand tons

Tabel 3 **Maafond, 2002–2006**
Table 3 *Land stock, 2002–2006*
(31. detsember — 31 December)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Katastris registreeritud maa, ha	389 850,2	404 110,9	414 279,7	421 100,0	425 324,9	Land registered in the cadastre, ha
eramaa	199 752,3	212 893,4	221 301,4	225 216,2	228 122,1	private land
tagastatud maa	140 003,0	148 866,9	153 888,7	155 536,7	156 236,9	restituted land
ostueesõigusega omandatud maa	44 768,0	47 036,3	49 769,0	51 385,3	53 256,2	land acquired by the right of pre-emption
enampakkumisega omandatud maa	5 352,5	5 571,6	5 572,0	5 572,0	5 572,0	land privatized by auction
erastatud vaba põllumajandusmaa	6 140,6	7 176,9	7 503,9	7 695,4	7 832,9	privatized free agricultural land
erastatud vaba metsamaa	3 488,2	4 241,7	4 567,8	5 026,8	5 224,1	privatized free woodland
munitsipaalmaa	2 616,9	2 741,4	2 878,5	3 093,6	3 460,6	municipal land
riigimaa	187 481,0	188 476,1	190 099,8	192 790,2	193 742,2	state land

Tabel 4 **Rahvastik, 2002–2007**
Table 4 *Population, 2002–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Rahvaarv, 1. jaanuar	90 127	89 660	89 343	89 017	88 727	Population, 1 January
mehed	41 864	41 632	41 454	41 278	41 097	males
naised	48 263	48 028	47 889	47 739	47 630	females
0–14-aastased	15 924	15 204	14 465	13 835	13 451	0–14 years
%	17,67	16,96	16,19	15,54	15,16	%
15–64-aastased	58 868	59 001	59 204	59 286	59 147	15–64 years
%	65,32	65,81	66,27	66,60	66,66	%
65-aastased ja vanemad	15 309	15 429	15 652	15 878	16 116	65 years or older
%	16,99	17,21	17,52	17,84	18,16	%
vanus teadmata	26	26	22	18	13	age unknown
%	0,03	0,03	0,02	0,02	0,01	%
	2002	2003	2004	2005	2006	
Elussünnid	859	818	821	851	909	Live births
Surmad	1 241	1 299	1 144	1 190	1 217	Deaths
Sünnimuse üldkordaja	9,51	9,10	9,17	9,54	10,23	Crude birth rate
Suremuse üldkordaja	13,74	14,45	12,78	13,34	13,69	Crude death rate
Abielud	321	277	334	303	377	Marriages
Abielulahutused	249	268	244	256	232	Divorces

Tabel 5 **Haridus, 2002–2006**
Table 5 *Education, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Alusharidus, 31. detsember						Preprimary education, 31 December
Koolieelsed lasteasutused	44	45	43	44	44	Preschool institutions
Lapsed	3 356	3 451	3 470	3 484	3 562	Children
Üldharidus, õppeaasta alguses						General education, at the beginning of academic year
Päevaõpe						Diurnal study
õppeasutused	55	54	53	53	53	educational institutions
õpilased	14 528	14 052	13 468	12 884	12 108	pupils
gümnaasiumiklassides	2 370	2 531	2 651	2 685	2 624	at gymnasium level
Õhtu- ja kaugõpe						Evening and correspondence study
õhtukoolid	1	1	1	1	1	evening schools
osakonnad päevakoolide juures	1	1	1	1	1	departments at diurnal schools
õpilased	388	385	402	410	394	pupils
Kutseharidus, õppeaasta alguses						Vocational education, at the beginning of academic year
Õppeasutused	5	3	3	2	2	Educational institutions
Õpilased	1 735	1 693	1 761	1 470	1 486	Students

Tabel 6 **Kultuur, 2002–2006**
Table 6 *Culture, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Rahvaraamatukogud						Public libraries
Rahvaraamatukogud	49	48	48	48	47	Public libraries
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	948	934	947	952	957	Total stock, thousand library units
Lugejad, tuhat	36,7	36,2	37,5	40,5	32,2	Registered users, thousands
Laenutusi lugeja kohta	26	25	25	21	24	Library units lent per user
Muuseumid						Museums
Muuseumid	14	14	14	14	13	Museums
Fondi suurus, tuhat säilikut	107,7	112,5	117,6	119,9	119,5	Total collection, thousand museum pieces
Külastajad, tuhat	91	84	77	80	69	Attendance, thousands

Tabel 7 **Tervishoid, 2001–2005**
Table 7 *Health care, 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005	
Arstid						Physicians
perearstid	213	233	236	239	244	family doctors
Hambaarstid	53	58	58	56	60	Dentists
Õendustöötajad	67	62	78	83	78	Medium-level medical personnel
Haiglad	460	542	577	588	602	Hospitals
Ravivoodid	6	3	3	3	3	Hospital beds
Hospitaliseeritud	492	493	493	493	449	Inpatients
Arsti ambulatoorsed vastuvõttud, tuhat	16 367	14 362	14 515	14 497	14 408	Outpatient visits, thousands
perearsti vastuvõttud, tuhat	514,0	520,9	595,2	590,1	575,4	visits to family doctor, thousands
Arsti koduvisiidid, tuhat	275,8	287,7	313,0	295,2	302,3	home visits of family doctor, thousands
perearsti koduvisiidid, tuhat	21,1	15,3	9,8	7,9	7,5	visits to dentist, thousands
Hambaarsti vastuvõttud, tuhat	19,8	14,1	9,6	7,9	7,5	
	124,6	111,3	126,9	124,5	108,0	

Tabel 8 Sotsiaalne kaitse, 2002–2007
Table 8 Social protection, 2002–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Pensionärid, 1. jaanuar	25 980	25 974	26 334	26 268	26 250	<i>Pensioners, 1 January</i>
vanaduspensionärid	21 050	20 844	20 915	20 775	20 556	<i>old-age pensioners</i>
invaliidsus-/töövõimetuspensionärid	3 644	3 886	4 186	4 283	4 527	<i>persons receiving disability pension/pension for incapacity for work</i>
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 701	1 907	2 107	2 500	2 842	<i>Average monthly pension, 1 January, kroons</i>
	2002	2003	2004	2005	2006	
Toimetulekutoetused						<i>Subsistence benefits</i>
Toetused kokku, tuhat krooni	10 675	11 769	10 085	11 854	11 115	<i>Benefits total, thousand kroons</i>
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	10 108	11 046	9 739	10 217	8 708	<i>benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons</i>
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	567	723	346	1 637	2 407	<i>supplementary subsistence benefit, thousand kroons</i>
Rahuldatud taotluste arv toimetulekupiiri tagamiseks	14 518	12 591	10 523	9 970	7 958	<i>Number of applications satisfied to guarantee subsistence level</i>

Tabel 9 Kuritegevus, 2002–2006
Table 9 Crime, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud kuriteod	2 980	2 926	3 220	2 811	2 796	<i>Recorded criminal offences</i>
I astme kuriteod	94	141	177	145	101	<i>1st degree offences</i>
tapmine, mõrv	5	6	5	3	2	<i>manslaughter, murder</i>
vägistamine	11	10	5	14	5	<i>rape</i>
vargus	1 865	1 872	1 861	1 324	1 239	<i>larceny</i>
Avastatud kuriteod	1 317	1 355	1 699	1 643	1 867	<i>Cleared criminal offences</i>
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	21	35	14	19	26	<i>People perished due to offences</i>
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	31	28	43	23	15	<i>Damage due to offences, million kroons</i>

Tabel 10 Tööturg, 2002–2006
Table 10 Labour market, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
15–74-aastased						<i>Population aged 15–74</i>
hõiveseisundi järgi						<i>by labour status</i>
Töõjõud	40 200	42 700	40 400	38 600	40 300	<i>Labour force</i>
hõivatud	37 100	39 500	37 800	36 300	38 800	<i>employed persons</i>
töötud	3 100	3 200	2 500	2 300	..	<i>unemployed persons</i>
Mitteaktiivsed	27 900	25 500	27 900	29 700	28 400	<i>Inactive persons</i>
Tööealised kokku	68 100	68 200	68 200	68 300	68 600	<i>Working-age persons total</i>
Töõjõus osalemise määr, %	59,1	62,6	59,1	56,5	58,6	<i>Labour force participation rate, %</i>
Tööhõive määr, %	54,5	57,9	55,4	53,2	56,5	<i>Employment rate, %</i>
Töötuse määr, %	7,7	7,5	6,3	5,9	..	<i>Unemployment rate, %</i>
Registreeritud töötus						<i>Registered unemployment</i>
Registreeritud töötud	1 233	1 302	1 336	957	561	<i>Registered unemployed persons</i>
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	2,4	2,5	2,6	1,8	1,1	<i>Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %</i>

Tabel 11 **Palk, 2002–2006**
 Table 11 *Wages and salaries, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Keskmine brutokuupalk	5 024	5 607	6 002	6 902	7 948	<i>Average monthly gross wages</i>

Tabel 12 **Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2002–2006**
 Table 12 *Average monthly income and expenditure per household member, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Netosissetulek	2 360	2 652	2 959	3 302	4 104	<i>Disposable income</i>
palgatööst	1 477	1 505	1 746	2 089	2 678	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	2 378	2 576	2 708	3 275	3 549	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	808	778	814	844	909	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	356	341	380	451	546	<i>on housing</i>

Tabel 13 **Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2000–2004**
 Table 13 *Gross domestic product (GDP) at current prices, 2000–2004*

	2000	2001	2002	2003	2004	
SKP turuhindades, miljonit krooni	5 204,7	5 960,9	6 480,2	6 563,8	7 110,7	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	4 646,3	5 326,6	5 762,1	5 844,5	6 330,7	<i>Value added, million kroons</i>
primaarsektor	463,7	515,3	491,0	418,9	452,8	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	1 607,8	1 883,0	2 040,4	2 000,0	2 130,3	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	2 574,8	2 928,3	3 230,7	3 425,6	3 747,5	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	558,5	634,4	718,1	719,3	780,0	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	5,5	5,5	5,3	4,9	4,8	<i>Contribution of counties to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	57 082	65 684	71 750	73 018	79 449	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	81,9	82,8	80,3	74,4	73,1	<i>% of Estonia average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	10,0	9,7	8,5	7,2	7,2	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	34,6	35,4	35,4	34,2	33,6	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	55,4	55,0	56,1	58,6	59,2	<i>tertiary sector</i>

Tabel 14 **Kohalikud eelarved, 2002–2006**
 Table 14 *Local budgets, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tulud, tuhat krooni	717 396	744 289	794 588	957 543	1 197 224	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	693 502	713 377	785 678	957 914	1 118 762	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	7 943	8 280	8 878	10 737	13 471	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	7 679	7 936	8 778	10 741	12 588	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 15 **Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2002–2006**
Table 15 *Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud objektid, 31. detsember	6 042	6 377	6 828	7 231	7 772	Registered units, 31 December
Ettevõtjad	4 909	5 195	5 536	5 857	6 332	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	1 865	1 974	2 030	2 035	1 939	sole proprietors
äriühingud	3 037	3 215	3 500	3 816	4 388	commercial undertakings
välismaa äri- ühingute filiaalid	7	6	6	6	5	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	1 104	1 148	1 252	1 331	1 397	Non-profit associations
Sihtasutused	29	34	40	43	43	Foundations

Tabel 16 **Ettevõtete majandusnäitajad, 2001–2005**
Table 16 *Financial statistics of enterprises, 2001–2005*
(aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Bilansimaht	5 096 333	5 652 974	6 251 718	6 924 280	8 209 663	Balance sheet total
Realiseerimise netokäive	6 964 066	7 847 296	7 969 310	7 761 856	9 781 766	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	411 216	580 368	408 305	464 442	541 899	Net profit (loss)

Tabel 17 **Tööstus, 2001–2005**
Table 17 *Industry, 2001–2005*
(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Tööstustoodang	3 577	4 084	4 388	4 007	5 032	Industrial production
Tööstustoodangu müük	3 539	4 095	4 354	4 011	4 973	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	2 327	2 865	2 992	2 927	3 618	Sales of industrial production to nonresidents

Tabel 18 **Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2002–2006**
Table 18 *Agriculture in the agricultural holdings, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Põllukultuuride külvipind, ha	48 951	37 890	43 606	43 838	41 327	Sown area of field crops, ha
teravili	16 777	15 770	17 064	18 756	18 165	cereals
kaunvili	165	295	485	781	782	legumes
raps, rüps	2 168	3 045	3 561	2 921	3 777	rape
kartul	1 353	1 611	2 408	1 116	613	potatoes
avamaaköögivili	220	190	280	157	196	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, tons
teravili	23 775	33 500	34 994	42 976	38 595	cereals
kaunvili	389	569	456	829	918	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	3 309	4 871	4 573	4 497	5 119	rape seed
kartul	18 784	19 122	16 407	13 247	7 893	potatoes
avamaaköögivili	875	4 567	3 306	1 956	2 123	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	1 417	2 124	2 051	2 291	2 125	cereals
kaunvili	2 358	1 929	940	1 061	1 174	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 526	1 600	1 284	1 540	1 355	rape seed
kartul	13 883	11 870	6 814	11 870	12 876	potatoes
avamaaköögivili	3 977	24 037	11 807	12 459	10 832	open-field vegetables
Loomad aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end- year, thousands
veised	24,4	24,7	25,7	24,3	24,5	cattle
lehmad	12,3	12,6	13,2	12,4	12,6	cows
sead	7,3	8,0	6,9	6,7	5,3	pigs
lambad ja kitsed	2,5	1,9	3,0	3,1	3,6	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, tons
Liha	2 473	2 405	2 473	2 254	2 079	Meat
veiseliha	1 427	1 156	1 400	1 237	1 158	beef
sealiha	988	1 222	1 051	989	896	pork
Piim	63 773	63 367	70 953	72 557	79 269	Milk

Tabel 19 **Metsamajandus, 2002–2006**
Table 19 *Forestry, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Metsaraie raiedokumentide alusel						Gross felling based on felling documentation
Raiepindala, ha	15 791	15 461	17 321	25 205	14 658	Felling area, ha
Raiemaht, tuhat m ³	1 004,7	1 284,7	1 031,1	764,1	815,0	Felling outturn, thousand m ³
Metsa uuendamine, ha	1 310,4	1 407,8	1 410,1	897,8	1 073,4	Reforestation, ha
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	1 446,4	468,7	347,2	8 788,6	2 759,0	Damaged forest stands, 31 December, ha
Hukkunud puistud, ha	63,6	38,2	69,6	857,5	505,7	Destroyed forest stands, ha

Tabel 20 **Investeeringud põhivarasse, 2001–2005**
Table 20 *Investments in fixed assets, 2001–2005*

(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Investeeringud põhivarasse	693,0	597,4	600,3	697,8	852,3	Investments in fixed assets

Tabel 21 **Ehitus, 2002–2006**
Table 21 *Construction, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Kasutusse lubatud eluruumid						Dwelling completions
Eluruumide arv	152	193	389	468	271	Number of dwellings
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	73	50	112	71	56	in one-family, two-family and terraced houses
Eluruumide pind, tuhat m ²	16,2	14,4	28,4	27,9	19,2	Floor area, thousand m ²
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	11,4	7,3	14,2	9,0	8,2	in one-family, two-family and terraced houses
Kasutusse lubatud mitteiluhooned						Non-residential building completions
Mitteiluhoonete arv	70	141	83	42	54	Number of buildings
Kasulik pind, tuhat m ²	38,3	45,2	62,5	12,5	28,1	Useful floor area, thousand m ²
Kubatuur, tuhat m ³	246,2	300,4	456,3	70,5	199,4	Cubic capacity, thousand m ³

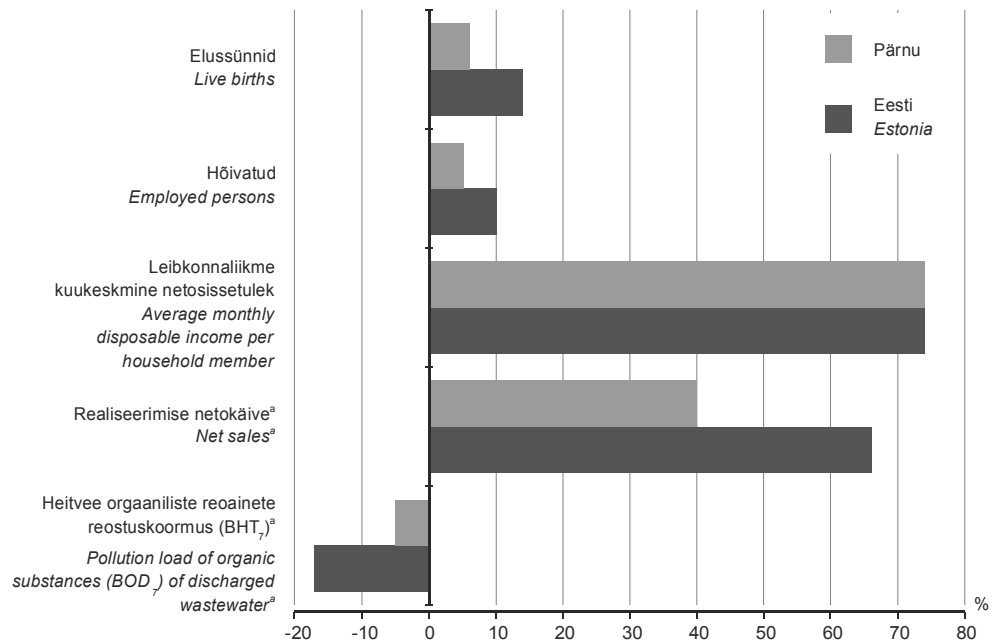
Tabel 22 **Majutus, 2002–2006**
Table 22 *Accommodation, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Majutuskohad	55	77	87	103	132	Accommodation establishments
Toad	1 903	2 179	2 525	2 642	2 740	Rooms
Voodid	4 122	4 781	5 635	6 058	6 234	Beds
Tubade täitumus, %	46	49	53	52	52	Room occupancy rate, %
Voodikohtade täitumus, %	37	45	48	45	43	Bed occupancy rate, %
Majutatud	184 636	190 298	240 110	251 176	268 343	Tourists
puhkusereisil, %	72	57	54	52	54	on holiday, %
tööreisil, %	20	13	13	13	11	on business, %
Ööbimised	564 757	573 922	730 226	711 424	731 720	Nights spent
Eesti elanikud	93 768	112 446	155 933	168 000	209 461	residents of Estonia

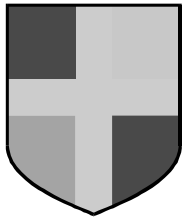
Tabel 23 Transport ja side, 2002–2006
Table 23 Transport and communication, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Maanteed, km						Roads, km
Riigimaanteed	1 425	1 429	1 433	1 432	1 434	National roads
põhimaanteed	190	212	217	217	217	main roads
tugimaanteed	130	109	109	108	109	basic roads
kõrvalmaanteed	1 104	1 107	1 104	1 104	1 106	secondary roads
rambid ja ühendusteel	1	2	3	3	3	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	1 324	1 368	1 297	1 323	1 301	Local roads
Erasteed	739	651	678	888	1 070	Private roads
Metskondade teed	1 241	1 139	1 214	1 206	1 081	Forest district roads
Muud teed	174	177	112	70	82	Other roads
Liiklusvahendid						Vehicles
Sõiduautod	25 377	27 479	29 783	30 968	34 235	Passenger cars
eravalduses	23 050	24 357	26 300	27 189	29 399	private
Autobussid	380	370	352	342	225	Buses
eravalduses	72	76	75	61	62	private
Veoa autod	5 476	5 530	5 509	5 318	5 540	Lorries
eravalduses	2 764	2 758	2 660	2 489	2 507	private
Liiklusõnnetused						Traffic accidents
Arv	151	119	115	161	195	Number
Hukkunud	21	8	11	15	16	Persons killed
Vigasaanud	220	169	154	210	262	Persons injured
Telekommunikatsioon						Telecommunication
Põhitelefoniiniid üldises telefonivõrgus	26 986	26 286	25 425	25 449	26 213	Main telephone lines in general telephone network
Tarbijaliinid	25 795	25 113	25 303	25 331	26 111	Subscriber lines
Taksofonid	125	127	122	118	102	Pay phones
Postiasutused						Post offices
Postkontorid	35	37	37	38	38	Local post offices
Postkastid	320	329	335	337	330	Letter boxes

Joonis 2 Põhinäitajate muutus, 2002, 2006
Figure 2 Change of main indicators, 2002, 2006

^a Aastad 2001, 2005.
^a Years 2001, 2005.

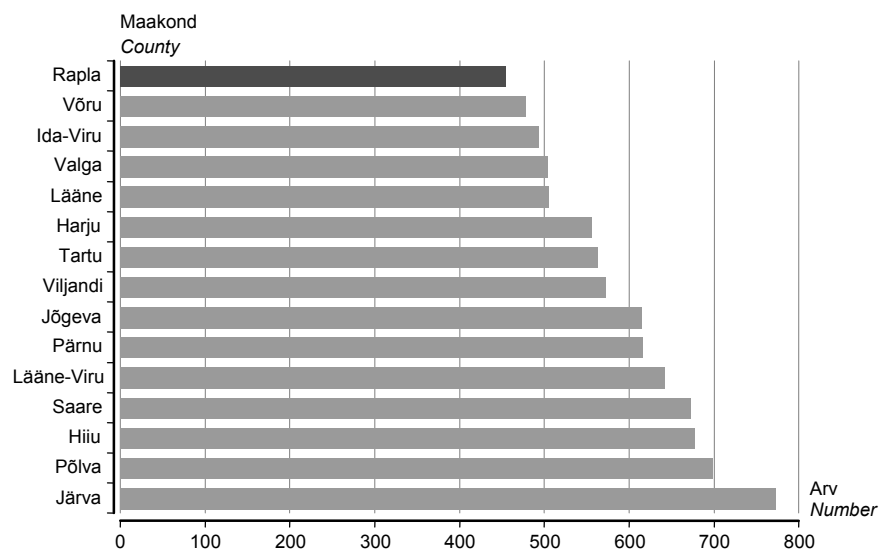
RAPLA MAAKOND RAPLA COUNTY

Rapla maakonna pindala on 2979,71 km², mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 6,9%. Rahvaarv on 36 743 ehk 2,7% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus Rapla (vallasine linn) asub Tallinnast 48 km kaugusel. Rapla maakonnas on 10 kohalikku omavalitsust — 10 valda.

The area of Rapla County is 2,979.71 km², which covers 6.9% of the territory of Estonia. The population of the county is 36,743, which is 2.7% of the population of Estonia. Rapla (the city without municipal status) is the centre of the county located at a distance of 48 km from Tallinn. Rapla County is divided into 10 local governments — 10 rural municipalities.

Joonis 1 **Lahutusi 1000 samal aastal registreeritud abielu kohta, 2006**
Figure 1 *Divorces per 1,000 marriages registered in the same year, 2006*

Tabel 1 Haldusjaotus, 2003–2007
Table 1 Administrative division, 2003–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Haldusüksused, 1. jaanuar	10	10	10	10	10	<i>Administrative units, 1 January</i>
linnad	-	-	-	-	-	<i>cities</i>
vallad	10	10	10	10	10	<i>rural municipalities</i>
Asustusüksused, 1. jaanuar						<i>Settlement units, 1 January</i>
vallasisesed linnad	1	1	1	1	1	<i>cities without municipal status</i>
alevid	3	3	3	3	3	<i>towns</i>
alevikud	13	13	13	13	13	<i>small towns</i>
külad	263	263	263	263	263	<i>villages</i>

Tabel 2 Keskkond, 2001–2005
Table 2 Environment, 2001–2005

	2001	2002	2003	2004	2005	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	0,6	0,7	0,6	0,4	0,6	<i>Pollution of air from stationary sources, thousand tons</i>
Veevõtt, mln m ³	2,4	2,4	2,2	2,1	1,9	<i>Water extraction, million m³</i>
Veeheide, mln m ³	2,1	1,9	1,7	1,8	1,8	<i>Water discharge, million m³</i>
Maavarade kaevandamine						<i>Extraction of mineral resources</i>
ehitusliiv, tuhat m ³	1,9	12,3	1,5	29,4	10,0	<i>construction sand, thousand m³</i>
ehituskruus, tuhat m ³	19,6	102,8	58,5	69,3	39,9	<i>constructional gravel, thousand m³</i>
turvas, tuhat tonni	32,0	51,3	51,2	23,3	39,1	<i>peat dust, thousand tons</i>

Tabel 3 Maafond, 2002–2006
Table 3 Land stock, 2002–2006
(31. detsember — 31 December)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Katastris registreeritud maa, ha	193 023,9	214 461,2	231 964,3	239 515,0	246 148,8	<i>Land registered in the cadastre, ha</i>
eramaa	135 940,0	149 355,2	159 799,9	165 441,7	170 568,6	<i>private land</i>
tagastatud maa	85 009,7	93 765,0	100 045,7	102 114,9	104 173,0	<i>restituted land</i>
ostueesõigusega omandatud maa	34 219,4	36 493,8	38 614,0	40 724,9	42 490,9	<i>land acquired by the right of pre-emption</i>
enampakkumisega omandatud maa	9 116,3	9 178,2	9 204,8	9 204,8	9 381,2	<i>land privatized by auction</i>
erastatud vaba põllumajandusmaa	5 181,4	6 702,0	8 005,4	8 518,9	9 135,4	<i>privatized free agricultural land</i>
erastatud vaba metsamaa	2 413,2	3 216,2	3 930,0	4 878,2	5 388,1	<i>privatized free woodland</i>
munitsipaalmaa	406,1	430,6	490,0	522,8	535,0	<i>municipal land</i>
riigimaa	56 677,8	64 675,4	71 674,4	73 550,5	75 045,2	<i>state land</i>

Tabel 4 Rahvastik, 2002–2007
Table 4 Population, 2002–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Rahvaarv, 1. jaanuar	37 270	37 093	37 032	36 869	36 743	<i>Population, 1 January</i>
mehed	17 812	17 717	17 697	17 612	17 530	<i>males</i>
naised	19 458	19 376	19 335	19 257	19 213	<i>females</i>
0–14-aastased	7 218	6 838	6 537	6 225	5 980	<i>0–14 years</i>
%	19,37	18,43	17,65	16,88	16,28	<i>%</i>
15–64-aastased	24 406	24 552	24 725	24 905	24 919	<i>15–64 years</i>
%	65,48	66,19	66,77	67,55	67,82	<i>%</i>
65-aastased ja vanemad	5 637	5 699	5 766	5 737	5 844	<i>65 years or older</i>
%	15,12	15,36	15,57	15,56	15,91	<i>%</i>
vanus teadmata	9	4	4	2	-	<i>age unknown</i>
%	0,02	0,01	0,01	0,01	-	<i>%</i>
	2002	2003	2004	2005	2006	
Elussünnid	380	309	405	358	362	<i>Live births</i>
Surmad	430	492	482	527	498	<i>Deaths</i>
Sünnimuse üldkordaja	10,19	8,31	10,93	9,69	9,84	<i>Crude birth rate</i>
Suremuse üldkordaja	11,53	13,23	13,01	14,26	13,53	<i>Crude death rate</i>
Abielud	144	125	147	141	152	<i>Marriages</i>
Abielulahutused	76	78	88	93	69	<i>Divorces</i>

Tabel 5 **Haridus, 2002–2006**
Table 5 *Education, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Alusharidus, 31. detsember						Preprimary education, 31 December
Koolieelsed lasteasutused	30	32	32	32	32	Preschool institutions
Lapsed	1 207	1 408	1 394	1 376	1 403	Children
Üldharidus, õppeaasta alguses						General education, at the beginning of academic year
Päevaõpe						Diurnal study
õppeasutused	30	29	29	29	29	educational institutions
õpilased	5 953	5 829	5 556	5 284	4 912	pupils
gümnaasiumiklassides	717	725	756	784	780	at gymnasium level
Õhtu- ja kaugõpe						Evening and correspondence study
õhtukoolid	1	1	1	1	1	evening schools
osakonnad päevakoolide juures	-	1	1	2	2	departments at diurnal schools
õpilased	212	233	275	268	235	pupils
Kutseharidus, õppeaasta alguses						Vocational education, at the beginning of academic year
Õppeasutused	2	2	2	2	2	Educational institutions
Õpilased	797	809	975	945	915	Students

Tabel 6 **Kultuur, 2002–2006**
Table 6 *Culture, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Rahvaraamatukogud						Public libraries
Rahvaraamatukogud	34	34	34	34	34	Public libraries
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	455	465	469	476	476	Total stock, thousand library units
Lugejad, tuhat	15,0	15,1	14,4	14,4	13,9	Registered users, thousands
Laenutusi lugeja kohta	29	28	28	25	24	Library units lent per user
Muuseumid						Museums
Muuseumid	5	5	5	5	4	Museums
Fondi suurus, tuhat säilikut	53,7	56,3	57,9	58,9	54,5	Total collection, thousand museum pieces
Külastajad, tuhat	15	14	13	13	11	Attendance, thousands

Tabel 7 **Tervishoid, 2001–2005**
Table 7 *Health care, 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005	
Arstid						Physicians
perearstid	53	49	56	56	56	family doctors
Hambaarstid	13	16	21	21	21	Dentists
Õendustöötajad	22	24	23	24	22	Medium-level medical personnel
Haiglad	132	123	128	116	120	Hospitals
Ravivoodid	2	2	2	2	2	Hospital beds
Hospitaliseeritud	155	126	146	146	145	Inpatients
Arsti ambulatoorsed vastuvõttud, tuhat	5 457	4 683	4 849	4 660	4 534	Outpatient visits, thousands
perearsti vastuvõttud, tuhat	156,7	164,4	162,0	166,8	168,4	visits to family doctor, thousands
Arsti koduvisiidid, tuhat	71,0	98,0	109,5	114,4	112,0	home visits of family doctor, thousands
perearsti koduvisiidid, tuhat	5,3	5,0	4,5	3,2	2,7	home visits of family doctor, thousands
Hambaarsti vastuvõttud, tuhat	3,1	4,1	4,2	3,1	2,6	visits to dentist, thousands
	35,8	39,0	34,2	37,0	31,8	

Tabel 8 Sotsiaalne kaitse, 2002–2007
Table 8 Social protection, 2002–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Pensionärid, 1. jaanuar	9 541	9 614	9 716	9 725	9 677	<i>Pensioners, 1 January</i>
vanaduspensionärid	7 535	7 507	7 561	7 541	7 506	<i>old-age pensioners</i>
invaliidsus-/töövõimetuspensionärid	1 498	1 604	1 678	1 731	1 740	<i>persons receiving disability pension/pension for incapacity for work</i>
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 694	1 895	2 098	2 487	2 842	<i>Average monthly pension, 1 January, kroons</i>
	2002	2003	2004	2005	2006	
Toimetulekutoetused						<i>Subsistence benefits</i>
Toetused kokku, tuhat krooni	8 683	9 023	8 029	8 975	10 529	<i>Benefits total, thousand kroons</i>
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	7 249	8 339	7 177	7 428	6 236	<i>benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons</i>
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	1 434	683	852	1 547	4 293	<i>supplementary subsistence benefit, thousand kroons</i>
Rahuldatud taotluste arv toimetulekupiiri tagamiseks	9 841	9 458	7 888	6 658	5 048	<i>Number of applications satisfied to guarantee subsistence level</i>

Tabel 9 Kuritegevus, 2002–2006
Table 9 Crime, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud kuriteod	1 069	1 048	935	1 089	973	<i>Recorded criminal offences</i>
I astme kuriteod	11	28	33	128	39	<i>1st degree offences</i>
tapmine, mõrv	1	3	3	3	5	<i>manslaughter, murder</i>
vägistamine	1	2	3	5	2	<i>rape</i>
vargus	739	664	543	455	412	<i>larceny</i>
Avastatud kuriteod	485	482	543	700	645	<i>Cleared criminal offences</i>
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	8	21	8	22	15	<i>People perished due to offences</i>
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	15	12	7	4	4	<i>Damage due to offences, million kroons</i>

Tabel 10 Tööturg, 2002–2006
Table 10 Labour market, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
15–74-aastased						<i>Population aged 15–74</i>
hõiveseisundi järgi						<i>by labour status</i>
Töõjõud	16 200	16 300	16 900	16 100	18 200	<i>Labour force</i>
hõivatud	14 700	15 500	15 800	15 600	17 600	<i>employed persons</i>
töötud	1 600	800	1 100	<i>unemployed persons</i>
Mitteaktiivsed	11 400	11 500	10 800	11 800	10 000	<i>Inactive persons</i>
Tööealised kokku	27 600	27 700	27 700	27 900	28 200	<i>Working-age persons total</i>
Töõjõus osalemise määr, %	58,7	58,7	61,1	57,7	64,6	<i>Labour force participation rate, %</i>
Tööhõive määr, %	53,0	55,8	57,0	56,0	62,5	<i>Employment rate, %</i>
Töötuse määr, %	9,7	5,0	6,7	<i>Unemployment rate, %</i>
Registreeritud töötus						<i>Registered unemployment</i>
Registreeritud töötud	997	836	663	573	256	<i>Registered unemployed persons</i>
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	4,6	3,8	3,0	2,6	1,1	<i>Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %</i>

Tabel 11 **Palk, 2002–2006**
 Table 11 *Wages and salaries, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Keskmine brutokuupalk	5 047	5 544	5 828	6 660	7 583	<i>Average monthly gross wages</i>

Tabel 12 **Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2002–2006**
 Table 12 *Average monthly income and expenditure per household member, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Netosissetulek	2 353	2 455	2 813	3 347	3 853	<i>Disposable income</i>
palgatööst	1 564	1 504	1 877	2 242	2 420	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	2 221	2 145	2 744	2 997	3 623	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	729	682	873	871	908	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	296	309	364	349	435	<i>on housing</i>

Tabel 13 **Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2000–2004**
 Table 13 *Gross domestic product (GDP) at current prices, 2000–2004*

	2000	2001	2002	2003	2004	
SKP turuhindades, miljonit krooni	1 706,6	1 844,6	2 009,5	2 167,7	2 247,6	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	1 523,5	1 648,3	1 786,9	1 930,1	2 001,0	<i>Value added, million kroons</i>
primaarsektor	205,2	234,1	214,1	223,1	241,6	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	521,7	556,1	588,8	651,4	650,0	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	796,6	858,1	984,0	1 055,5	1 109,4	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	183,1	196,3	222,7	237,6	246,6	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	1,8	1,7	1,7	1,6	1,5	<i>Contribution of counties to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	45 404	49 305	53 882	58 300	60 642	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	65,1	62,1	60,3	59,4	55,8	<i>GDP per capita, % of Estonia average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	13,5	14,2	12,0	11,6	12,1	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	34,2	33,7	33,0	33,8	32,5	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	52,3	52,1	55,1	54,7	55,4	<i>tertiary sector</i>

Tabel 14 **Kohalikud eelarved, 2002–2006**
 Table 14 *Local budgets, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tulud, tuhat krooni	335 862	339 763	364 686	399 680	516 866	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	327 385	343 622	380 727	404 829	503 846	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	9 006	9 138	9 840	10 817	14 043	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	8 778	9 242	10 273	10 956	13 689	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 15 Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2002–2006
Table 15 Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud objektid, 31. detsember	2 320	2 462	2 602	2 734	2 930	Registered units, 31 December
Ettevõtjad	1 870	1 964	2 050	2 129	2 293	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	888	915	915	899	870	sole proprietors
äriühingud	982	1 048	1 134	1 229	1 422	commercial undertakings
välismaa äri- ühingute filiaalid	-	1	1	1	1	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	440	486	539	592	625	Non-profit associations
Sihtasutused	10	12	13	13	12	Foundations

Tabel 16 Ettevõtete majandusnäitajad, 2001–2005
Table 16 Financial statistics of enterprises, 2001–2005
(aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Bilansimaht	1 376 739	1 468 757	1 647 278	1 891 784	2 118 351	Balance sheet total
Realiseerimise netokäive	2 158 932	2 239 041	2 353 812	2 934 000	3 083 196	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	98 781	43 930	105 704	111 384	123 764	Net profit (loss)

Tabel 17 Tööstus, 2001–2005
Table 17 Industry, 2001–2005
(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Tööstustoodang	1 296	1 232	1 179	1 576	1 532	Industrial production
Tööstustoodangu müük	1 261	1 220	1 170	1 591	1 515	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	722	799	886	1 239	1 149	Sales of industrial production to nonresidents

Tabel 18 Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2002–2006
Table 18 Agriculture in the agricultural holdings, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Põllukultuuride külvipind, ha	35 615	32 011	30 563	34 025	30 257	Sown area of field crops, ha
teravili	13 673	13 948	14 412	13 894	11 789	cereals
kaunvili	82	179	174	208	113	legumes
raps, rüps	1 556	2 754	3 805	2 087	3 285	rape
kartul	760	1 290	752	725	520	potatoes
avamaaköögivili	70	236	54	46	56	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, tons
teravili	23 697	30 920	31 530	34 735	25 383	cereals
kaunvili	111	189	41	177	100	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	3 016	3 960	4 098	3 563	3 839	rape seed
kartul	9 745	19 273	6 245	13 201	7 443	potatoes
avamaaköögivili	233	3 535	452	945	684	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	1 733	2 217	2 188	2 500	2 153	cereals
kaunvili	1 354	1 056	236	851	885	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 938	1 438	1 077	1 707	1 169	rape seed
kartul	12 822	14 940	8 305	18 208	14 313	potatoes
avamaaköögivili	3 329	14 979	8 370	20 543	12 214	open-field vegetables
Loomad aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end- year, thousands
veised	18,6	18,8	17,1	18,1	19,2	cattle
lehmad	8,0	7,8	7,8	7,8	8,4	cows
sead	28,2	22,3	20,8	20,8	19,4	pigs
lambad ja kitsed	1,9	1,7	1,4	2,4	3,0	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, tons
Liha	4 036	3 483	3 218	3 183	3 197	Meat
veiseliha	974	1 003	1 137	965	1 169	beef
sealiha	3 000	2 458	2 071	2 201	2 002	pork
Piim	44 167	40 037	45 322	48 690	52 632	Milk

Tabel 19 **Metsamajandus, 2002–2006**
Table 19 *Forestry, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Metsaraie raiedokumentide alusel						Gross felling based on felling documentation
Raiepindala, ha	8 862	8 637	10 306	5 898	7 020	Felling area, ha
Raiemaht, tuhat m ³	532,8	541,9	658,1	284,2	453,6	Felling outturn, thousand m ³
Metsa uuendamine, ha	559,8	554,4	694,9	463,7	542,8	Reforestation, ha
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	1 252,4	2 298,8	2 378,5	3 036,9	2 037,3	Damaged forest stands, 31 December, ha
Hukkunud puistud, ha	128,6	276,2	390,7	556,5	319,6	Destroyed forest stands, ha

Tabel 20 **Investeeringud põhivarasse, 2001–2005**
Table 20 *Investments in fixed assets, 2001–2005*

(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Investeeringud põhivarasse	276,2	154,1	173,8	190,3	180,7	Investments in fixed assets

Tabel 21 **Ehitus, 2002–2006**
Table 21 *Construction, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Kasutusse lubatud eluruumid						Dwelling completions
Eluruumide arv	3	7	22	25	38	Number of dwellings
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	3	7	22	13	38	in one-family, two-family and terraced houses
Eluruumide pind, tuhat m ²	0,3	1,1	2,4	2,1	5,1	Floor area, thousand m ²
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	0,3	1,1	2,4	1,4	5,1	in one-family, two-family and terraced houses
Kasutusse lubatud mitteeluhooned						Non-residential building completions
Mitteeluhoonete arv	-	34	79	50	91	Number of buildings
Kasulik pind, tuhat m ²	-	9,7	16,0	14,9	31,1	Useful floor area, thousand m ²
Kubatuur, tuhat m ³	-	45,1	89,2	82,7	185,0	Cubic capacity, thousand m ³

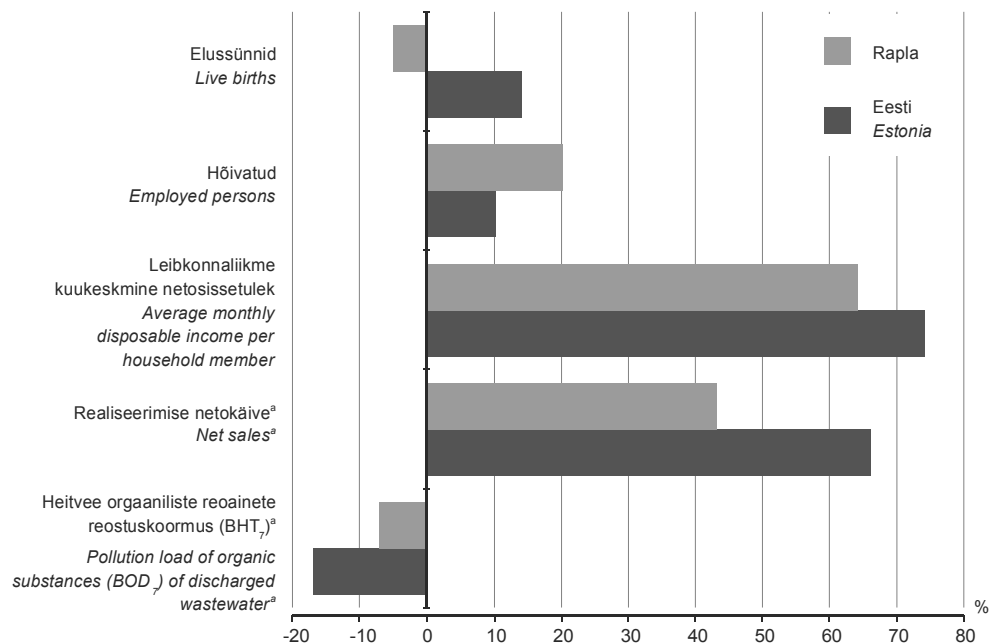
Tabel 22 **Majutus, 2002–2006**
Table 22 *Accommodation, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Majutuskohad	6	6	6	8	14	Accommodation establishments
Toad	52	52	61	82	115	Rooms
Voodid	119	119	144	180	283	Beds
Tubade täitumus, %	16	15	19	19	25	Room occupancy rate, %
Voodikohtade täitumus, %	14	13	14	14	20	Bed occupancy rate, %
Majutatud	2 786	2 291	2 861	4 194	7 284	Tourists
puhkusereisil, %	44	47	61	60	39	on holiday, %
tööreisil, %	47	46	31	30	38	on business, %
Ööbimised	5 748	4 266	5 948	7 203	14 452	Nights spent
Eesti elanikud	4 265	3 065	3 957	4 273	10 849	residents of Estonia

Tabel 23 **Transport ja side, 2002–2006**
 Table 23 *Transport and communication, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Maanteed, km						Roads, km
Riigimaanteed	1 010	1 014	1 011	1 011	1 011	National roads
põhimaanteed	48	48	48	48	48	main roads
tugimaanteed	164	164	164	164	163	basic roads
kõrvalmaanteed	798	802	799	799	799	secondary roads
rambid ja ühendusteel	-	-	-	-	-	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	1 131	1 311	1 332	1 339	1 341	Local roads
Erateed	933	878	973	850	921	Private roads
Metskondade teed	375	360	430	341	352	Forest district roads
Muud teed	490	392	332	249	199	Other roads
Liiklusvahendid						Vehicles
Sõiduautod	12 319	13 672	14 930	14 973	16 548	Passenger cars
eravaldues	11 461	12 543	13 623	13 590	14 671	private
Autobussid	164	162	167	145	153	Buses
eravaldues	54	55	58	57	54	private
Veoa autod	2 431	2 558	2 611	2 534	2 692	Lorries
eravaldues	1 434	1 454	1 426	1 355	1 386	private
Liiklusõnnetused						Traffic accidents
Arv	78	49	67	67	62	Number
Hukkunud	8	14	9	9	12	Persons killed
Vigasaanud	114	65	110	102	85	Persons injured
Telekommunikatsioon						Telecommunication
Põhitelefoniiniid üldises telefonivõrgus	11 571	11 197	10 734	10 358	10 634	Main telephone lines in general telephone network
Tarbijaliinid	11 324	10 939	10 698	10 322	10 601	Subscriber lines
Taksofonid	42	41	36	36	33	Pay phones
Postiasutused						Post offices
Postkontorid	32	30	30	29	27	Local post offices
Postkastid	184	174	149	189	181	Letter boxes

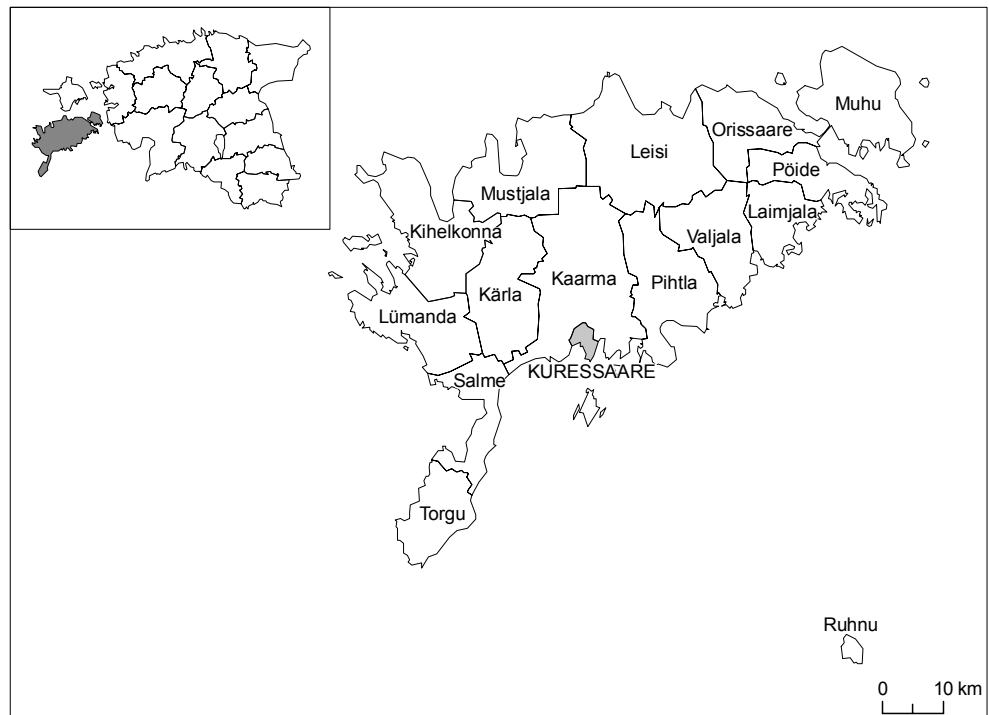
Joonis 2 **Põhinäitajate muutus, 2002, 2006**
 Figure 2 *Change of main indicators, 2002, 2006*

^a Aastad 2001, 2005.
^a Years 2001, 2005.

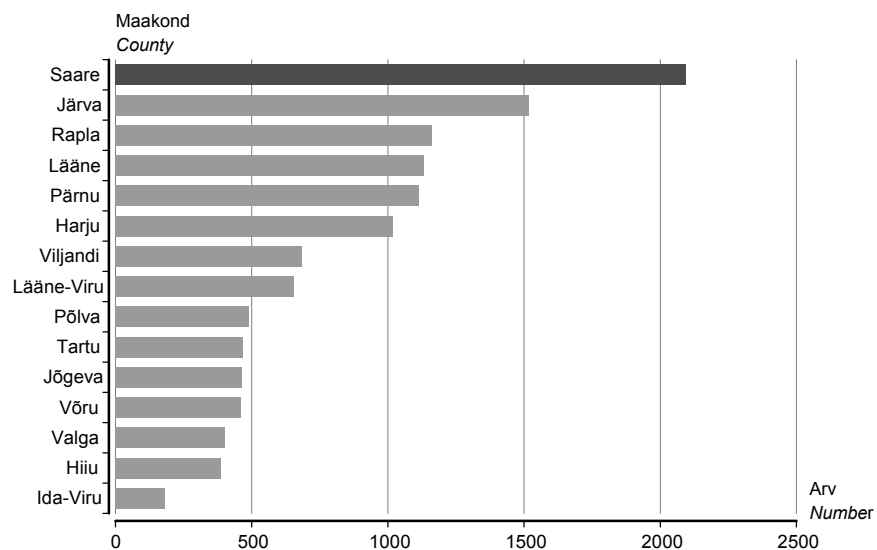
SAARE MAAKOND SAARE COUNTY

Saare maakonna pindala on 2922,19 km², mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 6,7%. Rahvaarv on 34 978 ehk 2,6% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus Kuressaare linn asub Tallinnast 210 km kaugusel. Saare maakonnas on 16 kohalikku omavalitsust — 1 linn ja 15 valda.

The area of Saare County is 2,922.19 km², which covers 6.7% of the territory of Estonia. The population of the county is 34,978, which is 2.6% of the population of Estonia. The city of Kuressaare is the centre of the county located at a distance of 210 km from Tallinn. Saare County is divided into 16 local governments — 1 city and 15 rural municipalities.

Joonis 1 **Kütitud metssigu, 2006**
Figure 1 *Hunting of wild boar, 2006*

Tabel 1 Haldusjaotus, 2003–2007
Table 1 Administrative division, 2003–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Haldusüksused, 1. jaanuar	16	16	16	16	16	<i>Administrative units, 1 January</i>
linnad	1	1	1	1	1	<i>cities</i>
vallad	15	15	15	15	15	<i>rural municipalities</i>
Asustusüksused, 1. jaanuar						<i>Settlement units, 1 January</i>
vallasisesed linnad	-	-	-	-	-	<i>cities without municipal status</i>
alevid	-	-	-	-	-	<i>towns</i>
alevikud	7	7	7	7	7	<i>small towns</i>
külad	493	493	493	493	493	<i>villages</i>

Tabel 2 Keskkond, 2001–2005
Table 2 Environment, 2001–2005

	2001	2002	2003	2004	2005	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	1,1	1,0	0,9	0,9	1,0	<i>Pollution of air from stationary sources, thousand tons</i>
Veevõtt, mln m ³	7,2	7,2	3,9	7,5	1,6	<i>Water extraction, million m³</i>
Veeheide, mln m ³	7,6	7,2	4,0	8,1	1,9	<i>Water discharge, million m³</i>
Maavarade kaevandamine						<i>Extraction of mineral resources</i>
ehitusliiv, tuhat m ³	6,5	17,0	6,8	9,1	11,2	<i>construction sand, thousand m³</i>
ehituskruus, tuhat m ³	25,8	40,7	37,0	53,9	57,2	<i>constructional gravel, thousand m³</i>
turvas, tuhat tonni	12,0	14,9	7,8	9,1	17,0	<i>peat dust, thousand tons</i>

Tabel 3 Maafond, 2002–2006
Table 3 Land stock, 2002–2006
(31. detsember — 31 December)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Katastris registreeritud maa, ha	170 848,9	194 911,5	215 783,5	225 003,6	231 371,1	<i>Land registered in the cadastre, ha</i>
eramaa	151 539,2	174 669,3	194 648,1	202 997,9	208 551,5	<i>private land</i>
tagastatud maa	104 470,6	124 477,2	141 761,7	148 552,9	152 445,3	<i>restituted land</i>
ostueesõigusega omandatud maa	15 563,0	17 053,9	18 672,8	19 671,4	20 953,8	<i>land acquired by the right of pre-emption</i>
enampakkumisega omandatud maa	5 154,7	5 256,6	5 292,0	5 292,0	5 292,0	<i>land privatized by auction</i>
erastatud vaba põllumajandusmaa	10 349,9	11 197,8	11 886,9	12 272,9	12 451,0	<i>privatized free agricultural land</i>
erastatud vaba metsamaa	16 001,0	16 683,8	17 034,7	17 208,7	17 409,4	<i>privatized free woodland</i>
munitsipaalmaa	896,1	928,7	1 012,5	1 116,7	1 154,6	<i>municipal land</i>
riigimaa	18 413,6	19 313,5	20 122,9	20 889,0	21 665,0	<i>state land</i>

Tabel 4 Rahvastik, 2002–2007
Table 4 Population, 2002–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Rahvaarv, 1. jaanuar	35 584	35 356	35 208	35 076	34 978	<i>Population, 1 January</i>
mehed	16 675	16 575	16 531	16 476	16 415	<i>males</i>
naised	18 909	18 781	18 677	18 600	18 563	<i>females</i>
0–14-aastased	6 541	6 181	5 824	5 505	5 311	<i>0–14 years</i>
%	18,38	17,48	16,54	15,69	15,18	<i>%</i>
15–64-aastased	23 003	23 088	23 229	23 361	23 322	<i>15–64 years</i>
%	64,64	65,30	65,98	66,60	66,68	<i>%</i>
65-aastased ja vanemad	6 039	6 086	6 154	6 209	6 344	<i>65 years or older</i>
%	16,97	17,21	17,48	17,70	18,14	<i>%</i>
vanus teadmata	1	1	1	1	1	<i>age unknown</i>
%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	<i>%</i>
	2002	2003	2004	2005	2006	
Elussünnid	305	298	333	332	345	<i>Live births</i>
Surmad	469	533	488	472	454	<i>Deaths</i>
Sündimuse üldkordaja	8,55	8,40	9,44	9,45	9,85	<i>Crude birth rate</i>
Suremuse üldkordaja	13,15	15,03	13,83	13,43	12,96	<i>Crude death rate</i>
Abielud	124	118	122	122	119	<i>Marriages</i>
Abielulahutused	78	63	82	71	80	<i>Divorces</i>

Tabel 5 **Haridus, 2002–2006**
Table 5 *Education, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Alusharidus, 31. detsember						Preprimary education, 31 December
Koolieelsed lasteasutused	20	21	20	21	19	Preschool institutions
Lapsed	1 297	1 271	1 240	1 275	1 242	Children
Üldharidus, õppeaasta alguses						General education, at the beginning of academic year
Päevaõpe						Diurnal study
õppeasutused	28	28	24	24	24	educational institutions
õpilased	6 070	5 818	5 511	5 158	4 784	pupils
gümnaasiumiklassides	802	894	950	1 056	1 061	at gymnasium level
Õhtu- ja kaugõpe						Evening and correspondence study
õhtukoolid	1	1	1	1	1	evening schools
osakonnad päevakoolide juures	-	-	-	-	-	departments at diurnal schools
õpilased	194	221	234	248	240	pupils
Kutseharidus, õppeaasta alguses						Vocational education, at the beginning of academic year
Õppeasutused	1	1	1	1	1	Educational institutions
Õpilased	773	876	948	960	1 070	Students

Tabel 6 **Kultuur, 2002–2006**
Table 6 *Culture, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Rahvaraamatukogud						Public libraries
Rahvaraamatukogud	31	31	31	31	31	Public libraries
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	373	382	389	391	393	Total stock, thousand library units
Lugejad, tuhat	16,1	15,2	15,8	15,3	14,6	Registered users, thousands
Laenutusi lugeja kohta	28	29	26	26	24	Library units lent per user
Muuseumid						Museums
Muuseumid	8	8	8	7	7	Museums
Fondi suurus, tuhat säilikut	138,5	147,4	152,9	149,8	155,9	Total collection, thousand museum pieces
Külastajad, tuhat	103	96	98	103	108	Attendance, thousands

Tabel 7 **Tervishoid, 2001–2005**
Table 7 *Health care, 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005	
Arstid						Physicians
perearstid	17	20	21	21	21	family doctors
Hambaarstid	25	24	24	26	27	Dentists
Õendustöötajad	174	204	195	187	182	Medium-level medical personnel
Haiglad						Hospitals
Ravivoodid	166	145	160	160	170	Hospital beds
Hospitaliseeritud	5 373	5 556	5 297	5 450	5 247	Inpatients
Arsti ambulatoorsed vastuvõttud, tuhat	189,9	205,1	206,1	212,4	220,8	Outpatient visits, thousands
perearsti vastuvõttud, tuhat	102,1	92,1	91,5	99,4	101,5	visits to family doctor, thousands
Arsti koduvisiidid, tuhat	8,4	6,7	5,6	4,9	4,1	Home visits, thousands
perearsti koduvisiidid, tuhat	8,2	6,7	4,9	4,9	4,1	home visits of family doctor, thousands
Hambaarsti vastuvõttud, tuhat	45,4	46,1	41,4	42,8	44,7	Visits to dentist, thousands

Tabel 8 Sotsiaalne kaitse, 2002–2007
Table 8 Social protection, 2002–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Pensionärid, 1. jaanuar	10 745	10 694	10 748	10 769	10 680	<i>Pensioners, 1 January</i>
vanaduspensionärid	8 228	8 152	8 152	8 122	8 085	<i>old-age pensioners</i>
invaliidsus-/töövõimetus-pensionärid	2 041	2 076	2 145	2 200	2 162	<i>persons receiving disability pension/ pension for incapacity for work</i>
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 737	1 936	2 136	2 525	2 884	<i>Average monthly pension, 1 January, kroons</i>
	2002	2003	2004	2005	2006	
Toimetulekutoetused						<i>Subsistence benefits</i>
Toetused kokku, tuhat krooni	9 012	7 989	6 456	7 842	5 797	<i>Benefits total, thousand kroons</i>
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	6 542	6 561	5 572	5 659	3 873	<i>benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons</i>
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	2 470	1 428	884	2 183	1 924	<i>supplementary subsistence benefit, thousand kroons</i>
Rahuldatud taotluste arv toimetulekupiiri tagamiseks	8 723	7 296	5 754	4 902	3 242	<i>Number of applications satisfied to guarantee subsistence level</i>

Tabel 9 Kuritegevus, 2002–2006
Table 9 Crime, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud kuriteod	315	394	382	426	466	<i>Recorded criminal offences</i>
I astme kuriteod	8	16	11	38	13	<i>1st degree offences</i>
tapmine, mõrv	4	1	-	-	-	<i>manslaughter, murder</i>
vägistamine	2	2	1	3	2	<i>rape</i>
vargus	196	232	242	229	243	<i>larceny</i>
Avastatud kuriteod	179	193	212	253	276	<i>Cleared criminal offences</i>
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	12	11	-	-	6	<i>People perished due to offences</i>
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	11	3	5	2	6	<i>Damage due to offences, million kroons</i>

Tabel 10 Tööturg, 2002–2006
Table 10 Labour market, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
15–74-aastased						<i>Population aged 15–74</i>
hõiveseisundi järgi						<i>by labour status</i>
Töõjõud	15 700	15 900	15 500	14 400	15 200	<i>Labour force</i>
hõivatud	14 600	14 900	14 800	14 000	14 700	<i>employed persons</i>
töötud	1 200	1 000	600	<i>unemployed persons</i>
Mitteaktiivsed	10 700	10 700	11 100	12 200	11 700	<i>Inactive persons</i>
Tööealised kokku	26 400	26 600	26 600	26 600	26 900	<i>Working-age persons total</i>
Töõjõus osalemise määr, %	59,5	59,8	58,1	54,0	56,4	<i>Labour force participation rate, %</i>
Tööhõive määr, %	55,1	55,9	55,7	52,6	54,6	<i>Employment rate, %</i>
Töötuse määr, %	7,4	6,5	4,1	<i>Unemployment rate, %</i>
Registreeritud töötus						<i>Registered unemployment</i>
Registreeritud töötud	870	846	665	534	374	<i>Registered unemployed persons</i>
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	4,3	4,2	3,3	2,6	1,8	<i>Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %</i>

Tabel 11 **Palk, 2002–2006**
 Table 11 *Wages and salaries, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Keskmine brutokuupalk	4 708	5 333	6 010	6 938	7 916	<i>Average monthly gross wages</i>

Tabel 12 **Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2002–2006**
 Table 12 *Average monthly income and expenditure per household member, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Netosissetulek	2 179	2 610	2 600	2 856	3 572	<i>Disposable income</i>
palgatööst	1 161	1 503	1 384	1 541	2 219	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	2 195	2 316	2 542	2 661	3 274	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	814	780	773	803	950	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	274	332	295	382	527	<i>on housing</i>

Tabel 13 **Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2000–2004**
 Table 13 *Gross domestic product (GDP) at current prices, 2000–2004*

	2000	2001	2002	2003	2004	
SKP turuhindades, miljonit krooni	1 685,8	1 934,6	2 130,5	2 260,9	2 499,5	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	1 504,9	1 728,7	1 894,4	2 013,1	2 225,3	<i>Value added, million kroons</i>
primaarsektor	141,8	163,7	176,1	179,5	206,5	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	418,1	504,1	571,0	563,1	575,4	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	945,0	1 060,9	1 147,3	1 270,4	1 443,4	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	180,9	205,9	236,1	247,8	274,2	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	1,8	1,8	1,8	1,7	1,7	<i>Contribution of counties to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	46 900	54 020	59 736	63 741	70 843	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	67,3	68,1	66,9	64,9	65,2	<i>% of Estonia average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	9,4	9,5	9,3	8,9	9,3	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	27,8	29,2	30,1	28,0	25,9	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	62,8	61,4	60,6	63,1	64,9	<i>tertiary sector</i>

Tabel 14 **Kohalikud eelarved, 2002–2006**
 Table 14 *Local budgets, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tulud, tuhat krooni	343 580	337 677	348 766	420 412	468 964	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	333 293	327 239	356 989	422 815	469 107	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	9 634	9 520	9 885	11 963	13 389	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	9 345	9 226	10 118	12 032	13 393	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 15 Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2002–2006
Table 15 Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud objektid, 31. detsember	2 970	3 078	3 314	3 483	3 646	Registered units, 31 December
Ettevõtjad	2 418	2 486	2 637	2 761	2 890	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	1 191	1 201	1 233	1 227	1 155	sole proprietors
äriühingud	1 226	1 284	1 403	1 533	1 734	commercial undertakings
välismaa äriühingute filiaalid	1	1	1	1	1	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	532	569	653	697	731	Non-profit associations
Sihtasutused	20	23	24	25	25	Foundations

Tabel 16 Ettevõtete majandusnäitajad, 2001–2005
Table 16 Financial statistics of enterprises, 2001–2005
(aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Bilansimaht	1 232 649	1 494 057	1 826 259	1 815 984	2 488 422	Balance sheet total
Realiseerimise netokäive	2 554 372	3 091 441	3 312 154	3 083 613	3 662 830	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	102 281	87 431	62 858	91 246	141 425	Net profit (loss)

Tabel 17 Tööstus, 2001–2005
Table 17 Industry, 2001–2005
(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Tööstustoodang	926	1 039	1 059	1 134	1 412	Industrial production
Tööstustoodangu müük	912	1 029	1 063	1 118	1 414	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	464	468	502	581	837	Sales of industrial production to nonresidents

Tabel 18 Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2002–2006
Table 18 Agriculture in the agricultural holdings, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Põllukultuuride külvipind, ha	25 159	19 853	14 834	19 615	17 537	Sown area of field crops, ha
teravili	6 180	7 514	6 936	7 219	6 960	cereals
kaunvili	77	291	194	215	347	legumes
raps, rüps	324	429	559	749	727	rape
kartul	593	625	739	440	493	potatoes
avamaaköögivili	94	71	76	105	65	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, tons
teravili	9 390	11 836	14 198	15 118	10 074	cereals
kaunvili	45	464	116	318	412	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	462	630	732	1360	887	rape seed
kartul	6 302	7 119	8 698	4 769	8 384	potatoes
avamaaköögivili	581	1 753	1 119	2 131	902	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	1 519	1 575	2 047	2 094	1 447	cereals
kaunvili	584	1 595	598	1 479	1 187	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 426	1 469	1 309	1 816	1 220	rape seed
kartul	10 627	11 390	11 770	10 839	17 006	potatoes
avamaaköögivili	6 181	24 690	14 724	20 295	13 877	open-field vegetables
Loomad aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end-year, thousands
veised	12,4	14,5	14,3	14,9	15,3	cattle
lehmad	6,0	7,1	6,2	6,5	6,5	cows
sead	19,7	22,8	20,2	23,0	25,1	pigs
lambad ja kitsed	4,8	4,2	6,5	9,2	10,3	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, tons
Liha	3 290	3 211	3 506	2 895	4 211	Meat
veiseliha	920	819	907	772	861	beef
sealiha	2 268	2 304	2 540	2 046	3 264	pork
Piim	26 710	31 944	31 236	32 706	34 783	Milk

Tabel 19 **Metsamajandus, 2002–2006**
Table 19 *Forestry, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Metsaraie raiedokumentide alusel						Gross felling based on felling documentation
Raiepindala, ha	6 407	6 095	6 815	7 999	3 881	Felling area, ha
Raiemaht, tuhat m ³	168,0	216,1	240,1	192,7	164,7	Felling outturn, thousand m ³
Metsa uuendamine, ha	157,1	160,6	196,8	196,9	155,1	Reforestation, ha
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	261,5	79,7	115,4	1 567,9	292,3	Damaged forest stands, 31 December, ha
Hukkunud puistud, ha	44,9	53,7	64,4	212,4	89,2	Destroyed forest stands, ha

Tabel 20 **Investeeringud põhivarasse, 2001–2005**
Table 20 *Investments in fixed assets, 2001–2005*

(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Investeeringud põhivarasse	101,1	253,8	315,5	146,3	262,2	Investments in fixed assets

Tabel 21 **Ehitus, 2002–2006**
Table 21 *Construction, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Kasutusse lubatud eluruumid						Dwelling completions
Eluruumide arv	58	36	53	48	65	Number of dwellings
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	16	21	53	32	43	in one-family, two-family and terraced houses
Eluruumide pind, tuhat m ²	4,2	3,1	6,2	4,7	6,3	Floor area, thousand m ²
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	1,7	2,3	6,2	3,9	5,0	in one-family, two-family and terraced houses
Kasutusse lubatud mitteiluhooned						Non-residential building completions
Mitteiluhoonete arv	18	35	95	83	76	Number of buildings
Kasulik pind, tuhat m ²	18,0	7,9	27,6	30,7	20,4	Useful floor area, thousand m ²
Kubatuur, tuhat m ³	83,5	50,6	128,6	149,0	110,5	Cubic capacity, thousand m ³

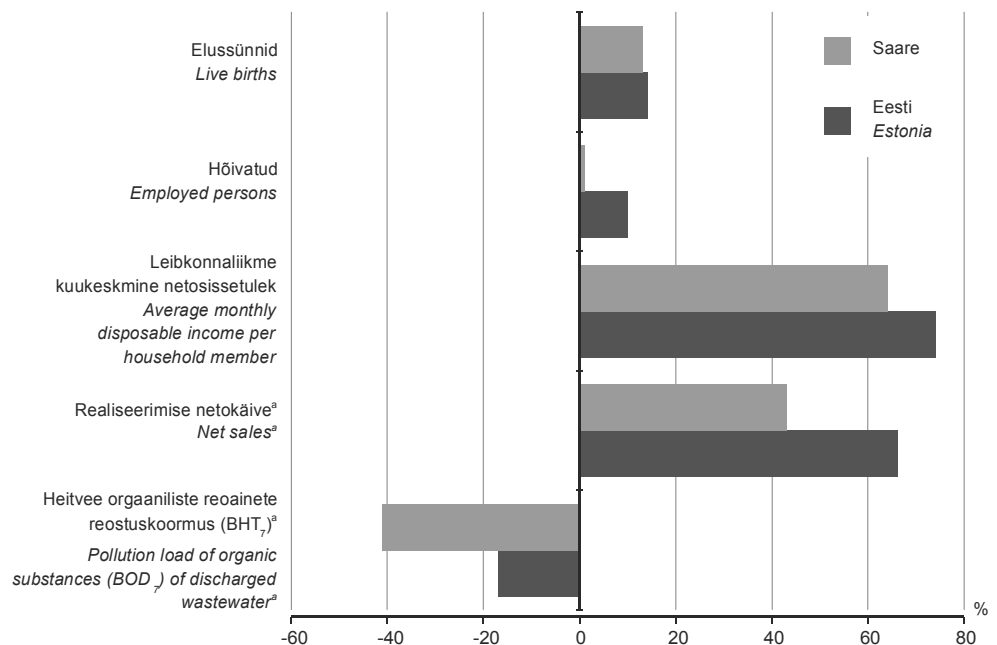
Tabel 22 **Majutus, 2002–2006**
Table 22 *Accommodation, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Majutuskohad	61	82	100	125	165	Accommodation establishments
Toad	781	1 079	1 296	1 448	1 661	Rooms
Voodid	1 672	2 442	3 055	3 420	3 959	Beds
Tubade täitumus, %	25	43	37	42	41	Room occupancy rate, %
Voodikohtade täitumus, %	20	38	35	37	35	Bed occupancy rate, %
Majutatud	58 568	80 670	91 209	115 325	130 551	Tourists
puhkusereisil, %	76	54	56	66	66	on holiday, %
tööreisil, %	21	13	15	14	19	on business, %
Ööbimised	154 182	205 647	217 706	266 840	281 319	Nights spent
Eesti elanikud	36 075	59 317	64 095	96 644	121 882	residents of Estonia

Tabel 23 **Transport ja side, 2002–2006**
 Table 23 *Transport and communication, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Maanteed, km						Roads, km
Riigimaanteed	1 088	1 088	1 087	1 087	1 091	National roads
põhimaanteed	73	73	73	73	73	main roads
tugimaanteed	186	186	185	185	185	basic roads
kõrvalmaanteed	828	828	829	828	832	secondary roads
rambid ja ühenduste	1	1	-	1	1	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	1 562	1 448	1 317	1 269	1 095	Local roads
Erateed	381	677	841	982	1 155	Private roads
Metskondade teed	160	198	200	202	212	Forest district roads
Muud teed	215	210	256	166	24	Other roads
Liiklusvahendid						Vehicles
Sõiduautod	11 346	12 473	13 686	13 851	15 699	Passenger cars
eravalduses	10 538	11 233	12 388	12 473	13 856	private
Autobussid	168	167	155	154	138	Buses
eravalduses	40	37	36	32	32	private
Veoa autod	2 393	2 486	2 502	2 407	2 535	Lorries
eravalduses	1 302	1 274	1 263	1 170	1 221	private
Liiklusõnnetused						Traffic accidents
Arv	53	47	67	73	82	Number
Hukkunud	8	2	3	4	9	Persons killed
Vigasaanud	81	80	91	109	111	Persons injured
Telekommunikatsioon						Telecommunication
Põhitelefoniiniid üldises telefonivõrgus	12 355	11 853	11 254	10 861	11 197	Main telephone lines in general telephone network
Tarbijaliinid	12 049	11 542	11 198	10 817	11 158	Subscriber lines
Taksofonid	66	57	56	44	39	Pay phones
Postiasutused						Post offices
Postkontorid	17	18	18	18	22	Local post offices
Postkastid	236	246	247	248	245	Letter boxes

Joonis 2 **Põhinäitajate muutus, 2002, 2006**
 Figure 2 *Change of main indicators, 2002, 2006*

^a Aastad 2001, 2005.
^a Years 2001, 2005.

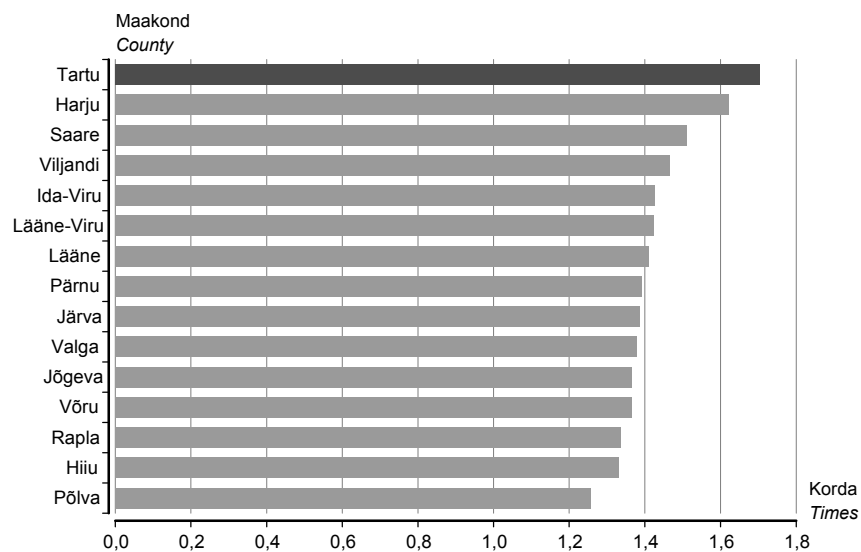
TARTU MAAKOND TARTU COUNTY

Tartu maakonna pindala on 2992,74 km², mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 6,9%. Rahvaarv on 149 001 ehk 11,1% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus Tartu linn asub Tallinnast 186 km kaugusel. Tartu maakonnas on 22 kohalikku omavalitsust — 3 linna ja 19 valda.

The area of Tartu County is 2,992.74 km², which covers 6.9% of the territory of Estonia. The population of the county is 149,001, which is 11.1% of the population of Estonia. The city of Tartu is the centre of the county located at a distance of 186 km from Tallinn. Tartu County is divided into 22 local governments — 3 cities and 19 rural municipalities.

Joonis 1 **Sisemajanduse koguprodukti muutus elaniku kohta, 2000–2004**
Figure 1 *Change of regional gross domestic product per capita, 2000–2004*

Tabel 1 Haldusjaotus, 2003–2007
Table 1 Administrative division, 2003–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Haldusüksused, 1. jaanuar	22	22	22	22	22	<i>Administrative units, 1 January</i>
linnad	3	3	3	3	3	<i>cities</i>
vallad	19	19	19	19	19	<i>rural municipalities</i>
Asustusüksused, 1. jaanuar						<i>Settlement units, 1 January</i>
vallasisesed linnad	-	-	-	-	-	<i>cities without municipal status</i>
alevid	-	-	-	-	-	<i>towns</i>
alevikud	23	23	23	23	23	<i>small towns</i>
külad	324	324	324	324	324	<i>villages</i>

Tabel 2 Keskkond, 2001–2005
Table 2 Environment, 2001–2005

	2001	2002	2003	2004	2005	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	2,7	3,1	2,4	1,7	2,0	<i>Pollution of air from stationary sources, thousand tons</i>
Veevõtt, mln m ³	10,0	9,8	10,4	10,6	7,5	<i>Water extraction, million m³</i>
Veeheide, mln m ³	11,5	11,4	11,5	14,8	11,5	<i>Water discharge, million m³</i>
Maavarade kaevandamine						<i>Extraction of mineral resources</i>
ehitusliiv, tuhat m ³	154,7	74,6	102,6	128,6	242,9	<i>construction sand, thousand m³</i>
ehituskruus, tuhat m ³	26,7	96,3	100,0	106,2	131,5	<i>constructional gravel, thousand m³</i>
turvas, tuhat tonni	72,5	188,8	71,8	96,7	203,4	<i>peat dust, thousand tons</i>

Tabel 3 Maafond, 2002–2006
Table 3 Land stock, 2002–2006
(31. detsember — 31 December)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Katastris registreeritud maa, ha	214 403,0	224 287,5	250 133,0	253 820,7	256 671,6	<i>Land registered in the cadastre, ha</i>
eramaa	142 562,0	150 851,1	156 914,0	159 785,2	161 589,1	<i>private land</i>
tagastatud maa	85 132,2	89 748,0	91 453,3	91 967,3	92 248,8	<i>restituted land</i>
ostueesõigusega omandatud maa	45 141,9	47 193,2	49 893,6	51 491,3	52 665,0	<i>land acquired by the right of pre-emption</i>
enampakkumisega omandatud maa	3 508,8	3 556,3	3 536,7	3 537,3	3 537,8	<i>land privatized by auction</i>
erastatud vaba põllumajandusmaa	6 855,7	8 014,3	9 467,6	9 899,7	10 030,0	<i>privatized free agricultural land</i>
erastatud vaba metsamaa	1 923,4	2 339,3	2 562,8	2 889,6	3 107,5	<i>privatized free woodland</i>
munitsipaalmaa	789,1	917,2	1 023,8	1 294,5	1 461,7	<i>municipal land</i>
riigimaa	71 051,9	72 519,2	92 195,2	92 741,0	93 620,8	<i>state land</i>

Tabel 4 Rahvastik, 2002–2007
Table 4 Population, 2002–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Rahvaarv, 1. jaanuar	148 992	148 872	148 886	148 969	149 001	<i>Population, 1 January</i>
mehed	67 917	67 855	67 885	67 964	68 043	<i>males</i>
naised	81 075	81 017	81 001	81 005	80 958	<i>females</i>
0–14-aastased	25 899	25 331	24 808	24 350	24 172	<i>0–14 years</i>
%	17,38	17,02	16,66	16,35	16,22	<i>%</i>
15–64-aastased	100 125	100 326	100 597	100 879	100 712	<i>15–64 years</i>
%	67,20	67,39	67,57	67,72	67,59	<i>%</i>
65-aastased ja vanemad	22 917	23 170	23 438	23 699	24 082	<i>65 years or older</i>
%	15,38	15,56	15,74	15,91	16,16	<i>%</i>
vanus teadmata	51	45	43	41	35	<i>age unknown</i>
%	0,03	0,03	0,03	0,03	0,02	<i>%</i>
	2002	2003	2004	2005	2006	
Elussünnid	1 673	1 674	1 773	1 772	1 736	<i>Live births</i>
Surmad	1 840	1 806	1 771	1 696	1 726	<i>Deaths</i>
Sünnimuse üldkordaja	11,22	11,24	11,91	11,90	11,65	<i>Crude birth rate</i>
Suremuse üldkordaja	12,34	12,13	11,90	11,39	11,59	<i>Crude death rate</i>
Abielud	578	629	565	641	681	<i>Marriages</i>
Abielulahutused	377	398	412	400	383	<i>Divorces</i>

Tabel 5 **Haridus, 2002–2006**
Table 5 *Education, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Alusharidus, 31. detsember						Preprimary education, 31 December
Koolieelsed lasteasutused	61	59	60	60	60	Preschool institutions
Lapsed	6 175	6 154	6 299	6 573	6 772	Children
Üldharidus, õppeaasta alguses						General education, at the beginning of academic year
Päevaõpe						Diurnal study
õppeasutused	55	54	53	54	54	educational institutions
õpilased	22 702	22 152	21 427	20 551	19 659	pupils
gümnaasiumiklassides	4 557	4 589	4 722	4 653	4 615	at gymnasium level
Õhtu- ja kaugõpe						Evening and correspondence study
õhtukoolid	1	1	1	1	1	evening schools
osakonnad päevakoolide juures	1	1	1	1	1	departments at diurnal schools
õpilased	508	698	662	718	680	pupils
Kutseharidus, õppeaasta alguses						Vocational education, at the beginning of academic year
Õppeasutused	8	7	6	5	5	Educational institutions
Õpilased	2 552	2 749	3 063	3 273	3 405	Students

Tabel 6 **Kultuur, 2002–2006**
Table 6 *Culture, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Rahvaraamatukogud						Public libraries
Rahvaraamatukogud	56	56	55	55	55	Public libraries
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	1 566	1 478	1 449	1 403	1 390	Total stock, thousand library units
Lugejad, tuhat	52,6	55,9	54,9	55,5	55,4	Registered users, thousands
Laenutusi lugeja kohta	31	31	31	32	31	Library units lent per user
Muuseumid						Museums
Muuseumid	26	29	29	27	26	Museums
Fondi suurus, tuhat säilikut	3 247,5	3 202,4	3 590,2	3 710,0	4 400,6	Total collection, thousand museum pieces
Külastajad, tuhat	251	283	270	246	264	Attendance, thousands

Tabel 7 **Tervishoid, 2001–2005**
Table 7 *Health care, 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005	
Arstid						Physicians
perearstid	84	93	96	98	98	family doctors
Hambaarstid	173	186	190	195	209	Dentists
Õendustöötajad	1 204	1 241	1 303	1 223	1 259	Medium-level medical personnel
Haiglad	5	5	6	6	6	Hospitals
Ravivoodid	1 088	1 033	1 111	1 065	1 088	Hospital beds
Hospitaliseeritud	42 416	40 192	44 023	46 479	45 165	Inpatients
Arsti ambulatoorsed vastuvõttud, tuhat	919,9	922,6	950,6	996,3	1 019,0	Outpatient visits, thousands
perearsti vastuvõttud, tuhat	386,4	408,9	428,4	443,4	444,7	visits to family doctor, thousands
Arsti koduvisiidid, tuhat	42,9	34,1	28,1	21,5	17,6	Home visits, thousands
perearsti koduvisiidid, tuhat	40,1	33,2	27,3	20,9	17,2	home visits of family doctor, thousands
Hambaarsti vastuvõttud, tuhat	263,7	261,6	224,9	244,4	244,6	Visits to dentist, thousands

Tabel 8 Sotsiaalne kaitse, 2002–2007
Table 8 Social protection, 2002–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Pensionärid, 1. jaanuar	39 814	40 008	40 516	40 326	40 452	<i>Pensioners, 1 January</i>
vanaduspensionärid	30 998	30 659	30 634	30 315	30 063	<i>old-age pensioners</i>
invaliidsus-/töövõimetuspensionärid	6 540	7 156	7 712	7 995	8 462	<i>persons receiving disability pension/pension for incapacity for work</i>
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 653	1 855	2 050	2 434	2 768	<i>Average monthly pension, 1 January, kroons</i>
	2002	2003	2004	2005	2006	
Toimetulekutoetused						<i>Subsistence benefits</i>
Toetused kokku, tuhat krooni	50 550	38 252	13 472	16 548	13 142	<i>Benefits total, thousand kroons</i>
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	49 510	31 916	12 186	12 712	7 916	<i>benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons</i>
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	1 040	6 336	1 286	3 836	5 225	<i>supplementary subsistence benefit, thousand kroons</i>
Rahuldatud taotluste arv toimetulekupiiri tagamiseks	55 127	30 249	11 697	10 180	6 401	<i>Number of applications satisfied to guarantee subsistence level</i>

Tabel 9 Kuritegevus, 2002–2006
Table 9 Crime, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud kuriteod	4 285	4 352	4 388	4 480	4 750	<i>Recorded criminal offences</i>
I astme kuriteod	111	238	272	303	274	<i>1st degree offences</i>
tapmine, mõrv	19	14	16	4	8	<i>manslaughter, murder</i>
vägistamine	8	18	7	15	9	<i>rape</i>
vargus	2 687	2 687	2 302	2 235	2 297	<i>larceny</i>
Avastatud kuriteod	1 954	2 422	2 924	3 200	3 327	<i>Cleared criminal offences</i>
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	30	28	8	21	16	<i>People perished due to offences</i>
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	42	49	25	28	9	<i>Damage due to offences, million kroons</i>

Tabel 10 Tööturg, 2002–2006
Table 10 Labour market, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
15–74-aastased						<i>Population aged 15–74</i>
hõiveseisundi järgi						<i>by labour status</i>
Töõjõud	65 900	70 900	71 800	68 400	76 000	<i>Labour force</i>
hõivatud	62 000	67 200	68 200	65 400	71 400	<i>employed persons</i>
töötud	3 800	3 700	3 600	3 000	4 600	<i>unemployed persons</i>
Mitteaktiivsed	47 600	42 700	41 800	45 300	38 300	<i>Inactive persons</i>
Tööealised kokku	113 500	113 600	113 600	113 800	114 300	<i>Working-age persons total</i>
Töõjõus osalemise määr, %	58,0	62,5	63,2	60,2	66,5	<i>Labour force participation rate, %</i>
Tööhõive määr, %	54,7	59,2	60,0	57,5	62,5	<i>Employment rate, %</i>
Töötuse määr, %	5,8	5,3	5,0	4,5	6,0	<i>Unemployment rate, %</i>
Registreeritud töötus						<i>Registered unemployment</i>
Registreeritud töötud	2 241	2 130	1 714	1 582	1 066	<i>Registered unemployed persons</i>
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	2,5	2,4	1,9	1,7	1,2	<i>Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %</i>

Tabel 11 **Palk, 2002–2006**
 Table 11 *Wages and salaries, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Keskmine brutokuupalk	5 423	6 019	6 679	7 624	9 088	<i>Average monthly gross wages</i>

Tabel 12 **Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2002–2006**
 Table 12 *Average monthly income and expenditure per household member, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Netosissetulek	2 466	2 703	3 129	3 796	4 462	<i>Disposable income</i>
palgatööst	1 526	1 646	1 754	2 491	2 968	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	2 741	2 688	2 801	3 463	3 843	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	788	769	772	877	880	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	428	385	433	534	468	<i>on housing</i>

Tabel 13 **Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2000–2004**
 Table 13 *Gross domestic product (GDP) at current prices, 2000–2004*

	2000	2001	2002	2003	2004	
SKP turuhindades, miljonit krooni	8 099,2	9 663,6	10 944,5	12 576,5	13 740,7	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	7 230,2	8 635,1	9 731,7	11 198,2	12 233,4	<i>Value added, million kroons</i>
primaarsektor	430,4	448,1	432,9	443,4	459,6	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	1 870,3	2 246,8	2 709,8	3 057,8	3 314,0	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	4 929,5	5 940,2	6 588,9	7 697,0	8 459,8	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	869,1	1 028,5	1 212,8	1 378,3	1 507,3	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	8,5	8,9	9,0	9,5	9,4	<i>Contribution of counties to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	54 134	64 716	73 416	84 444	92 295	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	77,6	81,6	82,2	86,0	84,9	<i>% of Estonia average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	6,0	5,2	4,4	4,0	3,8	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	25,9	26,0	27,8	27,3	27,1	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	68,2	68,8	67,7	68,7	69,2	<i>tertiary sector</i>

Tabel 14 **Kohalikud eelarved, 2002–2006**
 Table 14 *Local budgets, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tulud, tuhat krooni	1 199 417	1 138 939	1 260 160	1 537 122	1 881 383	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	1 164 676	1 160 941	1 281 260	1 589 860	1 941 195	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	8 046	7 647	8 464	10 321	12 628	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	7 813	7 795	8 606	10 675	13 029	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 15 Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2002–2006
Table 15 Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud objektid, 31. detsember	9 830	10 515	11 284	12 056	13 326	Registered units, 31 December
Ettevõtjad	7 667	8 182	8 747	9 330	10 398	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	1 806	1 918	1 972	1 969	1 902	sole proprietors
äriühingud	5 847	6 246	6 758	7 346	8 480	commercial undertakings
välismaa äri- ühingute filiaalid	14	18	17	15	16	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	2 085	2 243	2 440	2 623	2 821	Non-profit associations
Sihtasutused	78	90	97	103	107	Foundations

Tabel 16 Ettevõtete majandusnäitajad, 2001–2005
Table 16 Financial statistics of enterprises, 2001–2005
(aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Bilansimaht	6 790 678	7 557 919	8 976 052	9 996 907	11 970 052	Balance sheet total
Realiseerimise netokäive	12 560 879	14 310 814	16 170 298	18 477 397	21 684 067	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	503 126	655 591	817 796	936 265	1 166 346	Net profit (loss)

Tabel 17 Tööstus, 2001–2005
Table 17 Industry, 2001–2005
(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Tööstustoodang	3 648	4 447	5 356	6 291	7 819	Industrial production
Tööstustoodangu müük	3 633	4 414	5 344	6 279	7 759	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	1 479	1 822	2 261	2 771	3 661	Sales of industrial production to nonresidents

Tabel 18 Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2002–2006
Table 18 Agriculture in the agricultural holdings, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Põllukultuuride külvipind, ha	53 353	51 365	50 897	53 592	54 880	Sown area of field crops, ha
teravili	32 299	33 039	32 117	34 215	34 338	cereals
kaunvili	368	445	264	413	408	legumes
raps, rüps	4 508	4 913	5 767	5 630	7 913	rape
kartul	1 096	1 862	1 396	1 282	686	potatoes
avamaaköögivili	291	456	259	285	147	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, tons
teravili	76 437	60 882	84 262	104 799	97 129	cereals
kaunvili	534	613	610	675	511	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	8 804	7 571	8 970	10 125	11 177	rape seed
kartul	15 891	21 550	15 846	21 858	9 756	potatoes
avamaaköögivili	2 432	7 352	3 281	4 625	1 825	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	2 367	1 843	2 624	3 063	2 829	cereals
kaunvili	1 451	1 378	2 311	1 634	1 252	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 953	1 541	1 555	1 798	1 412	rape seed
kartul	14 499	11 574	11 351	17 050	14 222	potatoes
avamaaköögivili	8 357	16 123	12 668	16 228	12 415	open-field vegetables
Loomad aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end- year, thousands
veised	17,2	14,6	15,0	14,8	14,4	cattle
lehmad	8,3	7,0	7,1	6,5	6,5	cows
sead	23,0	22,1	24,5	24,0	23,4	pigs
lambad ja kitsed	1,5	2,0	3,7	3,7	4,5	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, tons
Liha	3 920	4 252	4 254	4 455	4 245	Meat
veiseliha	1 008	830	982	946	984	beef
sealiha	2 824	3 371	3 227	3 483	3 214	pork
Piim	41 775	39 472	43 158	41 997	46 078	Milk

Tabel 19 **Metsamajandus, 2002–2006**
Table 19 *Forestry, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Metsaraie raiedokumentide alusel						Gross felling based on felling documentation
Raiepindala, ha	8 686	7 572	8 168	7 751	6 272	Felling area, ha
Raiemaht, tuhat m ³	563,7	477,8	451,0	324,7	375,4	Felling outturn, thousand m ³
Metsa uuendamine, ha	805,0	940,7	751,9	385,2	619,7	Reforestation, ha
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	2 221,4	522,4	1 456,9	2 065,5	693,0	Damaged forest stands, 31 December, ha
Hukkunud puistud, ha	592,8	260,4	300,1	295,4	173,7	Destroyed forest stands, ha

Tabel 20 **Investeeringud põhivarasse, 2001–2005**
Table 20 *Investments in fixed assets, 2001–2005*

(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Investeeringud põhivarasse	673,5	748,2	1 053,7	777,3	1 136,2	Investments in fixed assets

Tabel 21 **Ehitus, 2002–2006**
Table 21 *Construction, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Kasutusse lubatud eluruumid						Dwelling completions
Eluruumide arv	112	367	375	443	1 132	Number of dwellings
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	54	143	154	176	159	in one-family, two-family and terraced houses
Eluruumide pind, tuhat m ²	12,0	31,0	35,5	39,3	79,0	Floor area, thousand m ²
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	8,9	18,7	23,0	24,4	25,4	in one-family, two-family and terraced houses
Kasutusse lubatud mitteeluhooned						Non-residential building completions
Mitteeluhoonete arv	60	168	202	120	103	Number of buildings
Kasulik pind, tuhat m ²	63,4	59,7	78,5	74,6	72,0	Useful floor area, thousand m ²
Kubatuur, tuhat m ³	299,6	338,8	405,3	408,5	430,2	Cubic capacity, thousand m ³

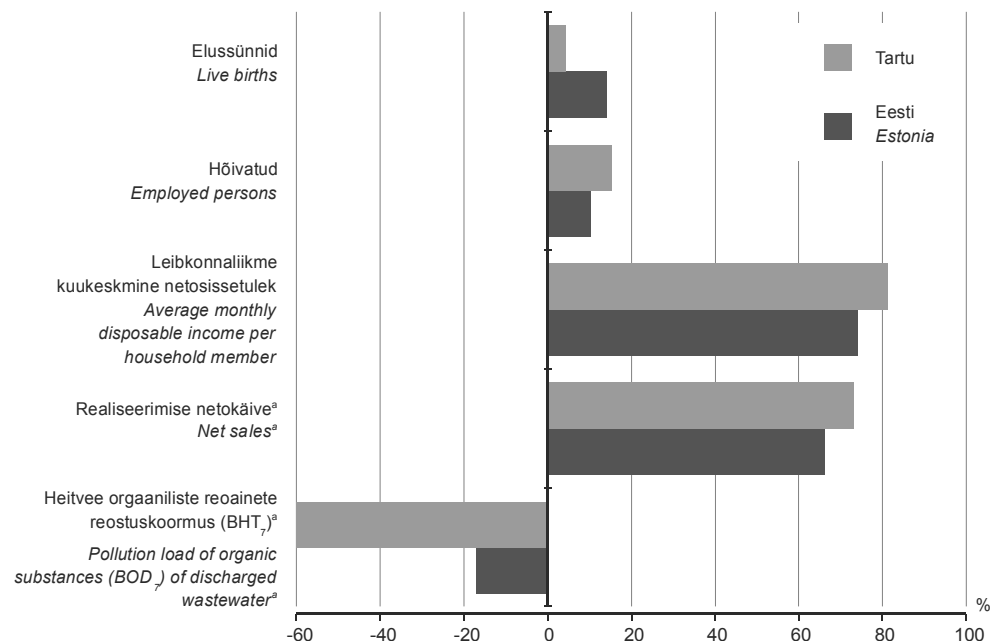
Tabel 22 **Majutus, 2002–2006**
Table 22 *Accommodation, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Majutuskohad	28	35	38	53	58	Accommodation establishments
Toad	556	721	805	956	1 044	Rooms
Voodid	1 092	1 616	1 689	2 034	2 156	Beds
Tubade täitumus, %	41	39	43	47	44	Room occupancy rate, %
Voodikohtade täitumus, %	34	33	34	35	36	Bed occupancy rate, %
Majutatud	75 357	97 601	115 302	123 471	147 117	Tourists
puhkusereisil, %	40	42	44	45	41	on holiday, %
tööreisil, %	50	48	46	46	45	on business, %
Ööbimised	120 100	156 594	181 324	199 537	241 411	Nights spent
Eesti elanikud	57 027	66 707	82 473	82 683	120 001	residents of Estonia

Tabel 23 **Transport ja side, 2002–2006**
 Table 23 *Transport and communication, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Maanteed, km						Roads, km
Riigimaanteed	1 256	1 254	1 254	1 254	1 251	National roads
põhimaanteed	114	151	151	151	151	main roads
tugimaanteed	210	173	173	173	175	basic roads
kõrvalmaanteed	928	926	926	926	921	secondary roads
rambid ja ühenduste	4	4	4	4	4	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	1 871	1 886	1 876	1 735	1 624	Local roads
Erasteed	439	487	456	630	757	Private roads
Metskondade teed	239	294	350	377	450	Forest district roads
Muud teed	40	35	12	14	15	Other roads
Liiklusvahendid						Vehicles
Sõiduautod	39 575	42 425	45 847	46 766	51 084	Passenger cars
eravalduses	35 281	37 036	39 647	40 011	42 468	private
Autobussid	418	440	435	415	583	Buses
eravalduses	114	111	119	106	106	private
Veoautod	7 531	7 744	7 772	7 588	8 043	Lorries
eravalduses	3 460	3 458	3 333	3 071	3 025	private
Liiklusõnnetused						Traffic accidents
Arv	333	287	351	337	321	Number
Hukkunud	21	20	15	18	17	Persons killed
Vigasaanud	432	366	441	393	415	Persons injured
Telekommunikatsioon						Telecommunication
Põhitelefoniiniid üldises telefonivõrgus	47 645	45 731	44 876	44 316	48 539	Main telephone lines in general telephone network
Tarbijaliinid	44 630	42 816	44 559	44 010	48 260	Subscriber lines
Taksofonid	334	321	317	306	279	Pay phones
Postiasutused						Post offices
Postkontorid	24	19	19	18	18	Local post offices
Postkastid	266	288	286	297	287	Letter boxes

Joonis 2 **Põhinäitajate muutus, 2002, 2006**
 Figure 2 *Change of main indicators, 2002, 2006*

^a Aastad 2001, 2005.
^a Years 2001, 2005.

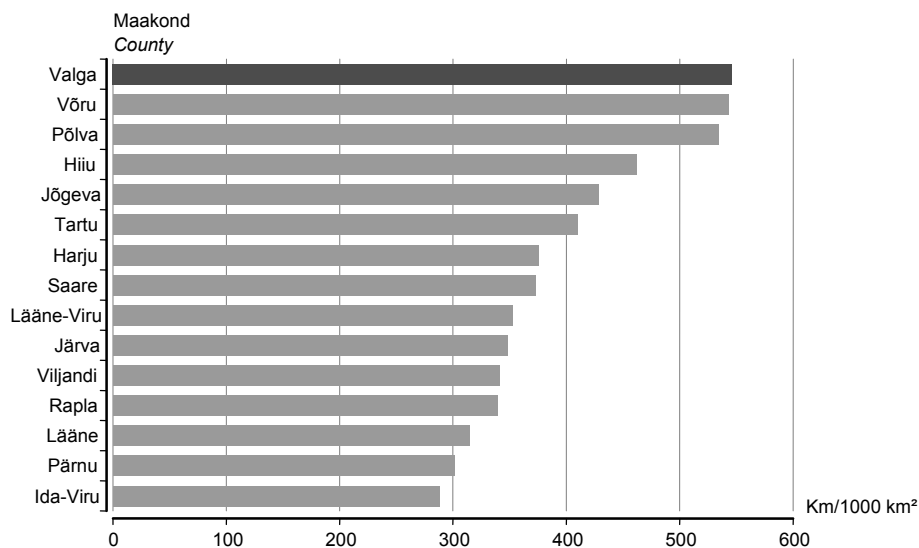
VALGA MAAKOND VALGA COUNTY

Valga maakonna pindala on 2043,53 km², mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 4,7%. Rahvaarv on 34 455 ehk 2,6% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus Valga linn asub Tallinnast 225 km kaugusel. Valga maakonnas on 13 kohalikku omavalitsust — 2 linna ja 11 valda.

The area of Valga County is 2,043.53 km², which covers 4.7% of the territory of Estonia. The population of the county is 34,455, which is 2.6% of the population of Estonia. The city of Valga is the centre of the county located at a distance of 225 km from Tallinn. Valga County is divided into 13 local governments — 2 cities and 11 rural municipalities.

Joonis 1 **Riigimaanteed tihedus (km/1000 km²), 01.01.2007**
Figure 1 *Density (km/ 1,000 km²) of national roads, 01.01.2007*

Tabel 1 Haldusjaotus, 2003–2007
Table 1 Administrative division, 2003–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Haldusüksused, 1. jaanuar	13	13	13	13	13	<i>Administrative units, 1 January</i>
linnad	2	2	2	2	2	<i>cities</i>
vallad	11	11	11	11	11	<i>rural municipalities</i>
Asustusüksused, 1. jaanuar						<i>Settlement units, 1 January</i>
vallasisesed linnad	1	1	1	1	1	<i>cities without municipal status</i>
alevid	-	-	-	-	-	<i>towns</i>
alevikud	7	7	7	7	7	<i>small towns</i>
külad	149	149	149	149	149	<i>villages</i>

Tabel 2 Keskkond, 2001–2005
Table 2 Environment, 2001–2005

	2001	2002	2003	2004	2005	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	0,7	0,8	1,0	1,1	1,1	<i>Pollution of air from stationary sources, thousand tons</i>
Veevõtt, mln m ³	1,2	1,1	1,2	1,2	1,0	<i>Water extraction, million m³</i>
Veeheide, mln m ³	1,6	1,5	1,5	1,5	1,4	<i>Water discharge, million m³</i>
Maavarade kaevandamine						<i>Extraction of mineral resources</i>
ehitusliiv, tuhat m ³	3,1	12,9	8,5	55,0	54,8	<i>construction sand, thousand m³</i>
ehituskruus, tuhat m ³	61,3	86,8	91,4	78,0	96,0	<i>constructional gravel, thousand m³</i>
turvas, tuhat tonni	8,5	10,9	11,3	10,2	10,1	<i>peat dust, thousand tons</i>

Tabel 3 Maafond, 2002–2006
Table 3 Land stock, 2002–2006
(31. detsember — 31 December)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Katastris registreeritud maa, ha	160 095,7	167 785,7	179 654,8	182 906,3	185 743,3	<i>Land registered in the cadastre, ha</i>
eramaa	109 781,8	117 234,6	122 350,5	125 174,3	127 555,9	<i>private land</i>
tagastatud maa	64 420,5	68 137,1	70 416,8	71 017,9	71 567,6	<i>restituted land</i>
ostueesõigusega omandatud maa	31 755,7	33 375,7	35 228,2	36 821,8	37 961,4	<i>land acquired by the right of pre-emption</i>
enampakkumisega omandatud maa	3 047,8	3 291,9	3 360,3	3 360,3	3 360,3	<i>land privatized by auction</i>
erastatud vaba põllumajandusmaa	7 470,9	8 907,9	9 539,9	9 879,2	10 318,4	<i>privatized free agricultural land</i>
erastatud vaba metsamaa	3 086,9	3 522,0	3 805,3	4 095,1	4 348,2	<i>privatized free woodland</i>
munitsipaalmaa	613,6	652,8	660,9	681,0	729,2	<i>municipal land</i>
riigimaa	49 700,3	49 898,3	56 643,4	57 051,0	57 458,2	<i>state land</i>

Tabel 4 Rahvastik, 2002–2007
Table 4 Population, 2002–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Rahvaarv, 1. jaanuar	35 242	35 059	34 867	34 661	34 455	<i>Population, 1 January</i>
mehed	16 386	16 280	16 203	16 126	16 045	<i>males</i>
naised	18 856	18 779	18 664	18 535	18 410	<i>females</i>
0–14-aastased	6 647	6 367	6 010	5 767	5 590	<i>0–14 years</i>
%	18,86	18,16	17,24	16,64	16,22	<i>%</i>
15–64-aastased	22 204	22 248	22 393	22 374	22 304	<i>15–64 years</i>
%	63	63,46	64,22	64,55	64,73	<i>%</i>
65-aastased ja vanemad	6 388	6 442	6 462	6 518	6 561	<i>65 years or older</i>
%	18,13	18,37	18,53	18,80	19,04	<i>%</i>
vanus teadmata	3	2	2	2	-	<i>age unknown</i>
%	0,01	0,01	0,01	0,01	-	<i>%</i>
	2002	2003	2004	2005	2006	
Elussünnid	339	319	327	318	347	<i>Live births</i>
Surmad	576	507	526	527	559	<i>Deaths</i>
Sünnimuse üldkordaja	9,59	9,08	9,35	9,15	10,04	<i>Crude birth rate</i>
Suremuse üldkordaja	16,29	14,42	15,04	15,16	16,18	<i>Crude death rate</i>
Abielud	131	114	118	112	153	<i>Marriages</i>
Abielulahutused	90	91	110	86	77	<i>Divorces</i>

Tabel 5 **Haridus, 2002–2006**
Table 5 *Education, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Alusharidus, 31. detsember						Preprimary education, 31 December
Koolieelsed lasteasutused	20	21	21	22	20	Preschool institutions
Lapsed	1 161	1 183	1 198	1 197	1 204	Children
Üldharidus, õppeaasta alguses						General education, at the beginning of academic year
Päevaõpe						Diurnal study
õppeasutused	25	24	24	23	22	educational institutions
õpilased	5 640	5 409	5 192	4 903	4 580	pupils
gümnaasiumiklassides	721	747	806	828	830	at gymnasium level
Õhtu- ja kaugõpe						Evening and correspondence study
õhtukoolid	1	1	1	1	1	evening schools
osakonnad päevakoolide juures	1	1	1	1	1	departments at diurnal schools
õpilased	123	124	122	138	129	pupils
Kutseharidus, õppeaasta alguses						Vocational education, at the beginning of academic year
Õppeasutused	1	1	1	1	1	Educational institutions
Õpilased	485	513	515	546	579	Students

Tabel 6 **Kultuur, 2002–2006**
Table 6 *Culture, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Rahvaraamatukogud						Public libraries
Rahvaraamatukogud	25	25	25	25	25	Public libraries
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	381	383	381	389	391	Total stock, thousand library units
Lugejad, tuhat	13,5	13,2	13,3	13,0	12,4	Registered users, thousands
Laenutusi lugeja kohta	37	37	39	37	33	Library units lent per user
Muuseumid						Museums
Muuseumid	8	9	9	9	8	Museums
Fondi suurus, tuhat säilikut	74,3	76,3	76,8	77,2	78,4	Total collection, thousand museum pieces
Külastajad, tuhat	18	18	25	24	24	Attendance, thousands

Tabel 7 **Tervishoid, 2001–2005**
Table 7 *Health care, 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005	
Arstid						Physicians
perearstid	12	17	18	19	18	family doctors
Hambaarstid	17	17	17	18	19	Dentists
Õendustöötajad	164	158	149	150	146	Medium-level medical personnel
Haiglad						Hospitals
Ravivoodid	179	149	149	147	147	Hospital beds
Hospitaliseeritud	4 440	3 973	3 848	3 634	3 917	Inpatients
Arsti ambulatoorsed vastuvõttud, tuhat	151,8	145,5	172,5	188,2	178,4	Outpatient visits, thousands
perearsti vastuvõttud, tuhat	59,2	79,3	98,8	104,6	100,5	visits to family doctor, thousands
Arsti koduvisiidid, tuhat	9,4	8,1	7,3	6,2	4,0	Home visits, thousands
perearsti koduvisiidid, tuhat	5,8	6,3	7,3	6,2	4,0	home visits of family doctor, thousands
Hambaarsti vastuvõttud, tuhat	44,9	37,5	40,0	44,9	38,6	Visits to dentist, thousands

Tabel 8 Sotsiaalne kaitse, 2002–2007
Table 8 Social protection, 2002–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Pensionärid, 1. jaanuar	10 802	10 951	11 086	11 045	11 138	<i>Pensioners, 1 January</i>
vanaduspensionärid	8 287	8 248	8 234	8 145	8 076	<i>old-age pensioners</i>
invaliidsus-/töövõimetuspensionärid	1 853	2 060	2 222	2 301	2 471	<i>persons receiving disability pension/pension for incapacity for work</i>
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 621	1 812	1 999	2 370	2 687	<i>Average monthly pension, 1 January, kroons</i>
	2002	2003	2004	2005	2006	
Toimetulekutoetused						<i>Subsistence benefits</i>
Toetused kokku, tuhat krooni	11 868	12 786	11 965	13 804	12 495	<i>Benefits total, thousand kroons</i>
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	10 215	12 160	10 819	11 395	7 762	<i>benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons</i>
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	1 653	625	1 146	2 409	4 733	<i>supplementary subsistence benefit, thousand kroons</i>
Rahuldatud taotluste arv toimetulekupiiri tagamiseks	13 784	13 141	11 300	10 035	6 585	<i>Number of applications satisfied to guarantee subsistence level</i>

Tabel 9 Kuritegevus, 2002–2006
Table 9 Crime, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud kuriteod	880	857	882	881	1 021	<i>Recorded criminal offences</i>
I astme kuriteod	13	29	24	57	31	<i>1st degree offences</i>
tapmine, mõrv	1	3	1	3	1	<i>manslaughter, murder</i>
vägistamine	3	3	2	2	1	<i>rape</i>
vargus	551	512	427	393	563	<i>larceny</i>
Avastatud kuriteod	441	393	586	570	756	<i>Cleared criminal offences</i>
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	4	10	3	4	7	<i>People perished due to offences</i>
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	11	4	7	3	5	<i>Damage due to offences, million kroons</i>

Tabel 10 Tööturg, 2002–2006
Table 10 Labour market, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
15–74-aastased						<i>Population aged 15–74</i>
hõiveseisundi järgi						<i>by labour status</i>
Töõjõud	14 100	15 100	15 200	13 900	16 100	<i>Labour force</i>
hõivatud	13 100	13 900	13 500	13 400	14 700	<i>employed persons</i>
töötud	1 100	1 200	1 700	..	1 400	<i>unemployed persons</i>
Mitteaktiivsed	11 800	10 800	10 700	12 100	9 900	<i>Inactive persons</i>
Tööealised kokku	25 900	25 900	25 900	25 900	26 000	<i>Working-age persons total</i>
Töõjõus osalemise määr, %	54,5	58,4	58,8	53,5	62,0	<i>Labour force participation rate, %</i>
Tööhõive määr, %	50,4	53,8	52,2	51,5	56,7	<i>Employment rate, %</i>
Töötuse määr, %	7,5	7,9	11,1	..	8,6	<i>Unemployment rate, %</i>
Registreeritud töötus						<i>Registered unemployment</i>
Registreeritud töötud	1 609	1 405	1 341	1 247	757	<i>Registered unemployed persons</i>
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	8,3	7,2	6,9	6,2	3,8	<i>Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %</i>

Tabel 11 **Palk, 2002–2006**
 Table 11 *Wages and salaries, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Keskmine brutokuupalk	4 552	4 747	5 337	6 081	6 908	<i>Average monthly gross wages</i>

Tabel 12 **Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2002–2006**
 Table 12 *Average monthly income and expenditure per household member, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Netosissetulek	1 887	2 214	2 129	2 653	3 546	<i>Disposable income</i>
palgatööst	1 048	1 173	1 144	1 525	1 980	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	1 828	2 279	2 347	2 765	3 455	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	659	731	794	805	908	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	250	311	365	421	519	<i>on housing</i>

Tabel 13 **Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2000–2004**
 Table 13 *Gross domestic product (GDP) at current prices, 2000–2004*

	2000	2001	2002	2003	2004	
SKP turuhindades, miljonit krooni	1 390,0	1 451,5	1 687,5	1 827,1	1 873,5	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	1 240,8	1 297,1	1 500,5	1 626,9	1 668,0	<i>Value added, million kroons</i>
primaarsektor	152,9	149,6	147,3	151,3	147,3	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	373,9	377,2	544,8	595,3	548,6	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	714,1	770,2	808,4	880,3	972,1	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	149,1	154,5	187,0	200,2	205,5	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	1,5	1,3	1,4	1,4	1,3	<i>Contribution of counties to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	38 857	40 795	47 724	51 979	53 586	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	55,7	51,4	53,4	52,9	49,3	<i>% of Estonia average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	12,3	11,5	9,8	9,3	8,8	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	30,1	29,1	36,3	36,6	32,9	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	57,5	59,4	53,9	54,1	58,3	<i>tertiary sector</i>

Tabel 14 **Kohalikud eelarved, 2002–2006**
 Table 14 *Local budgets, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tulud, tuhat krooni	281 538	285 069	310 790	357 702	415 437	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	265 299	287 245	305 289	396 535	405 993	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	7 962	8 110	8 889	10 289	12 021	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	7 503	8 172	8 732	11 406	11 748	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 15 Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2002–2006
Table 15 Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud objektid, 31. detsember	1 946	2 064	2 208	2 268	2 393	Registered units, 31 December
Ettevõtjad	1 534	1 621	1 707	1 736	1 829	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	800	816	822	792	750	sole proprietors
äriühingud	734	805	885	944	1 079	commercial undertakings
välismaa äri- ühingute filiaalid	-	-	-	-	-	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	398	428	479	509	541	Non-profit associations
Sihtasutused	14	15	22	23	23	Foundations

Tabel 16 Ettevõtete majandusnäitajad, 2001–2005
Table 16 Financial statistics of enterprises, 2001–2005
 (aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Bilansimaht	927 347	1 107 710	1 322 971	1 438 414	1 869 112	Balance sheet total
Realiseerimise netokäive	1 653 327	1 824 888	2 097 428	2 219 178	2 527 190	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	54 391	124 833	144 297	78 710	142 960	Net profit (loss)

Tabel 17 Tööstus, 2001–2005
Table 17 Industry, 2001–2005
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Tööstustoodang	980	1 109	1 374	1 346	1 477	Industrial production
Tööstustoodangu müük	960	1 117	1 365	1 344	1 456	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	565	650	825	868	932	Sales of industrial production to nonresidents

Tabel 18 Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2002–2006
Table 18 Agriculture in the agricultural holdings, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Põllukultuuride külvipind, ha	28 488	24 436	18 291	25 161	23 232	Sown area of field crops, ha
teravili	12 923	13 816	9 898	13 092	13 222	cereals
kaunvili	147	491	177	310	348	legumes
raps, rüps	1 149	1 588	1 639	2 288	3 929	rape
kartul	604	740	542	572	231	potatoes
avamaaköögivili	75	99	36	45	21	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, tons
teravili	30 122	28 665	29 571	36 528	34 919	cereals
kaunvili	393	473	158	410	659	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	2 195	2 496	2 914	4 021	5 068	rape seed
kartul	8 664	11 630	6 196	7 057	2 971	potatoes
avamaaköögivili	471	727	280	602	303	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	2 331	2 075	2 988	2 790	2 641	cereals
kaunvili	4 674	963	893	1 323	1 894	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 910	1 572	1 778	1 757	1 290	rape seed
kartul	14 344	15 716	11 432	12 337	12 861	potatoes
avamaaköögivili	6 280	7 343	7 778	13 378	14 429	open-field vegetables
Loomad aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end- year, thousands
veised	8,2	11,6	9,5	8,8	9,2	cattle
lehmad	3,6	4,9	4,6	3,9	3,4	cows
sead	4,8	4,8	5,3	6,6	6,3	pigs
lambad ja kitsed	2,2	2,2	3,0	3,8	5,8	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, tons
Liha	1 871	966	1 594	1 705	1 248	Meat
veiseliha	655	236	615	492	548	beef
sealiha	1 093	653	870	1 113	601	pork
Piim	15 944	19 358	22 468	21 092	20 526	Milk

Tabel 19 **Metsamajandus, 2002–2006**
Table 19 *Forestry, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Metsaraie raiedokumentide alusel						Gross felling based on felling documentation
Raiepindala, ha	7 032	7 200	8 074	12 247	6 517	Felling area, ha
Raiemaht, tuhat m ³	378,0	392,7	424,9	365,7	334,4	Felling outturn, thousand m ³
Metsa uuendamine, ha	418,9	464,9	484,3	334,3	391,8	Reforestation, ha
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	104,6	226,2	170,6	3 720,5	571,1	Damaged forest stands, 31 December, ha
Hukkunud puistud, ha	43,3	83,0	26,8	276,2	76,0	Destroyed forest stands, ha

Tabel 20 **Investeeringud põhivarasse, 2001–2005**
Table 20 *Investments in fixed assets, 2001–2005*

(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Investeeringud põhivarasse	124,7	134,7	194,4	142,8	231,1	Investments in fixed assets

Tabel 21 **Ehitus, 2002–2006**
Table 21 *Construction, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Kasutusse lubatud eluruumid						Dwelling completions
Eluruumide arv	4	43	53	28	10	Number of dwellings
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	4	19	29	18	10	in one-family, two-family and terraced houses
Eluruumide pind, tuhat m ²	0,3	3,8	4,3	2,8	1,1	Floor area, thousand m ²
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	0,3	2,3	3,2	2,2	1,1	in one-family, two-family and terraced houses
Kasutusse lubatud mitteeluhooned						Non-residential building completions
Mitteeluhoonete arv	4	68	49	52	43	Number of buildings
Kasulik pind, tuhat m ²	0,9	29,1	30,5	29,2	18,0	Useful floor area, thousand m ²
Kubatuur, tuhat m ³	3,5	150,3	153,9	165,1	94,0	Cubic capacity, thousand m ³

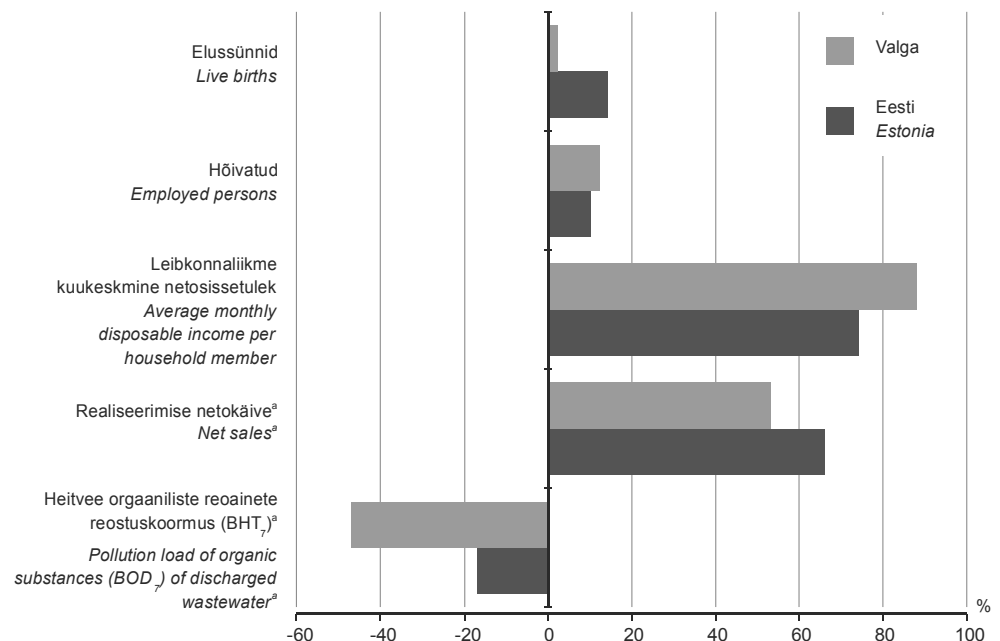
Tabel 22 **Majutus, 2002–2006**
Table 22 *Accommodation, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Majutuskohad	38	47	45	57	71	Accommodation establishments
Toad	529	655	698	776	810	Rooms
Voodid	1 347	1 733	1 862	2 113	2 226	Beds
Tubade täitumus, %	28	27	28	29	31	Room occupancy rate, %
Voodikohtade täitumus, %	21	23	25	25	28	Bed occupancy rate, %
Majutatud	49 988	59 549	67 354	77 649	105 234	Tourists
puhkusereisil, %	60	62	56	56	61	on holiday, %
tööreisil, %	32	24	24	22	21	on business, %
Ööbimised	102 823	112 809	141 117	152 345	198 531	Nights spent
Eesti elanikud	76 605	79 701	103 798	115 265	154 541	residents of Estonia

Tabel 23 **Transport ja side, 2002–2006**
 Table 23 *Transport and communication, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Maanteed, km						Roads, km
Riigimaanteed	1 115	1 115	1 117	1 117	1 117	National roads
põhimaanteed	86	86	88	88	88	main roads
tugimaanteed	164	164	164	164	164	basic roads
kõrvalmaanteed	865	865	865	865	865	secondary roads
rambid ja ühenduste	-	-	-	-	-	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	735	737	819	881	884	Local roads
Erateed	503	500	486	449	563	Private roads
Metskondade teed	145	145	200	369	305	Forest district roads
Muud teed	325	325	215	184	159	Other roads
Liiklusvahendid						Vehicles
Sõiduautod	11 527	12 196	13 358	13 964	15 794	Passenger cars
eravalduses	10 464	10 912	12 110	12 596	14 012	private
Autobussid	146	154	158	144	107	Buses
eravalduses	41	41	42	34	32	private
Veoautod	2 188	2 283	2 316	2 238	2 346	Lorries
eravalduses	1 271	1 294	1 263	1 175	1 214	private
Liiklusõnnetused						Traffic accidents
Arv	51	53	37	51	48	Number
Hukkunud	3	2	4	2	4	Persons killed
Vigasaanud	83	70	41	76	70	Persons injured
Telekommunikatsioon						Telecommunication
Põhitelefoniiniid üldises telefonivõrgus	9 294	8 803	8 368	8 302	8 584	Main telephone lines in general telephone network
Tarbijaliinid	8 965	8 463	8 325	8 266	8 547	Subscriber lines
Taksofonid	51	44	43	36	37	Pay phones
Postiasutused						Post offices
Postkontorid	22	23	23	23	22	Local post offices
Postkastid	193	194	194	188	187	Letter boxes

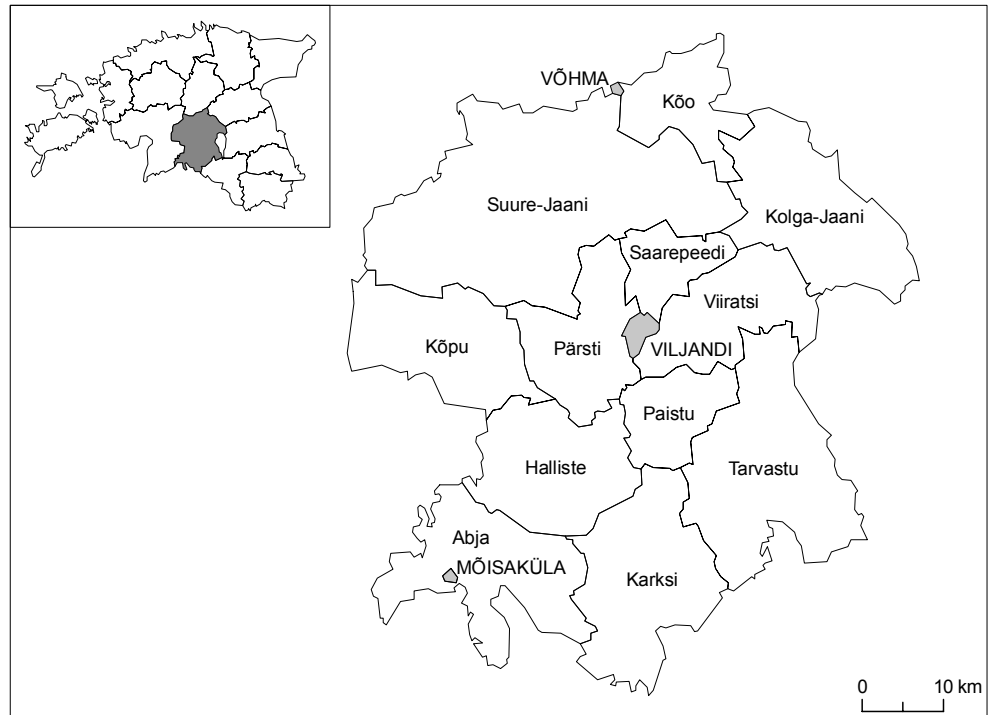
Joonis 2 **Põhinäitajate muutus, 2002, 2006**
 Figure 2 *Change of main indicators, 2002, 2006*

^a Aastad 2001, 2005.
^a Years 2001, 2005.

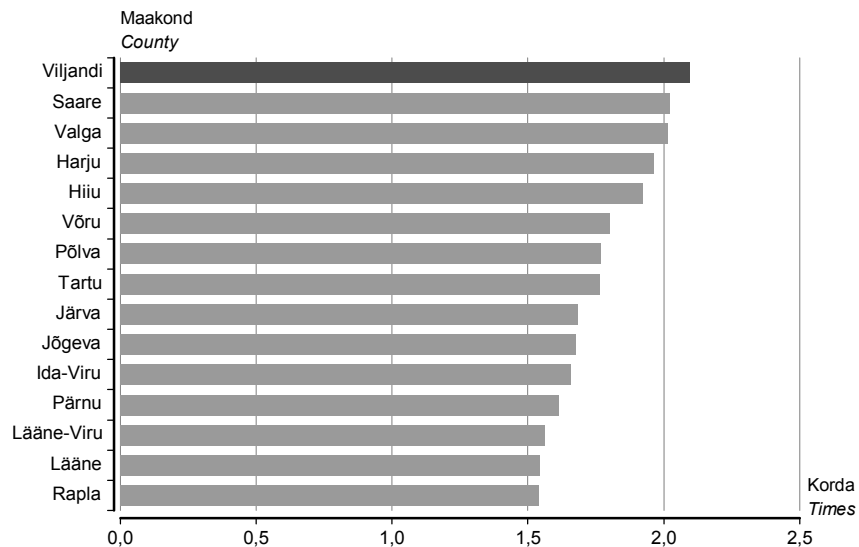
**VILJANDI MAAKOND
VILJANDI COUNTY**

Viljandi maakonna pindala on 3422,49 km², mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 7,9%. Rahvaarv on 56 075 ehk 4,2% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus Viljandi linn asub Tallinnast 159 km kaugusel. Viljandi maakonnas on 15 kohalikku omavalitsust — 3 linna ja 12 valda.

The area of Viljandi County is 3,422.49 km², which covers 7.9% of the territory of Estonia. The population of the county is 56,075, which is 4.2% of the population of Estonia. The city of Viljandi is the centre of the county located at a distance of 159 km from Tallinn. Viljandi County is divided into 15 local governments — 3 cities and 12 rural municipalities.

Joonis 1 **Bilansimahu muutus, 2001–2005**
Figure 1 *Change in balance sheet total, 2001–2005*

Tabel 1 **Haldusjaotus, 2003–2007**
Table 1 *Administrative division, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Haldusüksused, 1. jaanuar	18	18	18	15	15	Administrative units, 1 January
linnad	4	4	4	3	3	cities
vallad	14	14	14	12	12	rural municipalities
Asustusüksused, 1. jaanuar						Settlement units, 1 January
vallasisesed linnad	2	2	2	3	3	cities without municipal status
alevid	-	-	-	-	-	towns
alevikud	8	8	8	8	8	small towns
külad	253	253	253	253	254	villages

Tabel 2 **Keskkond, 2001–2005**
Table 2 *Environment, 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	2,3	2,4	2,0	2,1	1,9	Pollution of air from stationary sources, thousand tons
Veevõtt, mln m ³	2,5	2,4	2,2	2,1	2,1	Water extraction, million m ³
Veeheide, mln m ³	1,7	1,7	1,5	1,5	2,3	Water discharge, million m ³
Maavarade kaevandamine						Extraction of mineral resources
ehitusliiv, tuhat m ³	8,4	20,0	31,6	39,0	47,2	construction sand, thousand m ³
ehituskruus, tuhat m ³	35,8	36,0	37,0	88,6	104,4	constructional gravel, thousand m ³
turvas, tuhat tonni	30,1	69,7	14,2	11,7	26,9	peat dust, thousand tons

Tabel 3 **Maafond, 2002–2006**
Table 3 *Land stock, 2002–2006*
(31. detsember — 31 December)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Katastris registreeritud maa, ha	279 663,7	291 672,5	301 157,7	307 667,6	311 636,0	Land registered in the cadastre, ha
eramaa	191 653,5	203 515,1	210 556,4	214 167,7	216 192,4	private land
tagastatud maa	111 232,0	116 436,9	119 477,9	120 510,1	121 150,9	restituted land
ostueesõigusega omandatud maa	60 036,4	62 539,6	64 856,3	66 270,9	67 363,9	land acquired by the right of pre-emption
enampakkumisega omandatud maa	11 018,3	11 447,2	12 021,4	12 074,7	12 080,1	land privatized by auction
erastatud vaba põllumajandusmaa	5 789,4	8 098,7	8 430,2	8 785,8	8 870,4	privatized free agricultural land
erastatud vaba metsamaa	3 577,4	4 992,7	5 770,6	6 526,2	6 727,1	privatized free woodland
munitsipaalmaa	897,8	837,7	968,2	1 088,0	1 224,4	municipal land
riigimaa	87 112,4	87 319,7	89 633,1	92 411,9	94 219,2	state land

Tabel 4 **Rahvastik, 2002–2007**
Table 4 *Population, 2002–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Rahvaarv, 1. jaanuar	57 148	56 854	56 616	56 370	56 075	Population, 1 January
mehed	26 794	26 644	26 491	26 362	26 213	males
naised	30 354	30 210	30 125	30 008	29 862	females
0–14-aastased	10 460	9 975	9 462	9 056	8 678	0–14 years
%	18,30	17,54	16,71	16,07	15,48	%
15–64-aastased	36 768	36 866	37 100	37 194	37 245	15–64 years
%	64,34	64,84	65,53	65,98	66,42	%
65-aastased ja vanemad	9 916	10 010	10 052	10 118	10 150	65 years or older
%	17,35	17,61	17,75	17,95	18,10	%
vanus teadmata	4	3	2	2	2	age unknown
%	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	%
	2002	2003	2004	2005	2006	
Elussünnid	523	529	518	508	495	Live births
Surmad	862	835	772	762	798	Deaths
Sündimuse üldkordaja	9,13	9,28	9,13	8,99	8,80	Crude birth rate
Suremuse üldkordaja	15,04	14,65	13,61	13,49	14,19	Crude death rate
Abielud	188	167	206	167	215	Marriages
Abielulahutused	125	120	128	113	123	Divorces

Tabel 5 **Haridus, 2002–2006**
Table 5 *Education, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Alusharidus, 31. detsember						Preprimary education, 31 December
Koolieelsed lasteasutused	37	39	37	37	35	Preschool institutions
Lapsed	1 756	1 809	1 837	1 871	1 691	Children
Üldharidus, õppeaasta alguses						General education, at the beginning of academic year
Päevaõpe						Diurnal study
õppeasutused	42	42	41	39	37	educational institutions
õpilased	9 236	8 934	8 492	7 950	7 409	pupils
gümnaasiumiklassides	1 445	1 505	1 457	1 482	1 430	at gymnasium level
Õhtu- ja kaugõpe						Evening and correspondence study
õhtukoolid	1	1	1	1	1	evening schools
osakonnad päevakoolide juures	1	1	1	-	-	departments at diurnal schools
õpilased	318	307	307	204	187	pupils
Kutseharidus, õppeaasta alguses						Vocational education, at the beginning of academic year
Õppeasutused	4	4	4	3	2	Educational institutions
Õpilased	1 103	1 104	1 217	1 164	1 156	Students

Tabel 6 **Kultuur, 2002–2006**
Table 6 *Culture, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Rahvaraamatukogud						Public libraries
Rahvaraamatukogud	43	43	43	43	43	Public libraries
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	701	719	734	741	753	Total stock, thousand library units
Lugejad, tuhat	25,1	25,0	23,8	23,2	22,7	Registered users, thousands
Laenutusi lugeja kohta	28	31	32	27	24	Library units lent per user
Muuseumid						Museums
Muuseumid	10	9	10	10	11	Museums
Fondi suurus, tuhat säilikut	132,3	139,9	146,3	156,1	160,5	Total collection, thousand museum pieces
Külastajad, tuhat	33	33	36	41	36	Attendance, thousands

Tabel 7 **Tervishoid, 2001–2005**
Table 7 *Health care, 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005	
Arstid						Physicians
perearstid	135	130	138	139	136	family doctors
Hambaarstid	36	34	35	35	35	Dentists
Õendustöötajad	41	44	46	39	38	Medium-level medical personnel
Haiglad	340	321	328	319	317	Hospitals
Ravivoodid	4	3	3	3	3	Hospital beds
Hospitaliseeritud	495	484	484	480	481	Inpatients
Arsti ambulatoorsed vastuvõttud, tuhat	9 351	9 181	9 092	9 295	9 263	Outpatient visits, thousands
perearsti vastuvõttud, tuhat	289,7	285,5	270,4	285,7	308,6	visits to family doctor, thousands
Arsti koduvisiidid, tuhat	168,3	176,6	169,1	180,6	184,2	home visits of family doctor, thousands
perearsti koduvisiidid, tuhat	13,7	11,2	7,6	6,5	5,4	home visits of family doctor, thousands
Hambaarsti vastuvõttud, tuhat	12,4	11,2	7,4	6,4	5,3	visits to dentist, thousands
	77,1	70,3	64,8	66,9	69,6	

Tabel 8 Sotsiaalne kaitse, 2002–2007
Table 8 Social protection, 2002–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Pensionärid, 1. jaanuar	17 446	17 303	17 484	17 520	17 544	<i>Pensioners, 1 January</i>
vanaduspensionärid	13 265	13 036	12 986	12 863	12 717	<i>old-age pensioners</i>
invaliidsus-/töövõimetuspensionärid	3 297	3 456	3 681	3 858	4 051	<i>persons receiving disability pension/pension for incapacity for work</i>
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 657	1 858	2 050	2 425	2 752	<i>Average monthly pension, 1 January, kroons</i>
	2002	2003	2004	2005	2006	
Toimetulekutoetused						<i>Subsistence benefits</i>
Toetused kokku, tuhat krooni	17 441	16 003	13 285	14 472	13 894	<i>Benefits total, thousand kroons</i>
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	14 990	15 449	11 676	11 176	7 070	<i>benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons</i>
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	2 452	554	1 609	3 296	6 824	<i>supplementary subsistence benefit, thousand kroons</i>
Rahuldatud taotluste arv toimetulekupiiri tagamiseks	20 157	16 818	12 748	10 059	6 056	<i>Number of applications satisfied to guarantee subsistence level</i>

Tabel 9 Kuritegevus, 2002–2006
Table 9 Crime, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud kuriteod	1 119	1 257	1 191	1 200	1 259	<i>Recorded criminal offences</i>
I astme kuriteod	35	50	31	47	68	<i>1st degree offences</i>
tapmine, mõrv	3	5	1	2	1	<i>manslaughter, murder</i>
vägistamine	2	6	2	1	11	<i>rape</i>
vargus	657	733	627	487	461	<i>larceny</i>
Avastatud kuriteod	622	705	821	878	884	<i>Cleared criminal offences</i>
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	22	23	12	19	12	<i>People perished due to offences</i>
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	27	15	6	7	4	<i>Damage due to offences, million kroons</i>

Tabel 10 Tööturg, 2002–2006
Table 10 Labour market, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
15–74-aastased						<i>Population aged 15–74</i>
hõiveseisundi järgi						<i>by labour status</i>
Töõjõud	27 200	26 300	26 000	24 800	27 200	<i>Labour force</i>
hõivatud	23 700	23 900	23 600	23 600	26 000	<i>employed persons</i>
töötud	3 600	2 400	2 400	1 200	1 300	<i>unemployed persons</i>
Mitteaktiivsed	15 200	16 200	16 600	17 900	15 600	<i>Inactive persons</i>
Tööealised kokku	42 400	42 500	42 500	42 700	42 900	<i>Working-age persons total</i>
Töõjõus osalemise määr, %	64,2	61,8	61,0	58,1	63,5	<i>Labour force participation rate, %</i>
Tööhõive määr, %	55,8	56,1	55,5	55,3	60,6	<i>Employment rate, %</i>
Töötuse määr, %	13,1	9,2	9,1	4,9	4,6	<i>Unemployment rate, %</i>
Registreeritud töötus						<i>Registered unemployment</i>
Registreeritud töötud	2 037	1 748	1 457	1 103	582	<i>Registered unemployed persons</i>
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	6,3	5,4	4,5	3,3	1,7	<i>Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %</i>

Tabel 11 **Palk, 2002–2006**
 Table 11 *Wages and salaries, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Keskmine brutokuupalk	4 496	5 389	5 740	6 368	7 492	<i>Average monthly gross wages</i>

Tabel 12 **Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2002–2006**
 Table 12 *Average monthly income and expenditure per household member, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Netosissetulek	2 192	2 388	2 661	2 831	3 882	<i>Disposable income</i>
palgatööst	1 161	1 348	1 454	1 414	2 208	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	2 276	2 278	2 414	2 769	3 609	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	759	787	783	814	978	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	261	285	355	398	524	<i>on housing</i>

Tabel 13 **Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2000–2004**
 Table 13 *Gross domestic product (GDP) at current prices, 2000–2004*

	2000	2001	2002	2003	2004	
SKP turuhindades, miljonit krooni	2 475,1	2 780,6	3 140,2	3 264,9	3 550,0	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	2 209,5	2 484,6	2 792,2	2 907,1	3 160,6	<i>Value added, million kroons</i>
primaarsektor	330,6	341,9	379,1	360,0	428,7	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	713,3	848,9	947,1	1 004,1	1 075,3	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	1 165,6	1 293,8	1 466,1	1 543,0	1 656,6	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	265,6	295,9	348,0	357,8	389,4	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	2,6	2,6	2,6	2,5	2,4	<i>Contribution of counties to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	42 717	48 240	54 789	57 278	62 572	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	61,3	60,8	61,3	58,3	57,6	<i>% of Estonia average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	15,0	13,8	13,6	12,4	13,6	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	32,3	34,2	33,9	34,5	34,0	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	52,8	52,1	52,5	53,1	52,4	<i>tertiary sector</i>

Tabel 14 **Kohalikud eelarved, 2002–2006**
 Table 14 *Local budgets, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tulud, tuhat krooni	456 305	481 189	523 481	580 170	674 666	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	439 641	473 663	520 617	583 705	672 582	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	7 961	8 442	9 227	10 270	12 000	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	7 671	8 310	9 176	10 332	11 963	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 15 Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2002–2006
Table 15 Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud objektid, 31. detsember	3 227	3 375	3 550	3 712	3 910	Registered units, 31 December
Ettevõtjad	2 677	2 775	2 884	2 998	3 135	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	1 497	1 542	1 534	1 491	1 379	sole proprietors
äriühingud	1 177	1 231	1 348	1 505	1 754	commercial undertakings
välismaa äriühingute filiaalid	3	2	2	2	2	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	532	581	646	690	750	Non-profit associations
Sihtasutused	18	19	20	24	25	Foundations

Tabel 16 Ettevõtete majandusnäitajad, 2001–2005
Table 16 Financial statistics of enterprises, 2001–2005
(aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Bilansimaht	1 886 945	2 256 875	2 888 202	3 360 762	3 947 208	Balance sheet total
Realiseerimise netokäive	3 676 765	4 240 009	4 588 073	5 094 894	6 015 720	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	151 965	208 147	236 319	241 040	303 157	Net profit (loss)

Tabel 17 Tööstus, 2001–2005
Table 17 Industry, 2001–2005
(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Tööstustoodang	1 901	2 085	2 332	2 684	3 082	Industrial production
Tööstustoodangu müük	1 889	2 073	2 321	2 642	3 062	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	1 024	1 157	1 341	1 466	1 778	Sales of industrial production to nonresidents

Tabel 18 Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2002–2006
Table 18 Agriculture in the agricultural holdings, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Põllukultuuride külvipind, ha	54 361	46 443	50 279	59 340	60 710	Sown area of field crops, ha
teravili	24 822	24 715	29 911	32 221	35 267	cereals
kaunvili	309	953	1 036	562	705	legumes
raps, rüps	3 503	5 100	4 774	6 114	8 515	rape
kartul	1 345	1 318	1 230	995	539	potatoes
avamaaköögivili	159	182	171	129	140	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, tons
teravili	48 980	48 048	62 013	89 075	78 566	cereals
kaunvili	666	1 135	706	844	808	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	6 567	7 051	5 944	11 355	14 036	rape seed
kartul	17 474	16 625	13 858	13 850	8 594	potatoes
avamaaköögivili	958	4 348	1 797	2 580	2 641	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	1 973	1 944	2 073	2 765	2 228	cereals
kaunvili	2 155	1 191	681	1 502	1 146	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 875	1 383	1 245	1 857	1 648	rape seed
kartul	12 992	12 614	11 267	13 920	15 944	potatoes
avamaaköögivili	6 025	23 890	10 509	20 000	18 864	open-field vegetables
Loomad aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end-year, thousands
veised	18,4	19,2	19,1	18,3	16,2	cattle
lehmad	8,0	9,0	8,7	8,6	7,4	cows
sead	90,6	98,6	104,8	101,0	96,5	pigs
lambad ja kitsed	3,1	2,8	4,1	3,8	4,6	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, tons
Liha	11 094	9 358	12 038	11 232	12 615	Meat
veiseliha	1 301	955	1 162	926	1 167	beef
sealiha	9 610	8 358	10 827	10 257	11 395	pork
Piim	39 669	42 924	42 611	43 923	41 114	Milk

Tabel 19 **Metsamajandus, 2002–2006**
Table 19 *Forestry, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Metsaraie raiedokumentide alusel						Gross felling based on felling documentation
Raiepindala, ha	10 234	10 403	13 574	21 311	13 232	Felling area, ha
Raiemaht, tuhat m ³	653,6	737,6	925,9	787,6	608,2	Felling outturn, thousand m ³
Metsa uuendamine, ha	663,2	1 120,1	964,8	741,0	745,2	Reforestation, ha
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	121,6	178,8	605,9	2 886,9	3 942,0	Damaged forest stands, 31 December, ha
Hukkunud puistud, ha	81,9	181,1	159,0	472,0	266,1	Destroyed forest stands, ha

Tabel 20 **Investeeringud põhivarasse, 2001–2005**
Table 20 *Investments in fixed assets, 2001–2005*

(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Investeeringud põhivarasse	275,1	343,1	314,9	372,0	474,2	Investments in fixed assets

Tabel 21 **Ehitus, 2002–2006**
Table 21 *Construction, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Kasutusse lubatud eluruumid						Dwelling completions
Eluruumide arv	10	23	36	21	23	Number of dwellings
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	10	17	36	21	23	in one-family, two-family and terraced houses
Eluruumide pind, tuhat m ²	1,6	2,1	4,4	2,5	3,6	Floor area, thousand m ²
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	1,6	2,0	4,4	2,5	3,6	in one-family, two-family and terraced houses
Kasutusse lubatud mitteeluhooned						Non-residential building completions
Mitteeluhoonete arv	28	79	103	70	107	Number of buildings
Kasulik pind, tuhat m ²	11,6	22,7	55,6	25,0	24,5	Useful floor area, thousand m ²
Kubatuur, tuhat m ³	61,8	151,2	311,7	113,7	149,9	Cubic capacity, thousand m ³

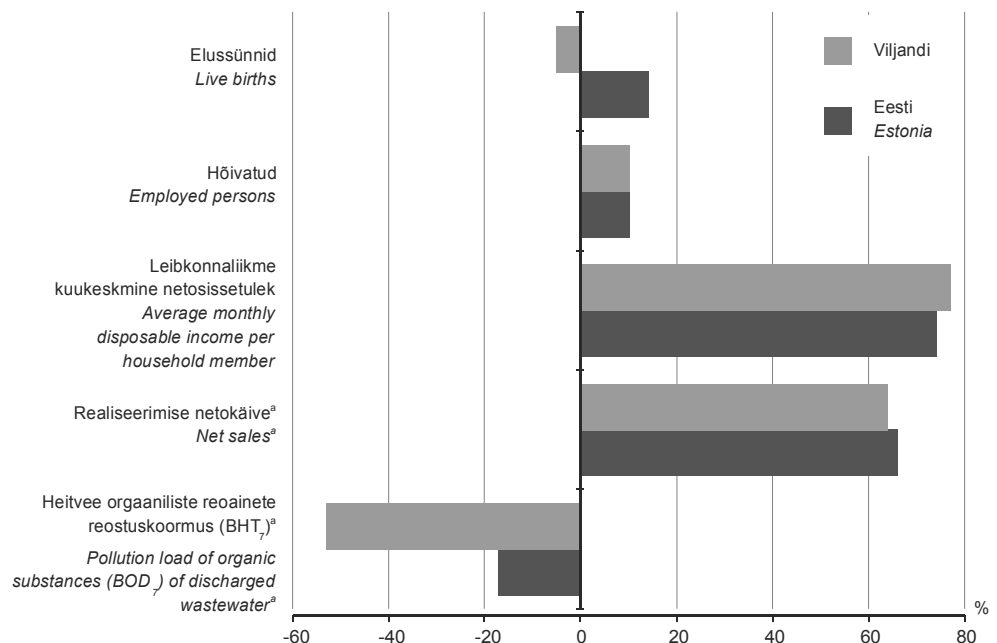
Tabel 22 **Majutus, 2002–2006**
Table 22 *Accommodation, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Majutuskohad	13	14	21	29	36	Accommodation establishments
Toad	204	203	255	300	390	Rooms
Voodid	406	406	520	654	927	Beds
Tubade täitumus, %	34	28	31	31	27	Room occupancy rate, %
Voodikohtade täitumus, %	23	23	26	26	24	Bed occupancy rate, %
Majutatud	11 090	14 978	18 018	27 185	34 151	Tourists
puhkusereisil, %	52	64	52	48	45	on holiday, %
tööreisil, %	29	29	36	37	29	on business, %
Ööbimised	20 852	23 557	30 317	41 900	48 686	Nights spent
Eesti elanikud	13 764	13 631	17 117	27 710	34 845	residents of Estonia

Tabel 23 **Transport ja side, 2002–2006**
 Table 23 *Transport and communication, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Maanteed, km						Roads, km
Riigimaanteed	1 225	1 223	1 223	1 223	1 223	National roads
põhimaanteed	37	96	96	97	97	main roads
tugimaanteed	266	207	207	207	207	basic roads
kõrvalmaanteed	920	918	918	917	917	secondary roads
rambid ja ühenduste	2	2	2	2	2	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	1 392	1 352	992	1 046	1 004	Local roads
Erateed	844	1 025	1 271	1 316	1 364	Private roads
Metskondade teed	275	384	435	456	490	Forest district roads
Muud teed	297	310	99	26	26	Other roads
Liiklusvahendid						Vehicles
Sõiduautod	16 102	17 413	19 092	19 859	22 551	Passenger cars
eravalduses	15 116	16 019	17 438	18 054	20 060	private
Autobussid	232	214	193	161	161	Buses
eravalduses	74	82	76	69	70	private
Veoa autod	3 504	3 565	3 666	3 507	3 655	Lorries
eravalduses	2 129	2 146	2 105	1 965	1 964	private
Liiklusõnnetused						Traffic accidents
Arv	77	75	82	101	112	Number
Hukkunud	7	9	7	11	11	Persons killed
Vigasaanud	100	109	99	165	179	Persons injured
Telekommunikatsioon						Telecommunication
Põhitelefoniiniid üldises telefonivõrgus	16 044	15 298	14 591	14 451	14 225	Main telephone lines in general telephone network
Tarbijaliinid	15 487	14 732	14 537	14 400	14 177	Subscriber lines
Taksofonid	56	53	54	51	48	Pay phones
Postiasutused						Post offices
Postkontorid	40	41	41	40	40	Local post offices
Postkastid	224	223	224	224	225	Letter boxes

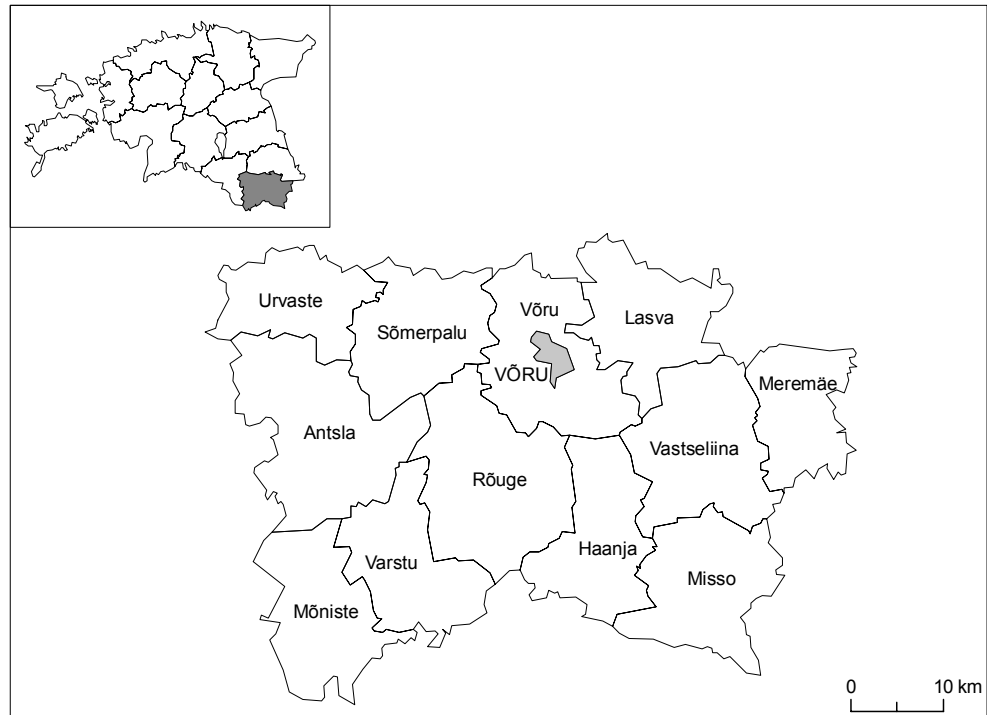
Joonis 2 **Põhinäitajate muutus, 2002, 2006**
 Figure 2 *Change of main indicators, 2002, 2006*

^a Aastad 2001, 2005.
^a Years 2001, 2005.

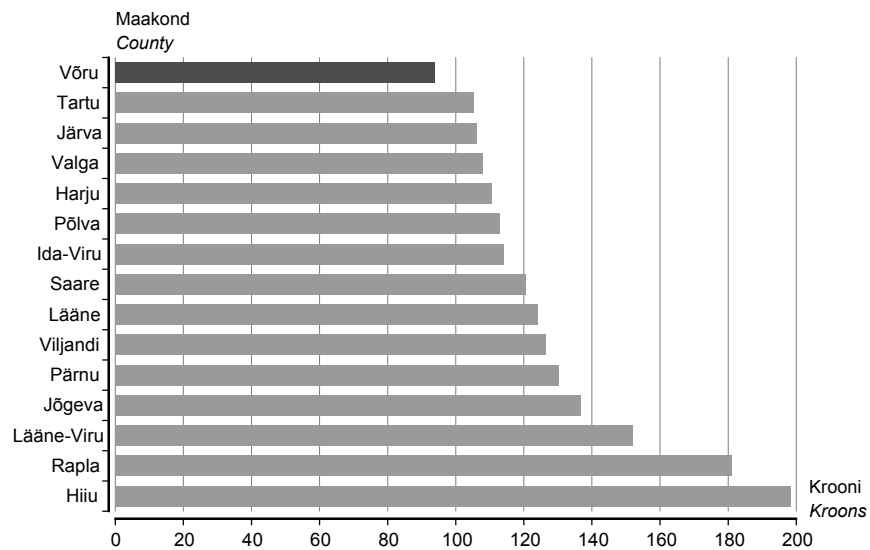
VÕRU MAAKOND VÕRU COUNTY

Võru maakonna pindala on 2305,44 km², mis hõlmab kogu Eesti territooriumist 5,3%. Rahvaarv on 38 271 ehk 2,9% Eesti rahvastikust. Maakonna keskus Võru linn asub Tallinnast 253 km kaugusel. Võru maakonnas on 13 kohalikku omavalitsust — 1 linn ja 12 valda.

The area of Võru County is 2,305.44 km², which covers 5.3% of the territory of Estonia. The population of the county is 38,271, which is 2.9% of the population of Estonia. The city of Võru is the centre of the county located at a distance of 253 km from Tallinn. Võru County is divided into 13 local governments — 1 city and 12 rural municipalities.

Joonis 1 **Kulutused alkoholsetele jookidele ja tubakatoodetele, 2006**
Figure 1 *Expenditure on alcoholic beverages and tobacco products total, 2006*

Tabel 1 **Haldusjaotus, 2003–2007**
Table 1 *Administrative division, 2003–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Haldusüksused, 1. jaanuar	13	13	13	13	13	<i>Administrative units, 1 January</i>
linnad	1	1	1	1	1	<i>cities</i>
vallad	12	12	12	12	12	<i>rural municipalities</i>
Asustusüksused, 1. jaanuar						<i>Settlement units, 1 January</i>
vallasisesed linnad	1	1	1	1	1	<i>cities without municipal status</i>
alevid	-	-	-	-	-	<i>towns</i>
alevikud	10	10	10	10	10	<i>small towns</i>
külad	565	565	565	566	566	<i>villages</i>

Tabel 2 **Keskkond, 2001–2005**
Table 2 *Environment, 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	1,1	1,2	1,2	1,1	1,3	<i>Pollution of air from stationary sources, thousand tons</i>
Veevõtt, mln m ³	1,6	3,1	7,1	13,5	1,6	<i>Water extraction, million m³</i>
Veeheide, mln m ³	2,0	3,1	7,4	14,0	1,7	<i>Water discharge, million m³</i>
Maavarade kaevandamine						<i>Extraction of mineral resources</i>
ehitusliiv, tuhat m ³	11,7	5,9	4,0	11,1	1,8	<i>construction sand, thousand m³</i>
ehituskruus, tuhat m ³	50,5	41,4	43,4	67,3	129,9	<i>constructional gravel, thousand m³</i>
turvas, tuhat tonni	17,8	36,7	6,3	13,0	18,4	<i>peat dust, thousand tons</i>

Tabel 3 **Maafond, 2002–2006**
Table 3 *Land stock, 2002–2006*
(31. detsember — 31 December)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Katastris registreeritud maa, ha	171 872,9	180 886,6	194 319,8	198 504,9	203 227,1	<i>Land registered in the cadastre, ha</i>
eramaa	124 250,0	133 023,1	139 186,6	143 022,3	147 116,5	<i>private land</i>
tagastatud maa	90 540,0	96 666,4	99 844,8	101 169,3	102 459,9	<i>restituted land</i>
ostueesõigusega omandatud maa	28 895,8	30 818,7	33 061,7	35 127,9	37 570,1	<i>land acquired by the right of pre-emption</i>
enampakkumisega omandatud maa	875,6	894,3	894,3	894,3	894,3	<i>land privatized by auction</i>
erastatud vaba põllumajandusmaa	2 539,8	3 041,4	3 528,9	3 775,8	3 992,4	<i>privatized free agricultural land</i>
erastatud vaba metsamaa	1 398,8	1 602,3	1 856,9	2 055,0	2 199,8	<i>privatized free woodland</i>
munitsipaalmaa	114,9	126,7	187,9	204,2	222,0	<i>municipal land</i>
riigimaa	47 508,0	47 736,8	54 945,3	55 278,4	55 888,6	<i>state land</i>

Tabel 4 **Rahvastik, 2002–2007**
Table 4 *Population, 2002–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Rahvaarv, 1. jaanuar	39 202	38 967	38 677	38 480	38 271	<i>Population, 1 January</i>
mehed	18 455	18 334	18 199	18 097	17 989	<i>males</i>
naised	20 747	20 633	20 478	20 383	20 282	<i>females</i>
0–14-aastased	7 199	6 844	6 468	6 171	5 948	<i>0–14 years</i>
%	18,36	17,56	16,72	16,04	15,54	<i>%</i>
15–64-aastased	24 691	24 786	24 858	24 964	24 947	<i>15–64 years</i>
%	62,98	63,61	64,27	64,88	65,19	<i>%</i>
65-aastased ja vanemad	7 307	7 334	7 348	7 343	7 374	<i>65 years or older</i>
%	18,64	18,82	19,00	19,08	19,27	<i>%</i>
vanus teadmata	5	3	3	2	2	<i>age unknown</i>
%	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	<i>%</i>
	2002	2003	2004	2005	2006	
Elussünnid	349	341	304	366	367	<i>Live births</i>
Surmad	612	587	605	572	581	<i>Deaths</i>
Sünnimuse üldkordaja	8,87	8,72	7,83	9,49	9,56	<i>Crude birth rate</i>
Suremuse üldkordaja	15,56	15,02	15,58	14,83	15,14	<i>Crude death rate</i>
Abielud	113	116	114	120	130	<i>Marriages</i>
Abielulahutused	85	82	68	73	62	<i>Divorces</i>

Tabel 5 **Haridus, 2002–2006**
Table 5 *Education, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Alusharidus, 31. detsember						Preprimary education, 31 December
Koolieelsed lasteasutused	20	20	19	19	18	Preschool institutions
Lapsed	1 405	1 409	1 360	1 427	1 421	Children
Üldharidus, õppeaasta alguses						General education, at the beginning of academic year
Päevaõpe						Diurnal study
õppeasutused	28	28	26	26	25	educational institutions
õpilased	6 629	6 428	6 226	5 853	5 559	pupils
gümnaasiumiklassides	1 076	1 108	1 150	1 195	1 244	at gymnasium level
Õhtu- ja kaugõpe						Evening and correspondence study
õhtukoolid	1	1	1	1	1	evening schools
osakonnad päevakoolide juures	-	-	-	-	-	departments at diurnal schools
õpilased	240	222	252	225	218	pupils
Kutseharidus, õppeaasta alguses						Vocational education, at the beginning of academic year
Õppeasutused	2	2	3	3	3	Educational institutions
Õpilased	586	487	451	413	393	Students

Tabel 6 **Kultuur, 2002–2006**
Table 6 *Culture, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Rahvaraamatukogud						Public libraries
Rahvaraamatukogud	35	34	34	34	34	Public libraries
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	585	591	595	593	572	Total stock, thousand library units
Lugejad, tuhat	18,1	17,9	17,9	18,9	17,5	Registered users, thousands
Laenutusi lugeja kohta	32	34	31	27	26	Library units lent per user
Muuseumid						Museums
Muuseumid	8	7	7	8	8	Museums
Fondi suurus, tuhat säilikut	69,3	71,1	72,1	74,4	79,8	Total collection, thousand museum pieces
Külastajad, tuhat	65	28	26	25	25	Attendance, thousands

Tabel 7 **Tervishoid, 2001–2005**
Table 7 *Health care, 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005	
Arstid						Physicians
perearstid	76	85	84	85	92	family doctors
Hambaarstid	19	23	24	23	25	Dentists
Õendustöötajad	27	30	28	29	29	Medium-level medical personnel
Haiglad	204	203	191	200	200	Hospitals
Ravivoodid	1	1	1	1	1	Hospital beds
Hospitaliseeritud	160	160	160	190	198	Inpatients
Arsti ambulatoorsed vastuvõttud, tuhat	5 428	5 558	5 389	5 634	5 820	Outpatient visits, thousands
perearsti vastuvõttud, tuhat	190,4	186,2	190,2	199,9	200,5	visits to family doctor, thousands
Arsti koduvisiidid, tuhat	100,6	130,4	129,0	135,0	135,5	home visits of family doctor, thousands
perearsti koduvisiidid, tuhat	9,9	8,3	6,4	5,4	4,4	home visits of family doctor, thousands
Hambaarsti vastuvõttud, tuhat	7,8	8,3	6,4	5,4	4,4	Visits to dentist, thousands
	53,9	54,5	51,6	57,4	59,9	

Tabel 8 Sotsiaalne kaitse, 2002–2007
Table 8 Social protection, 2002–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Pensionärid, 1. jaanuar	12 950	12 912	12 982	12 935	12 854	<i>Pensioners, 1 January</i>
vanaduspensionärid	9 468	9 329	9 264	9 125	8 991	<i>old-age pensioners</i>
invaliidsus-/töövõimetuspensionärid	2 718	2 856	3 007	3 140	3 238	<i>persons receiving disability pension/pension for incapacity for work</i>
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 607	1 796	1 979	2 343	2 662	<i>Average monthly pension, 1 January, kroons</i>
	2002	2003	2004	2005	2006	
Toimetulekutoetused						<i>Subsistence benefits</i>
Toetused kokku, tuhat krooni	17 305	17 816	12 928	12 958	9 944	<i>Benefits total, thousand kroons</i>
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	15 020	15 398	10 809	10 066	6 646	<i>benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons</i>
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	2 285	2 419	2 120	2 892	3 297	<i>supplementary subsistence benefit, thousand kroons</i>
Rahuldatud taotluste arv toimetulekupiiri tagamiseks	21 542	18 617	12 837	9 704	6 660	<i>Number of applications satisfied to guarantee subsistence level</i>

Tabel 9 Kuritegevus, 2002–2006
Table 9 Crime, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud kuriteod	1 424	1 010	1 096	921	969	<i>Recorded criminal offences</i>
I astme kuriteod	18	11	29	26	19	<i>1st degree offences</i>
tapmine, mõrv	3	-	1	2	2	<i>manslaughter, murder</i>
vägistamine	3	4	2	2	5	<i>rape</i>
vargus	850	651	633	484	368	<i>larceny</i>
Avastatud kuriteod	733	563	706	672	760	<i>Cleared criminal offences</i>
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	19	25	2	9	7	<i>People perished due to offences</i>
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	25	25	20	7	3	<i>Damage due to offences, million kroons</i>

Tabel 10 Tööturg, 2002–2006
Table 10 Labour market, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
15–74-aastased						<i>Population aged 15–74</i>
hõiveseisundi järgi						<i>by labour status</i>
Töõjõud	14 100	13 900	14 700	15 300	16 000	<i>Labour force</i>
hõivatud	12 900	12 500	13 700	14 700	15 600	<i>employed persons</i>
töötud	1 200	1 400	1 000	<i>unemployed persons</i>
Mitteaktiivsed	14 700	14 800	14 000	13 400	12 700	<i>Inactive persons</i>
Tööealised kokku	28 800	28 700	28 700	28 700	28 800	<i>Working-age persons total</i>
Töõjõus osalemise määr, %	48,8	48,5	51,3	53,3	55,7	<i>Labour force participation rate, %</i>
Tööhõive määr, %	44,9	43,4	47,7	51,1	54,2	<i>Employment rate, %</i>
Töötuse määr, %	8,2	10,4	7,0	<i>Unemployment rate, %</i>
Registreeritud töötus						<i>Registered unemployment</i>
Registreeritud töötud	1 301	1 014	912	1 018	585	<i>Registered unemployed persons</i>
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	6,0	4,6	4,2	4,6	2,6	<i>Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %</i>

Tabel 11 **Palk, 2002–2006**
 Table 11 *Wages and salaries, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Keskmine brutokuupalk	4 737	4 977	5 405	6 284	7 177	<i>Average monthly gross wages</i>

Tabel 12 **Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2002–2006**
 Table 12 *Average monthly income and expenditure per household member, 2002–2006*
 (krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Netosissetulek	2 011	2 216	2 315	2 808	3 177	<i>Disposable income</i>
palgatööst	904	1 096	1 329	1 490	1 552	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	2 040	2 146	2 577	2 836	2 641	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	737	775	808	887	859	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	249	305	359	407	333	<i>on housing</i>

Tabel 13 **Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2000–2004**
 Table 13 *Gross domestic product (GDP) at current prices, 2000–2004*

	2000	2001	2002	2003	2004	
SKP turuhindades, miljonit krooni	1 653,2	1 785,3	2 024,3	2 134,0	2 197,9	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	1 475,8	1 595,3	1 800,0	1 900,2	1 956,8	<i>Value added, million kroons</i>
primaarsektor	184,8	187,6	167,6	152,7	183,8	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	446,9	522,6	565,6	608,7	570,3	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	844,2	885,1	1 066,7	1 138,8	1 202,7	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	177,4	190,0	224,3	233,9	241,1	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
Maakonna osatähtsus SKP-s, %	1,7	1,6	1,7	1,6	1,5	<i>Contribution of counties to GDP, %</i>
SKP elaniku kohta, krooni	41 485	45 096	51 465	54 601	56 615	<i>GDP per capita, kroons</i>
SKP elaniku kohta, % Eesti keskmisest	59,5	56,8	57,6	55,6	52,1	<i>% of Estonia average</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	12,5	11,8	9,3	8,0	9,4	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	30,3	32,8	31,4	32,0	29,1	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	57,2	55,5	59,3	59,9	61,5	<i>tertiary sector</i>

Tabel 14 **Kohalikud eelarved, 2002–2006**
 Table 14 *Local budgets, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tulud, tuhat krooni	337 769	354 274	372 329	438 364	505 315	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	318 543	353 746	375 165	458 725	517 481	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	8 587	9 064	9 591	11 363	13 168	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	8 099	9 051	9 664	11 891	13 485	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 15 Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2002–2006
Table 15 Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud objektid, 31. detsember	2 188	2 318	2 458	2 580	2 717	Registered units, 31 December
Ettevõtjad	1 708	1 816	1 913	2 002	2 108	Entrepreneurs
füüsilisest isikust ettevõtjad	833	877	909	924	905	sole proprietors
äriühingud	872	936	1 001	1 075	1 199	commercial undertakings
välismaa äriühingute filiaalid	3	3	3	3	4	branches of foreign companies
Mittetulundusühingud	468	491	533	566	596	Non-profit associations
Sihtasutused	12	11	12	12	13	Foundations

Tabel 16 Ettevõtete majandusnäitajad, 2001–2005
Table 16 Financial statistics of enterprises, 2001–2005
 (aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Bilansimaht	1 103 791	1 249 980	1 476 413	1 657 084	1 988 214	Balance sheet total
Realiseerimise netokäive	2 263 376	2 571 089	2 697 074	2 847 818	3 258 421	Net sales
Puhaskasum (-kahjum)	101 441	120 072	130 833	71 724	123 505	Net profit (loss)

Tabel 17 Tööstus, 2001–2005
Table 17 Industry, 2001–2005
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Tööstustoodang	1 324	1 447	1 502	1 643	1 815	Industrial production
Tööstustoodangu müük	1 318	1 452	1 523	1 581	1 811	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	601	699	717	670	941	Sales of industrial production to nonresidents

Tabel 18 Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2002–2006
Table 18 Agriculture in the agricultural holdings, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Põllukultuuride külvipind, ha	26 053	23 592	21 027	27 701	20 192	Sown area of field crops, ha
teravili	10 645	12 737	13 433	13 092	12 622	cereals
kaunvili	72	322	129	143	422	legumes
raps, rüps	288	914	1 653	1 145	1 247	rape
kartul	889	1 286	796	942	856	potatoes
avamaaköögivili	135	88	103	126	106	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, tons
teravili	19 217	18 940	30 154	29 700	26 097	cereals
kaunvili	165	243	39	268	318	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	535	1 140	2 589	1 823	1 857	rape seed
kartul	11 707	13 665	9 330	14 919	11 984	potatoes
avamaaköögivili	932	957	1 869	2 167	4 341	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	1 805	1 487	2 245	2 269	2 068	cereals
kaunvili	2 292	755	302	1 874	754	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 858	1 247	1 566	1 592	1 489	rape seed
kartul	13 169	10 626	11 721	15 838	14 000	potatoes
avamaaköögivili	6 904	10 875	18 146	17 198	40 953	open-field vegetables
Loomad aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end-year, thousands
veised	10,1	8,5	9,6	9,6	9,7	cattle
lehmad	4,8	3,7	4,7	4,4	3,9	cows
sead	8,7	8,7	11,4	13,2	12,4	pigs
lambad ja kitsed	2,5	2,5	3,6	3,4	5,4	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, tons
Liha	1 696	1 307	2 031	2 106	2 370	Meat
veiseliha	739	302	494	592	649	beef
sealiha	900	960	1 508	1 477	1 675	pork
Piim	23 939	18 999	23 845	25 205	24 733	Milk

Tabel 19 **Metsamajandus, 2002–2006**
Table 19 *Forestry, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Metsaraie raiedokumentide alusel						Gross felling based on felling documentation
Raiepindala, ha	8 871	9 836	9 204	9 853	7 137	Felling area, ha
Raiemaht, tuhat m ³	485,9	503,1	476,0	319,2	390,0	Felling outturn, thousand m ³
Metsa uuendamine, ha	449,2	538,8	532,4	517,7	525,0	Reforestation, ha
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	168,6	644,8	146,7	5 045,1	759,4	Damaged forest stands, 31 December, ha
Hukkunud puistud, ha	118,9	80,1	64,2	145,8	597,3	Destroyed forest stands, ha

Tabel 20 **Investeeringud põhivarasse, 2001–2005**
Table 20 *Investments in fixed assets, 2001–2005*

(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Investeeringud põhivarasse	179,0	172,0	208,2	197,1	249,4	Investments in fixed assets

Tabel 21 **Ehitus, 2002–2006**
Table 21 *Construction, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Kasutusse lubatud eluruumid						Dwelling completions
Eluruumide arv	7	15	36	32	13	Number of dwellings
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	7	15	35	32	13	in one-family, two-family and terraced houses
Eluruumide pind, tuhat m ²	0,7	2,0	4,2	3,8	1,9	Floor area, thousand m ²
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	0,7	2,0	3,6	3,8	1,9	in one-family, two-family and terraced houses
Kasutusse lubatud mitteeluhooned						Non-residential building completions
Mitteeluhoonete arv	15	88	85	66	54	Number of buildings
Kasulik pind, tuhat m ²	4,9	14,0	16,0	13,6	21,3	Useful floor area, thousand m ²
Kubatuur, tuhat m ³	21,2	57,5	86,3	75,0	164,2	Cubic capacity, thousand m ³

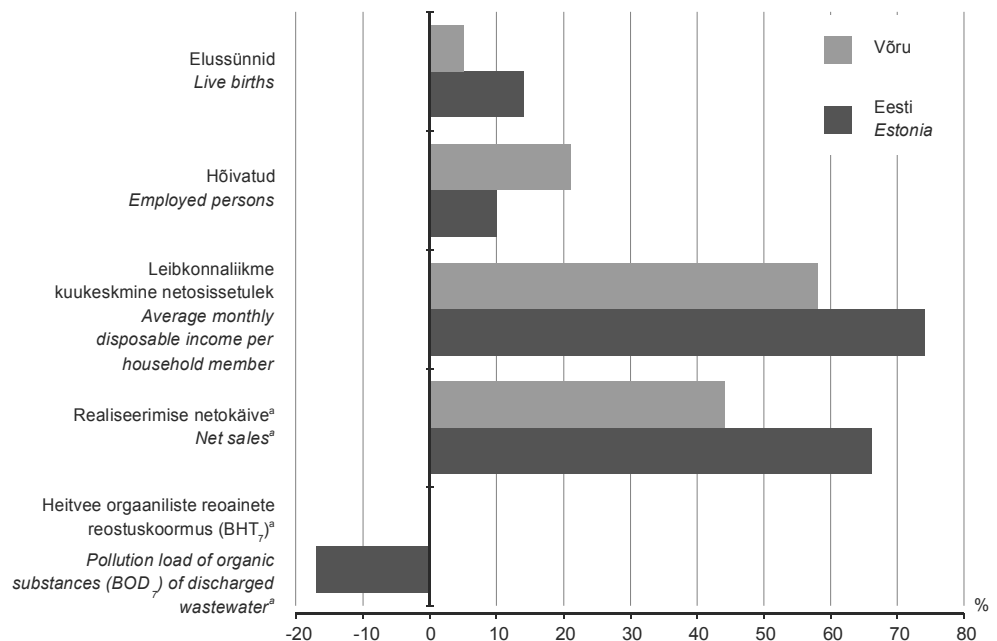
Tabel 22 **Majutus, 2002–2006**
Table 22 *Accommodation, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Majutuskohad	22	27	29	40	47	Accommodation establishments
Toad	298	316	425	469	483	Rooms
Voodid	691	757	958	1 360	1 407	Beds
Tubade täitumus, %	20	22	19	24	26	Room occupancy rate, %
Voodikohtade täitumus, %	15	17	16	18	21	Bed occupancy rate, %
Majutatud	18 069	21 297	25 935	31 728	43 437	Tourists
puhkusereisil, %	44	47	55	60	53	on holiday, %
tööreisil, %	41	40	36	32	30	on business, %
Ööbimised	29 537	37 190	42 424	49 407	87 125	Nights spent
Eesti elanikud	18 721	25 244	31 087	38 213	72 540	residents of Estonia

Tabel 23 **Transport ja side, 2002–2006**
 Table 23 *Transport and communication, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Maanteed, km						Roads, km
Riigimaanteed	1 250	1 250	1 250	1 252	1 252	National roads
põhimaanteed	71	71	71	71	71	main roads
tugimaanteed	119	119	119	121	121	basic roads
kõrvalmaanteed	1 060	1 060	1 060	1 060	1 060	secondary roads
rambid ja ühenduste	-	-	-	-	-	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	1 358	1 606	1 556	1 530	1 399	Local roads
Erateed	382	461	481	468	624	Private roads
Metskondade teed	175	180	188	249	237	Forest district roads
Muud teed	685	236	112	98	45	Other roads
Liiklusvahendid						Vehicles
Sõiduautod	11 888	13 199	14 673	15 512	17 612	Passenger cars
eravalduses	11 233	12 017	13 396	14 130	15 671	private
Autobussid	215	208	189	181	184	Buses
eravalduses	58	57	59	59	59	private
Veoautod	2 523	2 594	2 641	2 589	2 731	Lorries
eravalduses	1 433	1 422	1 423	1 418	1 458	private
Liiklusõnnetused						Traffic accidents
Arv	86	61	85	58	95	Number
Hukkunud	9	6	4	5	10	Persons killed
Vigasaanud	115	93	123	76	136	Persons injured
Telekommunikatsioon						Telecommunication
Põhitelefoniiniid üldises telefonivõrgus	10 237	9 779	9 335	9 200	9 258	Main telephone lines in general telephone network
Tarbijaliinid	9 937	9 475	9 289	9 155	9 214	Subscriber lines
Taksofonid	48	46	46	45	44	Pay phones
Postiasutused						Post offices
Postkontorid	21	20	20	19	19	Local post offices
Postkastid	178	179	176	176	175	Letter boxes

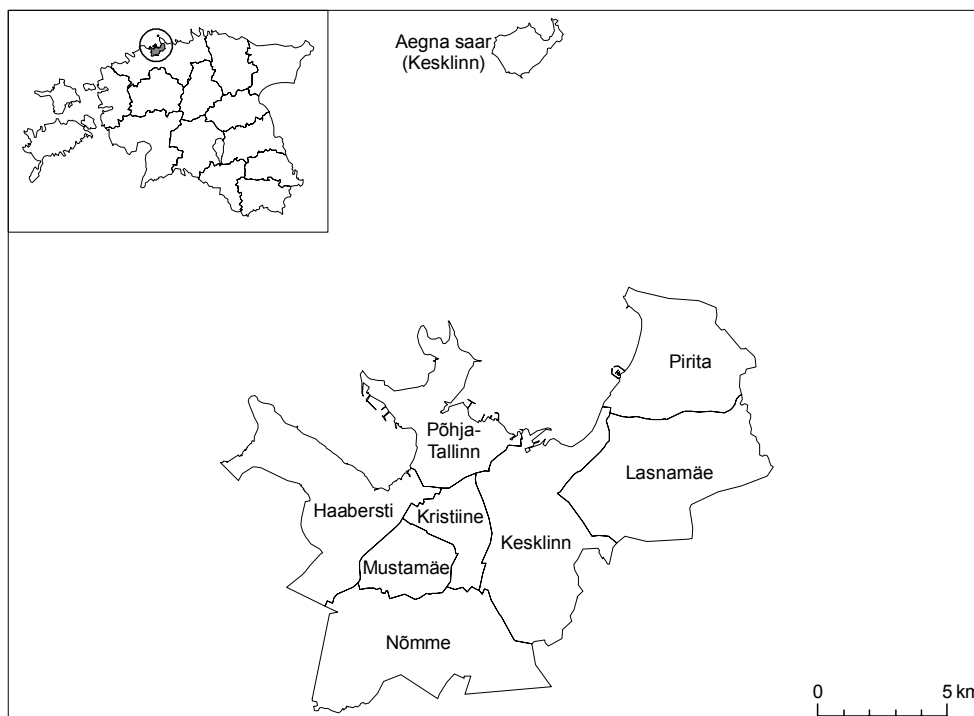
Joonis 2 **Põhinäitajate muutus, 2002, 2006**
 Figure 2 *Change of main indicators, 2002, 2006*

^a Aastad 2001, 2005.
^a Years 2001, 2005.

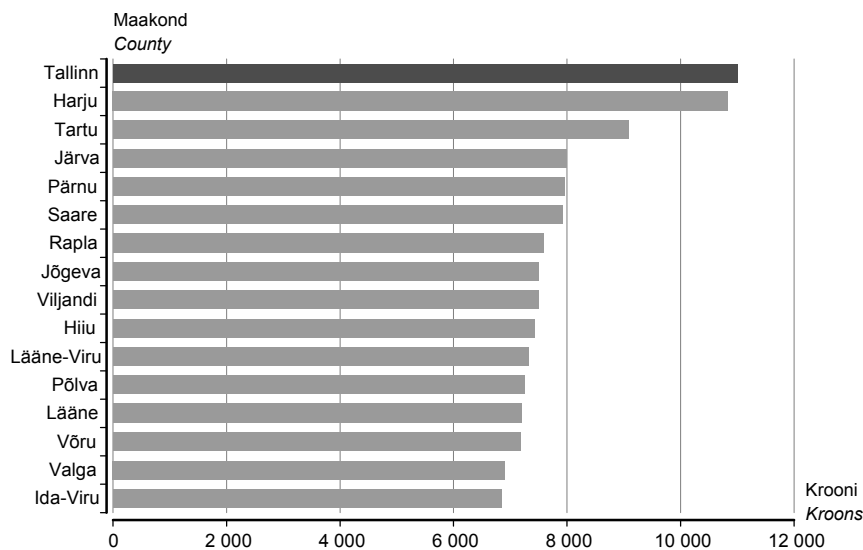
TALLINN TALLINN

Tallinn on Eesti pealinn ja Harju maakonna maakonnalinn. Tallinna pindala on 158,27 km². Rahvaarv on 396 852 ehk 29,6% Eesti rahvastikust. Tallinnas on kaheksa halduslinnaosa.

Tallinn is the capital city of the Republic of Estonia and the county city of Harju County. The area of Tallinn is 158.27 km². The population is 396,852, which is 29.6% of the population of Estonia. Tallinn consists of eight administrative districts.

Joonis 1 **Keskmine brutopalk, 2006**
Figure 1 *Average monthly gross wages and salaries, 2006*

Tabel 1 Keskkond, 2001–2005
Table 1 Environment, 2001–2005

	2001	2002	2003	2004	2005	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	2,9	2,9	2,6	2,0	2,2	<i>Pollution of air from stationary sources, thousand tons</i>
Veevõtt, mln m ³	33,5	32,4	32,4	28,0	25,5	<i>Water extraction, million m³</i>
Veeheide, mln m ³	52,0	47,2	46,4	61,3	52,5	<i>Water discharge, million m³</i>

Tabel 2 Maafond, 2002–2006
Table 2 Land stock, 2002–2006
 (31. detsember — 31 December)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Katastris registreeritud maa, ha	7 053,1	7 759,4	8 261,0	8 751,7	9 209,9	<i>Land registered in the cadastre, ha</i>
eramaa	4 662,7	4 846,3	4 986,4	5 298,2	5 433,8	<i>private land</i>
tagastatud maa	1 650,8	1 730,8	1 788,4	1 862,5	1 924,9	<i>restituted land</i>
ostueesõigusega omandatud maa	2 988,3	3 091,8	3 174,3	3 412,0	3 485,2	<i>land acquired by the right of pre-emption</i>
enampakkumisega omandatud maa	23,6	23,7	23,7	23,7	23,7	<i>land privatized by auction</i>
erastatud vaba põllumajandusmaa	-	-	-	-	-	<i>privatized free agricultural land</i>
erastatud vaba metsamaa	-	-	-	-	-	<i>privatized free woodland</i>
munitsipaalmaa	1 175,6	1 279,6	1 432,4	1 537,2	1 812,5	<i>municipal land</i>
riigimaa	1 214,8	1 633,5	1 842,2	1 916,3	1 963,6	<i>state land</i>

Tabel 3 Rahvastik, 2002–2007
Table 3 Population, 2002–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Rahvaarv, 1. jaanuar	397 150	396 375	396 010	396 193	396 852	<i>Population, 1 January</i>
mehed	178 866	178 546	178 406	178 691	179 121	<i>males</i>
naised	218 284	217 829	217 604	217 502	217 731	<i>females</i>
0–14-aastased	56 133	54 312	53 610	53 552	54 645	<i>0–14 years</i>
%	14,13	13,70	13,54	13,52	13,77	<i>%</i>
15–64-aastased	280 390	279 784	278 608	277 627	275 294	<i>15–64 years</i>
%	70,60	70,59	70,35	70,07	69,37	<i>%</i>
65-aastased ja vanemad	60 394	62 080	63 625	64 897	66 819	<i>65 years or older</i>
%	15,21	15,66	16,07	16,38	16,84	<i>%</i>
vanus teadmata	233	199	167	117	94	<i>age unknown</i>
%	0,06	0,05	0,04	0,03	0,02	<i>%</i>
	2002	2003	2004	2005	2006	
Elussünnid	3 538	3 935	4 584	4 848	5 223	<i>Live births</i>
Surmad	4 823	4 709	4 949	4 665	4 564	<i>Deaths</i>
Sündimuse üldkordaja	8,89	9,92	11,57	12,24	13,17	<i>Crude birth rate</i>
Suremuse üldkordaja	12,12	11,87	12,49	11,78	11,51	<i>Crude death rate</i>
Abielud	1 831	1 834	1 953	1 993	2 265	<i>Marriages</i>
Abielulahutused	1 406	1 294	1 348	1 332	1 212	<i>Divorces</i>

Tabel 4 **Haridus, 2002–2006**
Table 4 *Education, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Alusharidus, 31. detsember						Preprimary education, 31 December
Koolieelsed lasteasutused	135	138	140	136	143	Preschool institutions
Lapsed	15 033	16 146	16 935	17 615	18 579	Children
Üldharidus, õppeaasta alguses						General education, at the beginning of academic year
Päevaõpe						Diurnal study
õppeasutused	96	94	88	91	87	educational institutions
õpilased	54 900	52 333	49 935	47 307	44 789	pupils
gümnaasiumiklassides	11 907	11 793	12 136	12 134	11 948	at gymnasium level
Õhtu- ja kaugõpe						Evening and correspondence study
õhtukoolid	2	2	3	3	3	evening schools
osakonnad päevakoolide juures	6	6	4	1	1	departments at diurnal schools
õpilased	2 234	2 296	2 606	2 651	2 752	pupils
Kutseharidus, õppeaasta alguses						Vocational education, at the beginning of academic year
Õppeasutused	32	27	26	26	23	Educational institutions
Õpilased	9 781	9 485	10 077	9 757	9 343	Students

Tabel 5 **Kultuur, 2002–2006**
Table 5 *Culture, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Rahvaraamatukogud						Public libraries
Rahvaraamatukogud	24	23	21	21	21	Public libraries
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	1 067	1 079	1 065	1 060	1 053	Total stock, thousand library units
Lugejad, tuhat	84,7	86,8	86,4	90,1	83,1	Registered users, thousands
Laenutusi lugeja kohta	24	23	22	19	17	Library units lent per user
Muuseumid						Museums
Muuseumid	38	43	43	42	41	Museums
Fondi suurus, tuhat säilikut	2 667,8	2 994,5	3 123,3	3 232,4	3 233,4	Total collection, thousand museum pieces
Külastajad, tuhat	505	574	662	661	758	Attendance, thousands

Tabel 6 **Tervishoid, 2001–2005**
Table 6 *Health care, 2001–2005*

	2001	2002	2003	2004	2005	
Arstid						Physicians
perearstid	1 758	1 717	1 832	1 831	1 822	family doctors
Hambaarstid	463	432	456	484	504	Dentists
Õendustöötajad	3 366	3 437	3 691	3 714	3 814	Medium-level medical personnel
Haiglad						Hospitals
Ravivoodid	3 826	3 065	3 225	3 090	2 712	Hospital beds
Hospitaliseeritud	103 889	103 985	110 343	106 284	100 602	Inpatients
Arsti ambulatoorsed vastuvõttud, tuhat	3 015,5	2 955,6	3 035,0	3 080,0	3 110,2	Outpatient visits, thousands
perearsti vastuvõttud, tuhat	498,4	883,9	1 031,7	1 002,1	1 074,1	visits to family doctor, thousands
Arsti koduviisiidid, tuhat	138,3	92,9	67,2	52,3	47,3	Home visits, thousands
perearsti koduviisiidid, tuhat	44,0	62,6	58,3	40,3	41,1	home visits of family doctor, thousands
Hambaarsti vastuvõttud, tuhat	603,3	576,2	553,5	547,3	572,1	Visits to dentist, thousands

Tabel 7 Sotsiaalne kaitse, 2002–2007
Table 7 Social protection, 2002–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Pensionärid, 1. jaanuar	102 607	102 197	103 961	103 557	103 285	<i>Pensioners, 1 January</i>
vanaduspensionärid	87 328	86 476	87 625	87 031	86 527	<i>old-age pensioners</i>
invaliidsus-/töövõimetuspensionärid	9 225	9 843	10 438	10 881	11 300	<i>persons receiving disability pension/pension for incapacity for work</i>
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 750	1 972	2 191	2 605	2 978	<i>Average monthly pension, 1 January, kroons</i>
	2002	2003	2004	2005	2006	
Toimetulekutoetused						<i>Subsistence benefits</i>
Toetused kokku, tuhat krooni	80 224	71 053	40 689	25 091	12 729	<i>Benefits total, thousand kroons</i>
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	80 224	71 045	38 048	24 147	10 775	<i>benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons</i>
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	-	8	2 641	943	1 954	<i>supplementary subsistence benefit, thousand kroons</i>
Rahuldatud taotluste arv toimetulekupiiri tagamiseks	89 598	68 055	32 580	19 548	9 279	<i>Number of applications satisfied to guarantee subsistence level</i>

Tabel 8 Kuritegevus, 2002–2006
Table 8 Crime, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud kuriteod	25 587	25 026	24 393	24 584	21 067	<i>Recorded criminal offences</i>
I astme kuriteod	851	1 496	1 302	1 250	1 086	<i>1st degree offences</i>
tapmine, mõrv	43	49	34	40	22	<i>manslaughter, murder</i>
vägistamine	25	32	73	65	31	<i>rape</i>
vargus	17 172	16 938	15 676	15 669	13 452	<i>larceny</i>
Avastatud kuriteod	5 529	6 544	7 305	10 178	9 072	<i>Cleared criminal offences</i>
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	130	122	181	81	62	<i>People perished due to offences</i>
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	795	473	380	474	264	<i>Damage due to offences, million kroons</i>

Tabel 9 Tööturg, 2002–2006
Table 9 Labour market, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
15–74-aastased						<i>Population aged 15–74</i>
hõiveseisundi järgi						<i>by labour status</i>
Töõjõud	218 900	222 600	219 800	222 700	223 000	<i>Labour force</i>
hõivatud	198 600	199 000	197 900	204 600	213 100	<i>employed persons</i>
töötud	20 300	23 600	21 900	18 200	10 000	<i>unemployed persons</i>
Mitteaktiivsed	99 100	95 200	97 900	95 000	93 400	<i>Inactive persons</i>
Tööealised kokku	318 000	317 800	317 800	317 700	316 400	<i>Working-age persons total</i>
Töõjõus osalemise määr, %	68,8	70,0	69,2	70,1	70,5	<i>Labour force participation rate, %</i>
Tööhõive määr, %	62,4	62,6	62,3	64,4	67,3	<i>Employment rate, %</i>
Töötuse määr, %	9,3	10,6	10,0	8,2	4,5	<i>Unemployment rate, %</i>
Registreeritud töötus						<i>Registered unemployment</i>
Registreeritud töötud	11 917	10 754	8 273	5 102	3 078	<i>Registered unemployed persons</i>
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	4,7	4,3	3,3	2,0	1,2	<i>Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %</i>

Tabel 10 **Palk, 2002–2006**
Table 10 *Wages and salaries, 2002–2006*
(krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Keskmine brutokuupalk	7 553	8 281	8 850	9 462	10 997	<i>Average monthly gross wages</i>

Tabel 11 **Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2002–2006**
Table 11 *Average monthly income and expenditure per household member, 2002–2006*
(krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Netosissetulek	3 147	3 470	3 578	4 080	5 083	<i>Disposable income</i>
palgatööst	2 239	2 491	2 641	2 972	3 785	<i>from wages and salaries</i>
Väljaminek	3 003	3 017	3 245	3 533	4 170	<i>Expenditure</i>
toidule ja alkoholivabadele jookidele	784	787	808	857	935	<i>on food and non-alcoholic beverages</i>
eluasemele	542	559	551	604	671	<i>on housing</i>

Tabel 12 **Kohalikud eelarved, 2002–2006**
Table 12 *Local budgets, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tulud, tuhat krooni	4 528 918	3 690 316	4 192 155	4 710 784	6 122 615	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	4 504 791	4 243 498	4 397 843	4 901 738	5 995 131	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	11 385	9 301	10 581	11 893	15 441	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	11 324	10 695	11 100	12 375	15 119	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 13 **Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2002–2006**
Table 13 *Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud objektid, 31. detsember	41 427	44 990	47 994	51 763	57 483	<i>Registered units, 31 December</i>
Ettevõtjad	35 015	37 967	40 293	43 549	48 782	<i>Entrepreneurs</i>
füüsilisest isikust ettevõtjad	2 645	2 914	3 003	3 049	2 965	<i>sole proprietors</i>
äriühingud	32 067	34 746	36 962	40 144	45 445	<i>commercial undertakings</i>
välismaa äri- ühingute filiaalid	303	307	328	356	372	<i>branches of foreign companies</i>
Mittetulundusühingud	6 189	6 774	7 425	7 916	8 388	<i>Non-profit associations</i>
Sihtasutused	223	249	276	298	313	<i>Foundations</i>

Tabel 14 **Ettevõtete majandusnäitajad, 2001–2005**
Table 14 *Financial statistics of enterprises, 2001–2005*
(aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Bilansimaht	82 346 566	92 520 111	108 659 562	136 024 172	157 917 994	<i>Balance sheet total</i>
Realiseerimise netokäive	110 660 274	121 478 800	131 681 621	157 746 002	183 737 034	<i>Net sales</i>
Puhaskasum (-kahjum)	1 883 887	8 261 763	10 332 031	10 442 345	12 968 292	<i>Net profit (loss)</i>

Tabel 15 **Tööstus, 2001–2005**
 Table 15 *Industry, 2001–2005*
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Tööstustoodang	18 336	20 791	23 769	26 965	28 261	Industrial production
Tööstustoodangu müük	18 239	20 699	23 849	26 779	28 249	Sales of industrial production
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	8 566	9 751	11 488	13 472	14 982	Sales of industrial production to nonresidents

Tabel 16 **Investeeringud põhivarasse, 2001–2005**
 Table 16 *Investments in fixed assets, 2001–2005*
 (jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Investeeringud põhivarasse	7 379,9	9 019,6	8 895,4	9 753,9	10 511,9	Investments in fixed assets

Tabel 17 **Ehitus, 2002–2006**
 Table 17 *Construction, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Kasutusse lubatud eluruumid						Dwelling completions
Eluruumide arv	624	1 287	1 479	1 695	2 000	Number of dwellings
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	140	226	216	242	252	in one-family, two-family and terraced houses
Eluruumide pind, tuhat m ²	57,2	107,4	118,0	138,1	144,0	Floor area, thousand m ²
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	24,4	33,1	36,2	43,3	41,5	in one-family, two-family and terraced houses
Kasutusse lubatud mitteeluhooned						Non-residential building completions
Mitteeluhoonete arv	67	97	101	88	70	Number of buildings
Kasulik pind, tuhat m ²	179,0	173,9	367,2	197,5	288,2	Useful floor area, thousand m ²
Kubatuur, tuhat m ³	1 177,1	998,5	2 512,3	1 001,5	1 520,0	Cubic capacity, thousand m ³

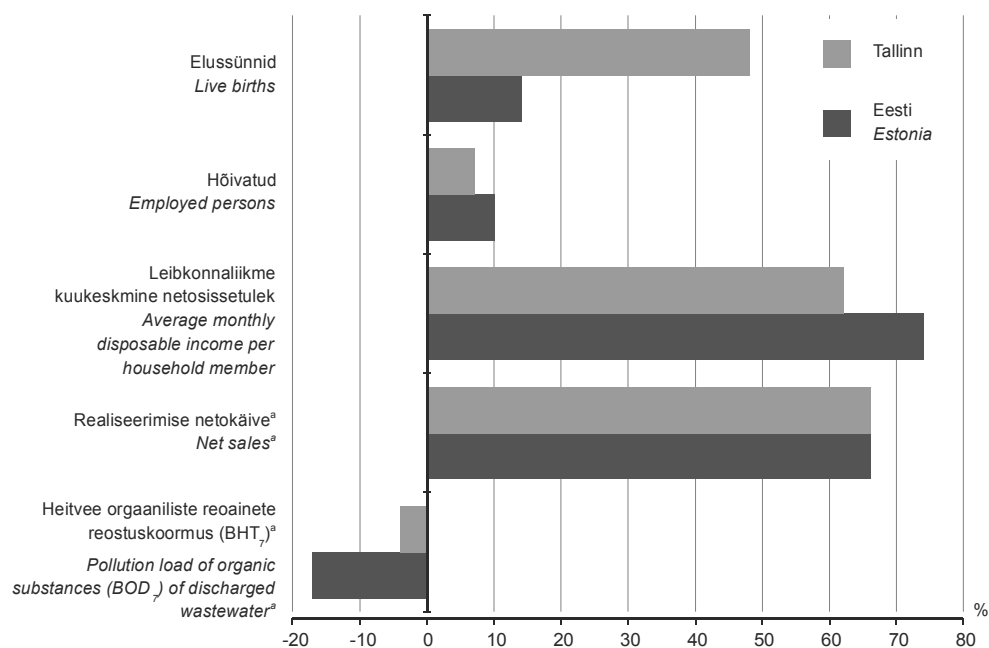
Tabel 18 **Majutus, 2002–2006**
 Table 18 *Accommodation, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Majutuskohad	58	68	81	111	120	Accommodation establishments
Toad	3 925	4 046	5 309	5 860	5 931	Rooms
Voodid	7 430	7 907	10 280	12 030	12 058	Beds
Tubade täitumus, %	62	57	58	60	58	Room occupancy rate, %
Voodikohtade täitumus, %	49	49	50	52	49	Bed occupancy rate, %
Majutatud	775 246	826 455	1 062 579	1 131 212	1 161 113	Tourists
puhkusereisil, %	63	62	70	70	73	on holiday, %
tööreisil, %	35	34	27	26	24	on business, %
Ööbimised	1 178 392	1 294 801	1 688 857	1 939 364	2 113 108	Nights spent
Eesti elanikud	128 441	122 396	162 671	170 220	289 230	residents of Estonia

Tabel 19 **Transport ja side, 2002–2006**
 Table 19 *Transport and communication, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Liiklusvahendid						Vehicles
Sõiduaudod	132 874	145 692	156 997	170 133	190 712	Passenger cars
eravaldues	78 787	81 460	80 716	81 681	83 449	private
Autobussid	1 754	1 760	1 772	1 924	2 087	Buses
eravaldues	158	160	147	134	134	private
Veoaudod	25 933	28 102	29 824	31 660	35 605	Lorries
eravaldues	5 452	5 299	5 134	4 889	4 579	private
Liiklusõnnetused						Traffic accidents
Arv	617	590	667	653	654	Number
Hukkunud	27	13	20	17	22	Persons killed
Vigasaanud	740	672	742	794	761	Persons injured
Telekommunikatsioon						Telecommunication
Põhitelefoniiniid üldises telefonivõrgus	231 740	229 618	235 812	234 340	234 511	Main telephone lines in general telephone network
Tarbijaliinid	210 846	208 216	234 787	233 373	233 579	Subscriber lines
Taksofonid	1 098	1 057	1 025	967	932	Pay phones
Postiasutused						Post offices
Postkontorid	25	26	26	26	25	Local post offices
Postkastid	306	306	306	300	250	Letter boxes

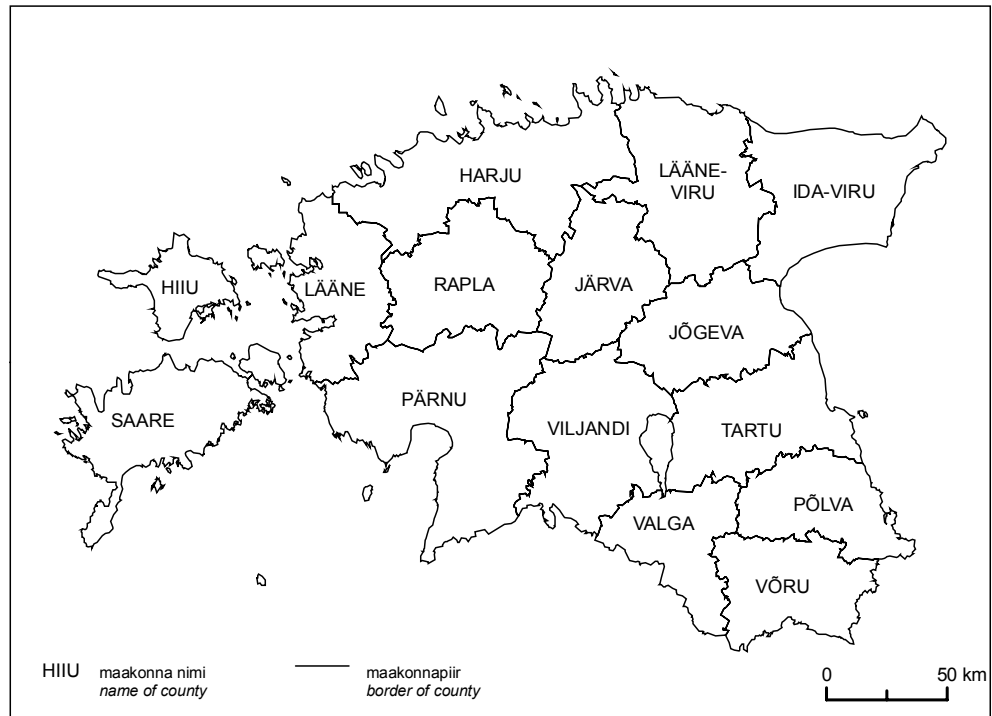
Joonis 2 **Põhinäitajate muutus, 2002, 2006**
 Figure 2 *Change of main indicators, 2002, 2006*

^a Aastad 2001, 2005.
^a Years 2001, 2005.

EESTI ESTONIA

Eesti Vabariigi kogupindala on 45 227,63 km². Maakondade pindalade summa on 43 432,31 km². Rahvaarv on 1 342 409. Eesti pealinn on Tallinn. Eesti territoorium jaguneb 15 maakonnaks. Maakond jaguneb valdadeks ja linnadeks. 2007. aasta 1. jaanuari seisuga oli Eestis 33 linna ja 194 valda.

The total area of the Republic of Estonia is 45,227.63 km². The sum of the areas of counties is 43,432.31 km². The population is 1,342,409. The capital city of Estonia is Tallinn. The territory of Estonia is divided into 15 counties. The county is divided into cities and rural municipalities. As of 1 January 2007, there were 33 cities and 194 rural municipalities in Estonia.

Tabel 1 Haldusjaotus, 2003–2007
Table 1 Administrative division, 2003–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Haldusüksused, 1. jaanuar	241	241	241	227	227	<i>Administrative units, 1 January</i>
linnad	39	39	39	33	33	<i>cities</i>
vallad	202	202	202	194	194	<i>rural municipalities</i>
Asustusüksused, 1. jaanuar						<i>Settlement units, 1 January</i>
vallasisesed linnad	8	8	8	14	14	<i>cities without municipal status</i>
alevid	9	9	9	10	10	<i>towns</i>
alevikud	173	173	173	174	174	<i>small towns</i>
külad	4 431	4 432	4 432	4 433	4 434	<i>villages</i>

Tabel 2 Keskkond, 2001–2005
Table 2 Environment, 2001–2005

	2001	2002	2003	2004	2005	
Õhusaaste paiksetest saasteallikatest, tuhat tonni	190,2	167,1	180,9	161,5	141,1	<i>Pollution of air from stationary sources, thousand tons</i>
Veevõtt, mln m ³	1 493,6	1 436,3	1 620,5	1 772,3	1 577,9	<i>Water extraction, million m³</i>
Veeheide, mln m ³	1 508,6	1 427,2	1 627,4	1 808,2	1 619,7	<i>Water discharge, million m³</i>
Maavarade kaevandamine						<i>Extraction of mineral resources</i>
ehitusliiv, tuhat m ³	867,2	1 380,5	3 715,2	2 256,9	2 070,1	<i>construction sand, thousand m³</i>
ehituskruus, tuhat m ³	457,3	652,0	753,2	874,1	1 157,1	<i>constructional gravel, thousand m³</i>
turvas, tuhat tonni	843,7	1 508,2	1 011,6	764,4	1 073,6	<i>peat dust, thousand tons</i>

Tabel 3 **Maafond, 2002–2006**
 Table 3 *Land stock, 2002–2006*
 (31. detsember — 31 December)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Katastris registreeritud maa, ha	3 123 001,7	3 316 007,8	3 528 044,7	3 636 876,2	3 704 265,1	<i>Land registered in the cadastre, ha</i>
eramaa	2 007 363,9	2 177 800,0	2 298 296,9	2 360 413,4	2 408 699,4	<i>private land</i>
tagastatud maa	1 239 929,6	1 352 335,6	1 423 699,1	1 452 242,8	1 469 050,2	<i>restituted land</i>
ostueesõigusega omandatud maa	505 411,0	534 660,3	564 469,2	584 945,6	606 699,0	<i>land acquired by the right of pre-emption</i>
enampakkumisega omandatud maa	87 755,3	89 141,9	89 754,8	89 809,8	89 992,2	<i>land privatized by auction</i>
erastatud vaba põllumajandusmaa	103 116,7	120 777,1	132 045,4	137 807,8	143 229,4	<i>privatized free agricultural land</i>
erastatud vaba metsamaa	71 151,3	80 885,1	88 328,4	95 607,4	99 728,6	<i>privatized free woodland</i>
munitsipaalmaa	12 302,0	13 656,2	14 819,8	16 643,0	18 258,4	<i>municipal land</i>
riigimaa	1 103 335,8	1 124 551,6	1 214 928,0	1 259 819,8	1 277 307,3	<i>state land</i>

Tabel 4 **Rahvastik, 2002–2007**
 Table 4 *Population, 2002–2007*

	2003	2004	2005	2006	2007	
Rahvaarv, 1. jaanuar	1 356 045	1 351 069	1 347 510	1 344 684	1 342 409	<i>Population, 1 January</i>
mehed	624 961	622 450	620 600	619 299	618 245	<i>males</i>
naised	731 084	728 619	726 910	725 385	724 164	<i>females</i>
0–14-aastased	224 761	215 718	208 110	202 429	199 744	<i>0–14 years</i>
%	16,57	15,97	15,44	15,05	14,88	<i>%</i>
15–64-aastased	915 834	916 316	916 671	916 933	913 296	<i>15–64 years</i>
%	67,54	67,82	68,03	68,19	68,03	<i>%</i>
65-aastased ja vanemad	215 009	218 658	222 405	225 066	229 158	<i>65 years or older</i>
%	15,86	16,18	16,50	16,74	17,07	<i>%</i>
vanus teadmata	441	377	324	256	211	<i>age unknown</i>
%	0,03	0,00	0,02	0,02	0,02	<i>%</i>
	2002	2003	2004	2005	2006	
Elussünnid	13 001	13 036	13 992	14 350	14 877	<i>Live births</i>
Surmad	18 355	18 152	17 685	17 316	17 316	<i>Deaths</i>
Sünnimuse üldkordaja	9,57	9,63	10,37	10,66	11,07	<i>Crude birth rate</i>
Suremuse üldkordaja	13,51	13,41	13,11	12,86	12,89	<i>Crude death rate</i>
Abielud	5 853	5 699	6 009	6 121	6 954	<i>Marriages</i>
Abielulahutused	4 074	3 973	4 158	4 054	3 811	<i>Divorces</i>

Tabel 5 **Haridus, 2002–2006**
 Table 5 *Education, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Alusharidus, 31. detsember						<i>Preprimary education, 31 December</i>
Koolieelsed lasteasutused	596	597	600	609	602	<i>Preschool institutions</i>
Lapsed	49 607	51 327	52 894	54 560	55 948	<i>Children</i>
Üldharidus, õppeaasta alguses						<i>General education, at the beginning of academic year</i>
Päevaõpe						<i>Diurnal study</i>
õppeasutused	636	625	603	598	585	<i>educational institutions</i>
õpilased	200 478	192 570	183 951	173 822	164 024	<i>pupils</i>
gümnaasiumiklassides	35 073	35 600	36 779	36 730	36 125	<i>at gymnasium level</i>
Õhtu- ja kaugõpe						<i>Evening and correspondence study</i>
õhtukoolid	15	15	16	16	16	<i>evening schools</i>
osakonnad päevakoolide juures	20	23	21	19	19	<i>departments at diurnal schools</i>
õpilased	6 223	6 514	6 928	7 141	6 970	<i>pupils</i>
Kutseharidus, õppeaasta alguses						<i>Vocational education, at the beginning of academic year</i>
Õppeasutused	79	71	68	61	54	<i>Educational institutions</i>
Õpilased	28 095	28 183	29 915	29 013	28 651	<i>Students</i>

Tabel 6 Kultuur, 2002–2006
Table 6 Culture, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Rahvaraamatukogud						Public libraries
Rahvaraamatukogud	576	573	564	562	568	Public libraries
Fondi suurus, tuhat arvestusüksust	11 162	11 237	11 316	11 306	11 322	Total stock, thousand library units
Lugejad, tuhat	448,3	449,4	439,8	439,7	411,3	Registered users, thousands
Laenutusi lugeja kohta	29	29	29	27	26	Library units lent per user
Muuseumid						Museums
Muuseumid	190	200	210	209	209	Museums
Fondi suurus, tuhat säilikut	7 250,0	7 579,6	8 099,1	8 393,3	9 107,5	Total collection, thousand museum pieces
Külastajad, tuhat	1 524	1 636	1 726	1 762	1 883	Attendance, thousands

Tabel 7 Tervishoid, 2001–2005
Table 7 Health care, 2001–2005

	2001	2002	2003	2004	2005	
Arstid	4 354	4 236	4 277	4 312	4 294	Physicians
perearstid	557	701	803	818	845	family doctors
Hambaarstid	1 108	1 078	1 127	1 166	1 202	Dentists
Õendustöötajad	8 547	8 716	8 815	8 676	8 845	Medium-level medical personnel
Haiglad	68	51	50	51	54	Hospitals
Ravivoodid	9 320	8 248	8 017	7 850	7 374	Hospital beds
Hospitaliseeritud	270 550	261 297	260 108	258 757	246 523	Inpatients
Arsti ambulatoorsed vastuvõttud, tuhat	8 013,3	7 955,2	8 111,9	8 302,6	8 408,5	Outpatient visits, thousands
perearsti vastuvõttud, tuhat	2 763,5	3 614,7	3 873,3	3 934,6	4 043,3	visits to family doctor, thousands
Arsti koduvisiidid, tuhat	398,5	291,8	223,1	177,8	158,0	Home visits, thousands
perearsti koduvisiidid, tuhat	237,2	248,0	208,6	162,4	148,1	home visits of family doctor, thousands
Hambaarsti vastuvõttud, tuhat	1 824,5	1 726,2	1 631,3	1 658,0	1 634,3	Visits to dentist, thousands

Tabel 8 Sotsiaalne kaitse, 2002–2007
Table 8 Social protection, 2002–2007

	2003	2004	2005	2006	2007	
Pensionärid, 1. jaanuar	370 588	371 299	375 481	375 615	377 133	Pensioners, 1 January
vanaduspensionärid	296 836	294 063	294 736	292 970	291 580	old-age pensioners
invaliidsus-/töövõimetuspensionärid	51 339	55 480	59 174	61 921	65 497	persons receiving disability pension/pension for incapacity for work
Keskmine kuupension, 1. jaanuar, krooni	1 687	1 890	2 090	2 478	2 819	Average monthly pension, 1 January, kroons
	2002	2003	2004	2005	2006	
Toimetulekutoetused						Subsistence benefits
Toetused kokku, tuhat krooni	347 861	325 153	235 023	251 748	192 758	Benefits total, thousand kroons
toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuhat krooni	326 556	308 249	216 794	207 830	135 450	benefits to ensure the subsistence level, thousand kroons
täiendav toimetulekutoetus, tuhat krooni	21 305	16 904	18 230	43 918	57 308	supplementary subsistence benefit, thousand kroons
Rahuldatud taotluste arv toimetulekupiiri tagamiseks	385 705	313 360	214 593	174 406	112 990	Number of applications satisfied to guarantee subsistence level

Tabel 9 Kuritegevus, 2002–2006
Table 9 Crime, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud kuriteod	53 293	53 595	53 048	52 916	48 317	Recorded criminal offences
I astme kuriteod	1 634	2 976	2 804	2 884	2 491	1st degree offences
tapmine, mõrv	155	168	105	113	91	manslaughter, murder
vägistamine	84	107	121	159	100	rape
vargus	34 501	34 675	31 768	30 036	25 939	larceny
Avastatud kuriteod	18 065	20 266	23 853	27 964	26 932	Cleared criminal offences
Kuritegude tõttu hukkunud inimesed	518	579	408	348	330	People perished due to offences
Kuritegudega tekitatud kahju, miljonit krooni	1 409	965	718	789	481	Damage due to offences, million kroons

Tabel 10 Tööturg, 2002–2006
Table 10 Labour market, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
15–74-aastased hõiveseisundi järgi						Population aged 15–74 by labour status
Töõjõud	652 700	660 500	659 100	659 600	686 800	Labour force
hõivatud	585 500	594 300	595 500	607 400	646 300	employed persons
töötud	67 200	66 200	63 600	52 200	40 500	unemployed persons
Mitteaktiivsed	394 400	387 400	388 700	389 000	362 300	Inactive persons
Tööealised kokku	1 047 200	1 047 800	1 047 800	1 048 600	1 049 100	Working-age persons total
Töõjõus osalemise määr, %	62,3	63,0	62,9	62,9	65,5	Labour force participation rate, %
Tööhõive määr, %	55,9	56,7	56,8	57,9	61,6	Employment rate, %
Töötuse määr, %	10,3	10,0	9,7	7,9	5,9	Unemployment rate, %
Registreeritud töötus						Registered unemployment
Registreeritud töötud	41 510	38 156	32 247	26 039	15 399	Registered unemployed persons
Registreeritud töötute osatähtsus 16-aastaste kuni pensioniealiste hulgas, %	5,1	4,7	3,9	3,1	1,8	Proportion of registered unemployed persons in population aged 16 until pension age, %

Tabel 11 Palk, 2002–2006
Table 11 Wages and salaries, 2002–2006
(krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Keskmine brutokuupalk	6 144	6 723	7 287	8 073	9 407	Average monthly gross wages

Tabel 12 Leibkonnaliikme keskmine kuusissetulek ja -väljaminek, 2002–2006
Table 12 Average monthly income and expenditure per household member, 2002–2006
(krooni — kroons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Netosissetulek	2 500	2 789	3 029	3 476	4 343	Disposable income
palgatööst	1 612	1 786	1 957	2 294	2 860	from wages and salaries
Väljaminek	2 465	2 540	2 799	3 189	3 712	Expenditure
toidule ja alkoholivabadele jookidele	752	754	791	844	919	on food and non-alcoholic beverages
eluasemele	388	402	432	480	566	on housing

Tabel 13 Sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades, 2000–2004
Table 13 Gross domestic product (GDP) at current prices, 2000–2004

	2000	2001	2002	2003	2004	
SKP turuhindades, miljonit krooni	95 491,0	108 218,3	121 372,2	132 904,0	146 693,8	<i>GDP at market prices, million kroons</i>
Lisandväärtus kokku, miljonit krooni	85 244,6	96 701,1	107 922,3	118 339,0	130 601,6	<i>Value added, million kroons</i>
primaarsektor	4 150,9	4 540,3	4 514,7	4 352,9	4 980,7	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	23 715,3	27 425,5	30 673,2	33 858,3	36 739,5	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	57 378,4	64 735,3	72 734,5	80 127,8	88 881,4	<i>tertiary sector</i>
Neto-tootemaksud, miljonit krooni	10 246,3	11 517,2	13 449,9	14 565,0	16 092,1	<i>Net taxes on product, million kroons</i>
SKP elaniku kohta, krooni	69 726	79 333	89 333	98 189	108 719	<i>GDP per capita, kroons</i>
Sektori osatähtsus lisandväärtuses, %						<i>Share of value added, %</i>
primaarsektor	4,9	4,7	4,2	3,7	3,8	<i>primary sector</i>
sekundaarsektor	27,8	28,4	28,4	28,6	28,1	<i>secondary sector</i>
tertsiaarsektor	67,3	66,9	67,4	67,7	68,1	<i>tertiary sector</i>

Tabel 14 Kohalikud eelarved, 2002–2006
Table 14 Local budgets, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Tulud, tuhat krooni	12 469 322	11 694 646	12 852 477	14 663 759	18 094 316	<i>Revenue, thousand kroons</i>
Kulud, tuhat krooni	12 105 586	12 208 744	13 077 289	15 018 930	17 845 895	<i>Expenditure, thousand kroons</i>
Tulud elaniku kohta, krooni	9 178	8 640	9 525	10 894	13 468	<i>Revenue per capita, kroons</i>
Kulud elaniku kohta, krooni	8 910	9 020	9 692	11 157	13 283	<i>Expenditure per capita, kroons</i>

Tabel 15 Ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, 2002–2006
Table 15 Entrepreneurs, non-profit associations and foundations, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Registreeritud objektid, 31. detsember	97 496	104 725	111 957	119 422	130 418	<i>Registered units, 31 December</i>
Ettevõtjad	79 220	84 786	90 026	96 012	105 537	<i>Entrepreneurs</i>
füüsilisest isikust ettevõtjad	20 563	21 464	21 830	21 671	20 642	<i>sole proprietors</i>
äriühingud	58 301	62 957	67 808	73 926	84 458	<i>commercial undertakings</i>
välismaa äriühingute filiaalid	356	365	388	415	437	<i>branches of foreign companies</i>
Mittetulundusühingud	17 774	19 369	21 293	22 721	24 164	<i>Non-profit associations</i>
Sihtasutused	502	570	638	689	717	<i>Foundations</i>

Tabel 16 Ettevõtete majandusnäitajad, 2001–2005
Table 16 Financial statistics of enterprises, 2001–2005
 (aasta lõpul, tuhat krooni — at end-year, thousand kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Bilansimaht	133 214 774	149 827 339	176 333 350	215 407 568	251 077 016	<i>Balance sheet total</i>
Realiseerimise netokäive	187 582 878	209 508 049	226 633 481	267 707 081	311 799 215	<i>Net sales</i>
Puhaskasum (-kahjum)	5 799 354	11 709 388	15 513 104	16 818 729	20 409 053	<i>Net profit (loss)</i>

Tabel 17 Tööstus, 2001–2005
Table 17 Industry, 2001–2005
(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Tööstustoodang	60 371	68 116	76 177	86 121	96 615	Industrial production
jaotatud maakonniti	53 529	59 445	67 653	77 089	86 180	distributed by counties
maakonniti jaotamata	6 842	8 671	8 524	9 032	10 435	not distributed by counties
Tööstustoodangu müük	59 915	67 848	76 018	85 630	96 252	Sales of industrial production
jaotatud maakonniti	53 111	59 240	67 515	76 639	85 831	distributed by counties
maakonniti jaotamata	6 804	8 608	8 503	8 991	10 421	not distributed by counties
Tööstustoodangu müük mitteresidentidele	28 191	31 516	36 042	41 443	47 818	Sales of industrial production to nonresidents
jaotatud maakonniti	26 132	29 035	33 834	39 208	45 093	distributed by counties
maakonniti jaotamata	2 059	2 481	2 208	2 235	2 725	not distributed by counties

Tabel 18 Põllumajandus põllumajanduslikes majapidamistes, 2002–2006
Table 18 Agriculture in the agricultural holdings, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Põllukultuuride külvipind, ha	584 766	513 135	491 374	556 530	534 782	Sown area of field crops, ha
teravili	258 926	263 007	260 820	281 935	280 101	cereals
kaunvili	2 371	4 449	4 345	4 440	4 625	legumes
raps, rüps	32 855	46 328	50 365	46 646	62 492	rape
kartul	13 676	14 027	13 150	11 007	8 558	potatoes
avamaaköögivili	2 415	2 320	2 438	1 932	1 755	open-field vegetables
Põllukultuuride kogusaak, t						Total yield of field crops, tons
teravili	524 045	505 452	607 799	759 699	618 967	cereals
kaunvili	5 015	5 032	3 287	5 690	5 542	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	63 865	69 235	68 597	83 067	84 609	rape seed
kartul	180 453	202 244	136 307	167 110	114 557	potatoes
avamaaköögivili	23 245	45 818	33 664	36 754	32 741	open-field vegetables
Põllukultuuride saagikus, kg/ha						Average field crop yield, kg per ha
teravili	2 024	1 922	2 330	2 695	2 210	cereals
kaunvili	2 115	1 131	757	1 282	1 198	legumes
rapsi-, rüpsiseeme	1 944	1 494	1 362	1 781	1 354	rape seed
kartul	13 195	14 418	10 366	15 182	13 386	potatoes
avamaaköögivili	9 625	19 749	13 808	19 024	18 656	open-field vegetables
Loomad aasta lõpul, tuhat						Number of livestock, at end-year, thousands
veised	251,5	253,7	249,4	247,2	242,5	cattle
lehmad	114,5	115,2	116,1	111,8	107,4	cows
sead	338,2	340,9	339,2	343,8	343,2	pigs
lambad ja kitsed	30,9	31,5	39,6	48,8	61,7	sheep and goats
Loomakasvatustoodang, t						Animal production, tons
Liha	67 198	67 040	70 613	66 875	68 921	Meat
veiseliha	15 771	12 905	14 875	13 358	14 513	beef
sealiha	39 703	39 376	40 641	39 435	41 464	pork
Piim	606 923	606 583	650 423	667 621	687 477	Milk

Tabel 19 Metsamajandus, 2002–2006
Table 19 Forestry, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Metsaraie raiedokumentide alusel						Gross felling based on felling documentation
Raiepindala, ha	128 364	122 549	132 097	129 721	101 414	Felling area, ha
Raiemaht, tuhat m ³	7 558,7	7 810,6	7 632,8	5 124,6	5 899,1	Felling outturn, thousand m ³
Metsa uuendamine, ha	10 004,4	11 307,3	10 550,7	8 184,0	8 348,8	Reforestation, ha
Kahjustatud puistud, 31. detsember, ha	21 779,6	13 574,8	11 180,9	39 932,4	17 088,8	Damaged forest stands, 31 December, ha
Hukkunud puistud, ha	5 637,2	2 418,3	2 799,5	4 393,6	3 483,1	Destroyed forest stands, ha

Tabel 20 Investeeringud põhivarasse, 2001–2005
Table 20 Investments in fixed assets, 2001–2005

(jooksevhinnad, miljonit krooni — current prices, million kroons)

	2001	2002	2003	2004	2005	
Investeeringud põhivarasse	13 428,4	16 727,7	17 504,9	17 656,9	20 138,5	Investments in fixed assets

Tabel 21 Ehitus, 2002–2006
Table 21 Construction, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Kasutusse lubatud eluruumid						Dwelling completions
Eluruumide arv	1 135	2 435	3 105	3 928	5 068	Number of dwellings
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	420	816	1 098	1 019	1 098	in one-family, two-family and terraced houses
Eluruumide pind, tuhat m ²	112,7	217,0	277,1	325,6	392,0	Floor area, thousand m ²
ühepere-, kahepere- ja ridaelamutes	65,7	111,3	153,9	149,2	159,5	in one-family, two-family and terraced houses
Kasutusse lubatud mitteeluhooned						Non-residential building completions
Mitteeluhoonete arv	482	1 555	1 549	1 282	1 570	Number of buildings
Kasulik pind, tuhat m ²	400,0	639,2	952,5	743,9	896,6	Useful floor area, thousand m ²
Kubatuur, tuhat m ³	2 404,3	3 766,7	5 874,5	4 365,9	5 797,7	Cubic capacity, thousand m ³

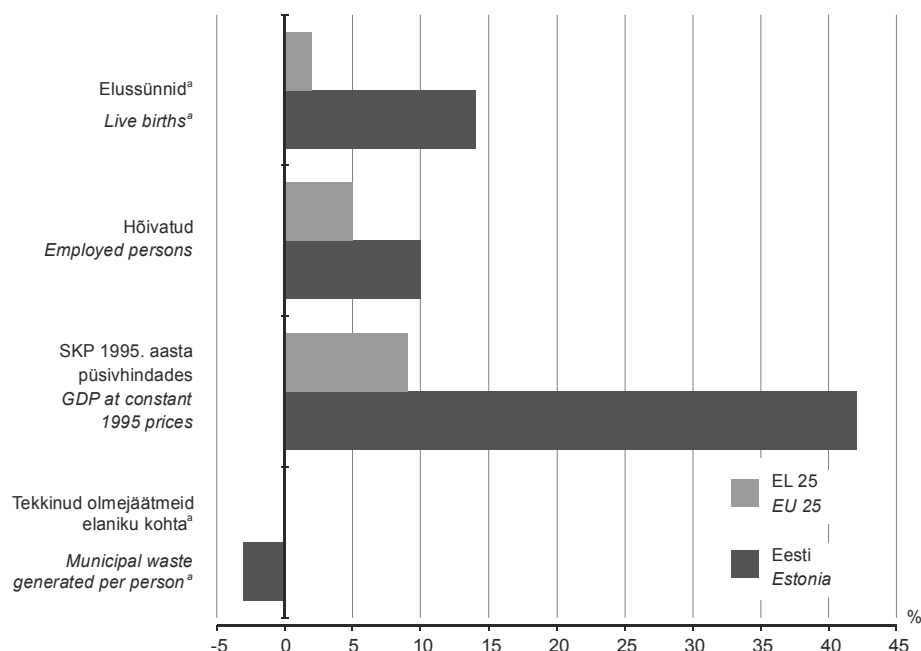
Tabel 22 Majutus, 2002–2006
Table 22 Accommodation, 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006	
Majutuskohad	420	543	609	784	951	Accommodation establishments
Toad	10 845	12 445	14 953	16 610	17 811	Rooms
Voodid	22 849	27 487	32 899	38 088	40 850	Beds
Tubade täitumus, %	45	47	47	48	47	Room occupancy rate, %
Voodikohtade täitumus, %	35	40	40	40	39	Bed occupancy rate, %
Majutatud	1 401 627	1 561 501	1 922 126	2 072 586	2 259 087	Tourists
puhkusereisil, %	62	57	61	62	62	on holiday, %
tööreisil, %	33	31	26	25	25	on business, %
Ööbimised	2 695 669	3 084 433	3 757 715	4 111 577	4 543 330	Nights spent
Eesti elanikud	698 081	816 560	1 010 909	1 129 118	1 522 963	residents of Estonia

Tabel 23 **Transport ja side, 2002–2006**
Table 23 *Transport and communication, 2002–2006*

	2002	2003	2004	2005	2006	
Maanteed, km						Roads, km
Riigimaanteed	16 442	16 452	16 459	16 470	16 479	National roads
põhimaanteed	1 430	1 591	1 601	1 601	1 601	main roads
tugimaanteed	2 535	2 379	2 380	2 385	2 391	basic roads
kõrvalmaanteed	12 435	12 439	12 435	12 438	12 441	secondary roads
rambid ja ühenduste	42	43	43	46	46	ramps and connecting roads
Kohalikud maanteed	18 078	18 750	18 507	18 463	17 649	Local roads
Erateed	8 289	8 861	9 459	10 276	11 868	Private roads
Metskondade teed	6 182	6 141	6 523	6 835	6 874	Forest district roads
Muud teed	3 892	3 436	2 720	1 979	1 662	Other roads
Liiklusvahendid						Vehicles
Sõiduautod	400 697	433 982	471 183	493 780	554 012	Passenger cars
eravaldues	324 255	341 422	361 056	369 041	399 349	private
Autobussid	5 306	5 364	5 284	5 194	5 378	Buses
eravaldues	1 164	1 186	1 176	1 047	1 036	private
Veoa autod	80 179	83 430	85 732	86 201	92 860	Lorries
eravaldues	33 263	33 160	32 491	30 866	30 833	private
Liiklusõnnetused						Traffic accidents
Arv	2 164	1 931	2 244	2 341	2 584	Number
Hukkunud	223	164	170	169	204	Persons killed
Vigasaanud	2 868	2 539	2 875	3 028	3 507	Persons injured
Telekommunikatsioon						Telecommunication
Põhitelefoniiniid üldises telefonivõrgus	476 613	463 673	462 411	455 354	472 146	Main telephone lines in general telephone network
Tarbijaliinid	446 014	432 948	460 143	453 242	470 167	Subscriber lines
Taksofonid	2 466	2 348	2 268	2 112	1 979	Pay phones
Postiasutused						Post offices
Postkontorid	426	395	395	389	386	Local post offices
Postkastid	3 680	3 735	3 741	3 785	3 623	Letter boxes

Joonis 1 **Põhinäitajate muutus, 2002, 2006**
Figure 1 *Change of main indicators, 2002, 2006*

^a Aastad 2001, 2005.

^a Years 2001, 2005.

SELGITUSI ESITATUD ANDMETE KOHTA

Haldusjaotus	<p>Allikas: Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu ning vallasiseste linnade, alevite, alevike ja külade nimistu.</p> <p>Haldusjaotus on esitatud 2007. aasta 1. jaanuari seisuga. 2005. aastal muutus Järva ja Lääne-Viru maakonna piir.</p> <p>Eesti territooriumi haldusjaotus on Eesti territooriumi jaotus maakondadeks, linnadeks ja valdadeks.</p> <p><u>Haldusüksus</u> — haldusjaotusel põhinev, seaduse ja teiste õigusaktidega kindlaks määratud staatus, nime ja piiridega üksus, mille territooriumi ulatuses teostatakse riiklikku või omavalitsuslikku haldamist.</p> <p><u>Asustusüksused</u> — asula ja asum. Vald jaguneb asulateks, milleks on külad, alevikud, alevid ja vallasisesed linnad.</p>
Pindala	<p>Allikas: Maa-amet. Andmed 2007. aasta 1. jaanuari seisuga.</p> <p>Eesti pindala kokku on ilma Peipsi järve Eestile kuuluva osa ja Võrtsjärve pindalata.</p>
Maakonnakeskuse kaugus Tallinnast	<p>Allikas: Maanteeamet. Andmed 2003. aasta 30. juuli seisuga.</p> <p><u>Maakonnakeskuse kaugus Tallinnast</u> on arvestatud maavalitsuse asukohast mööda lühimat riigimaanteed ja veeteed Tallinna Toompeale. Veeteede pikkus on kahe punkti vaheline kaugus mööda sirgjoont.</p>
Keskkond	<p>Allikas: Statistikaamet.</p> <p><u>Kruus</u> — mitmekomponendiline purdsetend, milles on üle 5 mm läbimõõduga osakesi rohkem kui 35%. Kasutusala järgi jaotub kruus ehituskruusaks ja täitematerjalina kasutatavaks kruusaks, mida kasutatakse lõimisest ja tugevuslikest omadustest lähtuvalt.</p> <p><u>Liiv</u> — mitmekomponendiline purdsetend, milles on üle 5 mm läbimõõduga osakesi vähem kui 35%. Liiv jaotub kasutusala järgi lähtuvalt tehnoloogiliseks liivaks, mille kasutusala lähtub selle keemilisest koostisest; ehitusliivaks ja puiste- ning täitematerjaliks, mida kasutatakse lõimisest või nii lõimisest kui koostisest lähtuvalt.</p> <p><u>Maavara</u> — looduslik kivim, setend, vedelik või gaas, mille omadused või lasundi lasumistingimused ja omadused vastavad kehtestatud nõuetele ning mille lasund või selle osa on majandusliku tähtsuse tõttu keskkonnaregistris arvele võetud (Eesti Vabariigi maapõueseadus RT I 2004, 84, 572).</p> <p><u>Paikne saasteallikas</u> — püsiva asukohaga üksik saasteallikas, k.a teatud aja järel teisaldatav saasteallikas, või ühel territooriumil asuvate saasteallikate grupp.</p> <p><u>Turvas</u> — ebatäielikult lagunenu taimejäänustest koosnev setend, mille mineraalainete sisaldus ei ületa 35% kuivaine massist. Turvas jaotub kasutusala järgi lähtuvalt hästilagunenud turbaks, mida kasutatakse kütteks, väetiste ja kompostide valmistamiseks ning meditsiinis, ja vähelagunenud turbaks, mida kasutatakse aianduses, loomakasvatuses allapanuks ning absorbeerivate materjalide tootmiseks.</p> <p><u>Veeheide</u> — heitvee juhtimine suublasse.</p>
Maafond	<p>Allikas: Maa-amet. Andmed 31. detsembri seisuga.</p> <p><u>Maakataster (kataster)</u> — andmekogu, mis koosneb maaregistrist koos katastrikaartidega ja katastriarhiivist.</p>
Rahvastik	<p>Allikas: Statistikaamet. Andmed põhinevad 2000. aasta rahvaloendusel ja jooksva rahvastikuarvestusel.</p> <p><u>Abielud</u> — esitatakse mehe elukoha järgi.</p> <p><u>Elussünd</u> — elusalt sündinud lapse ilmaletoomine, st elutunnustega lapse sünd sõltumata raseduse kestusest.</p> <p><u>Suremuse üldkordaja</u> — surmajuhtumite arv aasta jooksul 1000 aastakeskmise elaniku kohta.</p> <p><u>Sündimuse üldkordaja</u> — elussündide arv aasta jooksul 1000 aastakeskmise elaniku kohta.</p> <p><u>Vanus</u> — eluaastate arv täisaastates vaadeldaval ajahetkel, st vanus viimasel sünnipäeval.</p>
Haridus	<p>Allikas: Statistikaamet.</p>

Alusharidus — teadmiste, oskuste, vilumuste ja käitumisharjumiste kogum, mis loob eeldused edukaks edasijõudmiseks igapäevaelus ja koolis.

Koolieelne lasteasutus — koolieast noorematele lastele hooldus ja alushariduse omandamist võimaldav õppeasutus.

Kutseharidus — seadusega sätestatud kutse-, eriala- ja ametialane formaalõpe, mida korraldavad õppe kvaliteedinõudeid täitvad kutseõppeasutused ning üldhariduskoolide juures asuvad kutseõppeosakonnad.

Üldharidus — teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtuste ning käitumisharjumiste süsteem, mis võimaldab inimesel kujuneda pidevalt arenevaks isiksuseks, kes on suuteline elama väärikalt, austama iseennast, oma perekonda, kaasinimesi ja loodust, valima ning omandama talle sobivat elukutset, tegutsema loovalt ning kandma kodanikuvastutust.

Kultuur

Allikas: Statistikaamet.

Alates 2003. aastast ei kajastu Võru maakonna muuseumikülastajate andmetes Suure-Munamäe vaatetorni külastajate arv, sest vaatetorn ei kuulu enam Võrumaa muuseumi koosseisu.

Fond ehk kogu — kõik teavikud (raamatud, ajalehed, ajakirjad, helikandjad jne), mida raamatukogu oma kasutajale pakub. Hõlmab nii kohapeal hoitavaid kui ka kaugressursina kasutatavaid teavikuid, mida on õigus teatud ajavahemikul kasutada.

Laenus — raamatukogu teaviku vahendamine lugejale ajutiseks kasutamiseks. Hõlmab ka laenukäitaja pikendamisi ja registreeritud laenusi kohalikes asutustes.

Lugeja/kasutaja — isik, kes on raamatukogus registreeritud, kasutamaks selle kogu või teenuseid raamatukogu hoones või väljaspool. Kui lugeja kasutab raamatukogu mitut osakonda, arvestatakse teda ühe lugejana.

Rahvaraamatukogu — universaalse fondiga üldkasutatav raamatukogu, mis teenindab tasuta kogu piirkonna elanikke või eri kasutajarühmi, nagu hoolekandeesutustes ja kinnipidamiskohtades viibivaid inimesi.

Tervishoid

Allikas: Statistikaamet.

Arsti ambulatoorne vastuvõtt — meditsiiniabi (tervishoiuteenust) vajava isiku pöördumine arsti poole tema vastuvõtuajal.

Haigla — asukoha, ehitise, administratiivse korralduse ja personali suhtes kehtestatud nõuetele vastav meditsiinasutus ööpäevaseks statsionaarse arstiabi andmiseks. Haiglad võivad anda ka ambulatoorset ja päevastatsionaarset arstiabi.

Hospitaliseeritu — statsionaarsele ravile võetud patsient, tavaliselt vähemalt üheks ööpäevaks.

Õendustöötaja — õde, ämmaemand ja velsker (isik, kes on läbinud vähemalt 3-aastase õendusala baaskursuse).

Sotsiaalne kaitse

Allikad: Pensionärid ja keskmine kuupension — Sotsiaalkindlustusamet, toimetulekutoetused — Sotsiaalministeerium.

Pensionäride arv ja keskmine kuupension on esitatud 1. jaanuari seisuga.

Toimetulekutoetus — riigi abi puudusekannatajale, mida maksab kohalik omavalitsus. Hõlmab toimetulekupiiri tagamise toetust ja lisatoetust.

Töövõimetus pension — kuni vanaduspensioni ikka jõudnud isikute pension, kes on vähemalt 16-aastased ja kes on tunnistanud püsivalt töövõimetuks.

Vanaduspension — nende isikute pension, kellel on vähemalt 15-aastane Eestis omandatud pensionistaaž ja kes on jõudnud vanaduspensioni ikka.

Kuritegevus

Allikas: Politseiamet.

Avastatud kuritegu — kuritegu, mille toimepannud isik(ud) on välja selgitatud.

Esimese astme kuritegu — süütegu, mille eest on karistusseadustikus raskeima karistusena ette nähtud tähtajaline vangistus üle viie aasta, eluaegne vangistus või sundlõpetamine (kriminaalkoodeks — üle 8 aasta).

Kuritegu — karistusseadustikus sätestatud süütegu, mille eest on füüsilisele isikule põhikaristusena ette nähtud rahaline karistus või vangistus ja juriidilisele isikule rahaline karistus või sundlõpetamine.

Tööturg	<p>Allikas: Statistikaamet. Eesti tööjõu-uuring.</p> <p><u>Majanduslikult aktiivne rahvastik ehk tööjõud</u> — isikud, kes soovivad töötada ja on võimelised töötama (hõivatute ja töötute summa).</p> <p><u>Majanduslikult passiivne ehk mitteaktiivne rahvastik</u> — isikud, kes ei soovi töötada või ei ole selleks võimelised.</p> <p><u>Tööealine rahvastik</u> — rahvastiku majandusliku aktiivsuse uurimisel aluseks võetavas ehk tööjõu-uuringu objektiks olevas vanusevahemikus rahvastik (15–74-aastased).</p> <p><u>Tööhõive määr</u> — hõivatute osatähtsus tööealises rahvastikus.</p> <p><u>Tööjõus osalemise määr (aktiivsuse määr)</u> — tööjõu osatähtsus tööealises rahvastikus.</p> <p><u>Töötaja ehk (tööga) hõivatatu</u> — isik, kes uuritava perioodil</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) töötas ja sai selle eest tasu kas palgatöötajana, ettevõtjana või vabakutselisena; 2) töötas otsese tasuta pereettevõttes või oma talus; 3) ajutiselt ei töötanud. <p><u>Töötutu</u> — isik, kelle puhul on üheaegselt täidetud kolm tingimust:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) on ilma tööta (ei tööta mitte kusagil ega puudu ajutiselt töölt); 2) on töö leidmisel valmis kohe (kahe nädala jooksul) tööd alustama; 3) otsib aktiivselt tööd. <p><u>Töötuse määr ehk tööpuuduse määr</u> — töötute osatähtsus tööjõus.</p>
Registreeritud töötus	<p>Allikas: Tööturuamet.</p> <p>Registreeritud töötud aruandekuule järgneva kuu 1. kuupäeval, aastaandmed on kuuandmete aritmeetilised keskmised.</p> <p><u>Registreeritud töötutu</u> — 16-aastane kuni vanaduspensioniealine isik, kes ei tööta, on töötuna arvele võetud Tööturuameti piirkondlikus struktuuriüksuses ja otsib tööd. Töötutu otsib tööd, kui ta täidab individuaalset tööotsimiskava ning on valmis sobiva töö vastu võtma ja kohe tööle asuma.</p>
Palk	<p>Allikas: Statistikaamet.</p> <p>Hõlmatud on töölepingu, teenistuslepingu ja avaliku teenistuse seaduse alusel töötajad.</p> <p><u>Keskmine brutokuupalk</u> — tasu tegelikult töötatud aja eest ja tasu mittetöötatud aja eest, mille summa on jagatud täistööajale taandatud töötajate keskmise arvuga.</p>
Leibkonna elujärg	<p>Allikas: Statistikaamet. Leibkonna eelarve uuring.</p> <p><u>Leibkond</u> — ühises põhieluruumis (ühisel aadressil) elavate isikute rühm, kes kasutab ühiseid raha- ja/või toiduressursse ja kelle liikmed ka ise tunnistavad end ühes leibkonnas olevaks. Leibkonna võib moodustada ka üksikisik.</p> <p><u>Netosissetulek</u> — rahaline ja mitterahaline netosissetulek palgatöö eest ning põllumajandusliku ja mittepõllumajandusliku individuaalse töise tegevuse eest, omanditulu, pension ja mitmesugused sotsiaaltoetused, abiraha, stipendium ja muu tulu.</p> <p><u>Sissetulek palgatööst</u> — töötasu (palk, avanss, preemia) põhitöökohast ja kohakaasluusest, puhkusetasu ilma tulumaksuta.</p>
Sisemajanduse koguprodukt	<p>Allikas: Statistikaamet.</p> <p><u>Regionaalne sisemajanduse koguprodukt (regionaalne SKP ehk RSKP) turuhindades</u> — regionaalne lisandväärtus pluss regionaliseeritud neto-tootemaksud (tootemaksude ja subsiidiumide vahe). Piirkondade RSKPde summa turuhindades võrdub riigi SKPga turuhindades.</p> <p><u>Regionaalne lisandväärtus</u> — regiooni residendist majandusüksuste (ettevõtete, asutuste, organisatsioonide või nende struktuuriüksuste) tootmisprotsessis lisandunud väärtus (toodang miinus vahetarbimine).</p> <p>Maakondliku SKP kasutamisel peab arvestama, et Statistikaamet korrigeerib regulaarselt sellele aastale eelneva nelja aasta sisemajanduse koguprodukti aegridu. Kogumiku trükkimineku ajaks ei olnud 2007. aastal tehtav korraline korrektsioon veel lõpetatud.</p>
Kohalikud eelarved	<p>Allikas: Rahandusministeerium. Kuustatistika andmed.</p>

	<p>Tulu ja kulu elaniku kohta on arvatud aastakeskmist rahvaarvu kasutades.</p> <p>Alates 2003. aastast kehtestati uus kontoplaan omavalitsusüksuste eelarvete tulude ja kulude liigendamisel ja seepärast ei ole kogumikus esitatud kohalike eelarvete 2003.–2006. aasta andmed varasematega võrreldavad.</p>
Majandusüksused	<p>Allikas: Registrate ja Infosüsteemide Keskus. Andmed 31. detsembri seisuga.</p> <p><u>Ettevõtja</u> — füüsiline isik, kes pakub oma nimel tasu eest kaupu või teenuseid ning kaupade müük või teenuste osutamine on talle püsivaks tegevuseks, ning seaduses sätestatud äriühing, välismaa äriühingu filiaal.</p> <p><u>Äriühingud</u> — täisühingud, usaldusühingud, osaühingud, aktsiaseltsid ja tulundusühistud.</p>
Ettevõtete majandusnäitajad	<p>Allikas: Statistikaamet. Andmed aasta lõpu seisuga.</p> <p>Esitatud on 20 või enama hõivatuga ettevõtete andmed.</p> <p><u>Bilansimaht</u> — käibevara pluss finantsvara pluss põhivara võrdub lühiajalised kohustused pluss pikaajalised kohustused pluss omakapital.</p> <p><u>Puhaskasum</u> — aruandeaasta puhaskasum (-kahjum) on kasumiaruande kõigi tulusummade ja kõigi kulusummade vahe.</p> <p><u>Realiseerimise netokäive</u> — kõikide nii põhi- kui ka kõrvaltegevusena valmistatud toodete, teenuste ja kaupade müügist saadud või saadaolev müügitulu, mis ei sisalda käibemaksu ega aktsiise.</p>
Tööstus	<p>Allikas: Statistikaamet.</p> <p>Esitatud on riigi- ja munitsipaaletevõtete ning 20 või enama hõivatuga eraettevõtete andmed. Valikuuringuga uuritud ettevõtete andmed ei ole maakonniti esitatud.</p> <p><u>Jooksev hinnad</u> — vaadeldaval ajavahemikul kehtivad hinnad.</p> <p><u>Tööstustoodang</u> — tööstustoodangu müük pluss/miinus valmistoodangu laojäägi muutus.</p> <p><u>Tööstustoodangu müük</u> — ettevõtetes valmistatud ja arvestusperioodil realiseeritud (müüdnud) ja ostjale üleantud või talle lähetatud toodangu ning tööstusliku iseloomuga teenuse maksumus, sõltumata raha laekumise ajast.</p> <p><u>Müük mitteresidentidele</u> — müügitulus sisalduv toodete, kaupade ja teenuste müük mitteresidentidele (välismaal registreeritud juriidilistele isikutele või alaliselt väljaspool Eestit elavatele füüsilistele isikutele). Enne Euroopa Liiduga liitumist kasutati mõistet tööstustoodangu eksport.</p>
Põllumajandus	<p>Allikas: Statistikaamet. 2004. aasta andmed on korrigeeritud.</p> <p>Esitatud on põllumajanduslike majapidamiste andmed.</p> <p><u>Põllumajanduslik majapidamine</u> — ühtse tehnilise ja majandusliku juhtimisega tootmisüksus, kus toodetakse põllumajandussaadusi ja</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kus on vähemalt üks hektar kasutatavat põllumajandusmaad või 2) kus on vähem kui üks hektar kasutatavat põllumajandusmaad ja kus toodetakse põllumajandussaadusi peamiselt müügiks või mille majanduslik suurus on üks Euroopa suurusühik (ESÜ) või rohkem. <p><u>Euroopa suurusühik</u> — vastab standardkogutulu väärtusele 1200 eurot (18 768 krooni).</p> <p><u>Standardkogutulu</u> — majapidamises toodetud põllumajandustoodangu väärtuse ja selle tootmiseks tehtud erikulutuste vahe, mis arvutatakse põllumajanduskultuuride kasvupinnast, loomade arvust ja standardkogutulu koefitsientidest lähtudes.</p>
Metsamajandus	<p>Allikas: Statistikaamet.</p>
Investeeringud põhivarasse	<p>Allikas: Statistikaamet.</p> <p>Esitatud on 20 või enama hõivatuga ettevõtete andmed.</p> <p><u>Investeeringud põhivarasse</u> — vaadeldaval ajavahemikul soetatud ehitiste, maa, masinate, seadmete, transpordivahendite, sisseseade ja muu inventari maksumus; uusehituse ning olemasoleva põhivara laiendamise, rekonstrueerimise ja renoveerimise puhul ka tehtud tööde maksumus; investeeringud immateriaalsesse põhivarasse ja väärisesemetesse.</p>
Ehitus	<p>Allikas: Ehitisregister.</p>

Ehitise kasutusluba — kohaliku omavalitsuse nõusolek selle kohta, et valminud ehitis või selle osa vastab ehitisele ettenähtud nõuetele ja seda võib kasutada vastavalt kavandatud otstarbele.

Eluruum — alaliseks elamiseks sobiv ühepereelamu, kahepere- või ridaelamu sektsioon või korter, mis koosneb ühest või mitmest toast ja vastab sanitaartechnilistele nõuetele.

Eluruumi pind — kompaktse, funktsionaalselt ühendatud ja elamiseks vajaliku ning sobiva elamispinna (tubade pind) ja abiruumide (köök, esik, WC, pesemisruum, vannituba, hall, garderoob, panipaik, sisseehitatud seinakapp, veranda, sahv, vahe- ja vaheruum jm) põrandapinna summa.

Hoone — maapinnaga püsikindlalt ühendatud, katuse, välispiirete ja siseruumiga ehitis.

Majutus

Allikas: Statistikaamet.

Majutuskoht — koht, kus külastajatele pakutakse ööbimisvõimalust toas või muus majutusüksuses.

Majutuskohas majutatu — turist ehk ööbiv külastaja, kes ööbib vähemalt ühe öö kollektiivmajutuse kohas.

Transport ja side

Allikas: Statistikaamet.

Hukkunu — inimene, kes suri liiklusõnnetuse sündmuskohal või liiklusõnnetuses saadud vigastuse tõttu 30 päeva jooksul pärast liiklusõnnetust.

COMMENTS ON PRESENTED DATA

Administrative division *Source: The list of administrative units and the list of cities without municipal status, towns, small towns and villages.*

The administrative division has been presented as of 1 January 2007. In 2005 the borders of Järva and Lääne-Viru Counties changed.

The administrative division of the territory of Estonia is the division of the territory of Estonia into counties, cities and rural municipalities.

Administrative unit — a unit based on the administrative division, the status, name and boundaries of which are determined by law and other legislation, and in the territory of which state or local government administration is carried out.

Settlement units — settlements and urban regions. A rural municipality is divided into settlements which are villages, small towns, towns and cities without municipal status.

Area

Source: the National Land Board. Data as of 1 January 2007.

The total area of Estonia is the area without the part of Lake Peipsi that belongs to Estonia and the area of Lake Võrtsjärv.

Distance of the county centre from Tallinn

Source: the Estonian Road Administration. Data as of 30 July 2003.

The distance of the county centre from Tallinn has been calculated from the location of the County Government of the respective county to Toompea in Tallinn along the shortest state road and waterway. The length of the waterway is the distance between two points along the straight line.

Environment

Source: Statistics Estonia.

Gravel — a detrital deposit with several components, which contains at least 35% of fractions with the diameter of over 5 mm. By the field of use gravel can be divided into construction gravel and filling gravel.

Mineral resource — natural rock, sediment, liquid or gas, the qualities or conditions of which and the qualities of the deposit's bedding are in accordance with the validated requirements and the deposit of which or its part is registered in the inventory of the environmental register because of its economic value (Earth's Crust Act RT I 2004, 84, 572).

Peat — a deposit from incompletely decomposed plant remains, which contains mineral matters up to 35% of the dry ingredient mass. By the field of use peat can be divided into peat for fuels and fertilizers (used for fuels, fertilizers, compost or in medicine) and peat dust (used in gardening, stockbreeding and for the absorbance substances production).

Sand — a detrital deposit with several components, which contains less than 35% of fractions with the diameter of over 5 mm. By the field of use sand can be divided into construction sand, filling sand and technological sand.

Stationary source of air pollution — a single source of pollution with the permanent location, including the source of pollution liable to displacement after a certain period of time, or a group of sources of pollution located in a single production territory and belonging to a single possessor.

Water discharge — the discharge of the effluent into a recipient.

Land stock

Source: the Estonian Land Board. Data as of 31 December.

Land cadastre (cadastre) — a database consisting of the land register with cadastral maps and the cadastral archive.

Population

Source: Statistics Estonia. Data are based on the 2000 Population Census and the current population account.

Age — the age of the person concerned in full years at the time of the event, i.e. the age at the last birthday.

Crude birth rate — the annual number of live-born persons per 1,000 of the mean annual population.

Crude death rate — the annual number of deaths per 1,000 of the mean annual population.

Live birth — the delivery of a live-born child, i.e. a child showing evidence of life irrespective of the duration of pregnancy.

Marriages — according to the place of residence of the husband.

Education

Source: Statistics Estonia.

General education — a system of knowledge, skills, experience, values and behavioural norms which enables a person to evolve into a continuously developing personality who is capable of living with dignity, respecting himself or herself, his or her family, other people and nature, choosing and acquiring a suitable profession, acting creatively and being a responsible citizen.

Pre-primary education — a set of knowledge, skills, experience, values and behavioural norms which creates prerequisites for succeeding in everyday life and at school.

Pre-school child care institution — an educational institution providing care and pre-school education for preschool children.

Vocational education — formal professional, special and vocational courses that are carried out by licensed vocational education institutions or by vocational departments of general education schools.

Culture

Source: Statistics Estonia.

The observation tower of Suur Munamägi is no longer a part of Võrumaa Museum and since 2003 its visitors are not included in the number of museum attendance in Võru County.

Collection, stock — all documents provided by a library for its users (e.g. books and serials, microforms, electronic serials), held locally or in remote resources for which access rights have been acquired, at least for a certain period of time.

Loan, unit lent — the lending or delivery transaction of a library document, renewal transactions included.

Public library — a library which serves the population of a community or region free of charge or for a nominal fee; it may serve the general public or special categories of users such as children, members of the armed forces, hospital patients, prisoners, workers and employees.

(Registered) user — a person registered with a library in order to use its collection and/or services within or away from the library. Every user is counted only once even if he or she is a registered user of several departments of a library.

Health care

Source: Statistics Estonia.

Hospital — a residential establishment equipped with inpatient facilities for 24-hour care, staffed with professionally trained medical personnel. The hospital may also provide services on an outpatient basis.

Hospital admission — hospitalization of a patient in an inpatient facility for at least 24-hour care.

Nursing staff — nurses, medical assistants and midwives.

Outpatient visit (in doctor's office) — the outpatient contact of a person who needs medical consultation in the doctor's working time.

Social protection

Sources: Pensioners and average monthly pension — the Social Insurance Board, subsistence benefits — the Ministry of Social Affairs.

The number of pensioners and the average monthly pension have been presented as of 1 January.

Old-age pension — a pension granted to persons who have attained the pensionable age and who have completed at least fifteen years of pensionable service or whose accumulation period acquired in Estonia is at least fifteen years.

Pension for incapacity for work — a pension granted to persons from the age of 16 years until attaining the pensionable age if he or she is declared permanently incapacitated for work.

Subsistence benefit — a state support paid by a local government to persons whose monthly net income is below the subsistence level. Consists of benefits to guarantee the subsistence level and a supplementary benefit.

Crime

Source: the Police Board.

1st degree offence — an offence for which the maximum punishment prescribed in the Penal Code is imprisonment for a term of more than five years, life imprisonment or compulsory dissolution (the Criminal Code — imprisonment for a term exceeding eight years).

Cleared offence — (a) person(s) who committed the offence has (have) been found out.

Criminal offence — an offence which is provided for in the Penal Code for which the principal punishment prescribed in the case of natural persons is a pecuniary punishment or imprisonment and in the case of legal persons, a pecuniary punishment or compulsory dissolution.

Labour market

Source: Statistics Estonia. Estonian Labour Force Survey.

Economically active population / labour force — persons who wish and are able to work (the total of the employed and unemployed persons).

Economically passive / inactive population — persons who do not wish or are not able to work.

Employed — a person who during the reference period

- 1) worked and was paid as a wage earner, an entrepreneur or a free-lancer;
- 2) worked without direct payment in a family enterprise or on his/ her own farm;
- 3) was temporarily absent from work.

Employment rate — the share of the employed in the working-age population.

Labour force participation rate/activity rate — the share of the labour force (the total number of the employed and unemployed) in the working-age population.

Unemployed — a person who fulfils the following three conditions:

- 1) he or she is without work (is not working anywhere at the moment and is not temporarily absent from work);
- 2) he or she is currently (in the course of two weeks) available for work if there should be work;
- 3) he or she is actively seeking work.

Unemployment rate — the share of the unemployed in the labour force.

Working-age/labour-age population — the part of the population that is used as a basis when examining the economic activity of the population, or in other words, the population of the age that is the object of the labour force survey (persons aged 15–74).

Registered unemployment

Source: the Labour Market Board.

Registered unemployed persons as of the 1st day of the month following the reference month, the annual data are the arithmetic averages of the monthly data.

Registered unemployed person — a person who has attained at least 16 years of age and is under pension age, not employed, registered in the regional employment office and seeks employment. A person seeks employment if he or she is filling an individual job seeking plan and is willing to commence work immediately.

Wages and salaries

Source: Statistics Estonia.

Employees with an employment contract, a service contract and working under the Public Service Act are included.

Average monthly gross wages (salaries) — payments to employees for time actually worked and remuneration to employees for time not worked divided by the average number of employees converted to full-time units.

Household living niveau

Source: Statistics Estonia. Household Budget Survey.

Disposable income — monetary and non-monetary net income which is received as earnings from employment, income from self-employment (agricultural and non-farm self-employment), property income, pensions and different social benefits, grants, scholarships and other income.

Household — a group of people who live in a common dwelling (at the same address) and share joint financial and/or food resources and whose members consider themselves to be members of one household. A household may also consist of one member only.

Income from labour — includes earnings received from employment (wages and salaries, advance payments and premiums), holiday compensations without income tax.

Gross domestic product

Source: Statistics Estonia.

Regional gross domestic product (regional GDP or RGDP) at market prices — the regional value added plus regionalised net taxes on products (net taxes on products less subsidies on products). The sum of RGDP at market prices per region equals the national GDP at market prices.

Regional value added — value added (output less intermediate consumption) generated by the production activities of economic entities (enterprises, institutions, organisations or their structural units) resident in a region.

By using the regional GDP it should be taken into consideration that Statistics Estonia regularly revises the time series of the Gross Domestic Product of the four previous years. At the time this publication was prepared, the periodic revision of GDP in 2007 had not finished yet.

Local budgets

Source: the Ministry of Finance. Data are based on monthly accounts.

The revenue and expenditure per capita have been calculated on the basis of the average population.

Starting from 2003, the chart of accounts used for the budgets of local government units has been changed and therefore the data on local budgets presented in this reference book for the years 2003 – 2006 are not comparable with those of the previous years.

Economic units

Source: the Centre of Registers and Infosystems. Data as of 31 December.

Commercial undertakings — general partnerships, limited partnerships, private limited companies, public limited companies and commercial associations.

Entrepreneur — a natural person who offers goods or services for payment in his or her own name, where the sale of goods and services is his or her permanent activity, or a company provided by law.

Financial statistics of enterprises

Source: Statistics Estonia. Data at the end-year.

Enterprises with 20 or more persons employed are presented.

Balance sheet total — current assets + financial assets + fixed assets = current liabilities + long-term liabilities + equity.

Net profit — net sales + other revenue + financial income + extraordinary income – costs total – other expenses – financial costs – extraordinary costs – provision for taxes.

Net sales — the revenue from the sale of goods and services, which does not include VAT and excises.

Industry

Source: Statistics Estonia.

State and municipal enterprises and private enterprises with 20 or more persons employed are presented. Data on enterprises surveyed by simple random sampling have not been divided by counties.

Current prices — prices in the reference period.

Industrial production — industrial sales plus/minus the inventory change.

Sale of industrial production — the cost of production and services of industrial type which were produced in an enterprise and had been realized (sold) and delivered to the purchaser in the reference period regardless of the time when the payment for the production was received.

Sale to non-residents — the sale of products, goods and services, which is included in net sales, to non-residents (legal persons registered in foreign states or natural persons living permanently outside Estonia).

Agriculture

Source: Statistics Estonia. Data for the year 2004 have been adjusted.

Data on agricultural holdings are presented.

Agricultural holding — a production unit with standard technical and economical management, which produces agricultural products and:

- 1) where is at least one hectare of utilised agricultural land or
- 2) where is less than one hectare of utilised agricultural land and agricultural products are produced mainly for sale, or the economic size of which is at least one European Size Unit (ESU).

European Size Unit — is equal to the value of the standard gross margin (SGM) of 1,200 euros (18,768 kroons).

Standard gross margin — the discrepancy between the holding's output and the value of the specific costs, calculated on the basis of the crop area, the number of animals and SGM coefficients.

Forestry

Source: Statistics Estonia.

Investments in fixed assets

Source: Statistics Estonia.

Enterprises with 20 or more persons employed are presented.

Investments in fixed assets — the cost of buildings, equipment, machinery, vehicles, installation, etc. purchased in the reference period; in the case of construction and reconstruction of the existing fixed assets, it also includes the cost of work done; investments in intangible goods and valuables.

Construction

Source: the Register of Construction Works.

Building — a construction firmly attached to the ground, covered by a roof, surrounded by walls and containing an interior room.

Dwelling — a one-family house, a section of a two-family or a terraced house or a flat, which consists of one or more rooms and meets sanitary engineering requirements and is suitable for permanent residence.

Floor area of dwellings — the total floor area of functionally united rooms (bedrooms, dining rooms, living rooms, etc.) and secondary rooms (kitchen, hall, bathroom, toilet, pantry, storage room, built-in cupboards, etc.) necessary or suitable for living in.

Permit for use of a construction works (construction completed) — the agreement on the part of a local government that the completed construction works or a part thereof conform to the requirements prescribed for such construction works and it may be used for the intended purpose.

Accommodation

Source: Statistics Estonia.

Accommodation establishment — an establishment providing overnight lodging for a traveller in a room or some other unit.

Accommodated tourist — a tourist or an overnight visitor who stays at least one night in a hotel, motel or any other kind of collective accommodation establishment.

Transport and communications

Source: Statistics Estonia.

Persons killed — the persons who died at the place of the traffic accident immediately or within 30 days following the traffic accident because of an injury received in the traffic accident.